

FILE

Name: JaP9832_Jatakapali_2_Nipatas_XV-XXI_BJT_31_1984.pdf
PURL: http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl/?gr_elib-123
Type: Plain image PDF; index/bookmarks
Encoding: (no text)
Date: 26.1.2010; **REVISION #1:** 12.3.2015

BRIEF RECORD

Author: Maḍihē Paññāsīha (ed., transl.)
Title: Jātakapāḷi. *Part 2*: [XV. Vīsatinipāta. XVI. Tiṃsanipāta. XVII. Cattālīsanipāta. XVIII. Paṇṇāsanipāta. XIX. Chaṭṭhinipāta. XX. Sattatinipāta. XXI. Asītinipāta.]
Publ.: [Colombo] : Lankāṇḍuva 1984
Series: Buddhajayantī Tripiṭakagranthamālā, 31
Description: pp. 2-440 (only even pages; Sinhalese translation not included)

FULL RECORD

http://gretil.sub.uni-goettingen.de/gr_elib.htm

NOTICE

This file may be copied on the condition that its entire contents, including this data sheet, remain intact.

සූත්‍රාන්තර්පිටකයෙහි

පස්විසිවන ග්‍රන්ථය

කුද්දගත්සභියේ දසවැනි වූ

ජාතකපාලි

ද්විතීය භාගය

සිංහලානුවාදය

මහරගම සිරි වජිරඤ්ඤ ධර්මායතනාධිපති

මඩිනේ සිරි පඤ්ඤාසිහානිධාන

මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ විසිනි

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්
ප්‍රකාශිත යි.

ශ්‍රී බු. ව. 2526

රාජ්‍ය වස. 1984

Buddha Jayanti Tripitaka Series – Volume 31

THE TWENTY-FIFTH BOOK IN THE

SUTTANTA PITAKA

KHUDDAKA NIKĀYA PART 10

JĀTAKAPĀLI

PART II

WITH

THE SINHALA TRANSLATION

BY

THE VENERABLE MADIHE SIRI PAÑÑĀSĪHA

MAHA NAYAKA THERA

THE PRINCIPAL OF SIRI VAJIRANĀNA

DHARMĀYATANAYA, MAHARAGAMA

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLICAN
GOVERNMENT OF SRI LANKA

B.E. 2526

C.E. 1984

සුභතනාපිටකෙ - බුදුකතියාසෙ

ජාතකපාලි

(දුතියො භාගො)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධස්ස.

විසතිනිපාතො

1. මාතඩග ජාතකං

2328. කුතො නු ආගච්ඡි රුලුවංසි¹
ඔතලලකො පංසුපිසාවකොව,
සඬ්ඤාරවොළං පටිච්චව² කණ්ණෙ
කො රෙ කුචං හොහිසි අදකඛණෙයො.³
2329. අතං තච⁴ ඉදං පකතං යසසි⁴
තං ඛජ්ජරෙ භුඤ්ජරෙ පියාසරෙ ව,
ජානාසි මං කං පරදත්තුපජ්චි⁵
උතතිට්ඨපිණ්ඩං ලහතං සපාකො.
2330. අතං මම⁶ ඉදං පකතං බ්‍රාහ්මණානං
අතතථාය සද්දහතො මමයිදං,
අපෙහි එතො කිමිට්ඨිකොසි
න මාදිසා තුඤ්ඤා දදන්ති ජලම.
2331. ඵලෙ ව නිතො ව වපනති ඛිජං
අනුපබ්බෙතො ඵලමාසසානා⁷,
එතාය සද්ධාය දදති දනං
අපෙච ආරාධයෙ දකඛණෙයො.
2332. ඛෙතානි මඤ්ඤං විදිතානි ලොකෙ
යෙසාහං ඛිජානි පතිට්ඨපෙමි,
යෙ බ්‍රාහ්මණා ජාතිනෙත්තුපපතා
තානිධ ඛෙතානි සුපෙසලානි.

1. දුමමවාස - මජ්ඣං, සා.

2. පටිච්චඤා-මජ්ඣං, සා.

3. තවෙදං-මජ්ඣං, තවයිදං-වි.

4. යසසිනං-වි, සා.

5. ජිවි-මජ්ඣං, සා.

6. මමෙදං-මජ්ඣං,

7. ඵලමාසි සමානා-සා. ඵලමාසමානා-ම. වි.

4 ජාතකපාළි විසතිනිපාතො

2333. ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව
ලොහො ව දෙසො ව මදෙ ව මොහො,
එතෙ අගුණා¹ යෙසු වසනති සබ්බෙ,
තානිධ බ්බෙතානි අපෙසලානි.
2334. ජාතිමදෙ ව අතිමානිතා ව
ලොහො ව දෙසො ව මදෙ ව මොහො,
එතෙ අගුණා යෙසු න සනති සබ්බෙ
තානිධ බ්බෙතානි සුපෙසලානි.
2335. කෙව්ඤ්² ගතා උපජොතියො ව
උපජ්ඣායො අථවා හණ්ඩකුච්ඡි,³
ඉමස්ස දණ්ඩකඤ්ච වධකඤ්ච දඬා
ගලෙ ගහෙඤ්ච බලයාථ⁴ ජම්මෙ.
2336. ගිරිං නබ්බෙන බණ්ඩි අයො දනොනන බාදසි,
ජාතවේදං පදහසි යො ඉසිං පරිභාසසි.
2337. ඉදං වජාන මාතබ්බො ඉසි සච්චපරකකමො,
අනාලිකබ්බමිං පකකාමි බ්‍රාහ්මණානං උදිකබ්බතං.
2338. ආවේදිතං⁵ පිට්ඨිතො උතතමබ්බං
බාහං⁶ පසාරෙති අකම්මනෙය්‍යං
සෙතානි අකඛිති යථා මතස්ස
කො මෙ ඉමං පුතතමකාසි එවං.
2339. ඉධාගමා සමණො රුම්මවාසි
ඔතලලකො පංසුපිසාවකොව
සඬකාරවොළං පටිමුච්ච කණෙය්
සො තෙ ඉමං පුතතමකාසි එවං.
2340. කතමං දිසං අගමා භූරිපඤ්ඤා
අකබ්ථා මෙ මාණවා එතමඤ්ඤං
ගතඤ්ඤා තං පටිකිරියෙමු⁷ අවචයං
අපෙච්ච නං පුතතං ලහෙමු ජීවිතං.
2341. වේභාසයං අගමා භූරිපඤ්ඤා
පථද්ධුතො පණ්ණරසෙව වජ්‍ය,
අපිවාපි සො පුරිමං දිසං අගඤ්ඤා
සච්චපට්ඨඤ්ඤා ඉසි සාධුරුපො.

1. එතෙ අගුණා යෙසු ව සනති සබ්බෙ - මජ්ඣං.
2. කෙව්ඤ් - ස්‍යා.
3. හණ්ඩ - මජ්ඣං.
4. බලයාත - මජ්ඣං. ස්‍යා.
5. ආවේදිතං ස්‍යා. ආවේදිත - මජ්ඣං.
6. බාහු - මජ්ඣං. ස්‍යා.
7. පටිකිරෙමු - මජ්ඣං.

6 ජාතකපාළි විසතිනිසාතො

2342. ආවෙධීනං පිට්ඨිතො උත්තමඛගං
බාහං පසාරෙති අකම්මනෙය්‍යං,
සෙතානි අකබ්ඪි යථා මතස්ස
කො මෙ ඉමං පුත්තමකාසි එවං.
2343. යකඛා හවෙ සනති මහානුභාවා
අනවාගතා ඉසයො සාධුරුපා,
තෙ දුට්ඨවිතො කුපිතං විදිත්වා
යකඛා හි තෙ පුත්තමකංසු එවං.
2344. යකඛා ච මෙ පුත්තමකංසු එවං
ඤ්ඤෙව මෙ මා කුඤ්ඤා බ්‍රහ්මචාරී,
කුම්මෙව පාදෙ සරණං ගතාසම්
අනවාගතා පුත්තසොකෙන හික්ඛු.
2345. තදෙවහි එතරහි ච මය්‍යං
මනොපදෙසො න මඞ්‍ර කොචි,
පුත්තො ච තෙ වෙදමදෙන මනො
අත්ථං න ජානාති අධිච්ච වෙදෙ.
2346. අඤ්ඤා හවෙ හික්ඛු මුහුත්තකෙන
සමුද්දෙය්‍යතෙව පුරිසස්ස සඤ්ඤා,
එකාපරාධං ඛම හුරිපඤ්ඤා
න පණ්ඩිතා කොධබලා භවන්ති.
2347. ඉමඤ්ච¹ මය්‍යං උත්තමධර්මිණං
තං මණ්ඩවො හුඤ්ජතු අප්පසෙඤ්ඤා,
යකඛා ච තෙ නං න විහෙය්‍යෙය්‍යං
පුත්තො² ච තෙ භොහිති සො අරොගො.
2348. මණ්ඩව්‍ය බාලොසි පරිත්තපසෙඤ්ඤා
යො පුඤ්ඤකෙඛන්තානං අකොචිදෙසි,
මහකකසාවෙසු දද්ධි³ දනං
කිලිට්ඨකමේසු අසඤ්ඤතෙසු.
2349. ජට්ඨා ච කෙසා අජිනා නිවත්ථා
ජරුදපානංව මුඛං පරුලුහං,
පජං ඉමං පස්සථ රුමිරුපිං⁴
න ජට්ඨාජිනං තායතෙ අප්පසෙඤ්ඤං.

1. ඉද්දෙව - මජ්ඣ. ටි.

2. පුත්තං - ස්‍යා.

3. දද්ධි - මජ්ඣ.

4. දුමමරුප - මජ්ඣ.

8 ජාතකපාළි විසතිනිපාතො

2350. යෙසං රාගො ච දෙසො ච
අවිජ්ජා ච විරාජිතා,
විණාසවා අරහතො
තෙසු දිනං මහපථං.

*උපහව්ව මනං මෙජ්ඣො මාතඛගසමිං යසසසිනෙ,
සපාරිසජ්ජො උච්ඡිනොතො මෙජ්ඣාරඤ්ඤං තද අභු'ති.

මාතඛග ජාතකං.

2. විතකසමහුතජාතකං

2351. සබ්බං නරානං සථලං සුචිණ්ණං
න කම්මනා¹ කිඤ්ඤා මොසමස්සී,
පසුඤාමි සමහුතං භොනුභාවං
සකම්මනා පුඤ්ඤඵලපපතං.

2352. සබ්බං නරානං සථලං සුචිණ්ණං
න කම්මනා කිඤ්ඤා මොසමස්සී,
කච්චිතනු විතසසුපි ඵලමෙව
ඉද්ධො මනො තසස යථාපි ඥානං.

2353. සබ්බං නරානං සථලං සුචිණ්ණං
න කම්මනා කිඤ්ඤා මොසමස්සී,
විතං විජානාහි තරෙව දෙව
ඉද්ධො මනො තසස යථාපි තුඤ්ඤං.

2354. භවං නු විතො සුතමඤ්ඤානො තෙ
උදුහු තෙ කොචිතං ඵතදකඛා,
ගාථා සුගීතා න මමස්සී කඛිඛා
දදමි තෙ ගාමවරං සතඤ්ඤා.

2355. න වාහං විතො සුතමඤ්ඤානො මෙ
ඉසි ච මෙ ඵතමස්සී අසංසි
ගනකාන රඤ්ඤා පටිගාහි ගාථං
අපි තෙ වරං අතතමනො දදෙය්‍ය.²

2356. යොජෙනතු වෙ රාජරථෙ සුතතෙ විතසිබ්බතෙ,
කච්ඡං නාගානං බන්ධං ගිවෙය්‍යං පටිමුඤ්ඤං.

* මරමම ස්‍යාමපොක්කෙසු අයං ගාථා න දියසති,

1. න කම්මනා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

2. අපි නුතෙ අතතමනො වරං දදෙ - මජ්ඣං.

2357. ආභණ්ණනතු හෙරිමුදිබ්බසබ්බෙ
සීසානි යානානි ච යොජයනතු
අප්පෙවහං අසසමං තං ගමිසසං
යතොව දකඛිසං ඉසිං නිසින්නං.
2358. සුලඬලාහො වත මෙ අහොසි
ගාථා සුභිතා පරිසාය මජ්ඣේ,
සොහං ඉසිං සිලවතුපපන්නං
දිස්වා පතීතො සුමනොහමසමි.
2359. ආසනං උදකං පජජං පතිගණ්ණාතු නො හවං,
අග්ගෙ හවන්තං පුච්ඡාම අග්ගං කුරුතු නො හවං.
2360. රමමඤ්ච තෙ ආවසථං කරොනතු
නාරිගණ්ණෙහි පරිවාරයසු
කරොහි ඔකාසමනුග්ගහාය
උභොපිමං ඉසසරියං කරොම.
2361. දිස්වා එලං දුච්චරිතස්ස රාජ
අථො සුචිණ්ණස්ස මහාවිපාකං,
අත්තානමෙවං පටිසඤ්ඤමිසසං
න පඤ්ඤෙ පුත්තං පසුං ධනං වා.
2362. දසෙවිමා වසසදසා මව්වානං ඉධ ජීවිතං,
අප්පත්තඤ්ඤෙව තං ඔධිං නුළො ඡින්නොව සුස්සති.
2363. තඤ්ඤා කා නඤ්ඤා කා බිබ්බා කා රතී කා ධනෙසනා,
කිංමෙ පුත්තෙහි දුරෙහි රාජ මුත්තොසමි බන්ධනා.
2364. සො අහං සුප්පජානාමි මච්ඡු මෙ නප්පමජ්ජති,
අනාතකෙනාධිපත්තස්ස කා රතී කා ධනෙසනා.
2365. ජාති නරානං අධමා ජනිඤ්ඤ
චණ්ඩාලයොති දිපද කණ්ඩො,
සකෙහි කමෙමහි සුපාපකෙහි
චණ්ඩාලගබ්බො අවසිමෙහ පුබ්බෙ.
2366. චණ්ඩාලාසුමෙහ අවනතීසු මිගා තෙරඤ්ජරමපති,
උකඤ්ඤා නමෙදුතීරෙ තාජ්ජ ඩ්වාහමණ්ඩත්ථයා,

12 ජාතකපාළි වීසතිනිපාතො

2367. උපතීයති ජීවිතමපපමායු
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
කරොහි පඤ්චාල මමෙතවාකාං
මාකාසි කමොති දුබ්බද්‍රයාති.
2368. උපතීයති ජීවිතමපපමායු
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
කරොහි පඤ්චාල මමෙතවාකාං
මාකාසි කමොති දුක්ඛඤ්ජාති.
2369. උපතීයති ජීවිතමපපමායු
ජරුපතීතස්ස න සනති තාණා,
කරොහි පඤ්චාල මමෙතවාකාං
මාකාසි කමොති රජසසිරාති.
2370. උපතීයති ජීවිතමපපමායු
චණ්ණං ජරා හනති නරස්ස ජීයතො,
කරොහි පඤ්චාල මමෙතවාකාං
මාකාසි කමමං නිරයුපපත්තියා.
2371. අද්ධා හි සච්චං චචනං තචේතං
යථා ඉසි භාසසි ඵ්චමේතං,
කාමා ච මෙ සනති අනපාරුපා
තෙ දුච්චජා මාදිසකෙන භික්ඛු.
2372. නාගො යථා පඬකමජ්ඣෙකි බ්‍යසනො
පස්සං ඵලං නාභිසමේහාති ගතතුං,
ඵචංසහං කාමපඬෙක බ්‍යසනො
න භික්ඛුනො මග්ගමනුබ්බජාමි.
2373. යථාපි මාතා ච පිතා ච පුත්තං
අනුසාසරෙ කිනති සුඛිභවේයා,
ඵචමු මං කං අනුසාස හතොත
යමාවරං පෙච්ච සුඛිභවේයාං.
2374. නො චෙ තුචං උසසහසෙ ජනිඤ
කාමෙ ඉමෙ මානුසකෙ පහාතුං,
ධම්මං බලිං පට්ඨපයස්සු රාජ
අධම්මකාරො ච තෙ මාහු රට්ඨං.
2375. දුතා වීධාවනතු දිසා චතස්සො
නිමනාතකා සමණබ්‍රාහ්මණානං,
තෙ අනනපානෙන උපට්ඨහස්සු
චතේත සෙනාසනපච්චයෙන ච.

2376. අනෙකන පානෙන පසකඛවිතො
සනත්තපය සමණබ්බාසමිණෙ ව,
දඬා ව හුඬා ව යථානුභාවං
අනිඤ්ඤො සඤ්ඤාපෙති යානං.
2377. සචෙ ව තං රාජ මදෙ සහෙයා
නාරිගණෙති පරිවාරයනං.
ඉමමෙවගාථං මනසිකරොති
භාසෙසි චෙ නං පරිසාය මජ්ඣේ.
2378. අබ්බොකාසසයො ජනතු වජනනාං බීරපායිනො,
පරිකිණ්ණො සුපාතෙති ස්වාජ්ජ රාජාති වුවුනිති.

වික්කසමුහුත ජාතකං.

3. සිව්ජාතකං¹

2379. දුරෙ අපසංසං ථෙරොව චක්ඛුං යාවිතුමාගතො,
එකනෙතො භවිස්සාම චක්ඛුං මෙ දෙහි යාවිතො.
2380. කෙනානුසිට්ඨො ඉධමාගතොසි
චණ්ඩක චක්ඛුපථානු යාවිතුං,
සුදුච්චජං යාවසි උත්තමධං
යමාහු නෙතං පුරිසෙන දුච්චජං.
2381. යමාහු දෙවෙසු සුජමෙතිති
මසවාති තං ආහු මනුස්සලොකෙ,
තෙනානුසිට්ඨො ඉධමාගතොසි
චණ්ඩකො චක්ඛුපථානි යාවිතුං.
2382. චණ්ඩකො මඤ්ඤ චණ්. අනුත්තරං
දදති මෙ චක්ඛුපථානි යාවිතො,
දදති මෙ චක්ඛුපථං අනුත්තරං
යමාහු නෙතං පුරිසෙන දුච්චජං.
2383. යෙන අකොත ආගඤ්ඤි යමතථමතිපඤ්ඤං,
තෙ තෙ ඉජ්ඣිතතු සංකප්පා ලභ වක්ඛුනි බ්‍රාහ්මණ.
2384. එකං තෙ යාවමානස්ස උභයාති දදමහං
සචක්ඛුමා ගවජ ජනස්ස පෙකකිතො,
යදිවජසෙ තිං තං තෙ² සමිජ්ඣිතු.

1. සිව්ජාතකං - සංයා.

2. තදනෙ - සිමු.

2385. මා නො දෙව අද වක්ඛං මා නො සබ්බ පරාකරි,
ධනං දෙහි මහාරාජ මුක්ඛා වෙළුරියා බහු.
2386. යුක්ත දෙව රජෙ දෙහි ආජාතියෙ වලඞ්කතෙ,
නාගෙ දෙහි මහාරාජ හෙමකප්පනවාසසෙ.
2387. යථා නං සිවියො සබ්බ සයොග්ගා සරථා සද,
සමනතා පරිකිරෙය්‍යං එවං දෙහි රජෙසහ.
2388. යො වෙ දස්සනති වක්ඛාන අදනෙ කරුතෙ මනො,
භුම්‍යා සො පතිතං පාසං ගීවාය පටිමුක්ඛති.
2389. යො වෙ දස්සනති වක්ඛාන අදනෙ කරුතෙ මනො,
පාපා පාපතරො හොති සමපකො යමසාධනං.
2390. යං හි යාවෙ තං හි දදෙ යං න යාවෙ න තං දදෙ,
ස්වාහං තමෙ ව දස්සාමි යං මං යාවති බ්‍රාහ්මණො.
2391. ආයුං නු වණණං නු සුඛං බලං නු
කිං පතථයානො නු ජනිඤ්ඤෙසි,
කථං හි රාජා සිවිතං අනුක්ඛරො
වක්ඛති දජ්ජා පරලොකහෙතු.
2392. නවාහමෙතං යසසා දදමි
න පුක්ඛමිවෙජ න ධනං න රට්ඨං,
සතඤ්ඤා ධම්මො වරිතො පුරාණො
ඉච්චෙව දනෙ රමතෙ මනො මමං.
2393. න මෙ දෙසසා උහො වක්ඛ අක්කානං මෙ න දෙසසියං
සබ්බඤ්ඤතං පියං මඤ්ඤං තස්මා වක්ඛං අදසහං.
2394. සධා ව මිත්තො ව මමාසි සිවක
සුසිකඛිතො සාධු කරොහි මෙ වචො,
උඤ්ඤ වක්ඛති මමං ජිගිංසනො
හප්පස්ස ආවෙසි වණ්ඛකස්ස.
2395. වොදිතො සිවිරාජෙන සිවකො වචනංකරො,
රඤ්ඤ වක්ඛති උඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණස්සපනාමසි
සවක්ඛ බ්‍රාහ්මණො ආසි අකො රාජා උපාවසි.

18 ජාතකපාළි - වීසකිනිපාතො

2396. තතො සො කතිපාහසිස උපරුලෙහසු වකඛුසු,
සුතං ආමනතායි රාජා සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪනො.
2397. යොජෙහි සාරපී යානං යුක්තඤ්ච පටිවෙදය,
උය්‍යානභුමිං ගවජාම පොකඛරඤ්ඤ චනානි ව.
2398. සො ව පොකඛරණියා තීරෙ පලලඬෙකන උපාවිසි,
තස්ස සකෙකා පාතුරහු දෙවරාජා සුජමපති.
2399. සකෙකා හමසම් දෙව්දෙදු ආගතොසම් තවනතිකෙ,
වරං වරස්සු රාජීසි යං කිඤ්චි මනසිවජසි.
2400. පහුතං මෙ ධනං සකක ඛලං කොසො වනපපකො,
අන්ධස්ස මෙ සන්තොදනී මරණඤ්ඤෙව රුවවති.
2401. යානී සව්වානී දිපදිදු තානි භාසසසු ඛක්ඛිය,
සච්චනොත භණ්ඩානස්ස පුත වකඛුං හවිස්සති.
2402. යෙ මං යාවිතුමායනති තානාගොතතා වණ්ඤකා,
යොපි මං යාවතෙ තත්ථ සොපි මෙ මනසො පියො.
එතෙන සච්චවජෙජන වකඛුමෙම උපපජ්ජථ.
2403. යං මං සො යාවිතුං ආග දෙහි වකඛුනති බ්‍රාහ්මණො,
තස්ස වකඛුනි පාදසිං බ්‍රාහ්මණස්ස වණ්ඤනිතො.
2404. භියොයා මං ආවිසි පිති සොමනස්සඤ්චනපපකං,
එතෙන සච්චවජෙජන දුතියමෙම උපපජ්ජථ.
2405. ධම්මෙන භාසිතා ගාථා සිව්නං රට්ඨවඩ්ඪන,
එතානි තව නෙත්තානි දිබ්බානි පටිදිස්සරෙ.
2406. තිරො කුඩ්ඪං තිරො සෙලං සමතිග්ගස්ස පබ්බතං,
සමනතා යොජනසතං දස්සනං අනුභොතතු තෙ.
2407. කොනිධ වීතං න දදෙය්‍ය යාවිතො
අපි විසිට්ඨං සුපියමපි අත්තනො,
තදිඤ්ඤ සබ්බෙ සිවයො සමාගතා
දිබ්බානි නෙත්තානි මමජ්ජ පස්සථ.

2408. තිරො කුඩධං තිරො සෙලං සමතිග්ගස්ස පබ්බතං,
සමනස්ස යොජනස්ස දසුනං අනුභොතති මෙ.
2409. න වාගමස්ස පරමස්සි කිංකරි වෙවානං ඉධ ජීවිතෙ,
දස්සා මානුසකං චක්ඛුං ලභං මෙ චක්ඛුං අමානුසං.
2410. එතම්පි දිස්වා සිවයො දෙථ දනාති භුංඤ්ථ
දස්සා ච භුක්වා ච යථානුභාවං
අනිඤ්ඤා සග්ගමුපෙථ යානානති.

සිවි ජාතකං.

4. සිරිමජ්ජාතකං

2411. පඤ්ඤායුපෙතං සිරියා විහිතං
යසස්සනඤ්ඤාපි අපෙතපඤ්ඤං,
පුට්ඨාමි තං සෙනක. එතමස්ස
කමෙස්ස සෙය්‍යො කුසලා වදන්ති.
2412. ධීරා ච බාලා ච භවෙ ජනිජු
සිප්පප්පතානා ච අසිසිතො ච,
සුජාතිමනෙතාපි අජාතිමස්ස
යසස්සිතො පෙසස්සකරා භවන්ති.
එතම්පි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.
2413. තවම්පි පුට්ඨාමි අනොමපඤ්ඤ
මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි,
බාලං යසස්සිං පණ්ඩිතං අප්පහොගං
කමෙස්ස සෙය්‍යො කුසලා වදන්ති.
2414. පාපානි කම්මානි කරොති බාලො
ඉදමෙව සෙය්‍යො ඉති මඤ්ඤමානො
ඉධලොකදස්සි පරලොකං අදස්සි,
උභයස්ස බාලො කලිමග්ගහෙසි
එතම්පි දිස්වාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.

2415. න සිප්පමෙනං විදානි හොගං
න බන්ධවා න සරිරාවකාසො
පසෙසලමුගං සුඛමෙධමානං
සිරිහීනං හජනෙ ගොරිමඤ්ඤං
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.

2416. ලභා සුඛං මජ්ඣති අප්පඤ්ඤා
දුසංඛන ඵුට්ඨොපි පමොහමෙති
ආරතතුතා සුඛදුක්ඛන ඵුට්ඨො
පවෙධති වාරිවරොච සමෙම
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙය්‍යො න යසසස්ඨි බාලො.

2417. දුමං යථා සාදුඵලං අරඤ්ඤා
සමනානතො සබ්බි වරනති පක්ඛි
එවමපි අබ්බං සධනං සහොගං,
බහුජ්ජනො හජති අත්ථරෙතු
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.

2418. න සාධු බලවා බාලො සාහසං චිත්තෙන ධනං
කතන්තමෙව දුමෙඨිධං කඛඪනති නිරයෙ භුසං,
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙය්‍යො න යසසස්ඨි බාලො.

2419. යා කාවි නජ්ජා ගඛගමභික්ඛවතති,
සබ්බාව තා නාමගොතනං ජහනති
ගඛා සමුද්ධං පටිපජ්ජමානා
න බායනෙ ඉද්ධිපරො හි ලොකෙ,
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.

2420. යමෙනමක්ඛා ලද්ධිං මහනතං
සව්නති නජ්ජා සබ්බකාලං අසබ්බං,
සො සාගරො නිවුලමුළාරවෙගො
වෙලං න අවෙලති භොසමුද්ධං.

2421. එවමපි බාලස්ස පජ්ජිතානි
පඤ්ඤං න අවෙලති සිරි කදව්,
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාව සෙය්‍යො න යසසස්ඨි බාලො.

2422. අසඤ්ඤානො වෙපි පරෙසමඤ්ඤා
භණ්ඩානි සන්ධානගතා යසස්සි,
තඤ්ඤව තං රුහති ඤාතිමජ්ඣෙකං
සිරිහිතං තාරයතෙ න පඤ්ඤා
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.
2423. පරස්ස වා අත්තනොවාපි හෙතු
බාලො මුසා භාසති අප්පඤ්ඤා
සො නිඤ්ඤො හොති සභාය මජ්ඣෙකං
පෙව්චාපි සො දුග්ගතිගාමි හොති.
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා ව සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.
2424. අඤ්ඤා වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤා
අනාලභියො අප්පඤ්ඤා දළිඤ්ඤා
න තස්ස තං රුහති ඤාතිමජ්ඣෙකං
සිරි ව පඤ්ඤාභවතො න හොති,
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.
2425. පරස්සවා අත්තනොවාපි හෙතු
න භාසති අලිකං භූරිපඤ්ඤා
සො පුජිතො හොති සභාය මජ්ඣෙකං
පෙව්චං ව සො දුග්ගතිගාමි හොති.
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා ව සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.
2426. භක්ඛිගවාසස්ස මණ්ඩුණ්ණලා ව
නාරියො ව ඉඤ්ඤාසු කුලෙසු ජාතා
සබ්බාව තා උපහොගා භවන්ති,
ඉඤ්ඤා පොසස්ස අනිඤ්ඤා
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.
2427. අසංවිහිතකමුත්තං බාලං දුමුත්තමනනිතං
සිරි ජහති දුමුත්තං ජිණ්ණං උරගො තථං,
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා ව සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.
2428. පඤ්ඤා පඤ්ඤා මයං හදනො
සබ්බං පඤ්ඤා උපධිතා
තං නො අභිභුයා ඉසාරොසි
සකො භුතපතිව දෙවරාජා
එතමපි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤා නිහිතො සිරිමාව සෙය්‍යො.

2429. දසො ව පඤ්ඤාස්ස යසස්සි බාලො
අතෙථස්ස ජාතෙස්ස තථාවිධෙස්ස
යං පණ්ඩිතො නිපුණං සංවිධෙති,
සමමාහමාපජ්ජති තත්ථ බාලො
එතම්ඨි දිසවාන අහං වදමි
පඤ්ඤාච සෙය්‍යො න යසස්සි බාලො.

2430. අද්ධා හි පඤ්ඤාච සතං පසඤ්ඤා
කන්තා සිරි භොගරතා මනුස්සා
ඤ්ඤාඤ්ඤා චුද්ධානමතුලාරූපං
පඤ්ඤං න අභිච්ඡති සිරි කදම්භි.

2431. යං තං අපුච්ඡමහ අකිත්තස්සි තො
මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි
ගම්. සහස්සං උසහඤ්ඤා නාගං
ආජ්ඣාසුකො ව රථෙ දස ඉමෙ
පඤ්ඤාස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො
දදමි තෙ ගාමවරානි සොළසාති.

සිරිමඤ් ජාතකං.

5. රොහනනම්ගජාතකං

2432. එතෙ යුරා පටියනති හිතා මරණස්ස විතතක,
ගව්ස්ස තුවම්භි මා කඬ්ඨි ජීවිස්සනති තයා සහ.

2433. නාහං රොහනන ගව්ජාමි හදයමෙම අවකස්සති,
න තං අහං ජහිස්සාමි ඉධ හෙස්සාමි ජීවිතං.

2434. තෙ හි නූන මරිස්සනති අක්ඛං අපරිනායකා,
ගව්ස්ස තුවම්භි මා කඬ්ඨි ජීවිස්සනති තයා සහ.

2435. නාහං රොහනන ගව්ජාමි හදයමෙම අවකස්සති,
න තං බද්ධං ජහිස්සාමි ඉධ හෙස්සාමි ජීවිතං.

2436. ගව්ස්ස හිරු පලායස්සු තුට්ඨෙ බද්ධොස්මි ආයසෙ,
ගව්ස්ස තුවම්භි මා කඬ්ඨි ජීවිස්සනති තයා සහ.

2437. නාහං රොහනන ගවජාමි හදයමෙම අවකස්සති,
න නං අහං ජහිස්සාමි ඉධ හෙස්සාමි ජීවිතං.
2438. තෙ හි නුන මරිස්සනති අක්ඛා අපරිනායකා,
ගවජ තුවමි මා කභිති ජීවිස්සනති තයා සහ.
2439. නාහං රොහනන ගවජාමි හදයමෙම අවකස්සති,
න නං බඳං ජහිස්සාමි ඉධ හෙස්සාමි ජීවිතං.
2440. අයං සො ලුද්දකො එති රුද්දරුපො සභාවුධො,
සො නො වධිස්සති අජජ උසුනා සත්ථියාමපි.
2441. සා මුහුතං පලායිතා හයට්ඨා හයතජ්ජිතා,
සුද්දකකරං අකරා හිරු මරණායුපනිවතතථ.
2442. කිනඤ්ඤා තෙ මෙ මිගා භොතති මුත්තා බඳං උපාසරෙ,
න නං චජිතුමිවජනති ජීවිතස්සපි කාරණා.
2443. භාතරො භොතති මෙ ලුද්ද පොදරියා එකමාතුකා,
න මං චජිතු මිවජනති ජීවිතස්සපි කාරණා.
2444. තෙ හි නුන මරිස්සනති අක්ඛා අපරිනායකා,
පඤ්ඤානං ජීවිතං දෙහි භාතරං මුඤ්ඤ ලුද්දක.
2445. සො වො අහං පමොක්ඛාමි මාතාපෙත්තිහරං මිගං,
නඤ්ඤානු මාතාපිතරො මුත්තං දිස්වා මහාමිගං.
2446. එවං ලුද්දක නඤ්ඤා සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි,
යථාහමජ්ජ නඤ්ඤා මුත්තං දිස්වා මහාමිගං.
2447. කථං පමොක්ඛො ආසි උපනිතස්මිං ජීවිතෙ,
කථං පුත්ත අමොචෙසි කුටා පාසමිතා ලුද්දකො.

30 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2448. හණං කණණ්ණුටං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතාහි වාචාහි චිත්තකො මං අමොචයි.
2449. හණං කණණ්ණුටං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතාහි වාචාහි සුතනා මං අමොචයි.
2450. සුඤ්ඤා කණණ්ණුටං වාචං හදයඛං හදයනිසස්සිතං,
සුභාසිතානි සුඤ්ඤාන ලුඤ්ඤා මං අමොචයි.
2451. එවං ආනන්දීතො හොතු සහ දුරෙහි ලුඤ්ඤා,
යථා මයජ්ජ නන්දම දිසවා රොහනාමාගතං.
2452. නත්තු ඤා අවචා ලුඤ්ඤා මිගච්චොති ආහරිං,
අථ කෙන තු වණ්ණාන මිගච්චොති නාහරි.
2453. ආගමාවෙව හස්සං කුට්ඨාසඤ්ඤා සො මිගො,
අබ්ජස්සිතඤ්ඤා මිගරාජං තඤ්ඤා මුත්තා උපාසරෙ.
2454. තස්ස චෙ අහු සංවේදගා අබ්භුතො ලොමහංසනො,
ඉමං වාහං මිගං හඤ්ඤා අජ්ජ හෙස්සාමි ජිවිතං.
2455. කිදිසා තෙ මිගා ලුඤ්ඤා කිදිසා ධම්මිකා මිගා,
කථං වණ්ණං කථං සීලා බාලහං ඛො තෙ පසංසයි.
2456. ඔදනසිඛගා සුච්චාලා ජාතරූපනවුපමා,
පාද ලොහිතකා තෙසං අඤ්ඤානකඛා මනොරමා.
2457. එදිසා තෙ මිගා දෙව එදිසා ධම්මිකා මිගා,
මානාපෙක්ඛිහරා දෙව න තෙ සො *අභිහාරයුං.
2458. දමමි නික්ඛසතං ලුඤ්ඤා පුරුඤ්ඤා මණ්ඩුණ්ඩලං,
චතුර්ඤ්ඤා පලලඛං උමොසුප්ප්ප්ඤ්ඤා හං.

*අභිහාරයනිසිපායො.

2459. දො ව සාදිසියො හරියා උසහඤ්ච ගවං සතං,
ධම්මෙන රජ්ජා කාරෙසසං ඛණ්ඩකාරො මෙසි ලුඤ්ඤක.

2460. කසි වණ්ණජා ඉණ්දනං උඤ්ජාවරියාය ලුඤ්ඤක,
එතෙහි දුරං පොසෙහි මා පාපං අකරා පුනත්ති.

රොහතකම්ගජාතකං.

6. මූලහංසජාතකං

2461. එතෙ හංසා පක්කමන්ති වක්කඛ්ඛා හයමෙරිතා,
හරිතඛච හෙමවණ්ණං කාමං සුමුඛ පක්කම.

2462. ඔහාය මං ඤාතිගණා එතං පාසවසං ගතං,
අනපෙක්ඛමානා ගවජන්ති කිං එකො අවභීයසි.

2463. පතෙව පතතං සෙට්ඨ නත්ති ඛද්දො සහායතා,
මා අතීසාය හාපෙසි කාමං සුමුඛ පක්කම.

2464. නාහං දුක්ඛපරෙතොති ධතරට්ඨ තුවං ජහෙ,
ජීවිතං මරණං වා මෙ තයා සද්ධිං හවිසසති.

2465. එතදරියස්ස කල්‍යාණං යං ත්වං සුමුඛ භාසසි,
තඤ්ච වීමංසමානොහං පතතෙතං අවස්සජිං.

2466. අපදෙන පදං යාති අනාලිකෙඛ වරො දිජෙජා,
ආරා පාසං න බුජ්ඣති ත්වං හංසානං පවරුක්කමො.

2467. යද් පරාහවො හොති පොසො ජීවිතසඛ්ඛයෙ,
අථ ජාලඤ්ච පාසඤ්ච ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.

34 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2468. එතෙ භංසා පසකමතති වසකඛයා භයමෙරිතා,
හරිකතව හෙමවණණ් කුඤ්චි තං අවභිසයි.
2469. එතෙ භුතා පිටිතා ව පසකමතති විහබගමා,
අනපෙකඛමානා වසකඛයා කුඤ්ඤවෙකො උපාසයි.
2470. කිනත්තු තායං දිජො භොති මුහොතා බඳං උපාසයි,
ඕහාය සකුණා යතති කිං එකො අවභිසයයි.
2471. රාජා මෙ'සො දිජො මිහොතා සබා පාණසමො ව මෙ,
නෙව තං විජභිසසාමි යාව කාලසස පරියායං.
2472. යො ව කිං සබ්බො හොතු පාණං චජිතුමිච්ඡයි.
සො තෙ සහායං මුඤ්චාමි හොතු රාජා තවානුගො.
2473. එවං ලුඤ්ඤ නන්දසු සහ සබ්බෙති කුතිහි,
යථාහමජ්ජ නන්දමි මුහොතං දිසවා දිජාධිපං.
2474. කච්චිනත්තු භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි චධම්මිදං ඵිතං ධම්මෙන මනුසාසයි.
2475. කුසලං වෙව මෙ භංස අරො භංස අනාමයං,
අරො රචධම්මිදං ඵිතං ධම්මෙන මනුසාසහං.
2476. කච්චි භොතො අමච්චෙසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
කච්චි ආරා අමිත්තා තෙ ජායා දකඛිණතොරිව,
2477. අරොපි මෙ අමච්චෙසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
අරො ආරා අමිත්තා මෙ ජායා දකඛිණතොරිව.
2478. කච්චි තෙ සාදිසි හරියා අසසවා පියහාණිති,
පුත්තරූපයසුපෙතා තව ඡන්දවසානුගා.
2479. අරො මෙ සාදිසි හරියා අසසවා පියහාණිති,
පුත්තරූපයසුපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.

2480. කච්චි තෙ බහවො පුත්තා සුජාතා රට්ඨවඩ්ඪන,
පඤ්ඤාජවෙන සමපන්නා සමමොදනති තතො තතො.
2481. සතං එකො ච මෙ පුත්තා ධනරට්ඨ මයා සුතා,
තෙසං ත්වං කිව්වමක්ඛාති නාවරජකිතති තෙ වචො.
2482. උපපන්නොපි වෙ හොති ජාතියා විනයෙන වා,
අථ පච්ඡා කුරුතෙ යොගං කිව්ව ආපාසු සීදති.
2483. තස්ස සංථීරපඤ්ඤස්ස විචරො ජායතෙ මහා,
නත්තමඤ්චාච රූපාති චුලලානි මනුස්සති.
2484. අසාරෙ සාරයොගඤ්ඤ මතිං නතෙව විඤ්ඤති,
සරහොච ගිරිද්වග්ගසමිං අනාරායෙව සීදති.
2485. භීතජවො'පි වෙ හොති උට්ඨාතා ධිතිමා නරො,
ආචාරසිලසමපන්නො නිසෙ අග්ගිව භාසති.
2486. එතං මෙ උපමං කත්වා පුතො විජ්ජාසු වාවය,
සංවිරුලෙහථ මෙධාවි ධෙත්තනීජංච චුට්ඨියාති.

චුලහංස ජාතකං.

7. සත්තිගුමනිජාතකං

- 2487 මිගලුඤ්ඤ මහාරාජා පඤ්ඤාලානං රජෙසහො,
නික්ඛන්තො සහ සෙනාය ඔගග්ගො වනමාගමා.
2488. තත්ථද්දසා අරඤ්ඤස්මිං තත්ථරාතං කුචිං කතං,
තස්සා කුචියා නික්ඛමිම සුචො ලුඤ්ඤති භාසති.

2489. සමන්තවාහනො පොසො යුවා සමට්ඨකුණ්ඩලො,
සොහති ලොහිතුණ්හිසො දිවාසුට්ඨොව භාසති.
2490. මජ්ඣිමනිකෙ සමපට්ඨකෙ සුතො රාජා සසාරථී,
හත්ථස්සාහරණං සංඛං ගණ්නාම සහසා මයං.
2491. නිසීරොපි රහොදති සුතො රාජා සසාරථී,
ආදය වත්ථං මණ්ඩකුණ්ඩලණ්ඨි හග්ගාන සාධාහි අපඤ්චාම.
2492. කිනත්ථු උමමාහරුපොව සත්තිගුමෙ පභාසසි,
දුරුසද්ධි රාජානො අභි පජ්ජලිතො යථා.
2493. අථ ත්වං පතිකොලො¹ මතො ඉලලාති ගවජසි,
මාතරී මය්ග නග්ගාය කිනත්ථු ත්වං විජිගුච්ඡයෙ.
2494. උට්ඨෙහි සමම තරමානො රථං යොජෙහි සාරථී,
සකුණා මෙ න රුච්චතති අඤ්ඤං ගවජාම අසසමං.
2495. යුතො රථො මහාරාජ යුතො ව බලවාහනො,
අධිකිට්ඨ මහාරාජ අඤ්ඤං ගවජාම අසසමං.
2496. කොත්ථු මෙව ගතා සංඛෙ යෙ අසමිං පරිවාරකා,²
එස ගවජති පඤ්ඤාලො මුතො තෙසං අදසසනා.
2497. කොදණ්ඩකාති ගණ්නාථ සත්තියො තොමරාති ව,
එස ගවජති පඤ්ඤාලො මා වො මුඤ්ඤිත්ථ ජීවිතං.
2498. අථාපරො³ පටිනඤ්ඤිත්ථ සුචො ලොහිතකුණ්ඩකො,
සවාගතං තෙ මහාරාජ අථො තෙ අදුරාගතං.
ඉය්සරොසි අනුප්පතො යං ඉධත්ථි පච්චෙදය.
2499. තිත්ථකාති පියාලාති මධුකෙ කාසුමාරියො,
එලාති බුද්ධකසාති භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.
2500. ඉදමපි පානීයං ජීතං ආහතං ගිරිගඤ්ඤාරා,
තතො පිච මහාරාජ සචෙ ත්වං අභිකඞ්ඛසි.

1. පතිකොලොප - මජ්ඣ. සං. පතිකොලො.
2. පරිවාරිකා - මජ්ඣ.
3. අපරො - මජ්ඣ.

2501. අරඤ්ඤා උඤ්ජාය ගතා යෙ අසුචිං පරිවාරකා,
සයං උට්ඨාය ගණ්ඨවෙහා හත්ථා මෙ තත්ථ දුතථෙ.
2502. හදුකො¹ වත යං පකඛි භිජ්ජා පරමධම්මිකො,
අරෙසො ඉතරො පකඛි සුචො ලුඤ්ඤි භාසති.
2503. එතං හනථ ඛ්ඤථ මා වො මුඤ්ඤිත්ථ ජිවිතං,
ඉවෙවං විලපනාත්තස්ස සොත්ථිං පනෙතාසම් අසුසමං.
2504. භාතරොසම මහාරාජ සොදරියා එකමාතුකා,
එකරුක්ඛසුචිං සංවධිතා නානාබෙත්තගතා උභො.
2505. සත්ථගුමො ව වොරාතං අහඤ්ඤ ඉසිතං ඉධ,
අසතං සො සතං අහං තෙන ධම්මෙන නො විතා.
2506. තත්ථ වධො ව ඛ්ඤො ව තිකති වඤ්ඤානාති ව,
ආලොපසහසාකාරා² තාති සො තත්ථ සිකඛති.
2507. ඉධ සච්චඤ්ඤා ධම්මො ව අභිංසා සඤ්ඤමො දමො,
ආසනුදකදයිතං අබ්බක වදොධාසම් භාරත.
2508. යං යං හි රාජ භජති සතං³ වා යදි වා අසං,
සිලවනතං විසිලං වා වසං තසෙසව ගවජති.
2509. යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං යාදිසංච්ඡිපසෙවති,
සොපි තාදිසකො හොති සහවාසො හි තාදිසො.
2510. සෙවමානො සෙවමානං සමුජ්ඣො සමුජ්ජං පරං,
සරො දිඤ්ඤා කලාපං ව⁴ ආලික්ඛමුපලිපෙති.
උපලෙපහයා⁵ ධීරො නෙව පාපසධා සියා.

1. හදුකො - මජ්ඣං.

2. ආලොපා - මජ්ඣං.

3. සතං - මජ්ඣං, සතා.

4. සරො දුට්ඨො කලාපං ව - මජ්ඣං.

5. උපලිප්පහයා - මජ්ඣං.

42 ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2511. පුත්ථමච්ඡං කුසණ්ණන යො නරො උපනායනි.
කුසාපි පුත්ථි වායනති එවං බාලුපසෙවනා.
2512. තගරඤ්ඤි පලාසෙන යො නරො උපනායනි
පතනාපි සුරති වායනති එවං ධීරුපසෙවනා.
2513. තසමා එළුපුටසෙසව ඤාතො සමපාකමිත්තනො,
අසනොත නොපසෙවෙය්‍ය සනොත සෙවෙය්‍ය පණ්ඩිතො
අසනොතා නිරයං නෙතති සනොතා පාපෙනති සුගතතිනති.

සත්තිගුමබජාතකං.

8. හලොටියජාතකං.

2514. හලොටියො නාම අහොසි රාජා
රට්ඨං පහාය මිගවං අචාරි සො,
අගමා ගිරිවරං රෙක්ඛිමාදනං
සමපුප්ඵිතං කිම්පුරිසානුවිණ්ණං.
2515. සාලුරසඛ්ඤාකඤ්ඤි නිසෙධයිතො
ධනුං කලාපකඤ්ඤි සො නිකඛිපිතො,
උපාගමී වචනං වතතුකාමො
යත්ථස්සිතා කිම්පුරිසා අහෙසුං.
2516. හිච්චවයෙ හෙමඤ්ඤාය නීරෙ
කිම්බඤ්ඤිතා මනායවොතා අභිණ්ණං,
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණෙ
කථං වො ජානනති මනුසසලොකෙ.
2517. *ලොං ගිරිං පණ්ණරකං තිකුටං
*සිතොදියා අනුවිචරාම නපෙජා,
මිගා මනුසසාව නිභාසවණ්ණං
ජානනති නො කිම්පුරිසාති ලුඤ්.
2518. සුකිච්ඡරූපං පරිදෙවයවොතා
ආලිඛිතොවාසි පියො පියාය,
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණෙ
කිම්බ වනෙ රොදථ අප්පතීතා.

1. තසමා පලාස - මජ්ඣං.
* මලොගිරිනති පි පායො.
2. සිතොදිකා - මජ්ඣං.

2519. සුක්ඛරූපං පරිදෙවයවෙහා
ආලිඛිතො වාසි පියො පියාය,
පුච්ඡාමි වො මාත්‍රසදෙහවණේණ
කිම්ඛ වනෙ විලපථ අප්පනිතා.
2520. සුක්ඛරූපං පරිදෙවයවෙහා
ආලිඛිතො වාසි පියො පියාය,
පුච්ඡාමි වො මාත්‍රසදෙහවණේණ
කිම්ඛ වනෙ සොවථ අප්පනිතා.
2521. මයමෙකරත්තං¹ විසවසිමහ පුද්ද
අකාමකා අඤ්ඤමඤ්ඤං සරන්තා,
තමෙකරත්තං අනත්තප්පමානා
සොවාම සා රත්ති පුතං න හෙසසති.
2522. යමෙකරත්තං අනුත්තප්පමං
ධනං ව නට්ඨං පිතරං ව පෙතං,
පුච්ඡාමි වො මාත්‍රසදෙහවණේණ
කථං විනාවාසමකප්පයිසි.
2523. යයිමං² නදිං පසස්සි සීසසොතං
නානාදුමච්ඡදනං සෙලකුටං,
තමම් පියො උතාරි වසස්සකාලෙ
මමඤ්ඤි මඤ්ඤං අනුබ්බන්තිති.
2524. අහඤ්ඤි අඤ්ඤාලකං ඔවිනාමි
අත්ථුක්ඛකං සත්තලියොටිකඤ්ඤි,
පියො ව මෙ හොහිති මාලහාරි
අහඤ්ඤි නං මාලිනී අප්පකුප්පෙස්සං.
2525. අහඤ්ඤිදං කුරවකං ඔවිනාමි
උද්දලකා පාටලිසිත්ථුවාරකා,
පියො ව මෙ හොහිති මාලහාරි
අහඤ්ඤි නං මාලිනී අප්පකුප්පෙස්සං.
2526. අහඤ්ඤි සාලස්ස සුපුප්පිතස්ස
ඔවෙය්‍ය සුප්පානි කරොමි මාලං,
පියො ව මෙ හොහිති මාලහාරි
අහඤ්ඤි නං මාලිනී අප්පකුප්පෙස්සං.

1. මයෙකරත්තං පවසිමහ - මජ්ඣං.

2. යයිමං - මජ්ඣං.

3. මඤ්ඤං - මජ්ඣං. ස්‍යා.

4. අධි - මජ්ඣං. ස්‍යා.

2527. අභංගො සාලස්ස සුපුප්ඵිතස්ස
ඔවෙය්‍ය පුප්ඵානි කරොමි භාරං,
ඉදංගො නො භොගිති සත්ථරස්සං
යත්ථස්මං විහරිස්සාමු රතනි.
2528. අභං ව ඛො අගථං වක්ඛනංගො
සිලාය පිංසාමි පමනරූපා,
පියො ව මෙ භොගිති රොසිතංගො
අභංගො න රොසිතා අජ්ඣද්ධපෙසං.
2529. අථාගමා සලිලං සීසසොතං.
නුදං සාලෙ සලලෙ කණ්ණිකාරෙ.
අසුරථ තෙන මුහුතතකෙන
සායං නදී ආසි මයා සුදුහතරා.
2530. උභොසු තීරෙසු මයං තද්ධිතා
සමප්පන්නා උභයො අඤ්ඤමඤ්ඤං,
සකිමපි රොදම සකිං හසාම
කිච්චන නො අගමා සංවරි සා.
2531. පාතො ව ඛො උග්ගතෙ සුරියමිති
චතුස්සං නදිං උත්තරියාන ලුද්දං,
ආලිඛියා අඤ්ඤමඤ්ඤං මයං උභො
සකිමපි රොදම සකිං හසාම.
2532. තීහුතකං සත්ත සතානි ලුද්දං
යමිධ මයං විප්පවසිමහ පුඛං,
වාසෙකිමං* ජීවිතං භූමිපාල
කොනිධ කන්තාය වීනා වසෙය්‍ය.
2533. ආයුංගො වො කීවතකො නු සමුච්ච
සචෙපි ජානාථ වදෙථ ආයුං,
අනුස්සවා වදානො ආගමා වා
අකංචා මෙ තං අවිකම්පමානා.
2534. ආයුංගො නො වස්සසහස්සං ලුද්දං
න වානරා පාපකො අත්ථි රොගො,
අප්පංගො දුක්ඛං සුඛමෙව භියෙය්‍යා
අවිතරාගා විජ්ඣාම ජීවිතං.
2535. ඉදංගො සුඛාන අමානුසානං
හලාටියො ඉත්තරං ජීවිතතනි,
නිවත්තථ න මිගවධං අචාරි
අද්ධි දුනානි අභුංගො භොගෙ.

* වාසෙකිමනි වාසං එකං ඉමං.

1. නිවත්තථ න මිගවං අචාරි. - මජ්ඣං.

2536. ඉදඤ්ච සුඤ්චාන අමානුසානං
සමමොදරං මා කලහං අකඤ්ච,
මා වො තපී අත්තකමොපරාධො
යථාපි තෙ කිමපුරිසෙකරහස්.
2537. ඉදඤ්ච සුඤ්චාන අමානුසානං
සමමොදරං මා විවාදං අකඤ්ච,
මා වො තපී අත්තකමොපරාධො
යථාපි තෙ කිමපුරිසෙකරහස්.
2538. විවිධඅධිමනා සුඤ්ඤාමහං
චචනපථං තච අඤ්ඤාසංඝිතං,
මුඤ්ඤා ගිරං නුදසෙව මෙ දරං
සමඤ්ඤා සුඤ්ඤාමහං ජීව මෙ විරතස්.

හලොචියජාතකං.

9. සොමනසජාතකං

2539. කො තං භිංසති හෙයෙති¹
කිං දුම්මිනො සොචසි අපැතීතො,
කසසජ්ජ මාතාරිතරො රුද්ධතො
කචජජ්ජ සෙතො නිහතො පථව්‍යා.
2540. තුට්ඨොසම් දෙව තච දසසනෙන
විරසස පසසාම් තං භුමිපාල,
අභිංසකො රෙණුමනුපථිසස
පුතෙන තෙ හෙයෙතිකොසම් දෙව.
2541. ආයනතො දෙවාරිකා ඛග්ගබ්බො,
කාසාවියා යනතො අනොපුරං තං,
ගුණානං තං සොමනසසං කුමාරං
ජෙඤ්ඤාන සිසං වරමාහරනතො.
2542. පෙසිතා රාජිනො දුතා කුමාරං එතදබ්බං,
ඉසසරෙන විනිශ්චයෙසාසි චධපපතොසි බන්ධිස.
2543. ස රාජපුතො පරිදෙවයනො
දසබ්බලිං අඤ්ඤලිං පඤ්ඤානො,
අහසි ඉච්ඡාමි ජනිතො දඤ්ඤං
ජීවං පනෙතො පටිදසස යාථ.

1. පොථෙති - මජ්ඣං.
2. කොතචජ්ජසෙතො - මජ්ඣං.
3. සුඤ්ඤාන - මජ්ඣං.
4. වධං - මජ්ඣං. සයා.
5. ජීවං මං නොතො - මජ්ඣං. සයා

50. ජාතකපාළි-විසතිනිපාතො

2544. තසසි තං වට්ඨනං සුඤ්ඤා රඤ්ඤා පුත්තං අද්ධස්සපුං,
පුත්තො ච පිතරං දිස්වා දුරතොවජ්ඣගාසථ.
2545. ආගඤ්ජුං දෙවාරිකා බග්ගබද්ධා
කාසාපියා හනතු මමං ජනිඤ,
අකඛභි මෙ පුඤ්ඤො ඵතමඤ්ඤං
අපරාධො කොනිධ මමජ්ජ අත්ථි.
2546. සායඤ්ඤා පාතො උදකං සජාති
අභිං සද්ද පරිවරතප්පමත්තො,
තං තාදිසං සංයතං බ්‍රහ්මචාරිං
කසමා තුවං බ්‍රෑසි ගහපතීති.
2547. තාලා ච මූලා ච ඵලා ච දෙව
පරිග්ගහා විචිධා සතතිමසස,
තෙ රක්ඛති ගොපයතප්පමත්තො
බ්‍රාහ්මණො¹ ගහපති තෙන හොති.
2548. සංඝං ඛො ඵතං වද්ධි කුමාර
පටිග්ගහා විචිධා සතතිමසස,
තෙ රක්ඛති ගොපයතප්පමත්තො
බ්‍රාහ්මණො² ගහපති තෙන හොති.
2549. සුඤ්ඤා මඤ්ඤං පරිසා සමාගතා
සනෙගමා ජාතපද්ද ච සබ්බො,
බාලායං බාලසස වචො නිසම්ම
අහෙතුනා සාතයතෙ ජනිඤ.
2550. දළහසම් මූලෙ උසතෙ විරුලෙහ
දුක්ඛකඛයො වෙථ පසාඛජාතො,
වඤ්ඤි පාදනි තථං ජනිඤ
අනුජාන මං පබ්බජිස්සාමි දෙව.
2551. භුක්ඤ්ඤා හොගෙ විජුලඵලෙ³ කුමාර
සබ්බඤ්ඤා තෙ ඉස්සරියං දදම්,
අප්පෙච්ච කං කුරුතං හොති රාජා
මා පබ්බජි පබ්බජා හි දුක්ඛො.
2552. කිනතුධ දෙව තථමත්ථි හොගො
පුබ්බවහං දෙවලොකෙ රමිස්සං,
රූපෙහි ඤ්ඤෙහි අපො රසෙහි
ගන්ධෙහි ඵස්සෙහි මනොරමෙහි.

1. කසමා අහං බ්‍රෑසි ගහපතීති - මජ්ඣං.

2. සබ්‍රාහ්මණො - මජ්ඣං.

3. නාරද විජුලෙ.

2553. භුත්තා මෙ භොගා නිදිවසම් දෙව
පරිවාරිකා අවජරානං ගණෙන,
තුවණ්ඨ ඛාලං පරතෙය්‍යං විදිත්වා
න තාදිසෙ රාජකුලෙ වසෙය්‍යං.
2554. සවාහං ඛාලො පරතෙය්‍යොහමසම්
එකාපරාධං ඛම පුත්ත මය්‍හං,
පුත්තාපි වෙ එදිසකං භවෙය්‍ය
යථාමති සොමනස්සං¹ කරොති.
2555. අනිසමම කතං කමමං අනවස්ථාය විතතිතං,
භෙසසුසෙසව වෙහඬො විපාකො භොති පාපකො.
2556. නිසමම ච කතං කමමං සමොවස්ථාය විතතිතං,
භෙසසුසෙසව සමපතති විපාකො භොති හදුකො.
2557. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු
අසඤ්ඤතො පබ්බජිතො න සාධු,
රාජා න සාධු අනිසමමකාරී
යො පණ්ඨිතො කොධනො තං න සාධු.
2558. නිසමම ඛතතියො කඨිරා නානිසමම දිසමපති,
නිසමමකාරීනො රාජ යසො කිත්ති ච වඩංති.
2559. නිසමම දණ්ඩං පණ්‍යෙය්‍ය ඉසසිරො
වෙගාකතං² තපනෙ³ භූමිපාල,
සමොපණ්ඨි ච තරස්ස අතථා
අනාත්තප්පා තෙ භවතති පච්ඡා.
2560. අනාත්තප්පාති හි යෙ කරොතති
විහප්ප කමොයතනාති ලොකෙ,
විඤ්ඤාසථාති සුමුද්‍රයාති
භවතති වද්ධාත්තමතාති තාති.
2561. ආගඤ්ජුං දෙවාරිකා ඛගාඛද්ධා
කාසාවියා ජත්තා මමං ජත්තං,
මාතු ච අභිකසම් අහං නිසිංහො
ආකඨ්ඨිතො සඤ්ඤා තෙහි දෙව.

1. සොමනස්ස - මජ්ඣං.

2. වෙගසා - මජ්ඣං.

3. තපනි - මජ්ඣං. සා.

2562. කටුකමභි සමොධං සුකිවජ්ජනො
මධුරං පියං ජීවිතං ලද්ධු රාජ,
කිවෙජ්ජනාහං අජ්ජ වධා පමුනො
පබ්බජ්ජමෙවාහිමනොහමසමි.
2563. පුනො නවායං තරුණො සුධමම
අනුකම්පකො සොමනසො කුමාරො,
නං යාවමානො න ලභාමි සජ්ජ
අරහසි නං යාවිතවෙ තුවමසි.
2564. රමසසු හිසබාවරියාය පුත්ත
නිසමම ධමමසු පරිබ්බජසසු,
සබ්බසු භූතෙසු නිධාය දණ්ඩං
අනිඤ්ඤො බ්‍රහ්මමුපෙති යානං.
2565. අවජරියරූපං¹ චත යාදිසඤ්ඤ
දුක්ඛං මං දුක්ඛාපයසෙ සුධමම,
යාවස්සු පුත්තං ඉති වුච්චමානා
හියොතාච උසසාහයසෙ කුමාරං.
2566. යෙ විපපමුත්තා අනවජ්ජහොජිනො,
පරිනිබ්බුතා ලොකමිමං වරතති,
තමරියමග්ගං පටිපජ්ජමානං
න උසසහෙ වාරයිතුං කුමාරං.
2567. අද්ධා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤ
බහුස්සුතා යෙ බහුයානවිනිතො,
යෙසායං සුඤ්ඤාන සුභාසිතානි
අප්පොස්සුකකා විතසොකා සුධමො'ති.

සොමනස්ස ජාතකං.

10. වමෙයයාජාතකං

2468. කානු විජ්ජරිවාහාසි ඔසධි විය තාරකා,
දෙවතානුසි ගන්ධබ්බි න තං මඤ්ඤමි මානුසිං²
2569. නමභි දෙවී න ගන්ධබ්බි න මහාරාජ මානුසි,
නාගකඤ්ඤමභි³ හද්දනොන අකොනමභි ඉධාගතා.

1. අවජර - මජ්ඣං.

2. මානුසි - වී. මජ්ඣං. සං.

3. නාගකඤ්ඤාසමි - මජ්ඣං. සං.

2570. විඛතනවිතතා කුපිතිද්දියාසි
නෙතෙහි තෙ ව රිගණා සටනති,
කිනෙත නට්ඨං කිමපන පඤ්ඤානා
ඉධාගතා නාරි තදික්ඛ බ්‍රුහි.
2571. යමුග්ගනෙජො උරගොති වාහු
නාගොති තං ආහු ජනා ජනිඤ,
තමගහි පුරිසො ජීවිකඤ්ඤා
තං බන්ධනා මුඤ්ඤ පති මමෙසො.
2572. කථංථවයං බලවිරියපපනෙතා
හත්ථස්ම මාගඤ්ඤි¹ වණ්ඤකස්ස,
අසඛංහි මෙ නාගඤ්ඤා නිසංඝං
කථං විජානෙමු ගහිතනාගං.
2573. නගරජිවි නාගො හස්මං කරෙය්‍ය
තථා හි සො බලවිරියපපනෙතා
ධම්මඤ්ඤා නාගො අපවායමානො
තස්මා පරකකමම තපො කරොති.
2574. වාතුද්දසිං පණ්ණරසිඤ්ඤා රාජ
චතුස්සප්ථෙ සමමති නාගරාජා,
තමගහි පුරිසො ජීවිකඤ්ඤා
තං බන්ධනා මුඤ්ඤ පති මමෙසො.
2575. සොළසිත්ථිසහස්සාති ආමුක්ඛමණිකුණධලං,
වාරිගෙහසයා² නාරි තාපි තං සරණංගතා.
2576. ධම්මෙන මොවෙහි අසාහසෙන
ගාමෙන නිකෙඛිත ගවං සතෙන,
ඔසසට්ඨකායො³ උරගො වරාතු
පුඤ්ඤස්සිකො මුච්චතු බන්ධනස්මා.
2577. ධම්මෙන මොවෙහි අසාහසෙන
ගාමෙන නිකෙඛිත ගවංසතෙන,
ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු
පුඤ්ඤස්සිකො මුච්චතු බන්ධනස්මා.
2578. දම්මි නිකඛසනං ලුද්ද ඵුලලඤ්ඤා⁴ මණිකුණධලං,
චතුස්සදං⁵ ව පලලංකං උද්ධොපුස්සිරිනිහං,
2579. ඤො ව සාදිසියො හරියා උසහඤ්ඤා ගවං සතං,
ඔසසට්ඨකායො උරගො වරාතු
පුඤ්ඤස්සිකො මුච්චතු බන්ධනස්මා.

1. මාගඤ්ඤි - වි. මජ්ඣ. සං. සං.

2. වාරිගෙහා වි.

3. ඔසට්ඨ - මජ්ඣ.

4. ඵුලලංක - මජ්ඣ. සං.

5. චතුස්සඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2580. විනාපි දනා තථ වචනං ජනිඤ්ඤාමි
මුක්ඛොමි තං උරගං බන්ධනසමා,
ඔසසවධකායො උරගො වරාත
පුඤ්ඤකීකො මුච්චතා බන්ධනසමා.
2581. මුක්ඛො වමෙසයාකො නාගො රාජානං එතදබ්බි,
නමො තෙ කාසිරාජස්සු නමො තෙ කාසිවධජන
අඤ්ඤාමි තෙ පගණනාමි පසෙසයාමෙම නිවෙසනං.
2582. අද්ධා හි දුබ්බිසසසමෙතමාහු
යං මානුසො විසසසෙ අමානුසමිති,
සචෙච මං යාවසි එතමඤ්ඤාමි
දකෙකමු තෙ නාග නිවෙසනානි.
2583. සචෙහි වාතො ගිරිමාවහෙයා
චන්ද්‍ර ච සුරියො ච ජමාපතෙයස්සං,
සබ්බා ච නපෙජා පටිසොතං වහෙයස්සං
න කෙච්චං රාජ මුසා හණෙයාං.
2584. නහං එලෙයා උද්ධිසි සුසෙස
සංවච්චයං භූතධරා වසුඤ්ඤාමි,
සිද්ධවචයො මෙරු සමුලමුඛමෙහ
නකෙච්චං රාජ මුසා හණෙයාං.
2585. අද්ධා හි දුබ්බිසසසමෙතමාහු
යං මානුසො විසසසෙ අමානුසමිති,
සචෙ ච මං යාවසි එතමඤ්ඤාමි
දකෙකමු තෙ නාග නිවෙසනානි.
2586. තුමෙහ ඛොඤ්ඤාමි සොරවිසා උළාරා
මහාතෙජා බිප්පකොපි ච භොථ,
මම කාරණා¹ බන්ධනසමා පමුක්ඛො
අරහසි නො ජානිතායෙ² කතානි
2587. සො පවුතං නිරයෙ සොරරූපෙ
මා කාසිකං සාතමලඤ්ඤාමි කිඤ්ඤාමි,
පෙළාය බද්ධො මරණං උපෙතා
යො තාදිසං කමම කතං න ජාතෙ.
2588. සච්චපට්ඨකං තථ මෙස හොතා
අකෙකාධනො³ හොති අනුපනාමි,
සබ්බඤ්ඤාමි තෙ නාගකුලං සුපණ්ණං
අභිංච ගිමිහාසු විචජ්ජයතා.

1. මං කාරණං - මජ්ඣිම.

2. ජානිතායෙ - මජ්ඣිම, සංයා, ජානිතවෙ, නා, ජානිතයෙ.

3. අකෙකාධනො - මජ්ඣිම.

2589. අනුකම්පසී නාගකුලං ජනිඤ්ඤා
මාතා යථා සුප්පියං එකසුතනං,
අහං ච තෙ නාගකුලෙන සඤ්ඤා
කාහාමි වෙය්‍යාවටිකං උළාරං.
2590. යොජනතු වෙ රාජරටෙ සුවිනෙන
කම්මොජකෙ අසුතරෙ සුදනෙන,
නාගෙ ච යොජනතු සුවිණ්ණකප්පනෙන
දකෙඛ්ඛු නාගස්ස නිවෙසනානි.
2591. හෙරි මුනිඛයා පණවා ච සඛො
ආවජ්ඣං¹ උග්ගසෙනස්ස රඤ්ඤා,
පායාසී රාජා බහුසොහමානො
පුරකඛනො නාරිගණස්ස මජ්ඣෙ.
2592. සුවිණ්ණවිතකං² භූමිං අද්දකඛ්³ කාසිවද්ධනො,
සොවිණ්ණමයෙ ච පායාදෙ වෙළරියඨලකඤ්ඤා.
2593. ස රාජා පාඨසී ව්‍යමහං වම්බෙය්‍යස්ස නිවෙසනං,
⁴ආදිවුච්ඡන්දපනිහං කංසේ ජප්පහස්සරං.
2594. නානාරුකෙඛි සඤ්ජනනං නානාගකුලමෙරිතං⁵,
සො පාවෙකඛි කාසිරාජා වම්බෙය්‍යස්ස නිවෙසනං.
2595. පට්ටඨමහි⁶ කාසිරඤ්ඤා වම්බෙය්‍යස්ස නිවෙසනං,
දිඛො තුරියා වජ්ජිංසු⁷ නාගකඤ්ඤා ච නවවස්සං.
2596. තං නාගකඤ්ඤා වරිතං ගණෙන
අනුචාරුහි කාසිරාජා පසනො,
නිසීදි සොවිණ්ණමයමහි පිට්ඨෙ
සාපස්සයෙ වඤ්ඤාසාරලිනෙන.
2597. සො තඤ්ඤා භුක්වා ච අපො රමික්ඛා
වම්බෙය්‍යකං කාසිරාජා අවොච,
විමානසෙට්ඨානි ඉමානි තුස්සං
ආදිවුච්ඡන්දානි පහස්සරානි.
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ
කිමඤ්ඤා නාග තපො කරොසි.

1. ආවජ්ඣංසු - මජ්ඣ. සං. අවජ්ඣංසු. වී. අවජ්ඣංසු.
2. විතකං - මජ්ඣ. සං.
3. අද්දකඛි - මජ්ඣ.
4. ආදිවුච්ඡන්දපනිහං - මජ්ඣ. සං.
5. මෙරිතං - මජ්ඣ.
6. පට්ටඨමහි - මජ්ඣ. සං.
7. වජ්ජිංසු - මජ්ඣ. සං.

2598. තා කමිබ්බකෙයුරධරා සුවස්සා
වට්ඨගුලී තමිතද්දපපනනා,
පග්ගස්ස පායෙනති අනොමචිණ්ණො
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ
කිමත්ථියං නාග තපො කරොසි.
2599. නස්සෙ ව කෙමා පුට්ඨලොමමච්ඡා
ආටා¹ සකුන්තාභිරුද්ධ සුභිස්සා,
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ
කිමත්ථියං නාග තපො කරොසි.
2600. කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා ව භංසා
වගගුස්සරා කොකිලා සම්පන්නති,
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ
කිමත්ථියං නාග තපො කරොසි.
2601. අමොච සාලා තිලකා ව ජමිබ්බයො
උද්දලකා පාටළියො ව ඵුලලා,
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ
කිමත්ථියං නාග තපො කරොසි.
2602. ඉමා ව තෙ පොකඛරඤ්ඤා සමන්තතො
දිව්‍යා ව² ගජා සත්තං සම්පන්නති,
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ
කිමත්ථියං නාග තපො කරොසි.
2603. න පුත්තභෙතු න ධනස්ස භෙතු
න ආයුතො වාපි ජනිඤ්ඤ භෙතු,
මනුස්සයොතිං අභිපක්ඛයානො
තස්මා පරකකම්ම තපො කරොමි.
2604. තිං ලොභිතකෙඛා විහත්තතරංසො
අලඛිතතො කප්පිතකෙසමස්සු,
සුරොසිතො ලොභිතච්ඡන්දනෙන
ගජධම්මරාජාව දිසා පභාසසි.
2605. දෙවිඤ්ඤිපකොසි මහානුභාවො
සබ්බෙහි කාමෙහි සම්බ්බිහුතො,
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙනමත්ථං
සෙය්‍යො ඉතො කෙන මනුස්සලොකො.

1. ආද - වී. මජ්ඣ.

2. දිඛා ස්‍යා. දිඛා - මජ්ඣ.

2606. ජනිඤ්ඤා නාඤ්ඤා මනුසසලොකා
සුද්ධි ව සංවිජ්ජති සංයමො ව,
අහඤ්ඤා ලද්ධාන මනුසසයොති.
කාහාමි ජාතිමරණස්ස අත්තං.
2607. අද්ධා හට්ඨ සෙවිතඛො සපඤ්ඤා
බ්බසුත්තා යෙ බ්බදානවිතතිනො,
නාරියො ව දිස්වාන තථං ව නාග
කාහාමි පුඤ්ඤාති අනප්පකාති.
2608. අද්ධා හට්ඨ සෙවිතඛො සපඤ්ඤා
බ්බසුත්තා යෙ බ්බදානවිතතිනො,
නාරියො ව දිස්වාන මමඤ්ඤා රාජ
කරොති පුඤ්ඤාති අනප්පකාති.
2609. ඉඤ්ඤා මෙ ජාතරූපං පහුතං¹
රාසි සුවණ්ණස්ස ව නාලමත්තා,
ඉතො හරිත්වා² සොවණ්ණසරාන්³ කාරය
රූපියස්ස ව පාකාරං කරොන්තු.
2610. මුත්තානඤ්ඤා⁴ වාහසහස්සාති පඤ්ඤා
වෙළුරියමිස්සාති ඉතො හරිත්වා,
අනෙතපුරෙ භූමියං සඤ්ඤාතා
තික්කඤ්ඤා හොතිති⁵ තීරජා ව.
2611. එතාදිස්සං ආවස රාජසෙට්ඨ
විමානසෙට්ඨං බ්බසොහමානං,
බාරාණසිං⁶ නගරං ඉද්ධපීතං
රජ්ජඤ්ඤා කාරෙහි අනොලපඤ්ඤාති.

වමෙපයා ජාතකං.

11. පලොහනජාතකං

2612. බ්‍රහ්මලොකා වට්ඨාන දෙවපුත්තො මහිඤ්ඤා,
රඤ්ඤා පුත්තො ලද්ධාදි සබ්බකාමසම්භිසු.
2613. කාමා වා කාමසඤ්ඤා වා බ්‍රහ්මලොකෙ න විජ්ජති,
ඤ්ඤා⁷ තායෙව සඤ්ඤාය කාමෙහි විජ්ජෙව්ථ.

1. බ්‍රහ්ම - මජ්ඣ.
2. හරිත්වා - මජ්ඣ.
3. සුවණ්ණ - මජ්ඣ.
4. මුත්තානිව - වී, මජ්ඣ.
5. හොතිති - මජ්ඣ. සා.
6. බාරාණසි නගරං - මජ්ඣ.
7. ඤ්ඤා, තා ඤ්ඤා - වී, මජ්ඣ.

2614. තස්ස චන්තනපුරෙ ආසි ක්කානාගාරං සුමාපිනං,
සො තස්ස පතිසලලිතො එකො රහසි ක්කායථ.
2615. ස රාජා පරිදෙවෙසි පුත්තසොකෙන අටටිතො,
එකපුත්තො වයං මය්හං න ච කාමානි භුක්ඛන්ති.
2616. කොත්ථු ඛෙසු¹ උපායො සො² කො වා ජානාති කිඤ්චනං,
කො මෙ පුත්තං පලොභෙය්‍ය යථා කාමානි පස්සෙ.
2617. අහු කුමාරී තස්සෙව රුපවණ්ණ³සමාහිතා,
කුසලා නවවග්ගිතස්ස වාදිතෙ ච පදකඛිණා
සා තස්ස උපසඬකමෙ රාජානං එතදබ්බවි.
2618. අහං ඛො තං පලොභෙය්‍යං සචෙ භත්තා භවිස්සති,
තං තථාචාදිති රාජා කුමාරිං එතදබ්බවි.
කිංකරොති තං පලොභෙහි තච භත්තා භවිස්සති.
2619. සා ච අන්තනපුරං ගන්තවා බහු කාමුපසංහිතං,
හදයඬගමා පෙමණීයා විත්ථගාථා⁴ අභාසථ.
2620. තස්සා ච ගායමානාය සද්දං සුත්වාන නාරියා,
කාමච්ඡද්දස්ස උපපජ්ජී ජනං සො පරිපුච්ඡථ.
2621. කසෙස්සසො සද්දො කො වා සො භණ්ති උච්චාවචං බහු,
හදයඬගමං පෙමණීයං අථො කණ්ණසුඛං මම.
2622. එසා ඛො පමද දෙව ඛිඩ්ඛා එසා අනපජිකා,
සචෙ කිං කාමෙ භුක්ඛෙය්‍යා භීය්‍යා හියෙය්‍යා ඡාදෙය්‍යා තං.
2623. ඉඬ්ඝ ආගච්ඡන්තොරෙන අවිදුරමි ගායතු,
අස්සමස්ස සමීපමි සනතිකෙ මය්හං ගායතු.
2624. තිරොකුඬධමි ගායිකා ක්කානාගාරමි පාවිසි,
බ්‍රහ්මි⁵ නං අනුපුබ්බෙන ආරක්ඛෙමිව කුක්ඛරං.
2625. තස්ස කාමරසං ඤාතවා ඉස්සාධමෙමා අජායථ,
අභමෙව කාමෙ භුක්ඛෙය්‍යා මා අඤ්ඤා පුරිසො අහු.

1. ඛෙවසු.
2. යො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. වණ්ණ රූප - වී. මජ්ඣං.
4. විත්ථා - මජ්ඣං, ස්‍යා.
5. බ්‍රහ්මිකං - මජ්ඣං.

2626. තතො අසිං ගහෙත්වාන පුරිසෙ හනතුං උපකකම්,
අහමෙව එකො භුඤ්ජ්ඣං මා අඤ්ඤා පුරියො සියා.
2627. තතො ජානපද සබ්බෙ චිකකන්දිංසු සමාගතා,
පුතො ත්‍යායං මහාරාජ ජනං හෙයේත්‍යද්‍යසකං.
2628. තඤ්ච රාජා විවාහෙසි සමභා රට්ඨාතො ඛතතියො,
යාවතා විජිතං මඤ්ඤං න තෙ වක්ඛං¹ තාවදෙ.
2629. තතො සො හරියං ආදය සමුද්දං උපසඬකම්,
පණණ්ණසාලං කරිත්වාන වනං උඤ්ජාය² පාවිසි.
2630. අරේඤ්ඤා ඉසිමාගඤ්ඤි සමුද්දං උපරුපරි,
සො තස්ස ගෙහං පාවෙකඤ්ඤි හත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ.
2631. තඤ්ච හරියා පලොහෙසි පස්ස යාව සුදරුණං,
චුතො සො බ්‍රහ්මවරියමභා ඉද්ධියා පරිභායථ.
2632. රාජපුතො ව උඤ්ජාතො වනමුලථලං බහුං,
සායං කාජෙන ආදය අස්සමං උපසඬකම්.
2633. ඉසි ව ඛතතියං දිඤ්චා සමුද්දං උපසඬකම්,
වෙභාසයං ගම්ඤ්ජනති සිද්ධො සො මහණණ්ණවෙ.
2634. ඛතතියො ව ඉසිං දිඤ්චා සිද්ධො මහණණ්ණවෙ,
තස්සෙව අනුකම්පාය ඉමා ගාථා අභාසථ.
2635. අභිජ්ජමානො වාරිසම්භිං සයං ආගමම ඉද්ධියා,
මිසිභාවිත්තියා ගතවා සංසිද්ධි මහණණ්ණවෙ.
2636. ආවට්ඨති මහාමායා බ්‍රහ්මවරියවිකොපනා,
සිද්ධති නං විදිත්වාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
2637. අනලා මුද්‍රසමභාසා දුප්පරා තා නදිසමා,
සිද්ධති නං විදිත්වාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.

1. වක්ඛං - මජ්ඣ.

2. උඤ්ජාය - වී. මජ්ඣ.

2638. යං එතා උපසෙවනති ඡන්දසා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සංසයානං බිප්පං අනුදහනති නං.
2639. ඛන්තියස්ස වචො සුඛා ඉසිස්ස නිබ්බිද අහු,
ලඤ්ඤා පොරාණකං මග්ගං ගව්ඡනෙ සො විභායසං.
2640. ඛන්තියො ව ඉසිං දිසවා ගව්ඡමානං විභායසං,
සංවේගං අලභී ධිරො පබ්බජ්ජං සමරොවයි.
2641. තතො සො පබ්බජිත්වාන කාමරාගං විරාජයි,
කාමරාගං විරාජේත්වා බ්‍රහ්මලොකුපගො අහුති.
මහාපලොභන ජාතකං.

12. පඤ්චපණ්ඩිත පඤ්ඤා

2642. පඤ්ඤා පණ්ඩිතා සමාගතා
පඤ්ඤා මෙ පටිභාති තං සුඤ්ඤං,
නිඤ්ඤිමස්සං පසංඝියං වා,
කසෙසවාචිකරෙය්‍ය ගුහ්‍යමස්සං.
2643. ත්වං නො ආචිකරොහි භූමිපාල
හත්තා භාරසහො තුවං වදෙතං.
තව ඡන්දඤ්ඤා රුචිඤ්ඤා සම්මිසිත්වා
අථ චිකිත්තති ඡන්ද පඤ්ඤා ධිරා.
2644. යා සිලවතී අනඤ්ඤාදධෙය්‍යා
හත්තුවඡන්දවසානුගා මනාපා,
නිඤ්ඤිමස්සං පසංඝියං වා
හරියායාචිකරෙය්‍ය ගුහ්‍යමස්සං.
2645. යො කිව්ඡගතස්ස ආතුරස්ස
සරණං භොති ගතී පරායණඤ්ඤා,
නිඤ්ඤිමස්සං පසංඝියං වා
සබ්බොවාචිකරෙය්‍ය ගුහ්‍යමස්සං.
2646. ඡේටෙය්‍යා අථ මජ්ඣිමො කණ්ටෙය්‍යා
සො වෙ සිලවතො සමාහිතො ධීතතො,
නිඤ්ඤිමස්සං පසංඝියං වා
හත්තුවාචිකරෙය්‍ය ගුහ්‍යමස්සං.

2647. යො වෙ හදයස්ස පඤ්ඤා
අනුජාතො පිතරං අනොමපඤ්ඤා,
නිඤ්ඤාමකං පසංඝියං වා
පුත්තස්සාවිකරෙය්‍ය ගුණාමකං.
2648. මාතා දිපද ජනිතූපෙට්ඨ
යා තං පොසෙති ජන්තූ පියෙන,
නිඤ්ඤාමකං පසංඝියං වා
මාතූයාවිකරෙය්‍ය ගුණාමකං.
2649. ගුණාස්ස හි ගුණාමෙව සාධු
නහි ගුණාස්ස පසස්මාවිකමිමං,
අනිඤ්ඤා සහෙය්‍ය ධීරො
නිඤ්ඤාමකං යථා සුඛං භණ්ණෙය්‍ය.
2650. කිත්තූ කං විමනොසි රාජපෙට්ඨ
දිපදිත්තූ වචනං සුඤ්ඤාම නෙතං,
කිං විනායමානො දුමමනොසි
නුන දෙව අපරාධො අත්ථි මග්ගං.
2651. පඤ්ඤා වජ්ඣකා මහොසධොති
ආණ්ඩො මෙ වධාය භූරිපඤ්ඤා,
තං විනායමානො දුමමනොසි
න හි දෙවි අපරාධො අත්ථි තුග්ගං.
2652. අභිදෙසගතො ඉදනි එසි
කිං සුඤ්ඤා කිමාසධිකතෙ මනො තෙ,
තො තෙ කිමවොච භූරිපඤ්ඤා
ඉඤ්ඤා තං වචනං සුඤ්ඤාම බුභි මමනං.
2653. පඤ්ඤා වජ්ඣකා මහොසධොති
යදි තෙ මනාසිතං ජනිතූ දෙසං,
භරියාය රහොගතො අසංඝි
ගුණං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
2654. යං සාලවනස්මිං සෙනකො
පාපකමිමං අකාසි අසබ්බිරූපං,
සබ්බොච රහො ගතො අසංඝි
ගුණං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
2655. පුත්තකුසපුරිසස්ස තෙ ජනිතූ
උපපන්නො රොගො අරාජසුත්තො,
භාතුවච රහො ගතො අසංඝි
ගුණං පාතුකතං සුතං මමෙතං.

2656. ආබාධොයං අසබ්බිරූපො
කාවිජෙද්ද නරදෙවෙන චුට්ඨො,
පුත්තස්ස රහොගතො අසංසි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
2657. අට්ඨවඬං මණිරතනං උළාරං
සකෙකා තෙ අද්ද පිනාමහස්ස,
දෙවිඤ්ඤා ගතං තදජ්ජ හත්ථං
මාතුච්ච රහො ගතො අසංසි
ගුහං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
2658. ගුහාස්ස හි ගුහාමෙව සාධු
න හි ගුහාස්ස පසස්මාවිකම්මං,
අනිප්ථාද්ද සහෙයා ධිරො
නිප්පන්නස්මා යථාසුඛං භණ්ණෙය්.
2659. න ගුහාමත්ථං විචරෙය් රතෙඛය් නං යථා නිධිං,
නහි පාතුකතො සාධු ගුහො අත්ථො පජානතා.
2660. ථියා ගුහං න සංසෙය් අමිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො,
යො වාමිසෙන සංභීරො හද්දස්මො ච යො නරො.
2661. ගුහාමත්ථමසංචුඤ්ඤං සංබොධයති යො නරො,
මනනහෙද්දා තස්ස ද්දසගුතො¹ තිතික්ඛති.
2662. යාවනොතා පුරිසස්සත්ථං ගුහං ජානන්ති මහතිනං,
තාවනොතා තස්ස උබ්බෙගා තස්මා ගුහං නවිස්සපෙ.
2663. විච්චා භාසෙය් දිවා රහස්සං
රත්තිං ගිරං² නාතිවෙලං පමුකෙඤ්ඤ,
උපසස්සතිකා හි සුණන්ති මනං
තස්මා මනොතා බ්බසමුපෙති හෙදන්ති.

පඤ්චපණ්ඩිතපඤ්ඤාං.

1. ද්දසගුතො - වී. මජ්ඣ.
2. රත්තිගිරං - වී. මජ්ඣ.

13. හස්තිපාලජාතකං

2664. විරසසං වත පසසාම බ්‍රාහ්මණං දෙවවණ්ණනං,
මහාජටං ධාරිධරං පඬකදන්තං රජසසිරං.
2665. විරසසං වත පසසාම ඉසිං ධම්මගුණෙ රතං,
කාසායවත්තවසනං වාකචීරං පටිවජදං.
2666. ආසනං උදකං පජජං පතිගණනාතු¹ නො හවං,
අගෙස හවන්තං පුච්ඡාම අග්ගං කුරුතු නො හවං.
2667. අධිච්ච වෙදෙ පරියෙස විතං
පුකෙත ගෙහෙ² තාත පතිධම්පෙත්වා,
ගන්ධ රසෙ පව්වක්‍රමයා සබ්බං
අරඤ්ඤං සාධු මුනි සො පසසෙව්වා.
2668. වෙද න සච්චා න ච විතතලාහො
න පුතතලාහෙන ජරං විහන්ති,
ගන්ධ රසෙ මුක්ඛනමාහු සන්තො
සකම්මනා³ හොති එලූපපත්ති.
2669. අභ්බා හි සච්චං චවනං තවෙනං
සකම්මනා හොති එලූපපත්ති,
ජිණ්ණං ච මාතෘපිතරො තවයිමෙ
පසෙසය්‍යු⁴ තං වසසසනං අරොගං.
2670. යසසසස⁵ සකඛ්⁶ මරණෙන රාජ
ජරාය මෙතති නරවිරියසෙට්ඨ,⁷
යොවාපි ජඤ්ඤා න මරියං කදවි
පසෙසය්‍යු තං වසසසනං අරොගං.
2671. යථාපි නාවං පුරියො දකම්හි
එරෙති වෙනං උපනෙති තීරං,
එවමුච්ඡි ව්‍යාධි සතතං ජරා ච
උපනෙතති මච්චං⁸ වසමන්තකසස.
2672. පඬෙකා ච කාමා පලිපො ච කාමා
මනොහරාදුන්නරා මච්චුධෙය්‍යා,
එතසම් පඬෙක පලිපෙ ව්‍යසන්තා⁹
භීතකරුපා න තරන්ති පාරං.

1. පටිගණනාතු - මජ්ඣිම. සුඛා.
2. ගෙහ - මජ්ඣිම.
3. සකම්මනා - මජ්ඣිම. සුඛා.
4. පසෙසය්‍යු - වී. මජ්ඣිම.
5. යසසසස - මජ්ඣිම. සුඛා.

6. සකඛි - සුඛා.
7. නරවිරියසෙට්ඨ - මජ්ඣිම. සුඛා.
8. උපනෙති මච්චි - මජ්ඣිම. සුඛා.
9. වසන්තා - මජ්ඣිම. සුඛා.

2673. අයං පුරෙ ලුද්දමකාසි කමමං
සායං ගභිතො න හි මොක්ඛිතො මෙ,
ඔරුක්ඛියානං¹ පරිරක්ඛස්සාමි
මායං පුනලුද්දමකාසි කමමං.
2674. භාවංච නටඨං පුරිසො යථා වනෙ
පරියෙයනි² රාජ අපස්සමානො,
එවං නටෙය්ඨා එසුකාරි මමජො
සොහං කථං න ගවෙසෙය්‍ය³ රාජ.
2675. භියොගාති භීයති පොසො
පරෙථ පරිභායති,
අනාගතං නොනමස්සීති ඤාතො,
උපපන්නං ඡන්දං⁴ කොපනුදෙය්‍ය ධීරො.
2676. පස්සාමි වොහං දහරිං කුමාරිං
මනතුපමං කෙතක⁵ පුපථනෙතො,
අභුතතොගොගේ⁶ පඨමෙ වයසමිං
ආදය මච්චෙ වජ්‍ජනෙ කුමාරිං.
2677. යුචා සුජාතො සුමුඛො සුදස්සනො
සාමො කුසුමහපරික්ඛිණ්ණමසස්ස,
භික්ඛාන කාමෙ පටිගච්ච ගෙහං
අනුජාන මං පබ්බජිස්සාමි දෙව.
2678. සාධාහි රුක්ඛො ලහතෙ සමඤ්ඤං
පභීනසාධං පන බාණුමාහු,
පභීනපුත්තස්ස මමජ්ජ හොති
වාසෙට්ඨි භික්ඛාවරියාය කාලො.
2679. අසස්මිං කොඤ්ඤාව යථා හිලව්වයෙ
තනතාති⁷ ඡාලාති පදලෙය්‍ය හංසා,
ගවජනති පුත්තා ච පතී ච මඤ්ඤං
සාහං කථං නානුවජ්ජෙ පජාගං.
2680. එතෙ භුක්වා වම්භික්වා ච පක්කමනති විහබ්බමා,
යෙ ච භුක්වා න වම්භික්වා තෙ මෙ හත්ථිමාගතා.

1. ඔරුක්ඛිය නං - මජ්ඣං.
2. අනෙවයනි - මජ්ඣං. සා.
3. ගවෙසෙය්‍යං - මජ්ඣං. සා.
4. උපපන්න ඡන්දං - මජ්ඣං.
5. කෙතක - මජ්ඣං.
6. හොගෙ අභුක්වා - මජ්ඣං.
7. කතාති - මජ්ඣං.

2681. අවමි බ්‍රාහ්මණො කාමෙ නෙ කං පච්චාවමි සසසි,
වනතොදෙ පුරිසො රාජ න සො හොති පසංසි යො.
2682. පඬෙකව පොසං පලිපෙ ව්‍යසනං¹
බලි යථා දුබ්බං උදාරෙයා,
එවමි මං කං උදාරි හොති
පඤ්ඤාලි ගාථාති සුභාසිකාති.
2683. ඉදං වතා මහාරාජා එසුකාරි දිසමපති,
රට්ඨං හිත්වාන පබ්බජි² නාගො ඡෙත්වා³ ව බන්ධනං.
2684. රාජා ව පබ්බජ්ජමරොවධිසු
රට්ඨං පහාය නරචිරියසෙට්ඨා,
තුච්ඡපි නො හොති යථෙව රාජා
අමෙහති ගුහනං අනුසාස රජ්ජං.
2685. රාජා ව පබ්බජ්ජමරොවධිසු
රට්ඨං පහාය නරචිරියසෙට්ඨා,⁴
අහමි එකාව වරිස්සාමි ලොකෙ
හිත්වාන කාමාති යථොධිකාති.
2686. අචෙට්ඨති කාලා තරයනති රත්තියො
වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමි එකාව වරිස්සාමි ලොකෙ
හිත්වාන කාමාති මනොරමාති.
2687. අචෙට්ඨති කාලා තරයනති රත්තියො
වයො ගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමි එකාව වරිස්සාමි ලොකෙ
හිත්වාන කාමාති යථොධිකාති.
2688. අචෙට්ඨති කාලා තරයනති රත්තියො
වයො ගුණා අනුපුබ්බං ජහනති,
අහමි එකාව වරිස්සාමි ලොකෙ
සිතිහුතා සබ්බමතිව්ව සඛානති.

හත්තිපාල ජාතකං.

1. විසනං - මජ්ඣං.
2. පබ්බජි - මජ්ඣං.
3. ඡෙත්වාන - මජ්ඣං.
4. නරචිරියසෙට්ඨා - මජ්ඣං.

14. අයෝජ්‍යජාතකං

2689. යමෙකරත්තං පඨමං ගබ්භා වසති මාණ්ඩපා,
අබ්භුට්ඨිකොච සයති සගච්ඡං න නිවත්තති.
2690. න යුජ්ඣමානා න බලෙන වසස්සතා
නරා න ජීරන්ති නවාපි මීයරෙ,
සබ්බං හි තං ජාතිජරායුපඤ්ඤං
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2691. චතුරඛනිනිං සෙතං සුභිංසරුපං
ජයන්ති රට්ඨාධිපති පසංගා,
න මච්චුනො ජයිතුං උසස්සහන්ති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2692. හත්ථි අසෙසති රට්ඨති පක්ඛිති
පට්ඨාරිතා මුච්චරෙ¹ එකවෙය්‍යා,²
න මච්චුනො මුච්චිතුං³ උසස්සහන්ති⁴
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2693. හත්ථි අසෙසති රට්ඨති පක්ඛිති
සුරා⁴ පහංගුන්ති පධංසයන්ති,
න මච්චුනො හංගුන්ති උසස්සහන්ති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2694. මත්තා ගජා භික්ඛගලා පභිත්තා
නගරාති මද්දන්ති ජනං හන්තති,
න මච්චුනො මද්දිතුං උසස්සහන්ති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2695. ඉසස්සාසිනො කත්තභජාපි ධීරා
දුරෙපාති අක්ඛණ්ඩෙධිනොපි,
න මච්චුනො විජ්ඣන්ති උසස්සහන්ති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2696. සරාති ඛීයන්ති සසෙලකාන්තා
සබ්බං හි තං⁵ ඛීයති දීපමන්තරං,
සබ්බං හි තං හංගුරෙ කාලපරියං
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.

1. මුඤ්ඤරෙ - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2. එකවෙය්‍යා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

3. මුඤ්ඤිතුමුසස්සහන්ති - ස්‍යා.

4. සුරා - මජ්ඣං.

5. සබ්බං හිදං ස්‍යා. සබ්බමපිතං - මජ්ඣං.

2697. සබ්බසමෙවං හි නරානනාරිනං
වලාවලං පාණභූතොධ ජීවිතං,
පටොව ධුතතස්ස දුමොව කුලජො
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2698. දුමස්ථලානෙව පතනති මාණවා
දහරා ව චුඤ්ඤා ව සරීරහෙද,
නාරියො නරා මජ්ඣමපොරිසා ව
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2699. නායං වයො තාරකරාජසඤ්ඤා
යද්ධන්තිතං ගතමෙවදනි තං,
ජීණණස්ස හි නත්ති රති කුතො සුඛං
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2700. යසඤ්ඤා පිසාවා අථවාපි පෙනා
කුපිතාපි¹ තෙ අසසසඤ්ඤා මනුසස්ස,
න මච්ඡන්තො අසසසිකුස්සහන්ති²
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2701. යධෙක පිසාවෙ අථවාපි පෙනෙ
කුපිතෙපි³ තෙ නිජ්ඣපනං කරොන්ති,
න මච්ඡන්තො නිජ්ඣපනං කරොන්ති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2702. අපරාධකෙ හෙය්කෙ දුසකෙ ව
රාජානො දණ්ඩනති විදිකි දෙසං,
න මච්ඡන්තො දණ්ඩයිකුස්සහන්ති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2703. අපරාධකා දුසකා හෙය්කා ව
ලහන්ති තෙ රාජිනො නිජ්ඣපෙතුං,
න මච්ඡන්තො නිජ්ඣපනං කරොන්ති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2704. න ඛන්තියොති න පි බ්‍රහ්මණොති
න අඛන්තා බලවා තෙජවාපි,
න මච්ඡුරාජස්ස අපෙධමන්ති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.

1. කුපිතාපි - මජ්ඣං.
2. අසසසිකුස්සහන්ති - මජ්ඣං.
3. කුපිතෙපි - මජ්ඣං. සඤ්ඤා.

2705. සීභාව ව්‍යංඝාව අලොපි දීපියො
පසංගා බාදනන් විපථිකුමානං,
න මච්ඡන්තො බාදිතං උසස්සහනති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2706. මායකාරා¹ රඛගමජෙකං කරොන්තො
මොහෙනති චකඛුති ජනස්ස තාවදො,
න මච්ඡන්තො මොහයිතුස්සහනති²
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2707. ආසිවිසා කුපිතා උග්ගතෙජා
ඛසනති මාරොනතිපි තෙ මත්තසෙස,
න මච්ඡන්තො ඛසිතං උසස්සහනති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2708. ආසිවිසා කුපිතා³ යං ඛසනති⁴
තික්ඛජකා තෙසං විසං හනනති,
න මච්ඡන්තො දට්ඨවිසං හනනති
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2709. ධම්මනතරි වෙතරණි⁵ ච හොජො
විසාති හන්ධාන භුජඛගමානං,
සුයනති තෙ කාලකතා⁶ තථෙව
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2710. විජ්ජාධරා සොරමධියමානා
අදස්සනං ඔසධෙති වජනති,
න මච්ඡරාජස්ස වජනතදස්සනං
තමෙම මති හොති වරාමි ධම්මං.
2711. ධම්මො හථෙ රක්ඛති ධම්මචාරිං.
ධම්මො සුචිණ්ණො සුධම්මාවහාති,
ඵසාතිසංසො ධම්මෙ සුචිණ්ණො
න දුගාතිං ගවජති ධම්මචාරිං.
2712. න හි ධම්මො අධම්මො ච උභො සමවිපාකිනො,
අධම්මො නිරයං නෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගතිනති.

14. අයොසරජාතකං.

විසතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

තසුසුද්ධතං :

මාතඛග සමුහන සිවි සිරිමනොනා⁷
රොහණ හංස සතතිගුමො හලලාවිය,
සොමනස්ස වමෙපයා භුමි පඤ්ඤ
පණ්ඩිත විරස්සං වත අයොසරානි.

1. මායා කරා - මජ්ඣං.

2. මොහයිතු මුසස්සහනති - වි. මජ්ඣං. සං.

3. කුපිතා - මජ්ඣං.

4. ඛසනති - මජ්ඣං.

5. වෙතරුණො - මජ්ඣං.

6. කාලං කතා - මජ්ඣං.

7. සිරිමන්දො-නා.

ත්‍රිංසතිත්‍රිපාතො

1. කිංඡඤ ජාතකං

2713. කිං ඡඤෙ කිම්බිජ්ජායො ඵකො සමමසි සමමනි,
කිං පඤ්ඤාතො කිං ඵසං කෙන අඤ්ඤාතො ව්‍යාමණ.
2714. යථා මහාවාරිධරො කුමෙහා සුපරිනාහවා,
තථුපමං අමුපකකං වණ්ණගඤ්ඤරසුත්තමං.
2715. තං වුඤ්ඤාමානං සොතෙන දිස්වානාමලමජ්ඣමෙ,
පාණිහි නං ගහෙත්වාන අග්‍රායතනමාහරිං.
2716. තතො කදලිපතොසු නිකඛිපිත්වා සයං අහං,
සඤ්ඤාතං නං විකප්පෙත්වා බුද්ධිපාසං අහාසි මෙ.
2717. සොහං අපෙතදරථො ව්‍යහනිභූතො දුබ්බකම්මො,¹
අසාදං නාධිගවජාමි ඵලෙසවකෙඤ්ඤාසු කෙසුපි.
2718. සොපෙත්වා² නුත මරණං තං මමං ආවනිස්සති,
අමුං යස්ස ඵලං සාදුං මධුරග්‍රං මනොරමං
යමුඤ්ඤිරිං වුඤ්ඤාමානං උදධිසමා මහණ්ණවෙ.
2719. අකඛාතං තෙ මයා සබ්බං යසමා උපවසාමහං,
රමමං පතිනිසිකොනාසම් පුට්ඨලොමායුතා පුට්ඨ.
2720. කං ව ඛො මෙ අකඛාසි අත්තානමපලායිනි,
කා වා කමසි කල්‍යාණි කිස්ස වා කං සුමජ්ඣමෙ.
2721. රුපපට්ඨපළිමඤ්ච ව්‍යග්ඝිව ගිරිසානුජා,
යා සත්ති නාරියො දෙවෙසු දෙවානං පරිවාරිකා,
2722. යාව මනුස්සලොකසම් රුපෙනත්වාගතිත්ථියො,
රුපෙ තෙ සාදිසි නත්ථි දෙවෙසු ගඤ්ඤමනුස්සලොකෙ,³
චුට්ඨාසි මෙ වාරුප්‍රබ්බඛි බ්‍රැහ්මි
අකඛාහි මෙ නාමඤ්ච බන්ධවෙ ව.⁴
2723. යං කං පතිනිසිකොනාසි රමමං ව්‍යාමණ කොසිකිං,
සාහං භුසාලයාවුත්වා වරවාරිවහොසසා.
2724. නානාදුමගණාකිණ්ණා බහුතා ගිරිකඤ්ඤා,
මමෙව පමුඛා හොන්ති අභිසඤ්ඤානි පාවුසෙ.

1. දුබ්බ - මජ්ඣං, ස්‍යා.

2. සෙසිත්වා - මජ්ඣං, ස්‍යා.

3. දෙවගඤ්ඤමනුස්සෙ - ස්‍යා.

4. බ්‍රැහ්මි නාමඤ්ච බන්ධවෙ - ස්‍යා.

2725. අථො ඛු වතා තොද නිලවාරිවහඤ්ජරා,
ඛුකා නාගථිනොද අභිසඤ්ජනති වාරිනා.
2726. තා අඛෙජමුලමුජා නිපා තාලා වුදුඛොරා,¹
ඛුනි ඵලජාතානි ආවහනති අභිඤ්ජොසො.
2727. යං කිඤ්චි උභතො තීරෙ ඵලං පතති අමුක්ඛි,
අසංසයං තං සොතස්ස ඵලං හොති වසානුගං.
2728. ඵතදඤ්ඤාය මෙධාවී පුට්ඨපඤ්ඤා සුඤ්ඤාහි මෙ,
මා රොවයමභිසංඛං පටිසෙධ ජනාධිප.
2729. න වාහං වද්ධවං මඤ්ඤා යං කං රට්ඨාභිවද්ධන,
ආවෙය්‍යමානො රාජීසි මරණං අභිකඛබ්බි.
2730. තස්ස ජානනති පිතරො ගණ්ඩංඛා ව සදෙවකා,
යෙ වාපි ඉසයො ලොකෙ සඤ්ඤනනනා යසස්සිතො²
අසංසයනො³ ජානනති වද්ධභූතා යසස්සිතො.
2731. ඵවං විදිත්වා විදු සංඛධමං
විද්ධංසනං වචනං ජීවිතස්ස,
නාවීයති තස්ස නරස්ස පාපං
සචෙ න චෙතෙති වධාය තස්ස.
2732. ඉසිපුගසමඤ්ඤානෙ ඵවං ලොකා ච විදිතා සති,
අනරිය⁴ පරිසම්භාසෙ පාපකමමං ජිගිංසසි.⁵
2733. සචෙ අහං මරිස්සාමි තීරෙ තෙ පුට්ඨ සුඤ්ඤාණි,
අසංසයං අසිලොකො මධි පෙනෙ ආගමිස්සති.
2734. තස්මා හි පාපකං කමමං රක්ඛස්සවි⁶ සුමජ්ඣමිමෙ,
මා තං⁷ සංඛො ජනො පච්ඡා පකස්වාසි මධි මනෙ.
2735. අඤ්ඤානමෙනං අවිසංගසාහි
අනනානං අමඛං ව දදමි තෙ තං,
යො දුට්ඨජෙ කාමගුණෙ පහාය
සනතිඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා අධිට්ඨිතොසි.

1. නිපා තාලමුදුඛොරා - මජ්ඣං.
2. තපස්සිතො - මජ්ඣං.
3. අසංසයං තෙපි - මජ්ඣං.
4. අනරියං - වි, සයා.

5. ජිගිංසසි - මජ්ඣං.
6. රක්ඛස්සව - සයා.
7. කං - සයා.

2736. යො භික්ඛා පුබ්බසංයොගං පච්ඡා සංයොජනෙ ධීතො,
අධම්මඝෝච වරති පාපඤ්ඤාසං පවධාති.

2737. එහි තං පාපධිස්සාමි කාමං අපොසාස්සුකො හව,
උපානායාමි සීතසමිං වීහරාහි අනුස්සුකො.

2738. තං පුප්ඵරසමතොති වක්කඤ්ඤාති අරිඤ්ඤාම,
කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා කොයට්ඨිමධුසාලියා.

2739. කුප්පිතා හංසපුගෙහි කොකිලෙත්ථ පබ්බාධරෙ,
අමෙත්ථ විපසුනග්ගා පලාලබ්බසනාහි
කොසුමෙසලලා නිපා පක්කතාලවිලභිතො.

2740. මාලි තිරිට්ඨි කායුරි අඛණ්ඩි චන්දනස්සදෙ,
රත්නං තං පරිවාරෙසි දිවා වෙදෙසි වෙදනං.

2741. සොළසිත්ථිසහස්සාති යා තෙමා පරිවාරිකා,
එවං මහානුභාවොසි අබ්භූතො ලොමහංසනො.

2742. කිං කම්මකරි පුබ්බ පාපං අත්තද්ධාවහං,
යං කරිත්වා මනුස්සෙස්ස පිට්ඨිමංසාති බාදසි.

2743. අජෙකිත්තාති පටිග්ගස්ස කාමෙස්ස ගට්ඨො අහං,
අවරිං දිසමඤ්ඤාතං පරෙසං අහිතායහං.

2744. යො පිට්ඨිමංසිකො හොති එවං උක්කච්ච බාදති,
යථාහමජ්ජ බාදමි පිට්ඨිමංසාති අත්තනොති.

කිංඡදා ජාතකං.

2. කුමහජාතකං

2745. කො පාතුරාසි තිදිවා නහලි
ඔහාසයං සංවරිං චන්දිමාව,
ගතෙති තෙ රසමියො නිවජ්ජනති
සතෙරිතා¹ විජ්ජරිවනාලිකෙඛි.
2746. සො ජිකතවාතං කමසි² අසලි
වෙහාසයං ගවුසි තිට්ඨසි ව,
ඉද්ධි නු තෙ වතථුකතා සුභාවිතා
අනඤ්ඤාමපි දෙවතානං.
2747. වෙහාසයං කමමාගලෙ තිට්ඨසි³
කුමහං කිණාපාති යමෙතමසං,
කො වා තුවං කිසස වතාය කුමෙ
අසබ්බාති මෙ බ්‍රාහ්මණ ඵතමසං.
2748. න සප්පිකුමෙසා නපි තෙලකුමෙසා
න ඵාණිකසස න මධුසස කුමෙහා,
කුමහසස වජ්ජාති අනප්පකාති
දෙසෙ බහු කුමහගතෙ සුභාථ.
2749. ගලෙයා යඃ පිකා පතෙ පපාතං
සොබ්බං ගුහං චන්දනියොලිගලං,
බහුමි හුකෙසයා අභොජනෙයං
තසසා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2750. යං වෙ පිකා⁴ විතසමි⁵ අනෙසමානො
ආභිණ්ණති ගොරිව හකබ්බාදි,
අනාථමානො උපගායති නච්චති ව
තසසා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2751. යං වෙ පිකා අවෙලකොව නග්ගො
චරෙයා ගාමෙ විසිබ්බනාරාති,
සමුලුභවිතො අතිවෙලසාසි*
තසසා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2752. යං වෙ පිකා වුට්ඨාය පවෙධමානො
සිසඤ්ඤා බාහුඤ්ඤා පසාරයනො,
සො නච්චති දුරුකටලලකොව
තසසා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.

1. සතෙරතා. - වී.

2. කපසසි.

3. වෙහාසයංගලෙමාගලෙ තිට්ඨසි - මජ්ඣ.

4. යං පිකා - වී. මජ්ඣ. සා.

5. විතසමි - මජ්ඣ.

* අතිවෙලචාරිති පාඨො.

2753. යං වෙ පිඤ්ඤා¹ අග්ගිද්ධිසා සයනති
අථො සිගාලෙහිපි බාදිතාසෙ,
බ්බං වධං භොගජාතිඤ්ඤාපෙනති
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2754. යං වෙ පිඤ්ඤා භාසෙය්‍ය අභාසනෙය්‍යං
සභායමාසීනො අපෙනවඤ්ඤා,
සමමකඤ්ඤො විනාගතො ව්‍යසනෙනා
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2755. යං වෙ පිඤ්ඤා උක්කට්ඨො ආවිලකෙඤ්ඤා²
මමෙව සබ්බපඨවීති* මඤ්ඤති,
න මෙ සමො වාතුරනෙතාපි රාජා
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2756. මානාතිමානා කලහාති පෙසුනී
දුබ්බණ්ණීති නග්ගිසිති පලාසිති,
වොරාන ධුතානා³ ගතී නිකෙතො
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2757. ධඤ්ඤං ධනං රජනං ජාතරූපං
බෙත්තං ගවං යඤ්ඤා විනාසයනති,
උච්ඡිදති විතථනං කුලානං
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2758. ඉද්ධාති ජීතාති කුලාති අසසු
අනෙකසාහසසධනාති ලොකෙ,
උච්ඡිනනද්‍යුජ්ජකතාතිමාය
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2759. යං පිඤ්ඤා දුට්ඨරූපොව පොසො
අනෙකාසති පිතරං මාතරඤ්ඤා,
සසසුමි ගණෙනය්‍ය අථොපි සුණ්ණං
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2760. යං වෙ පිඤ්ඤා දුට්ඨරූපොව නාරී
අනෙකාසති සසුරං සාමිකඤ්ඤා,
දසමි ගණෙන පරිවාරකමිපි
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.

1. පිඤ්ඤා - මජ්ඣිම. සා.
2. අනවෙලචාරී නිපි පාඨො.
* සබ්බපඨවීති පි පාඨො.
3. වොරානං ධුතානා - පි. මජ්ඣිම.
4. දිත්ත - පි. මජ්ඣිම.

2761. යං වෙ පිච්ඡාන¹ හනෙය්‍ය පොසො
ධම්මෙ ධීනං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා,
ගවේජ අපායමපී තතො නිදනං
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2762. යං වෙ පිච්ඡා දුට්ඨරිතං වරනති
කායෙන වාචාය ව වේතසා වා,
නිරයං චජනති දුට්ඨරිතං වරිච්ඡා
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2763. යං යාවමානා න ලහනති පුබ්බ
බ්‍රහ්ම භිරඤ්ඤමපී පරිච්චජනනා,
යො තං පිච්ඡා අලිකං හණාති
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2764. යං වෙ පිච්ඡා පෙසනෙ පෙසයනෙතා
අච්චාධිකෙ කරණියමිති ජානෙ,
අකුමපී යො නප්පජානාති වුක්කො
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2765. භිරිමනාපි අභිරිකභාවං.
පාතුං කරොනති මදනාය මහතා,
ධීරාපි සනතා බ්‍රහ්මකං හණනති
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2766. යං වෙ පිච්ඡා එකජුපා සයනති
අනාසකා එණධිලදුක්ඛසෙය්‍යං,
දුබ්බණ්ණියං ආයසකාසද්විපෙතති
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.
2767. යං වෙ පිච්ඡා පතතකඛච්ඡා සයනති
ගාථො කුට්ඨතාරිච්ච
නභි වාරුණියා වෙගො
නරෙන සුසසගොරිච්ච.
2768. යං මනුෂ්සා විචජ්ජනති² සප්පං සොරවිසමමච,
තං ලොකෙ විසසමානං කො නරො පාතුමරහති.
2769. යං වෙ පිච්ඡා අකකථෙණුපුත්තා
සමුද්දන්තරෙ පරිවාරයනතා,
උපකකමුං මුසලෙහ ඤ්ඤමඤ්ඤං
තස්සා පුණ්ණං කුමහමිමං කිණාථ.

1. පිච්ඡාන - සතා.

2. විචජ්ජනති - මරණය.

2770. යං වෙ පිකා පුබ්බදෙවා පමනා
තිදිවා වුතා සසසතියා සමායා,
තං තාදිසං මජ්ඣමිමං නිරුක්කං
ජානං මහාරාජ කථං පිබ්බෙය්‍ය.
2771. නයිමසමිං කුමහස්මිං දධි වා මධුං වා
ඵවං අභිඤ්ඤාය කිණාහි රාජ,
ඵවං හි මං කුමහගතො මයා තෙ
අක්කාතරූපං තථ සබ්බමිත්තං.
2772. න මෙ පිතා වා අථවාපි මාතා
ඵතාදිසො යාදිසකො තුවංසි,
හිතානුකම්පි පරමජුක්කාමො
සොහං කරිස්සං වචනං තවජ්ජ.
2773. දදමි තෙ ගාමවරානි පඤ්ඤා
දස්සිසතං සත්තං ගවං සතානි,
ආජඤ්ඤායුතො ව රථෙ දසා ඉමෙ
ආවරිට්ඨො හොසි මමජුක්කාමො.
2774. තවෙව දස්සි සතමඤ්ඤා රාජ
ගාමා ව ගාවො ව තවෙව හොතතු,
ආජඤ්ඤායුතො ව රථා තවෙව
සකෙකා හමස්මි¹ තිදසානමිත්ඤ්ඤා.
2775. මංසොදනං සප්පිපායඤ්ඤා² භුඤ්ඤා
බාදසස්ස ව තං මධුමාසස්සවෙ,³
ඵවං තුවං ධම්මරතො ජනිඤ්ඤා
අනිඤ්ඤා සග්ගමුපෙහි යාතනති.

කුමහජාතකං.

3. ජයද්දිසජාතකං.

2776. විරස්සං වත මෙ උදපාදි අජජ
හකෙකා මහා සතනමිහතකාලෙ,
කුතොසි කො වාසි තදික්ක ට්‍රැහි
ආවිකඛ ජාතිං විදිතො යථාසි.

1. හමස්මි - සිමු.

2. සප්පිපායාස - වී. මජ්ඣං.

3. මධුනාසස්සවෙ - වී. මජ්ඣං.

2777. පඤ්චාලරාජා මිගවං පවිට්ඨො¹
ජයඤ්ඤො නාම යදිසසුතො නෙ,
වරාමි කච්ඡානි වනානි වාහං
පසදිමං² බාද මමජ්ජ වුඤ්ඤි.
2778. සෙනෙවි කං පණ්ණි සසසමානෙ³
මමෙඤ්ඤො හකෙඤ්ඤො පසදෙ යං වදෙසි,
තං බාදියාන පසදං ජිසඤ්ඤං*
බාදිසසං පච්ඡා න විලාපකාමලා.
2779. න වජ්ඣ මොකෙඤ්ඤො මම විකකයෙන⁴
ගහඤ්ඤො පච්ඡා ගමනායපණෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
සච්චානුරකඤ්ඤි පුනරාවජිසසං.
2780. කිං කමමජාතං අනුතප්පනී තං⁵
පතතං සමීපං මරණසස රාජ,
ආචිකඤ්ඤ මෙ තං අපි සකඤ්ඤොමු
අනුජානිතුං ආගමනාය පණෙන.
2781. කතා මයා බ්‍රාහ්මණසස ධනාසා
තං සඛගරං පටිමොක්ඛං⁶ න මුත්තං,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
සච්චානුරකඤ්ඤි පුනරාවජිසසං.
2782. යං තෙ කතා බ්‍රාහ්මණසස ධනාසා
තං සඛගරං පටිමොක්ඛං න මුත්තං,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
සච්චානුරකඤ්ඤි පුනරාවජසසු.
2783. මුත්තො ව යො පුරිසාදසස හඤ්ඤා
ගහඤ්ඤො සකං මජ්ඣරං කාමකාමී,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
ආමනනාසී පුත්ත මලිනසතනං.⁷
2784. අපෙජ්ජව රජ්ජං අභිසෙවයසසු
ධම්මඤ්ඤි රට්ඨෙසු ජනෙසු වාසී,⁸
අධම්මකාරො ව තෙ මාහු රට්ඨෙ
ගච්ඡාමහං පොරිසාදසස ඤානෙන.

1. පවුට්ඨො - වී.

2. පසදං ඉමං - වී.

3. සසමානො - වී. මජ්ජං. සයා.

* ජිසච්ඡනඤ්ඤි හවිතඤ්ඤං

4. නිකකයෙන - මජ්ජං. සයා.

5. අනුතප්පනං - මජ්ජං.

6. පටිමුක්ඛං - මජ්ජං.

7. මලිනසතනං - වී. මජ්ජං. සයා.

8. ධම්මං වරසු පුරෙසුවාසී. - ම. ධම්මංවරෙසෙසු පරෙසු - මජ්ජං.

2785. කිං කමම කුබ්බං තච දෙව පාදෙ
නාරාධයිං තදිච්ඡාමි සොකුං,
යමජ්ජ රජ්ජමහි උදස්සයෙ කිං
රජ්ජමපි න ඉවෙජ්ජයාං¹ තයා විනා අහං.
2786. න කමමුතා වා වචසාව තාත
අපරාධිනොහං තුවියං සරාමි,
සන්ධිකුච කකා පුරිසාදකෙන
සච්චානුරකඛි පුතහං ගමිස්සං.
2787. අහං ගමිස්සාමි ඉධෙව හොති
නක්ඛි තතො ජීවිතො විප්පමොක්ඛො,
සචෙ තුවං ගව්ඡසියෙව රාජ
අහමපි ගව්ඡාමි උහො න හොම.
2788. අදාං හි තාත සතානෙස ධම්මො
මරණා ව මෙ දුක්ඛතරං තදස්ස,
කම්මාසපාදෙ තං යද් පච්ඡා
පසංඝා ඛාදෙ හිද් රුක්ඛ²සුලෙ.
2789. පාණෙන නෙ පාණමහං නිමිස්සං
මා කම්මයා පොරිසාදස්ස ඤානෙන,
එතස්ස නෙ පාණමහං නිමිස්සං
තස්මා මතං ජීවිතස්ස වරෙමි.³
2790. තතො හචෙ ධිතිමා රාජපුත්තො
වජ්ඣිකු මාකුච්ච පිකුච්ච පාදෙ,
දුබ්බිතිස්ස මාතා නිපතී පථබ්බා⁴
පිතස්ස පහංගා භුජානි කඤ්ඤි.
2791. තං ගව්ඡන්තං තාව පිතා විදිකා
පරමමුඛො වජ්ඣනි පඤ්ඤාලිකො,⁵
සොමො ව රාජා වරුණො ව රාජා
පජාපතී වජ්ඣමා සුරියො ව
එතෙහි ගුණො පුරිසාදකම්මා
අනුඤ්ඤාතො සොක්ඛි පච්චෙති තාත.
2792. යං දණ්ඩකාරඤ්ඤගතස්ස මාතා
රොමස්සකා⁶ සොක්ඛානං සුගුහතා,
තනොන අහං සොක්ඛානං කරොමි
එතෙන සච්චෙන සරන්ත දෙවා.
අනුඤ්ඤාතො සොක්ඛි පච්චෙති පුත්ත.

1. නිවෙජ්ජයා - මජ්ඣං.

2. හිදරුක්ඛ - මජ්ඣං.

3. වණ්ණෙමි - වි. මජ්ඣං, සයා.

4. නිපාතාපථබ්බා - වි - පථබ්බා - මජ්ඣං.

5. පඤ්ඤාලියො - වි. පඤ්ඤාලියො - මජ්ඣං.

6. රාමස්සකාසි - මජ්ඣං.

2793. ආචී රහො වාපි මනොපදෙසං
නාහං සරෙ ජාතුමලිනසකෙත,
එතෙන සචේවන සරන්තු දෙවා
අනුඤ්ඤානො සොඤ්චි පච්චෙහි භාත.
2794. යසමා ව මෙ අනධිමනොසි සාමි
නවාපි මෙ මනසා අපඨියොසි,
එතෙන සචේවන සරන්තු දෙවා
අනුඤ්ඤානො සොඤ්චි පච්චෙහි සාමි.
2795. බ්‍රහ්ම උජ්ඣ වාරුමුඛො කුතොසි
න මං පජානාසි වනෙ වසන්තං,
ලුඤ්ඤා මං ඤාතො පුරිසාදකොති
කො සොඤ්චිමාජානමිධාවජෙය්‍ය.
2796. ජානාමි ලුඤ්ඤා පුරිසාදකො නං
න නං න ජානාමි වනෙ වසන්තං,
අහංඤ්ඤා පුතොනාසමි ජයඤ්ඤාසංසං
මමජ්ජ ඛාද පිතුනො පමොකං.
2797. ජානාමි පුතොනාති ජයඤ්ඤාසංසං
තථාහි වො මුඛවණ්ණො උභික්කං,
සුදුක්කරොඤ්ඤාපි කතං තවෙදං
යො මතතුමිවෙජ්¹ පිතුනො පමොකං.
2798. න දුක්කරං කිඤ්ඤිමහෙත්ථ මඤ්ඤා
යො මතතුමිවෙජ් පිතුනො පමොකං,
මාතුච්ච² හෙතු පරලොකගම්‍යා
සුබ්බෙන සග්ගෙන ව සම්පයුතො.
2799. අහංඤ්ඤා ඛො අත්තනො පාපකිරියං
ආචී රහො වාපි සරෙ න ජාතු,
සංඛාතජාතිමරණොභමසමි
යථෙව මෙ ඉධ තථා පරඤ්චි.
2800. ඛාදජ්ජ මංදුනි මහානුභාව
කරස්සු කිව්වානි ඉමං සරීරං,
රුක්ඛස්ස වානෙ පපතාමි අග්ගා
ජාදයමානො මඤ්ඤා නිමදෙසි මංසං.

1. යො මත මිවෙජ් - මජ්ඣං.

2. මාතුච්ච - චි. මජ්ඣං.

3. පරලොකං ගතො - මජ්ඣං.

2801. ඉදඤ්ච තෙ රුච්චනි රාජපුත්ත
වජ්ඣ පාණං පිතුනො පමොක්ඛා,
තසමානිහ කං¹ තරමානරුපො
සමහඤ්ජ කට්ඨානි ජලෙහි අග්ගිං.
2802. තනො හවෙ ධිතිමා රාජපුත්තො
දරු² සමාහකු³ මහත්තමග්ගිං,
ආදීපයිකා⁴ පච්චෙදයිකා
ආදීපිතොදනි මහායමග්ගි.
2803. බාදජ්ජ මං දනි පසංගකාරි
කිං මං මුහුං පෙක්ඛසි හට්ඨලොමො,
තථා තථා තුග්ගමහං කරොමී
යථා යථා මං ඡාදයමානො⁵ අදෙසි.
2804. කො තාදිසං අරහනි බාදිතායෙ
ධම්මෙ ධීනං සච්චවාදිං වදඤ්ඤං,
මුද්ධාපි තසස විඵලෙය්‍ය සත්තධා
යො තාදිසං සච්චවාදිං අදෙය්‍ය.
1805. ඉදං හි සො* බ්‍රාහ්මණං⁶ මඤ්ඤමානො
සසො අවාසෙසි සකෙ සරිරෙ,
තෙනෙව සො වජ්ඣමා දෙවපුත්තො
සසක්ඛිතො කාමදුහජ්ජ යකං.
2806. චන්ද්‍රෙ යථා රාහුමුඛා පමුත්තො
විරොචනෙ පණ්ණරසෙව භානුමා,
ඵචං තුචං පොරිසාද පමුත්තො
විරොච කම්පිලල මහානුභාව,
ආමොදයං පිතරං මාතරඤ්ච
සබ්බො ච තෙ නන්දතු ඤ්ඤතිපකෙඛා.
2807. තනො හවෙ ධිතිමා රාජපුත්තො
කතඤ්ජලී පරියගා⁷ පොරිසාදං,
අනුඤ්ඤාතො සොත්ථි සුඛි අරොගො
පච්චාගමා කම්පිලලමලිනසත්තො.
2808. තං නොගමා ජානපද ව සබ්බෙ
හත්ථාරොහා රථිකා පක්ඛිකා ච,
නමස්සමානා පඤ්ජලිකා උපාගමුං
නමන්ති තෙ දුක්ඛාරකාරකොපිති.

ජයද්දිසජාතකං.

1. තසමානි සො කං - මජ්ඣං.
2. දරු - මජ්ඣං, ස්‍යා.
3. සමාහකු - මජ්ඣං.
4. සද්දිපයිකා - වි. මජ්ඣං.
5. ඡාදමානො - මජ්ඣං, ස්‍යා.
- * 'ඉදං හි සො' ඉති සබ්බකු. 'ඉන්දං හි සො' ඉති හරිතකං.
6. බ්‍රාහ්මණ - මජ්ඣං.
7. පරිගග්ග - ස්‍යා. පරිසාය - මජ්ඣං.

4. ඡද්දනකජාතකං

2809. කිනත්ත සොවසි අත්තාචංග පණ්ඩුසි වරවණ්ණිති,
මිලායසි විසාලකඛි මාලාව පරිමඤ්ඤා.
2810. දෙහළො මෙ මහාරාජ සුපිනනොනත්තපව්වගා,
න සො සුලභරූපොව යාදිසො මම දෙහළො.
2811. යෙ කෙවි මාත්තසා කාමා ඉධ ලොකස්මිං නඤ්ඤා,
සබ්බෙ තෙ පච්චරා මඤ්ඤා අහනොන දමි දෙහළො.
2812. ලුඤ්ඤ දෙව සමායත්තා යෙ කෙවි විජිතෙ තව,
එතෙසං අහමකඛිස්සං යාදිසො මම දෙහළො.
2813. ඉමෙ තෙ ලුඤ්ඤා දෙවි කතහස්සා විසාරද,
වනඤ්ඤා ව මිගඤ්ඤා ව මමඤ්ඤා වනතජීවිතා.
2814. ලුඤ්ඤානා භිදාමෙථ යාවනොනත්ත සමාගතා,
ජබ්බිසාණං ගජං සෙනං අද්දසං සුපිනෙ අහං,
තස්ස දනොනති මෙ අත්තා අලාභෙ නත්ති ජීවිතං.
2815. න නො පිතුනං න පිතාමහානං
දිට්ඨො සුතො කුඤ්ඤරො ජබ්බිසාණො,
යමද්දසා සුපිනෙ රාජපුත්ති
අකඛාති නො යාදිසො හත්තිනාගො.
2816. දිසා වතස්සො විදිසා වතස්සො
උඤ්ඤං අධො දසදිසා ඉමායො,
කතමං දිසං තිට්ඨති නාගරාජා
යමද්දසා සුපිනෙ ජබ්බිසාණං.
2817. ඉතො උජුං උතාරියං¹ දිසායං
අතිකතමම සො සතා ගිරි බ්‍රහනොන,
සුවණ්ණපස්සො නාම ගිරි උළාරො
සුපුප්පිතො කිම්පුරිසානුවිණ්ණො.
2818. ආරුඤ්ඤ සෙලං භවනං කිත්තරානං
මිලොකය පබ්බතපාදමුලං,
අථ දකඛි මෙසසමානවණ්ණං
නිග්‍රොධරාජං අට්ඨසහස්සපාදං.²

1. උතාරියං - සයන.

2. අට්ඨසහස්සපෙරං - මජ්ඣං.

2819. තඤ්චජනි කුඤ්ජරො ජබ්බිසාණො
සබ්බසෙනො දුප්පසහො පරෙහි,
රක්ඛනති නං අට්ඨසහස්සනාගා
රියාදනා වාතජවප්පහාරිනො.
2820. තිට්ඨනති තෙ තුමුලං පස්සසනා
කුප්පනති වාතස්සපි එරිතස්ස,
මනුස්සභූතං පන තඤ්ඤි සිඨා
හස්මං කරෙය්‍යං නාස්ස රජොපි තස්සාති.
2821. බහු හි මෙ රාජකුලමි සනති
පිළිකිනා ජාතරූපස්ස දෙවි,
මුක්ඛා මණ්ඩෙවච්චියාමයා ච
කිං කාහසි දනනපිළිකිනෙන,
මාරෙකුකාමා කුඤ්ජරං ජබ්බිසාණං
උදහු සාතෙස්සසි ලුද්දපුතො.
2822. සා ඉසසිතා දුක්ඛිතා චස්මි ලුද්ද
උද්ධඤ්ච සුස්සාමි අනුස්සරනති,
කරොහි මෙ ලුද්දක එතමඤ්ච
දස්සාමි තෙ ගාමවරාති පඤ්ච.
2823. කඤ්චජනි කඤ්චුපෙති යානං
වීරීස්ස කා නහානගතස්ස හොති,
කථඤ්චි සො නහායති නාගරාජා
කථං වීජානෙමු ගතිං ගජස්ස.
2824. තඤ්ච සා පොක්ඛරණි අදුරෙ
රමමා සුතිඤ්ච ච' මහොදිකා ච,
සම්ප්පජ්ජිතා හමරගණානුච්ඡිණ්ණා
එඤ්ච හි සො නහායති නාගරාජා.
2825. සීසං¹ නහාතො උප්පලමාලධාරී
සබ්බසෙනො පුණ්ඩරිකතචරිති,
ආමොදමාතො ගච්ජති සනතිකෙ තං
පුරකඤ්චා මහෙසිං සබ්බහද්දං.
2826. තඤ්ච සො උග්ගහෙකාන වාකං
ආදය තුණ්ණඤ්ච ධනුඤ්ච ලුද්දො,
විතුරිය² සො සතෙ ගිරි බ්‍රහ්මන
සුච්ඡිණ්ණපස්සං නාම ගිරිං උළාරං.

1. සීසං - මජ්ඣං.
2. විතුරිය

2827. ආරුහුසෙලං භවනං කිත්තරානං
ඔලොකයි පබ්බතපාදමූලං,
තස්සද්දසා මෙසසමානවිණ්ණං
නිග්‍රොධරාජං අට්ඨසහස්සපාදං.
2828. තස්සද්දසා කුඤ්ජරං ජබ්බිසාණං
සබ්බසෙනං දුප්පසහං පරෙහි,
රක්ඛනති තං අට්ඨසහස්සනාගා
ර්සාදනතා වාතජවප්පහාරිනො.
2829. තස්සද්දසා පොකඛරණං අදුරෙ
රමමං සුතිස්සඤ්ඤා මහොදිකඤ්ඤා,
සමුප්පජිතං භමරගණානුවිණ්ණං
යස්මිං හි සො නහායති නාගරාජා.
2830. දිස්වාන නාගස්ස ගතිං ධීතිඤ්ඤා
වීරීස්ස යා නහානගතස්ස හොති,
ඔපාතමාගඤ්ඤි අනාරියරූපො
පයොජිතො විතතවසානුගාය.
2831. බණ්ඩාන¹ කාසුං ඵලකෙහි ඡාදයි
අත්තානමොධාය ධනුඤ්ඤා ලුංඝි,
පසසාගතං පුට්ඨසලලන නාගං
සමප්පයි² දුක්ඛට්ඨකමමකාරී.
2832. විද්දො ව නාගො කොඤ්ඤමනාදි සොරං
සබ්බව නාගා නිත්තදුං සොරරූපං,
තිණඤ්ඤා කට්ඨඤ්ඤා වූණ්ණං කරොන්තා
ධාවිංසු තෙ අට්ඨ දිසා සමන්තතො.
2833. වධිස්සමෙනනති පරාමසන්තො
කාසාවමද්දකඛි ධජං ඉසීනං,
දුක්ඛෙන පුට්ඨසුද්දපාදි සඤ්ඤා
අරහද්ධපො සබ්බෙ අවජ්ඣකරූපො
2834. අනික්ඛාසාවො කාසාවං යො වස්මං පරිද්දහෙස්සති,
අපෙනො දමසච්චෙන න සො කාසාවමරහති.
2835. යො ව වන්තකසාවස්ස සීලෙසු සුසමාහිතො,
උපෙනො දමසච්චෙන ස වෙ කාසාවමරහති,

1. කඩාන - වී.

2. සමප්පයි - මජ්ඣං.

3. දුක්ඛත - වී.

2836. සමප්පිතො පුට්ඨසලලෙන නාගො
අද්ධංවිතො ලුඤ්ඤං අජ්ඣාසි,
කිමසංසං කිසංසං වා සමම හෙතු
මම. වධි කසංසං වායං පයොගො.
2837. කාසිසංසං රඤ්ඤං මහෙසි භද්දෙන
සා පුට්ඨො රාජකුලෙ සුභංගි,
තං¹ අද්දසා සා ව මම. අසංසි
දෙනෙති අසොති ව ම. අවොච.
2838. බහු හි මෙ දන්තයුගා උළාරා
යෙ මෙ පිතුනඤ්ඤං පිතාමහානං,
ජානාති සා කොධනා රාජපුත්ති
වධිත්තිකා වෙරමකාසි බාලා.
2839. උට්ඨංහි කං ලුඤ්ඤං බරං ගහෙකා
දෙනා ඉමෙ ජිඤ්ඤා පුරා ලොමි,
වජ්ජාසි තං කොධනං රාජපුත්ති
නාගො හතො හඤ්ඤං ඉමසංසං දන්තා.
2840. උට්ඨාය සො ලුඤ්ඤං බරං ගහෙකා
ජෙකාන දන්තාති ලුඤ්ඤංසංසං,
වග්ගු සුභෙ අසංසිමෙ පථබ්බා²
ආදය පකකාමි තතො හි බිසං.
2841. භයඤ්ඤා³ නාගවධෙන අට්ඨා
යෙ තෙ නාගා අට්ඨා දිසා විධාමුං,
අදිසා⁴ පොසං ගජපවච්ඡිතං
පච්චාගමුං යෙන සො නාගරාජා.
2842. තෙ තස්ස කඤ්ඤා රොදිකා⁵ නාගා
සිසෙ සතෙ පංසුකං ඔකිරිකා,
අගමංසු⁶ තෙ සබ්බෙ සකං නිකෙතං
පුරකකාමා මහෙසි. සබ්බඤ්ඤං.
2843. ආදය දන්තාති ලුඤ්ඤංසංසං
වග්ගු සුභෙ අසංසිමෙ පථබ්බා,
සුචර්ණරාජිති සමන්තමොදරෙ
සො ලුඤ්ඤං කාසිපුරං උපාගමි
උපනෙසි සො රාජකඤ්ඤාය දෙනා
නාගො හතො හඤ්ඤං ඉමසංසං දන්තා.

1. සා තං අද්දසා සාච - වී, සා. සා තං අද්දසා සා - මජ්ඣං.
2. පථබ්බා - වී.
3. භයඤ්ඤා - මජ්ඣං, සා.
4. අදිසාන - මජ්ඣං, සා.
5. රොදිකාන - මජ්ඣං, සා.
6. අගමංසු - මජ්ඣං, සා.

2844. දිසවාන දන්තානි ගජ්ඣාමසස
හතතුපියසස පුරිමාය ජාතියා,
තතෙව තසසා හදයං අචාලි
තෙනෙව සා කාලමකාසි බාලා.
2845. *සමොධිපතො ව මහානුභාවො
සිතං අකාසි පරිසාය මජ්ඣේ,
පුච්ඡිංසු භික්ඛු සුචිත්තවිතො
නාකාරණෙ පාතුකරොතති බුද්ධා.
2846. යමඤ්ජාථ දහරිං කුමාරිං.
කාසාවච්ඡාං අනගාරියං වරතනිං,
සා ඛො තද් රාජකඤ්ඤා අභොසි
අහං තද් නාගරාජා අභොසිං.
2847. ආදය දන්තානි ගජ්ඣාමසස
වග්ගු සුභෙ අප්පට්ඨෙ පථබ්බා,
යො ලුඤ්ඤො කාසිපුරං උපාගමි
සො ඛො තද් දෙවදත්තො අභොසි.
8248. අනාවසුරං විරරතතසංසිතං
උච්චාවචං වරිතමිදං පුරාණං,
වීතඤ්ඤො වීතසොකො විසලො
සයං අභිඤ්ඤාය අභොසි බුද්ධා.
2849. අහං චො තෙන කාලො අභොසිං තත්ථ භික්ඛවො,
නාගරාජා තද් භොසිං එවං ධාරෙථ ජාතකතනි.

ජද්දනනජාතකං.

5. සමභවජාතකං.

2850. රජජඤ්ඤා පටිපත්තාසමා ආධිපච්චං සුචිරත,¹
මහත්තං² පතතුමිච්ඡාමි විජෙතුං පධවිං ඉමං.
2851. ධම්මෙන නො අධම්මෙන අධම්මො මෙ න රුච්චති,
කිච්චොව ධම්මො වරිතො රඤ්ඤා භොති සුචිරත.
2852. ඉධ චෙවානිඤ්ඤා යෙන පෙච්ච³ යෙන අනිඤ්ඤා,
යසං දෙවමත්තසෙසසු යෙන පපොමු⁴ බ්‍රාහ්මණ.

* (සමොධිපතො ව මහානුභාවො ඉවාදිකා) ඉමාගාරා දසබලසස ඉණ
වණ්ණනෙතභි ධම්මසධිගාහකුතෙරෙහි ධර්මා, අධිකරා.

1. සුචිරතං - මජ්ඣ.

2. මහත්තං - වී. මජ්ඣ.

3. පච්ච - මජ්ඣ.

4. පපොමු - මජ්ඣ. සා.

2853. යොහං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා කතතුම්භාවි බ්‍රාහ්මණ,
තං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණකම්භි පුට්ඨතො

2854. නාඤ්ඤා විධුරා රාජ එතදක්ඛාතුමරහති,
යං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා කතතුම්භවසි ඛතිය.

2855. එහි ඛො පභිතො ගව්ඡ විධුරස්ස උපනතිකං
නිකම් රතප්පවණ්ණස්ස හරං ගව්ඡ සුචිරත,
අභිභාරං ඉමං දජජා අඤ්ඤාමොනුසිට්ඨියා.

2856. සවාධිප්පාගා භාරඤ්ඤා විධුරස්ස උපනතිකං,
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා අසමානං සකෙ සරෙ.

2857. රඤ්ඤාහං පභිතො දුතො කොරව්‍යස්ස යසස්සිතො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුට්ඨසි ඉවංබුචි යුධිට්ඨිලො
තං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා විධුරකම්භි පුට්ඨතො.

2858. ගඛහං මෙ පිදහිස්සනති න තං සකෙකාමි බ්‍රාහ්මණ,
අපිට්ඨො මහාසිත්ථිං තං කථං යො හවිස්සති
න තෙ සකෙකාමි අක්ඛාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුට්ඨතො.

2859. හද්දකාරො ච මෙ පුතො ඔරයො මම අත්‍රපො,
තං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ගහො පුට්ඨස්සු බ්‍රාහ්මණ.

2860. සවාධිප්පාගා භාරඤ්ඤා හද්දකාරස්ස සනතිකං,
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා නිසින්නං සමි වෙසමති.

2861. රඤ්ඤාහං පභිතො දුතො කොරව්‍යස්ස යසස්සිතො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුට්ඨසි ඉවංබුචි යුධිට්ඨිලො
තං තුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා හද්දකාර බ්‍රවිති මෙ.

2862. මංසකාජා¹ අවහාය ගොධං අනුපතාමහං,
න නෙ සකෙකාමී අකබ්බාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතො.
2863. සඤ්ජයො නාම මෙ භාතා කණ්ටෙය්‍යා මෙ සුචිරත,
තං ත්වං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ගඟ්ඨා පුච්ඡස්සු බ්‍රාහ්මණ.
2864. ස්වාධිපසාගා භාරචාපො සඤ්ජයස්ස උපනන්කං,
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා නිසින්නං සමගි වෙසන්ති.
2865. රඤ්ඤාහං පභිතො දුතො කොරවාස්ස යසස්සිතො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡෙයි ඉව්චබ්‍රවි යුධිට්ඨිලො
තං ත්වං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා සඤ්ජයකබ්බාති පුච්ඡිතො.
2866. සද්ධං ගිලන්ති² මච්ඡා සායං පාතො සුචිරත,
න නෙ සකෙකාමී අකබ්බාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතො.
2867. සමගචො නාම මෙ භාතා කණ්ටෙය්‍යා මෙ සුචිරත,
තං ත්වං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා ගඟ්ඨා පුච්ඡස්සු බ්‍රාහ්මණ.
2868. අබ්‍රහ්මා වත හො ධම්මො නායං අසොකරුච්චති,
තයො ජනා පිතාපුත්තා තෙසු පඤ්ඤාය නො වීදු.
2869. න නං සකෙකාමී අකබ්බාතුං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතා,
කථං නු දහරො ජඤ්ඤා අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුච්ඡිතො.
2870. මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි³ අපුච්ඡිත්වාන සමගචං,
පුච්ඡිත්වා සමගචං ජඤ්ඤා අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ.
2871. යථාපි වන්දෙ වීමලො ගව්ඡං ආකාසධාතුයා,
සබ්බෙ තාරා⁴ගණෙ ලොකෙ ආභාය අතිරොචති.
2872. එවංපි දහරුපෙතා පඤ්ඤායොගෙන සමගචො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අපුච්ඡිත්වාන සමගචං.
පුච්ඡිත්වා සමගචං ජඤ්ඤා අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණ
2873. යථාපි රම්මකො මායො ගිම්හානං හොති බ්‍රාහ්මණ,
අනෙවඤ්ඤාති මායෙහි දුමපුප්ඵහි යොගති.

1. කාචං - වී.

2. ගිලනෙ - වී. මජ්ඣං.

3. මඤ්ඤාසි - සඤ්ඤා.

4. තාර - වී. සඤ්ඤා. සබ්බාතර - මජ්ඣං.

2874. එවමයි දහරුපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමහවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අප්පච්ඡිකාන සමහවං.
පුච්ඡිකා සමහවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මෙඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ.

2875. යථාපි හිමවා බ්‍රහ්ම පබ්බතො ගන්ධිමාදනො,
නානාරුකෙඛි සංඤ්ජනො මහාභුතගණාලයො
ඔසධෙති ච දිබ්බෙති දිසා භාති පවාති ච.

2876. එවමයි දහරුපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමහවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අප්පච්ඡිකාන සමහවං.
පුච්ඡිකා සමහවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මෙඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ.

2877. යථාපි පාවතො බ්‍රහ්ම අවිමාලි යසස්සිමා,
ජලමානො චිතො ගච්ඡ අනලො කණ්ණවත්තති.

2878. සත්තාසනො ධුමකෙතු උත්තමාහෙවනං දහො,
නිසීපේ¹ පබ්බතග්ගසමිං පඤ්ඤෙධො² වීරොවති.

2879. එවමයි දහරුපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමහවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අප්පච්ඡිකාන සමහවං.
පුච්ඡිකා සමහවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මෙඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ.

2880. ජචෙන හද්දං ජානන්ති ඛලිවද්දඤ්ඤි³ වාහියෙ,⁴
දෙහෙන ධෙත්තුං ජානන්ති භාසමානඤ්ඤි පණ්ඩිතං.

2881. එවමයි දහරුපෙනො පඤ්ඤායොගෙන සමහවො,
මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි අප්පච්ඡිකාන සමහවං.
පුච්ඡිකා සමහවං ජඤ්ඤා අත්ථං ධම්මෙඤ්ඤි බ්‍රාහ්මණ.

2882. ස්වාධිප්පාගා භාරආපො සමහවස්ස උපනාතිකං,
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා කීළමානං බහිපුරෙ.

1. නිසීපෙන - ස්වා, නිසීපෙ - මජ්ඣං.
2. පඤ්ඤෙධො - ස්වා, මජ්ඣං.
3. ඛලිවද්දඤ්ඤි - මජ්ඣං, ස්වා.
4. වාහනෙ - මජ්ඣං.

2883. රඤ්ඤාහං පභිතො දුතො කොරවාසස යසසසිතො,
අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා පුට්ඨසි ඉච්චබ්බි යුධිට්ඨිලො
තං තං අඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා සමභවකඛාහි පුඤ්ඤො.
2884. තඤ්ඤා තෙ අභමකඛිසසං යථාපි කුසලො තථා,
රාජා ච ඛො තං ජානාති යදි කාහති වා නවා.
2885. අජ්ජ පුට්ඨති සංසෙය්‍ය රඤ්ඤා පුට්ඨා සුචිරත,
මා කඤ්ඤා අවසි රාජා අතො ජාතෙ යුධිට්ඨිලො.
2886. අජ්ඣාතඤ්ඤාපි සංසෙය්‍ය රඤ්ඤා පුට්ඨා සුචිරත,
කුමභංගං¹ න නිවේසෙය්‍ය යථා මුලොභා අවේතසො.
2887. අභ්‍යානං නාතිවතෙය්‍ය අධම්මං න සමාවරො,
අතිතො නප්පකාරෙය්‍ය² අනතො න යුතො සියා.
2888. යො ච එතාති ධානාති කතං ජානාති ඛතියො,
සද්ධං සො වධිතො රාජා සුකකපකෙඛි වජ්ඣමා.
2889. ඤාතිනඤ්ඤා පියො හොති මිත්තෙසු ච විරොචති,
කායසස හෙද සප්පඤ්ඤා සග්ගං යො උපපජ්ජති.

සමභවජාතකං.

6. මහාකපිජාතකං

2890. බාරාණසං³ අහු රාජා කාසිනං රඤ්ඤාපිට්ඨිතො⁴,
මිත්තාමච්ච පරිබ්බලො⁵ අගමාසි මිගාජිරං⁶.
2891. තඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණමඤ්ඤා සෙනං විත්‍රංකිලාසිනං,
විද්ධසනං කොවිලාරංච කිසං ධම්මසංඝාතං.

1. කුමභංගං - මජ්ඣං.
2. නප්පකාරෙය්‍ය - නා.
3. බාරාණසං - සරා. බාරාණසියං - ටී.
4. වධිතො - මජ්ඣං.
5. පරිබ්බලො - සරා. මජ්ඣං.
6. මිගාජිරං - සරා, මජ්ඣං. මිගාජිරං - ටී.

2892. පරමකාරුණ්ණකං පතතං දිස්වා කිව්ඡගතං නරං,
අවච්ච බ්‍යමිහිතො රාජා යක්ඛානං කතමොනුසි.
2893. හස්සපාද ව නෙ සෙතා තතො සෙතතරං¹ සිරො,
ගතතං කමොසවණ්ණනො කිලාසබ්‍රලොවසි.
2894. චට්ටනාවලිසඛකාසා පිට්ඨි තෙ නිත්තකුත්තතා,
කාලපඛ්ඛාව තෙ අඛ්ඛා නාඤ්ඤං පසසාමි එදිසං.
2895. උග්ගච්චපාදෙ තසිතො කිසො ධම්නිසත්තො,
ජාතො ආත්තතරුපොසි කුතොසි² කස්ස ගව්ඡසි.
2896. දුද්දසි අප්පකාරොසි දුබ්බණ්ණෙණ භීමදස්සනො³,
ජනෙත්ති යාපි තෙ මාතා න තං ඉච්ඡෙය්‍ය පසස්සිතුං.
2897. කිං කම්මමකරා⁴ පුබ්බෙ කිං⁵ අවජ්ඣං අසාතයි,
කිබ්බිසං යං කරිත්වාන ඉදං දුක්ඛං උපාගමි.
2898. තග්ග තෙ අභමකඛිස්සං යථාපි කුසලො තථා,
සචචවාදිං හි ලොකස්මිං පසංසන්තං පණ්ඩිතා.
2899. එකො වරං ගොගවෙසෙ මුලෙනා අවච්ඡරිං චනෙ,
අරණ්ණෙ රීරිණෙ⁶ විචනෙ නානාකුඤ්ජරසෙවිනෙ.
2900. වාලුමිගානුවරිනෙ විජ්‍යනට්ඨාසම් කානනෙ,
අවරිං තස්ස සන්තාහං බුද්ධිපාසාසමප්පිතො.
2901. තස්ස ජ්ඣුකමද්දකඛිං⁷ විසමට්ඨං බුහුකඛිතො,
පපාතමි ලබ්බනං සමංනනච්චධාරිතං.
2902. වාතස්සිතානි⁸ හඬෙකිසිං තානි රුචිංසු මෙ භුසං,
අතිකො රුක්ඛමාරුහං⁹ තස්ස හෙසසාමි ආසිතො¹⁰
2903. එතමෙම භක්ඛිතං ආසි දුතියං අභිපජ්ඣිතං,
තතො සා හඤ්ජට්ඨ¹¹ සාධා ජිත්තා එරස්සනා විය.

1. සෙතතරො - වී.
2. කුතොනු කිං ගව්ඡසි - වී
3. භීමම - මජ්ඣං,
4. මකරං - වී,
5. කං - වී,
6. ඉරිණ - මජ්ඣං, ඉරණ - වී,
7. කිණ්ඩුක - මජ්ඣං, ස්‍යා,
8. වාතස්සිතානි - මජ්ඣං, ස්‍යා,
9. රුක්ඛමාරුහි - වී. මජ්ඣං,
10. අසිතො - ස්‍යා.
11. හජ්ජිතා - වී.

2904. සොහං සභාව සාධාහි උද්ධපාදෙ අවංසිරො,
අප්පතිට්ඨේ අනාලමො ගිරිදුග්ගසමිං පාපතං.
2905. යසමා ව වාරිගමගිරං තසමා න සමපජ්ජසිං,¹
තස්ස සෙසිං නිරානන්දෙ අනාථො දස රතනියො.
2906. අථෙත්ථ කපි මාගඤ්ඤි ගොනඤ්ඤට්ඨා² දරිවරො,
සාධාහි සාධං විවරනොතා බාදමානො දුමඤ්ඤං.
2907. සො මං දිසවා කිසං පණ්ණිං කාරුඤ්ඤමකරා³ මයි,
අමෙහා කොනාම සො එත්ථ එවං දුක්ඛෙන අට්ඨිතො
මනුසෙසා අමනුසෙසා වා අත්තානං මෙ පච්චෙදය.
2908. තස්සඤ්ඤිං පණාමෙත්වා ඉදං වචනමබ්බවිං,
මනුසෙසාහං බ්‍යසමපනෙතා⁴ සා මෙ නත්ථි ඉතො ගති
තං වො වදමි⁵ හද්දං වො කිඤ්ඤි මෙ සරණං භවි.
2909. ගරුසිලං⁶ ගහෙත්වාන විවරං⁷ පබ්බතෙ කපි,
සිලාය යොග්ගං කත්වාන නිසභො එතදබ්බවි.
2910. එහි මෙ පිට්ඨිමාරුග්ගා ගිවං ගණනාහි බාහුහි,
අහං තං උද්ධරිස්සාමි ගිරිදුග්ගත වෙගසා.
2911. තස්ස තං වචනං සුත්වා වානරිඤ්ඤසස සිරිමනො,
පිට්ඨිමාරුග්ගා ධීරසස ගිවං බාහාහි අග්ගහිං.
2912. සො මං තතො සමුට්ඨාසි තෙජස්සි බලවා කපි,
විහඤ්ඤමානො කිච්ඡෙන ගිරිදුග්ගත වෙගසා,
2913. උද්ධරිත්වාන මං සනොතා නිසභො එතදබ්බවි,
ඉඤ්ඤ මං සමෙ රකඛස්සු පසස්සපිස්සං මුහුත්තකං.
2914. සීහා ව්‍යග්ගා ව දිපි ව අවුත්තොකතරවුත්තො,
තෙ මං පමත්තං හිංසෙය්‍යාං තෙ ත්වං දිසවා නිවාරය.
2915. එවං මෙ පරිත්තාතුත පසස්සපි සො මුහුත්තකං,
තද්දහං පාපකං දිට්ඨිං පටිලව්‍යං අයොනියො.

1. සමපජ්ජසිං - මජ්ඣං. සං. .
2. ගොනඤ්ඤට්ඨා - වි. මජ්ඣං. සං.
3. කාරුඤ්ඤමකරං - වි. මජ්ඣං. සං.,
4. වසමපනෙතා - වි. මජ්ඣං. සං.
5. හද්දෙන්ත - මජ් . සං.
6. ගරුං - වි. මජ්ඣං. සං.
7. විවරි - වි. මජ්ඣං.

2916. භනෙකා අයං මනුස්සානං යථා වකෙඤ්ඤ වනෙ මිගා,
යන්තූනිමං වධිත්වාන ජාතො ඛාදෙය්‍යං වානරං.
2917. අසිතො ව ගමිස්සාමි මංසමාදය සමඛලං,
කන්තාරං නික්ඛිස්සාමි පාඨෙය්‍යං මෙ භවිස්සති.
2918. තතො සිලං ගහෙත්වාන මක්ඛං සන්තිතාළයි,
මම භත්තකිලන්තස්ස¹ පභාරො දුබ්බලො අහු.
2919. යො ව චෙගෙත්තුදප්පතො කපි රුධිරමකඛිතො,²
අසසුපුණ්ණෙහි තෙතෙහි රොදන්තො මං උදිකඛති.
2920. මායො මං කරි භද්දන්ත කං ව නාමෙදිසං කරි,
කං ව ඛො නාම දිසායු අකෙඤ්ඤ වාරෙතුමරහයි.
2921. අහො වත රෙ පුරිස තාව දුක්ඛාරකාරක,
එදිසා විසමා දුග්ගා පපාතා උග්ගතො මයා.
2922. ආනිතො පරලොකාව දුබ්බෙය්‍යං මං අමකෙඤ්ඤථ,
තන්තන පාපධම්මෙන පාපං පාපෙන විතතිතං.
2923. මා හෙව කං අධම්මෙධං චෙදනං කට්ඨකං ඵ්ඨි,
මාහෙව පාපකම්මන්තං ඵලං චෙථංව තං වධි.
2924. තස්මි මෙ නත්ති විස්සායො පාපධම්මො අසකෙඤ්ඤතො,
එහි මෙ පිට්ඨිතො ගව්ඡ දිස්සමානොව සන්තිකෙ.
2925. මුත්තොසි³ හස්සා වාලානං පතොසි මානුසිං පදං,
එසමග්ගො අධම්මෙධං තෙන ගව්ඡ යථා සුඛං.
2926. ඉදං වත්වා ගිරිවරො රුහිරං පක්ඛාලා⁴ මක්ඛං,
අසසුති සමපමජ්ඣිකා තතො පබ්බතමාරුහි.
2927. යොහං තෙනාභිසන්තොස්මි පරිලාභෙන අඤ්ඤිතො,
ධග්ගමානෙන ගතෙන වාරිං පාතුං උපාගමිං.

1. ගනන - මජ්ඣ.

2. කපිරුහිර - වී. මජ්ඣ.

* පාපධම්මෙ අසකෙඤ්ඤතෙ - සු.

3. මුත්තොති - නා.

4. පක්ඛලා - වී. මජ්ඣ., ස්‍යා.

5. අට්ඨිතො භවිතඛං - වී. මජ්ඣ.

2928. අග්ගිනා විය සන්නානො රහදෙ රුධිරමකඛිතො,
පුබ්බලොභිතසඛකායො සබ්බො මෙ සමපජ්ජථ.
2929. යාවනො උදබ්බන්ති කායසමිං නිපතිංසු මෙ,
තාවනො ගණ්ඨ ජායෙථ අඛස්සෙච්චසාදිසා.
2930. පභිතො පගසරිංසු මෙ කුණපා පුබ්බලොභිතා,
යෙන යෙනෙව ගවජාමි ගාමෙසු නිගමෙසු ච.
2931. දණ්ඩහස්වා නිවාරෙතති ඉක්ඛියො පුරිසා ච මං,
ඔකිණ්ණො¹ පුතිගජෙධන මාසු ඔරෙන ආගමා.
2932. එතාදිසං ඉදං දුක්ඛං සත්ත වස්සානිදන් මෙ,
අනුභොමි සකං කමමං පුබ්බ දුක්ඛට්ඨතො.
2933. තං වො වදාමි හද්දං වො යාවනොත්ථ සමාගතා,
මාසු මිත්තාන දුඛානිදො මිත්තදුඛො හි පාපකො.
2934. කුට්ඨි කිලාසි භවති යො මිත්තානං² ඉධද්දහි,
කායසං හෙද මිත්තද්ද³ නිරයං යො උපපජ්ජතීති.

මහාකපිජාතකං.

7. දකරකඛසපඤ්ඤා

2935. සචෙ වො වුඤ්ඤමානානං සත්තනං උදකණ්ණවෙ,
මනුස්සබ්ලිමෙසානො නාවං ගණ්ඨයා රක්ඛසො
අනුපුබ්බං කරං දධා වුඤ්ඤසි දකරකඛිතො.
2936. මාතරං පඨමං දජ්ජං හරියං දධාන භාතරං,
තතො සභායං දධාන පඤ්චමං දජ්ජං⁴ බ්‍රාහ්මණං
ජට්ඨාහං දජ්ජමිත්තානං නෙවදජ්ජං මහොසධං.
2937. පොසෙතා තෙ ජනෙනති ච දීඝරත්තානුකම්පිකා,
ජමහි තයි පද්ධස්මිං පණ්ඩිතා අත්ථදසසිති
අඤ්ඤං උපනිස්සං කතා වධා තං පරිමොචයි.

1. ඔකිකිණා - ඩී. මජ්ඣං.
2. මිත්තානිද දුඛානි - මජ්ඣං.
3. මිත්තදුඛි - මජ්ඣං.
4. දජ්ජ - ඩී. සයා.

2938. තං තාදිසං පාණදදිං ඔරසං ගඛ්ඤාධාරිණිං,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2939. දහරා විය අලඬකාරං ධාරෙති අපිළුකුතං,
දෙවාරිකෙ අතීකට්ඨෙ අතිවෙලං පජ්ඣති.
2940. තතොපි පටිරාජානං සයං දුතාති සාසති,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිනො.
2941. ඉක්ඛිගුඛෙසස පවරා අවචනනපියවාදිනී¹,
අනුග්ගතා² සිලවතී ඡායාව අනපායිනී.
2942. අකෙකාධනා පඤ්ඤවතී පණ්ඩිතා අක්ඛදසසිනී,
උඬ්ඛරිං³ තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2943. බිඬාරතිසමාපන්නං අනක්ඛවසමාගතං,
සා මං සකානං පුත්තානං අයාවං යාවතෙ ධනං.
2944. සොහං දදමි සාරතො⁴ බහුං උච්චාවචං ධනං,
සුදුච්චජං චජිත්වාන පච්ඡා සොවාමි දුමමනො,
උඬ්ඛරිං තෙන දෙසෙන දජ්ජාමි දකරකඛිනො.
2945. යෙනොචිතා ජානපද⁵ ආතීතා ච පටිග්ගහං,
ආහනං පරරජෙජ්ඣති අභිට්ඨාය⁶ බහුං⁷ ධනං.
2946. ධනුග්ගහානං පවරං සුරං තිබ්බිමනතිනං,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2947. මයොචිතා⁸ ජානපද ආතීතා ච පටිග්ගහං,
ආහනං පරරජෙජ්ඣති අභිට්ඨාය බහුං ධනං.
2948. ධනුග්ගහානං පවරො සුරො තිබ්බිමනති ච,
මයායං සුබ්බිතො රාජා අතිමඤ්ඤති දුරකො.
2949. උපට්ඨානමපි මෙ අයො න සො එති යථා පුරෙ,
මාතරං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිනො.

1. අවචනනං පිය භාණිනී - මජ්ඣ. සං. 2.
2. අනුග්ගතා - සං. 2, අනුසුඛිකා - මජ්ඣ.
3. උඬ්ඛරිං - මජ්ඣ.
4. සාරතො - සං. 2.
5. ජනපද - මජ්ඣ.
6. අභිට්ඨාය - මජ්ඣ.
7. බහු - සං. 2.
8. යෙනොචිතා - මජ්ඣ.

2950. එකරතෙන උභයො තුවඤ්ඤා¹ ධනුසෙඛවා,
උභො ජාතෙසු පඤ්ඤාලා සභායා සුසමාවයා.
2951. වරියා තං අනුබන්ධිකො² එකදුකඛසුඛො තච,
උසුසුකෙකා තෙ දිවාරන්තිං සබ්බකිලෙචසු ව්‍යාවටො³.
සභායං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2952. වරියාය⁴ අයං අයො පජග්ගිකො මයා සහ,
අජ්ජාපි තෙන වණ්ණණන අතිවෙලං පජග්ගති.⁵
2953. උඛ්ඛරියාපි මෙ අයො මනනායාමි රහොගතො,
අනාමනනා පටිසති සුඛෙ අප්පට්ඨෙදිනො.
2954. ලභ්ඛවාරො කතොකාසො අභිරිකං අනාදරං,
සභායං තෙන දෙසෙන දජ්ජාහං දකරකඛිනො.
2955. කුසලො සබ්බනිමිත්තානං රුද්ධඤ්ඤා⁶ ආගතාගමො,
උප්පාදෙ සුපිනෙ සුතො නියායාණෙ ව පට්ඨෙසන.
2956. පද්ධො⁷ භුමමනනලිකඛසමිං නකඛිත්තපදකොට්ඨෙ,
බ්‍රාහ්මණං කෙන දෙසෙන දජ්ජාසි දකරකඛිනො.
2957. පරිසායමපි මෙ අයො මිලයිකා උදිකඛති,
තස්මා අජ්ජ හමුං ලුද්ධං දජ්ජාහං දකරකඛිනො.
2958. සසමුද්දපරියායං මහිං සාගරකුණ්ඩලං,
චසුඤ්ඤරං ආවසසි අමච්චපරිවාරිනො.
2959. වාතුරනොනා මහාරට්ඨො විජිතාචි මහබ්බලො,
පථව්‍යා එකරාජාසි යසො තෙ විජුලං ගතො⁸.
2960. සොළසිකීසහස්සානි ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා,
නානාජනපද නාරියො දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.

1. තුවඤ්ඤා - මජ්ඣං.
2. අනුබන්ධො - මජ්ඣං.
3. ව්‍යාවටො - මජ්ඣං.
4. වරියාම - මජ්ඣං.
5. සඤ්ජග්ගති - මජ්ඣං.
6. රුද්ධඤ්ඤා - මජ්ඣං.
7. පද්ධො.
8. විජුලගතො - වී.

2961. එවං සබ්බසමපන්නං සබ්බකාමසම්භිතං,
සුඛිකානං පියං දීපං ජීවිතං ආහු ඛත්තිය.
2962. අථ කුං කෙන වණ්ණණිත කෙන වා පන හෙතුනා,
පණ්ඩිතං අනුරක්ඛනොනා පාණං වජ්ඣ දුට්ඨං.
2963. යතොපි ආගතො අයො මම හත්ථං මහොසධො,
නාභිජානාමි ධරස්ස අණුමත්තමි දුක්ඛතං.
2964. සචෙ ව¹ කිසම්චි² කාලෙ මරණං මෙ පුරෙ සියා,
පුත්තෙ ව මෙ පපුත්තෙ³ ව සුඛාපෙය්‍ය මහොසධො.
2965. අනාගතං පච්ඤප්පන්නං සබ්බමත්ථං විපස්සති,
අනාපරාධකමමන්තං න දජ්ජං දකරකම්මෙනා.
2966. ඉදං සුණොථ පඤ්චාලා වුලනියස්ස⁴ භාසිතං,
පණ්ඩිතං අනුරක්ඛනොනා පාණං වජ්ඣ දුට්ඨං.
2967. මාතු හරියාය⁵ භාතුවච සබ්බෙනා බ්‍රාහ්මණස්ස ව,
අත්තනො වාපි පඤ්චාලො ඡන්තං වජ්ඣ ජීවිතං.
2968. එවං මහජීකා⁶ පඤ්ඤා නිපුණා සාධුචින්නති,⁷
දිට්ඨධම්මෙ භික්ඛාය සම්පරායෙ සුඛාය වාති.

දකරකම්මසපඤ්ඤා.

8. පණ්ඩරකජාතකං

2969. විකිණ්ණවාචං අනිදුස්සමන්තං⁸
අසඤ්ඤනං අපරිවක්ඛිතාරං⁹,
හයං තමකෙති සයං අබොධං
නාගං යථා පණ්ඩරකං සුපණ්ණො.
2970. යො ගුස්සමන්තං පරිරක්ඛණෙය්‍යං
මොහා නරො සංසති භාසමානො,
තං භික්ඛමන්තං හයමණෙවති ඛිප්පං
නාගං යථා පණ්ඩරකං සුපණ්ණො.

1. සචෙපි - මජ්ඣං.
2. කිසම්චි - වී. මජ්ඣං.
3. පුත්තෙ - මජ්ඣං.
4. වුලනෙය්‍යස්ස - මජ්ඣං.
5. හරියාව - වී.

6. මහිද්ධිකා - වී. මජ්ඣං, සා.
7. සාධුචින්නති - මජ්ඣං.
8. අසඤ්ඤ - වී.
9. අපරිවක්ඛිතාරං - වී.

2971. නාත්‍රමිකොතා ගරුං අසං ගුහං වෙදිකුමරහති¹,
සුමිකොතා ච අසමුද්ධං සමුද්ධං වා අනස්වා.
2972. විසසාසමාපජ්ජිමං අවෙලො
සමණො අයං සමමනො භාවිතනො,
තසසාහමකඛං විවරං² ගුහාමසං
අතිතමසො කපණං රුද්ධි.
2973. තසසාහං පුරිමං බ්‍රහ්ම ගුහං
වාචං හි මං නාසකඛං³ සංයමෙකුං
තප්පකුතො හි භයමාගතං මෙ
අතිතමසො කපණං රුද්ධි.
2974. යො වෙ නරො සුහදං මඤ්ඤමානො
ගුහාමසං සංසති දුක්ඛලිනෙ,
දෙසා භයා අථවා රාගරතො
පලලකිතො⁴ බාලො අසංසයං යො.
2975. තිරොක්ඛවාචො අසතං පවිට්ඨා
යො සඛගතිසු මුදිරෙති වාක්‍යං,
ආසිවිසො දුමුට්ඨො ත්‍යාහු තං නරං
ආරා ආරා සංයමෙ තාදිසමො.
2976. අනතා පානං කාසි⁵කවඤ්ඤාකඤ්ඤා
මනාපිකියො මාලවජාදනකඤ්ඤා,
ඕහාය ගවජාමසෙ සබ්බකාමෙ
සුපණණ පාණ්ණපගතාව ත්‍යමහා.
2977. කොනිධි⁷ තිණණං ගරහං උපෙති
අසමිකඤ්ඤා ලොකෙ පාණහු නාගරාජ,
සමණො සුපණණ අථවා තවෙව
කිං කාරණා පණ්ඩරකග්ගහිතො.
2978. සමණොති මෙ සමමනනො අහොසි
පියො ච මෙ මනසා භාවිතනො,
තසසාහමකඛං විවරං ගුහාමසං
අතිතමසො කපණං රුද්ධි.
2979. න චත්ථි සනො අමරො පථබ්‍යා
පඤ්ඤවිධා නත්ථි න නිඤ්ඤබ්බා,
සච්චිත ධම්මෙන ධියා දමෙන
අලබ්භමබ්‍යාහරති නරො ඉධ.

1. වෙදෙකු - වී.

2. විවරං - වී. මජ්ඣං, සතා.

3. නාසකඛං - මජ්ඣං.

4. පලලකිතො - වී. පලලකිකො - මජ්ඣං.

5. කාසිකං - වී.

6. මාලවජාදනකඤ්ඤා - මජ්ඣං.

7. කොනිධිං - මජ්ඣං.

2980. මාතා පිතා පරමා බන්ධවානං
නාසස්¹ තතියො අනුකම්පකස්සී,
තෙසමිදි ගුණං පරමං න සංසෙ
මනාසස් හෙදං පරිසංඛාමානො.
2981. මාතාපිතා හගිනීභ්‍යතරො ච
සභායා චා යස්ස භොතානි සපකවා,
තෙසමිදි ගුණං පරමං න සංසෙ
මනාසස් හෙදං පරිසංඛාමානො.
2982. හරියා චෙ පුරිසං චජ්ජා කොමාරි පියභාණිනී
පුත්තරුදයසුපෙතා ඤාතිසංඛපුරකකතා,
තස්සාපි ගුණං පරමං න සංසෙ
මනාසස් හෙදං පරිසංඛාමානො.
2983. න ගුණමත්තං විචරෙය්‍ය රක්කෙය්‍ය නං යථා නිධිං,
න හි පාතුකතො සාධු ගුණමත්තො² පජානතා.
2984. ථියා ගුණං න සංසෙය්‍ය අමිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො,
යො චාමිසෙන සංභීරො හදයඤ්ඤො ච යො නරො.
2985. ගුණමත්තමසලුඤ්ඤං සමොධියති යො නරො,
මනාහෙදභයා තස්ස දසභුතො තිතිකකිති.
2986. යාවනොතා පුරිසස්සත්තං ගුණං ජානන්ති මනනිතං,
තාවනොතා තස්ස උච්චගා තස්මා ගුණං න වීක්ඛපෙ.
2987. විචිච්චි භාසෙය්‍ය දිවා රහස්සං
රතනිං ගිරං නාතිවෙලං පමුඤ්ඤා,
උපසුන්තිකා හි සුණන්ති මනං
තස්මා මනොතා ඛිපාමුපෙති හෙදං.
2988. යථාපි අස්ස නගරං මහනං
අඤ්චාරකං ආයසං හද්දසාලං,
සමනාබාතාපරිබාලපෙතං
එවමිදි මෙ තෙ ඉධ ගුණමනනා.
2989. යෙ ගුණමනනා අවිකිණ්ණවාචා
දළ්ලා සද්දෙස්සු නරා දුජිවහ,
ආරා අමිත්තා ඛ්‍යවජන්ති තෙහි
ආසිට්ඨාවාරිච සත්තසංඛා.

1. නසස් - ජපස්.

2. ගුණො අත්තො - වී.

2990. හිතා සරං පබ්බතො අවෙලො
නග්ගො මුණ්ණො විවරති සාසගෙතු,
තමි නු බො විවරිං ගුහමනං.
අත්තා ව ධමො ව අපාගතමො.¹
2991. කරං කරො හොති සුපණ්ණරාජ
කිංසිලො කෙන වතෙන වතං,
සමණො වරං හිතා මමාසිතානි²
කරංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
2992. හිරියා තිතිකඛාය දමෙන ධනායා
අකෙකාධනො පෙසුනියං පහාය,
සමණො වරං හිතා මමාසිතානි²
එවංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
2993. මාතා ව පුතං තරුණං තනුජං³
සමපස්සි තං සබ්බගතං එරෙති,
එවමපි මෙ කං පාතුරහු දිජිඤ්ඤා
මාතාව පුතං අනුකම්පමානො.
2994. හතූජ්ජ කං මුඛව⁴ වධා දුජ්චහ
තයො හි පුතො නහි අකුසලං අත්ථි,
අනෙතවාසී දිනතකො අනුජො ව
රජස්සු පුතකුසලතරො මෙ අහොසි.
2995. ඉවෙව්ව වාකයං විසජ්ජි⁵ සුපණ්ණො
භුමියං⁶ පතිට්ඨාය දිජො දුජ්චහං,
මුත්තජ්ජ කං සබ්බහයාතිවතො
ඵලදකෙ හොති මයාහිගුතො.
2996. ආතඤ්ඤිතං යථා කුසලො හිසකො
පිපාසිතානං රහදෙව සිතො,
වෙසමං යථා හිමසිතට්ඨිතානං⁷
එවමපි තෙ සරණමහං භවාමි.
2997. සන්ධිං කතා අමිත්තෙන අණ්ණප්පෙන ජලාබුජ,
විවරිය දගං යයසි⁸ කුතො තෙ භයමාගතං.
2998. සමෙකපේව අමිත්තමි මිත්තසම්මපි න විසසසෙ,
අභයා භයමුප්පන්නං අපි මුලානි කතානි.

1. අපගතමං - මජ්ඣං.

2. මමාසිතානි - නා.

3. තනුජං - වී. මජ්ඣං, සා.

4. මුඛව - වී. මජ්ඣං.

5. විසජ්ජි - මජ්ඣං.

6. භුමියං - වී.

7. හිම සිසිරට්ඨිතානං - වී.

8. යයසි - මජ්ඣං.

2999. කථන්තු විසසසෙ ත්‍යමිති යෙනාසි කලහො කතො,
නිව්වයතෙනන යාතබ්බං සො දිසබ්බි න රජ්ජති.
3000. විසසාසයෙ න ච නං විසසසෙය්‍ය
අසඬතිතො ච සඬතිතො හවෙය්‍ය,
තථා තථා විඤ්ඤ පරක්කමෙය්‍ය
යථා යථා භාවං පරො න ඡඤ්ඤ,
3001. තෙ දෙවචණ්ණා සුබ්බමාලරූපා
උහො සමා සුඡයො පුඤ්ඤකම්මා,
උපාගමුං කාදම්බියං අවෙලං
මිසසිහුතා අසසවාහාව නාගා.
3002. තතො හවෙ පණ්ඩරකො අවෙලං
සයමෙවුපාගමම ඉදං අවොච,
මුක්තජ්ජහං සබ්බහයාතිවතො
න හි නුන තුය්‍යාං මනසො පියමහා.
3003. පියො හි මෙ ආසි සුපණ්ණරාජා
අසංසයං පණ්ඩරකෙන සංචං,
සො රාගරතො ච අකාසිං එතං
පාපං කම්මං සම්පජානො න මොහා.
3004. න මෙ පියං අප්පියං වාපි හොති
සම්පසසනො ලොකමිමං පරඤ්ඤ,
සුසඤ්ඤතානං හි විසඤ්ඤනෙන
අසඤ්ඤතො ලොකමිමං වරාසි.
3005. අරියාවකාසොසි අනරියො වාසි
අසඤ්ඤතො සඤ්ඤතසන්තිකාසො,
කණ්ණාභිජාතිකොසි අනරියරූපො
පාපං බහුං දුච්චරිතං අචාරි.
3006. අදුට්ඨස්ස තුවං දුබ්බි දුබ්බි ච පිසුනො චසි,
එතෙන සච්චවජ්ජන මුද්ධා තෙ ඵලතු සත්තධා.
3007. තසමා හි මිත්තානං න දුබ්බිතබ්බං
මිත්තදුබ්බා පාපියො නත්ථි අඤ්ඤා,
ආසිත්තසතො නිහතො පඨබ්බා
ඉන්ද්‍රස්ස වාකොන හි සංවරො හතොති.

පණ්ඩරකජාතකං.

9. සමබ්බලාජාතකං

3008. කා වෙධමානා ගිරිකඤ්ජරාය
එකා තුවං තිට්ඨසි සඤ්ජතුරු,
පුට්ඨාසි මෙ පාණිපමෙයාමජේකං
අකඛාහි මෙ නාමඤ්ච ඛජධවෙ ව.
3009. ඔභාසයං වනං රමමං සීභවාගස්නිසෙවිතං,
කා වා තිමසි කල්‍යාණි කසී වා තිං සුමජ්ඣමෙ
අභිවාදෙමි තං හද්දෙ දනවාහං නමස්සු තෙ.
3010. යො පුතො කාසිරාජස්ස සොත්ථිසෙතොති නං විදු,
තස්සාහං සමබ්බලා හරියා එවං ජානාහි දනව
අභිවාදෙමි හද්දෙනෙත සමබ්බලාහං නමස්සු තෙ.
3011. වෙදෙහපුතො හද්දෙනෙත වනෙ වසති ආතුරො,
තමහං රොගසමමතං එකා එකං උපට්ඨහිං.
3012. අහඤ්ච වනමුඤ්ජාය මධුමංසං මීගාවිලං,
යද හරාමි තං හකෙකා තස්ස නුනජ්ජ නාධති.
3013. කිං වනෙ රාජපුතොත ආතුරොත කරිස්සසි,
සමබ්බලෙ පරිච්ඡේශොත අහං හතො හවාමි තෙ.
3014. සොකට්ඨාය දුරතොය කිං රූපං විජ්ජනෙ මම,
අඤ්ඤං පරියෙස හද්දෙනෙත අභිරූපතරං මයා.
3015. එහිමං ගිරිමාරුග්ගා හරියා මග්ගං වතුස්සතා,
තාසං තිං පවරා හොහි සබ්බකාමසමිද්ධිති.
3016. නුන තාරකවණ්ණොගෙ යඬකිඤ්චි මනසිවුසි,
සබ්බනතං පවුරං මග්ගං රමස්සුජ්ජ මයා සහ.
3017. නො වෙ තුවං මහෙසෙයාං සමබ්බලෙ කාරයිස්සසි,
අලං තිං පාතරාසාය මඤ්ඤාදි හකකා හවිස්සසි.

3018. තඤ්ඤා සත්තප්පො ලුඤ්ඤා කළාරො පුරිසාදකා,
වනෙ නාථං අපසස්සනතිං සමුච්චං අග්ගභී භූජෙ.
3019. අධිපන්නා පිසාවෙන ලුඤ්ඤාමිසවකඛ්ඛා,
සා ච සත්තුවසම්පන්නා පතිමෙවානුසොවති.
3020. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛිසො,
යඤ්ඤා මෙ අය්‍යපුත්තස්ස මනො හෙසසති අඤ්ඤා.
3021. න සතති දෙවා පවසතති නුන
න හි නුන සතති ඉධ ලොකපාලා,
සහසා කරොන්තානං අසඤ්ඤානානං
න හි නුන සතති පටිසෙධිතාරො.
3022. ඉත්ථිතමෙසා පවරා යසස්සිති
සන්නා සමා අභිරිච්ඡිග්ගතෙජා,
තඤ්ඤා තුවං රක්ඛිසාදෙසි කඤ්ඤං
මුද්ධා ච හි සත්තධා තෙ ඵලෙය්‍ය
මා කං දහි මුඤ්ඤා පතිබ්බතා සා.
3023. සා ච අසස්මමාගඤ්ඤි පමුත්තා පුරිසාදකා,
නිලං ඵලිතසකුණිව ගතසිඛංව ආලයං.
3024. සා තත්ථ පරිදෙවෙසි රාජපුත්ති යසස්සිති,
සමුච්චා උතුමත්තකඛා වනෙ නාථං අපසස්සති.
3025. සමණො බ්‍රාහ්මණො වරෙදු සම්පන්නවරණො ඉසෙ,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.
3026. වරෙදු සීහෙ ව බ්‍යගෙස ව යෙ ව අඤ්ඤා වනෙ මිගා,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.
3027. තිණුලතාති ඔසධො පබ්බතාති වනාති ච,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.

3028. වජ්ඣ ඉන්ද්‍රිවරියාමං රත්තං නකඛත්තමාලිනිං,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.
3029. වජ්ඣ භාගිරපීං ගඬං සවතීනං පටිග්ගහං,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.
3030. වජ්ඣ අහං පබ්බතරාජසෙට්ඨං නිමවන්තං සිලුවවයං,
රාජපුත්තං අපසස්සනති තුමහමති සරණං ගතා.
3031. අතිසායං වතාගඤ්ඤී රාජපුත්තං යසස්සිනි,
කෙනතුප්ප සමාගඤ්ඤී කො තෙ පියතරො මයා.
3032. ඉදං බොහං තදවොචං ගහිතා තෙන සතතුනා,
න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛයො
යඤ්ඤි මෙ අයාපුත්තස්ස මනො භෙසසති අඤ්ඤථා.
3033. වොරීනං බහුබුද්ධිනං යාසු සවචං සුදුලලහං,
ථීනං භාවො දුරාජානො මච්ඡසෙසවොදකෙ ගතං.
3034. තථා මං සවචං පාලෙතු පාලයිස්සති වෙ මමං,
යථාහං නාභිජානාමි අඤ්ඤං පියතරං තයා
එතෙන සවචවජ්ජෙන ව්‍යාධි තෙ වූපසමෙතු.
3035. යෙ ඤාණපරා සත්තසතා උළාරා
රක්ඛනති රත්තන්ද්‍රවං උය්‍යුතාවුධා,
ධත්තුග්ගහානඤ්ඤි සතානි සොළස
කථං විධෙ පස්සසි හද්දෙ සත්තවො.
3036. අලඬකතායො පදුමුත්තරන්තවා
වීරාගිතා පස්සති හංසගග්ගරා,
තාසං සුඡිකවා මිතගීතවාදිතං
න දනී මෙ තාත තථා යථා පුරෙ.

3037. සුවණ්ණසංඝච්චධරා සුවණ්ණහා
අලංකාරා මානුසියච්චරූපමා,
සෙනොපියා තාන අනිඤ්ඤායො¹
බන්ධනකඤ්ඤා පටිලොභයනති නං.
3038. සථෙ අහං තාන තථා යථා පුරෙ
පතිං තමුක්ඛයා² පුතා වනෙ හරෙ,
සමානායෙ මං න ච මං විමානායෙ
ඉතොපි මෙ තාන තතො වරං සියා.
3039. යමනනපානෙ විපුලස්මි ඔහිනෙ
නාරි විමට්ඨාහරණා අලංකාරා,
සබ්බඛුප්පෙතා පතිනො ච අජියා
අබජ්ඣා තස්සා මරණං තතො වරං.
3040. අපි ථෙ දළිඤ්ඤා කපණා අනාලභියා⁴
කටාදුතියා පතිනොච සා පියා,
සබ්බඛුප්පෙතායපි අජියාය
අයමෙව සෙය්‍යා කපණාපි යා පියා.
3041. සුදුලංභිකී පුරිසස්ස යා හිතා
හත්තිකීයා දුලලහො යො හිතො ච,
හිතා ච තෙ සිලවතී ච හරියා
ජනිඤ්ඤා ධම්මං වර සමුලාය.
3042. සථෙ තුවං විපුලෙ⁵ ලභධහොගෙ
ඉස්සාවතීණ්ණ මරණං උපෙසි,
අහංඤ්ඤා තෙ හද්දෙ ඉමා රාජකඤ්ඤා
සබ්බච තෙ වචනකරා භවාමාති.

සමුලා ජාතකං.

10. ගන්ධනිඤ්ඤාජාතකං.*

3043. අප්පමාදෙ අමතපදං පමාදෙ මච්චුනො පදං,
අප්පමනනා න මියනති යෙ පමනනා යථා මනා.

1. අනිඤ්ඤායො - නා.
2. පතිත උක්ඛය - වි.
3. පඤ්ඤා - මජ්ඣ.
4. අනාලභියා - මජ්ඣ., යනා.
5. විපුලෙ - මජ්ඣ.
* ගන්ධනිඤ්ඤා - සනා.

3044. මද පමාදෙ ජායෙථ පමාද ජායනෙ බයො,
බයා ව දෙසා¹ ජායනති මා මදෙ හරතුසහ.²
3045. බහු හි බන්ධයා ජිනා අසං රට්ඨං පමාදිනො,
අරොපි ගාමිනො ගාමා අනාගාරා අගාරිනො.
3046. බන්ධයසස පමන්තසස රට්ඨසමිං රට්ඨවඩ්ඪන,
සබ්බෙ භොගා විනසසනති රඤ්ඤා නං වුවනිනෙ අසං.
3047. නෙස ධම්මො මහාරාජ අතිවෙලං පමජ්ජසි,
ඉඤ්ඤං ජිනං ජනපදං වොරා විඤ්ඤාසයනති නං.
3048. න නෙ පුත්තා හවිසසනති න හිරඤ්ඤං න ධානියං,
රට්ඨං විලුප්පමානමි සබ්බභොගෙහි ජියසි.
3049. සබ්බභොගපරිජිණ්ණං රාජානං වාපි බන්ධයං³,
ඤ්ඤාතිමිත්තා සුහජජා ව න නං මඤ්ඤානති මානියං.⁴
3050. හත්ථාරොහා⁵ අනිකට්ඨා රජිකා පත්තකාරකා,
තමෙවමුපජීවන්තා න නං මඤ්ඤානති මානියං.
3051. අසංවිහිතකම්මන්තං බාලං දුමුඛෙති මන්තිනං,
සිරි ජහති දුමුඛෙධං ජිණ්ණංව උරගො තවං.
3052. සුසංවිහිතකම්මන්තං කාලුට්ඨාසිං අනඤ්ඤිතං,
සබ්බෙ භොගාහිවඩ්ඪිකති ගාවො සඋසහාමිව.
3053. උපසස්සුතිං මහාරාජ රට්ඨං ජනපදෙ වර,
තස්ස දිස්වා ව සුක්ඛා ව තතො තං පටිපජ්ජසි.
3054. එවං වෙදෙතු පඤ්ඤාලො සබ්බාමෙ සරසමප්පිනො,⁶
යථාහමජ්ජ වෙදෙමි කණ්ටකෙන සමප්පිනො.

1. පදෙසා - වී. මජ්ඣං. සඤා.

2. මාපමාදෙ හරමුසහ - මජ්ඣං. මාපමාදෙ හරතුසහ - වී.

3. බන්ධයා - වී. මජ්ඣං.

4. බන්ධය - වී.

5. හත්ථාරොහා - වී.

6. සරමපිපිනෙ - මජ්ඣං.

3055. ජිණේශා දුබ්බලවක්ඛස්සි න රූපං සාධු පස්සසි,
කිං තස්ස චුහම්දත්තස්ස යං තං මග්ගොයා කණ්ටකො.
3056. බව්වහස්ස¹ චුහම්දත්තස්ස යොහං මග්ගස්සි² බ්‍රාහ්මණ,
අරක්ඛිතා ජානපද අධම්මබලිනා හතා.
3057. රත්තික්ඛ චොරා බාදන්ති දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්සිං කුටරාජස්ස බහු අධම්මකො ජනො.
3058. එතාදිසෙ හයෙ තාත³ හයට්ඨා තාව⁴ මානවා,
නිලෙලනකාති කුබ්බන්ති වනෙ ආහස්සි⁵ කණ්ටකං.
3059. කදස්සු නාමයං රාජා චුහම්දත්තො මරිස්සති,
යස්ස රට්ඨමහි⁶ ජියන්ති⁷ අප්පතිකා⁸ කුමාරිකා.
3060. දුබ්බාසිතස්සෙති තෙ ජමම් අනස්සපදකොවිදෙ,
කුහිං රාජා කුමාරිතං හත්තාරං පරියෙසති.
3061. න මෙ දුබ්බාසිතං චුහෙම කොවිදස්සපද අහං,
අරක්ඛිතා ජානපද අධම්මබලිනා හතා.
3062. රත්තික්ඛ චොරා බාදන්ති දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්සිං කුටරාජස්ස බහු අධම්මකො ජනො
දුජජීවෙ දුබ්බතරෙ⁹ දුරෙ කුතො හත්තා කුමාරියො.
3063. එවං සයතු පක්ඛාලො සඬගාමෙ සත්ථියා හතො,
යථායං කපණො සෙති හතො ඵාලෙන සාලියො.

1. පතොස්ස - වි.
2. මග්ගොස්සි - වි.
3. ජාතෙ - මජ්ඣං.
4. තාත - වි. මසං.
5. ආහත්තා - මජ්ඣං.
6. රට්ඨස්සිං - වි. මජ්ඣං.
7. ජීවන්ති - වි.
8. අප්පතිකා - වි.
9. දුබ්බතරෙ - මජ්ඣං.

3064. අධම්මෙන තුවං ජම්ම බ්‍රහ්මදත්තස්ස කුජ්ඣසී,
යො ත්වං සප්පි රාජානං අපරජ්ඣාචාන අත්තනො.¹
3065. ධම්මෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස අහං කුජ්ඣාමි බ්‍රාහ්මණ,
අරකඛිතා ජානපද අධම්මබලිතා හතා.
3066. රත්තිඤ්ඤා චොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධම්මකො ජනො.
3067. සා නුන පුන රෙ පක්කා විකාලෙ හත්තමාහරි,
හත්තහාරිං අපෙක්ඛන්තො හතො ඵාලෙන සාලියො.
3068. ඵචං හඤ්ඤාතු පඤ්ඤාලො සඛායාමෙ අසිතා හතො,²
යථාහමජ්ජ පහටො ඛිරඤ්ඤා මෙ පච්චට්ඨිතං.³
3069. යං පසු ඛිරං ජම්බවති පසුපාලඤ්ඤා හිංසති.⁴
කිං තත්ථ බ්‍රහ්මදත්තස්ස යං නො ගරහන්තො⁵ හවං.
3070. ගාරයෙහා බ්‍රහ්ම පඤ්ඤාලො බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො,
අරකඛිතා ජානපද අධම්මබලිතා හතා.
3071. රත්තිඤ්ඤා චොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස බහු අධම්මකො ජනො.
3072. චණ්ඩා අටනකා ගාවී යං පුරෙ න දුහාමසෙ,
තං දුති අජ්ජ දෙහාම ඛිරකාමෙහුපද්දතා.
3073. ඵචං කන්දතු පඤ්ඤාලො විපුත්තො විප්පසුකබ්බු,
යථායං කපණා ගාවී විපුත්තො පරිධාවති.

1. අත්තනො - වී.
2. දණ - වී.
3. පච්චට්ඨිතං - සතා.
4. ඵාලං විහිංසති - මජ්ඣං.
5. ගරහන්තො - වී.

3074. යං පසු පසුපාලස්ස පබ්බතමයා රවෙයා වා,
කොනිධි අපරාධස්සි බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො.
3075. අපරාධො මහාබ්‍රහ්ම බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජිනො,
අරකඛිතා ජානපද අධම්මබලිනා හතා.
3076. රතනිකුච වොරා බාදනති දිවා බාදනති තුණ්ඩියා,
රට්ඨස්මිං කුටරාජස්ස¹ බ්‍රහ්ම අධම්මකො ජනො
කථං නො අසිකොසස්වා බීරපා හක්ඛන්තෙ පජා.
3077. එවං ඛජ්ජතු පක්ඛාලො හතො යුද්ධො සපුත්තකො,
යථාහමජ්ජ ඛජ්ජාමි ගාමකෙහි² අරක්ඛන්තො.
3078. න සබ්බභුතෙසු විධෙතති රකඛං
රාජානො මණ්ඩුක මත්‍රස්සලොකෙ,
නෙත්තාවතා රාජා අධම්මචාරී
යා මාදිසං ජීවමදෙය්‍යුං ධම්මානා.
3079. අධම්මරූපො චත බ්‍රහ්මචාරී
අනුමපියං³ භාසස්මි⁴ බතනියස්ස,
විලුප්පමානාය⁵ පුට්ඨපජාය
සුචෙස්ස රාජං පරමපච්චාදිං.⁶
3080. සථෙ ඉදං බ්‍රහ්ම සුරජ්ජකං සියා
ජීතං රට්ඨං මුදිතං විපසන්නං,
භුත්වා බලිං අග්ගපිණ්ඩකුච කාකා
න මාදිසං ජීවමදෙය්‍යුං ධම්මානාති.

ගතධතිත්ථක* ජාතකං.

තිංසති නිපාතො නිට්ඨිතො.

තස්සුද්දනං:

කිංජරු කුමහජයඤ්ඤිසජ්ජනන
අථ පණ්ඩිත සමහව සිරකමපි,
දකරකඛස පණ්ඩරනාසවරො
අථ සම්බුල තිත්ථකදෙවපුත්තොති.

1. කුඩා - වී.
2. ගාමකෙහි - මජ්ඣ. සං.
3. අනුමපිය - වී. මජ්ඣ. සං.
4. භාසස්මි - වී.
5. විලුප්පමානාය - මජ්ඣ.
6. පරමපච්චාදිං - වී. සං.
* ගණධ තිත්ථක - සං.

විත්තාලීසනීපානෝ

1. තෙසකුණ ජාතකං

3081. වේසසනාරං තං පුට්ඨාමි සකුණා හද්දමස්සි තෙ,
රජජං කාරෙතුකාමෙන කිංසු කිච්චං කතං වරං.
3082. විරසසං වත මං තානෝ කංසො ඛාරාණසිග්ගහො,
පමනො අප්පමනමපි¹ පිතා පුතං අවොදධි.
3083. පයමෙනෙව විතථං කොධං භාසං නිවාරයෙ,
තතො කිච්චානි කාරෙය්‍ය තං වතං² ආහු ඛතනිය.
3084. යං ත්වං තාත තපෙ³ කම්මං පුබ්බකතමසංසයං,
රතො දුට්ඨො ව යං කඨිරා න තං කඨිරා තතො පුත.
3085. ඛතනියසස පමනසස රට්ඨස්මි රට්ඨවඩ්ඪන,
සබ්බෙ භොගා විතසසනති රඤ්ඤා තං වුවවතෙ අසං.
3086. සිරි ව තාත ලක්ඛි⁴ ව පුච්ඡිතා එතද්වුච්ඡං,
උට්ඨානවිරියෙ පොසෙ රමාහං අනුසුයකෙ⁵.
3087. උසුයකෙ⁶ දුහදයෙ පුරියෙ කම්මදුසකෙ,⁷
කාලකණ්ණි මහාරාජ රමති වසභඤ්ජනි.
3088. සො ත්වං සබ්බසු⁸ සුහදයො සබ්බසං රකඛිතො භව,
අලකඛිං නුද මහාරාජ ලක්ඛියා භව නිවෙසනං.
3089. සලකඛි ධිතිසම්පනොනා පුරියො හි මහග්ගතො,
අමිත්තානං කාසිපති මුලං අග්ගඤ්ච ඡිඤ්ඤි.
3090. සකෙකාපි හි භූතපති උට්ඨානෙ නසම්පජ්ජති,
සකලාණෙ ධිතිං කතො උට්ඨානෙ කුරුතෙ මනො.
3091. ගජධබ්බා පිතරො දෙවා සජීවා⁹ භොතති තාදිතො,
උට්ඨහතො අප්පමජ්ජතො අනුතිට්ඨනති දෙවතා.

1. අපමනං - මජ්ඣං. අපමනක. - ස්‍යා,
2. වත - මජ්ඣං.
3. තපො - වී. මජ්ඣං.
4. කාකලකඛි - සිවු.
5. අනුසුයකෙ - සිවු.

6. උසුයකෙ - සිවු.
7. දුසකෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
8. සබ්බෙ සුහදයො - මජ්ඣං.
9. සාජීවා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

3092. සො අසමනො අකුදො¹ තාන කිච්චානි කාරය,
වායමස්ස ව කිච්චෙස්ස² නාලසො විඤ්ඤෙ සුඛං.
3093. තස්මිව නෙ වන්තපද ඵසාව අනුසාසනී,
අලං මිත්තෙ සුඛාපෙතං අමිත්තානං දුඛාය ව.
3094. සඤ්ඤා තුවං කුණ්ඩලිනී මඤ්ඤසි ඛන්ධන්ධුනී,
රජ්ජං කාරෙතූ කාමෙන කිංසු කිච්චං කතං වරං.
3095. දෙව්ව තාන පදකානි යඤ්ඤං සඛං පතිට්ඨිතං,
අලඤ්ඤසි ව යො ලාභො ලඤ්ඤසි අනුරක්ඛනා.
3096. අමච්චෙ තාන ජානාහි ධීරෙ අඤ්ඤං කොච්ඤ,
අනක්ඛාතිතච්ඤ³ තාන අසොඤ්ඤං අවිනාසකෙ.
3097. යො ව තං තාන රතෙඤ්ඤං ධනං යඤ්ඤෙව නෙ සියා,
සුතොව රථං සඛාඤ්ඤෙව යො නෙ කිච්චානි කාරයෙ.
3098. සුසඛානිතනාජනො සයං විත්තං අවෙකඤ්ඤ,
නිධිඤ්ඤා ඉඤ්ඤානඤ්ඤා න කරෙ පරපතනියා.
3099. සයං ආයං වයං ජඤ්ඤා සයං ජඤ්ඤා කතාකතං,
නිග්ගඤ්ඤා නිග්ගහාරහං පග්ගඤ්ඤා පග්ගහාරහං.
3100. සයං ජානපදං අඤ්ඤං අනුසාස රථෙසහ,
මා නෙ අධම්මකා යුක්තා ධනං රථධිඤ්ඤා නාසයුං.
3101. මා ව චෙගෙන කිච්චානි කාරෙසි කාරයෙසි වා,
චෙගසා හි කතං කච්චං මඤ්ඤං පච්ඡානුතප්පති.
3102. මා නෙ අධිසරෙ මුච්ච⁴ සුඛාලහමගිකොපිතං,
කොධසා හි ඛහු වීතා කුලා අකුලනං ගතා.
3103. මා තාන ඉසස්සරොමඤ්ඤි අනාඤ්ඤා පතාරධි,
ඉත්තං පුරිසානඤ්ඤා මා නෙ ආසි දුබ්බියො.

1. සකිච්චෙස්ස - මජ්ඣ. සා.
2. සකිච්චි - මජ්ඣ.
3. අනක්ඛා කිං තච්ච - මජ්ඣ.
4. මුඤ්ඤා - මජ්ඣ.

3104. අපෙතලොමහංසස්ස රඤ්ඤා කාමානුසාරිනො,
සබ්බෙ භොගා විතස්සන්ති රඤ්ඤා තං වුවවතෙ අසං.
3105. තඤ්ඤා නෙ වික්‍රමපද ඵසාව අනුසාසනී,
දක්ඛස්සදුනි පුඤ්ඤකරො අසොණ්ණො අවිනාසකො
සීලවස්සු¹ මහාරාජ දුස්සීලො විනිපාතිකො.
3106. අපුච්ඡිකො කොසියගොත්තං කුණ්ඩලිනිං තථෙව ව,
තං දුනි වදෙහි ජමික්ඛ ඛලානං ඛලමුත්තමං.
3107. ඛලං පඤ්චිධං ලොකෙ පුරිසස්මිං මහග්ගතෙ,
තස්ස බාහුඛලත්තම වරිමං වුවවතෙ ඛලං.
3108. භොගඛලඤ්ඤා දීඝාවු දුතියං වුවවතෙ ඛලං,
අමච්චඛලඤ්ඤා දීඝාවු තතියං වුවවතෙ ඛලං.
3109. අභිජව්වඛලඤ්ඤාව තං චතුස්සං අසංසයං,
යානි ඵතානි සබ්බානි අධිගණ්හාති පණ්ඩිතො.
- 3110 තං ඛලානං ඛලපෙට්ඨං අග්ගං පඤ්ඤාඛලං වරං,
පඤ්ඤාඛලෙනුපස්ථො අස්සං විජුති පණ්ඩිතො.
3111. අපි වෙ ලහති මජ්ඣෙ ජීතං ධරණිමුත්තමං,
අකාමස්ස පසංග වා අඤ්ඤා තං පටිපජ්ජති.
3112. අභිජාතොපි වෙ භොති රජ්ජං ලඤ්ඤාන ඛතනියො,
දුප්පඤ්ඤා හි කාසිපති සබ්බන්තපි න ජීවති.
3113. පඤ්ඤා සුතං විනිඤ්ජති
පඤ්ඤා කිත්තිසීලොකවංචනී,²
පඤ්ඤාසහිතො නරො ඉධ
අපි දුක්ඛෙ පුබ්බානි³ විජුති.
3114. පඤ්ඤාඤා ථො අසුස්සුසං න කොචි අධිගච්ඡති,
බහුසප්පතං අනාගතං ධම්මධං අවිනිබ්බුජං.

1. සීලවස්සු - මජ්ඣං.
2. පසංගං - සිමු.
3. කිත්ති - මජ්ඣං.
4. පුබ්බානි - මජ්ඣං.

3115. යො ව ධම්මවිභාගඤ්ඤ කාලුට්ඨාසී අතඤ්ඤො¹,
අනුට්ඨහති කාලෙන තමෙලං² තස්ස ඉජ්ඣති.³
3116. අනායතන⁴ සීලස්ස අනායතන සෙවිතො,
න නිබ්බිඤ්ඤාකාරිස්ස සමමදෙසො විපව්වති.
3117. අජ්ඣත්තඤ්ඤ පසුත්තස්ස තථායතනසෙවිතො,
අනිබ්බිඤ්ඤාකාරිස්ස සමමදෙසො විපව්වති.
3118. යොගප්පයොගසංඛිතං සමහතස්සානුරක්ඛනං,
තානී කං තාත සෙවසස්ස මා අකමමාය රුකිසි
අකමුනා ව දුමමෙධො නළාගාරංව සිදති.
3119. ධම්මං වර මහාරාජ මාතාපිතුප්ප ඛතතිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3120. ධම්මං වර මහාරාජ පුත්තදරෙප්ප ඛතතිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3121. ධම්මං වර මහාරාජ මිත්තාමචෙවෙප්ප ඛතතිය,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3122. ධම්මං වර මහාරාජ වාහනෙප්ප ඛලෙප්ප ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3123. ධම්මං වර මහාරාජ ගාමෙප්ප නිගමෙප්ප ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3124. ධම්මං වර මහාරාජ රටෙධිප්ප ජනපදෙප්ප ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.
3125. ධම්මං වර මහාරාජ සමණබ්‍රාහ්මණෙප්ප ව,
ඉධ ධම්මං වරිකාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

1. මතඤ්ඤො - මජ්ඣං.
2. කමමෙලං - සිමු.
3. ඉජ්ඣති - මජ්ඣං.
4. නානායතන - වී.

3126. ධම්මං චර මහාරාජ මිගපකඛ්ඪු ධනකිය,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමිසුසසි.
3127. ධම්මං චර මහාරාජ ධම්මො විභේෂණා¹ සුඛාවහො,
ඉධ ධම්මං චරිතාන රාජ සග්ගං ගමිසුසසි.
3128. ධම්මං චර මහාරාජ සඉඤ්ඤා² දෙවා සමුහමකා,
සුච්ඡේදනා³ දිවං⁴ පතා මා ධම්මං රාජ පමාදෙ.
3129. තජ්ඣෙව නෙ වික්කපද ඵසාව අනුසාසනී,
සසඤ්ඤාසෙවිකලාණි සමතං⁴ සාමනං⁵ විදුති.

තෙසකුණජාතකං.

2. සරහඩගජාතකං

3130. අලඛකා කුණ්ඩලිතො සුවඤ්ඤා
වෙච්චියමුත්තා ථරුඛග්ගබ්බා,
රජෙසහා තිට්ඨථ කෙනු තුමෙහ
කථං වො ජාතනති මනුසසලොකෙ.
3131. අහමට්ඨකො භිම⁶රජො පනායං
කාලිඛගරාජා පන උග්ගතො අයං,
සුසඤ්ඤානං ඉසීනං දසිසනාය
ඉධාගතා පුච්ඡිතායෙමෙහ පඤ්ඤා.
3132. වෙහාසයං තිට්ඨති අනාලකෙඛ
පථඤ්ඤා පඤ්ඤාසෙව වරෙඤ්ඤා,
පුච්ඡාමි තං යකඛ මහානුභාව
කථං තං ජාතනති මනුසසලොකෙ.
3133. යමාහු දෙවෙසු සුජපෙතීති
මසවාති තං ආහු මනුසසලොකෙ,
සදෙවරාජා ඉදමජ්ජ පතො
සුසඤ්ඤානං ඉසීනං දසිසනාය.

1. සුච්ඡේදනා - මජ්ඣ., සා.
2. ඉඤ්ඤා - මජ්ඣ., සා.
3. තිදිවං - වී.
4. සමතං - මජ්ඣ.,
5. සමතං - මජ්ඣ.,
6. භිම - මජ්ඣ.,

3134. දුරෙ සුතා නො ඉසයො සමාගතා
මහිඤ්ඤා ඉඤ්ඤාපසන්නා,
විජ්ජමි නෙ අසිරෙ පසන්නවිතො
යෙ ජීවලොකෙස්ස මනුස්සසෙට්ඨා.
3135. ගජො ඉසිනං විරදිකම්මානං
කායා වුතො ගච්ඡති මාචනෙන,
ඉතො පටිකකමෙ සහස්සනෙත්ත
ගජො ඉසිනං අසුචි දෙවරාජ.
3136. ගජො ඉසිනං විරදිකම්මානං
කායා වුතො ගච්ඡති¹ මාචනෙන,
විචිත්තපුට්ඨං සුරභිංව මාලං
ගජො එතං පාටිකඛොම හනෙත්ත
න හෙස්ස දෙවා පටිකකුලසංඝඤ්ඤිතො.
3137. පුරිඤ්ඤෙ භූතපතී යසසස්සි
දෙවානම්ඤ්ඤෙ මසවා සුචම්පති,
ස දෙවරාජා අසුරගණසමඤ්ඤො
ඔකාසමාකඛති පඤ්ඤා²පුච්ඡිතුං.
3138. කොතෙව්මෙසං ඉධ පණ්ඩිතානං
පඤ්ඤා පුට්ඨා නිපුණො ව්‍යාකරිස්සති,
නිණ්ණඤ්ඤා රඤ්ඤං මනුජාධිපාතං
දෙවානම්ඤ්ඤස්ස ච වාසවස්ස.
3139. අයං ඉසි සරහඤ්ඤො යසසස්සි
යතො ජාතො විරතො මෙට්ඨනස්මා,
ආචරිය³පුතො සුචිතිතරූපො
යො නෙසං පඤ්ඤානි ව්‍යාකරිස්සති.
3140. කොණ්ඩඤ්ඤා පඤ්ඤානි වියාකරොති
යාවතති තං ඉසයො සාධුරූපා,
කොණ්ඩඤ්ඤා එයො මනුජෙසු ධම්මා
යං වුච්ඡමාගච්ඡති එස භාරො.
3141. කතාවකායා පුච්ඡනතු භොතොතා
යං කිඤ්ඤි පඤ්ඤං මනස්සිභිපත්තං,
අහං හි තං තං වො වියාකරිස්සං
ඤ්ඤා යයං ලොකමිමං පරඤ්ඤා.
3142. තතො ච මසවා සකෙකා අසඤ්ඤස්සි පුරිඤ්ඤෙ,
අපුච්ඡි පටිමං පඤ්ඤං යඤ්ඤාසි අභිපත්තං.

1. ගච්ඡති - වී.

2. පඤ්ඤං - මජ්ඣං. පඤ්ඤා - වී.

3. ආචර - මජ්ඣං.

3143. කිංසු වධිකා න කදව් සොවති
කිසසපහානං ඉසයො විණ්ණයනති,
කසපිධ වුත්තං ඵරුසං බමෙථ
අකබ්බාහි මෙ කොණ්ඩකුඤ්ඤ ඵතමකං.
3144. කොධං වධිකා න කදව් සොවති
මකඛපහානං ඉසයො විණ්ණයනති,
සබ්බසං වුත්තං ඵරුසං බමෙථ
ඵතං බ්බතී උත්තමමාහු සනෙතා.
3145. සකකා උභිතතං වචනං තිතිකබ්බං
සදිසසස වා සෙට්ඨකරසස වාපි,
කථනනු භීතසස වචො බමෙථ
අකබ්බාහි මෙ කොණ්ඩකුඤ්ඤ ඵතමකං.
3146. භයා හි සෙට්ඨසස වචො බමෙථ
සාරමහහෙනු පන සාදිසසස,
යො විධ භීතසස වචො බමෙථ
ඵතං බ්බතී උත්තමමාහු සනෙතා.
3147. කරං විජඤ්ඤ චතුමට්ඨරුපං
සෙට්ඨං සරිකබ්බං අථවාපි භීතං,
විරුපරුපෙන චරතති සනෙතා
තස්මා හි සබ්බස වචො බමෙථ.
3148. න හෙනමකං මහතීපි සෙනා
සරාජිකා යුජ්ඣමානා උහෙථ,
යං බ්බතීමා සප්පුරියො උහෙථ
බ්බතීබ්බසසුපසමතති වෙරා.
3149. සුභාසිතනො අනුමොදියාන
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදිඤ්ඤ බ්බුහි,
යථා අහු දණ්ඩකී නාළිකීරා¹
අථජ්ජනො කලාබු වාපි රාජා,
තෙසං ගතිං බ්බුහි සුපාපකම්මනං
කඤ්චිපපන්නා දුසිතං විහෙයිකා.
3150. කිසං හි² වචජං අවකිරිය³ දණ්ඩකී
උච්ඡින්නාමුලො සජනො සරට්ඨො,
කුකකුලනාමෙ නිරයමිති පච්චති
තස්ස ඵ්ථිලියානි පනනති කායෙ.

1. නාළිකෙරො - මජ්ඣං.

2. කිසකුහි - මජ්ඣං.

3. අවකිර - මජ්ඣං.

3151. යො සඤ්ඤානෙ පබ්බජිතෙ අහෙය්සි¹
 ධම්මං භණ්ණොතා සමණෙ අද්දසකෙ,
 තං නාළිකීරං සුනාමා පරත්ථ
 සංගම්ම බාදනති විච්ඡමානං.
3152. අඵජ්ජනො නිරයෙ සංඝිසුලෙ
 අවංසිරො පතීනො උද්ධපාදෙ,
 අඛිනිරසං ගොතමං හෙය්සිඤ්ඤා
 බනති. තපස්සං විරුද්ධමචාරිං.
3153. යො බණ්ඩයො පබ්බජිතං² අපේද්ධි
 බනති. වදනාං සමණං අද්දසකං,
 කලාබ්බවිච්චිං උපපජ්ජි පච්චති
 මහාපතාපං කට්ඨකං භයානකං.
3154. ඵතාති සුඤ්ඤා නිරයාති පණ්ඩිතො
 අඤ්ඤාති පාටිට්ඨකරාති වෙසා,
 ධම්මං වරෙ සමණව්‍යාගමණෙසු
 ඵවං කරො සංගමුප්පෙති යානං.
3155. සුභාසිතං තෙ අනුමොදියාන
 අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදික්ක චුහි,
 කථං විධං සීලවනං වදනති
 කථං විධං පඤ්ඤවනං වදනති,
 කථං විධං සප්පරිසං වදනති
 කථං විධං නො සිරි නො ජහාති.
3156. කායෙන වාචාය ව යො ධ සඤ්ඤානො
 මනසා ව කිඤ්චි න කරොති පාපං,
 න අක්කහෙතු අලිකං භණ්ණති³
 තථා විධං සීලවනං වදනති.
3157. ගමකිර පඤ්ඤා මනසා විවිනායං
 නාට්ඨාතිතං⁴ කම්ම කරොති ලුඤ්ඤං,
 කාලාගතං අත්ථපදං න රිඤ්ඤති
 තථා විධං පඤ්ඤවනං වදනති.

1. අපේද්ධි. - මජ්ඣං.
 2. පබ්බජිතං. - මජ්ඣං.
 3. භණ්ණති. - මජ්ඣං.
 4. නාට්ඨාතිතං. - මජ්ඣං. සඤ්ඤා.

3158. යො වෙ කතඤ්ඤා කතවෙදි ධීරො
කල්‍යාණමිත්තො දළාහතති ව හොති,
දුබ්බසංසරාදි කරොති කිංචි.
තථාච්චිං සප්පරිසං වදනති.
3159. එතෙහි සබ්බෙහි ගුණෙහුපෙතො
සංඛා මුදු සංවිහාගී වදඤ්ඤ,
සංඛාතකං සබ්බං සංඝභවාචං
තථාච්චිං නො සිරි නො ජහාති.
3160. සුභාසිතනො අනුමොදියාන
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදික්ඛ මුඛි,
සීලං සිරිඤ්ඤාපි සතඤ්ඤා ධම්මං
පඤ්ඤාඤ්ඤා තං සෙට්ඨතරං වදනති.
3161. පඤ්ඤා හි සෙට්ඨා කුසලා වදනති
තස්සානරාජාරිව තාරකානං,
සීලං සිරිඤ්ඤාපි සතඤ්ඤා ධම්මං
අනවාසිකා පඤ්ඤාවතො භවනති.
3162. සුභාසිතනො අනුමොදියාන
අඤ්ඤං තං පුච්ඡාමි තදික්ඛ මුඛි,
කථංකරො කිනතිකරො කිමාවරං
කිං සෙවමානො ලහතිධ පඤ්ඤං
පඤ්ඤාසීදනි¹ පටිපදං වදෙහි
කථං කරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො.
3163. සෙවෙථ වුට්ඨෙති නිපුණ ඛණ්ඩුසුතෙ
ලග්ගාහකො පරිපුච්ඡකො² සියා,
සුණෙය්‍ය සංකතච්ච³ සුභාසිතානි
එවංකරො පඤ්ඤවා හොති මච්චො.
3164. ස පඤ්ඤවා කාමගුණ අවෙකඛති
අනිවචනො දුක්ඛතො රොගතො ව,
එවං විපසස්සි පජහාති ඡන්දං
දුකෙඛස්ස කාමෙස්ස මහබ්බයෙස්ස.
3165. සච්ඡරාගො පටිනෙය්‍ය දෙසං
මෙතං විතං භාවයෙ අප්පමාණං,
සබ්බස්ස භූතෙස්ස නිධාය දණ්ඩං
අනිඤ්ඤො බ්‍රහ්මමුපෙති යානං.

1. පඤ්ඤාසීදනි - වි. මජ්ඣ.

2. වප්පරිපුච්ඡකො - සීල.

3. සංකතච්ච - මජ්ඣ.

3166. මහිඤ්ඤා¹ ආගමනං අහොසි
තවමට්ඨක හිමරජාස වාපි,
කාලිඤ්ඤාජාස ව උග්ගනාස
සබ්බස² වො කාමරාගො පභිනො.
3167. එවං මෙනං පරවිතතවෙදී
සබ්බස නො කාමරාගො පභිනො,
කරොති ඔකාසමනුග්ගහාය
යථාගතිං තෙ අභිසමනවෙම.
3168. කරොමි ඔකාසමනුග්ගහාය
තථා හි වො කාමරාගො පභිනො,
එරාම කායං විපුලාය පිතියා
යථා ගතිං මෙ අභිසමනවෙම.
3169. සබ්බං කරිසාම තවානුසාසනං
යං යං තුවං වකඛ්ඨි හිරිපඤ්ඤ,
එරාම කායං විපුලාය පිතියා
යථා ගතිං තෙ අභිසමනවෙම.
3170. කතායං වච්ඡස්ස කිසස්ස පුජා
ගව්ඡනතු හොනෙතා ඉසයො සාධුරුපා,
කුමාරො රතා හොථ සද්ද සමාහිතා
එසා රතී පබ්බජිතස්ස සෙට්ඨා.
3171. සුඤ්ඤා ගාථා පරමජඨසංකප්පිතා
සුභාසිතා ඉසිතා පණ්ඩිතෙන,
තෙ වෙදජාතා අනුමොදමානා
පසකාමු දෙවා දෙවපුරං යසස්සිනො.
3172. ගාථා ඉමා අකථංති සුඤ්ඤාසුඤ්ඤා
සුභාසිතා ඉසිතා පණ්ඩිතෙන,
යො කොච්ඡා අට්ඨකථා සුඤ්ඤා
ලහෙථ පුබ්බාපරියං විසෙසං
ලභ්වාන පුබ්බාපරියං විසෙසං
අද්දාසනං මච්ඡරාජස්ස ගවෙජ.
3173. සාලිස්සරො සාරිපුත්තො මෙණ්ඩිස්සරො නාම කස්සපො,
පබ්බතො අනුරුද්ධො ව කච්චායනො ව දෙවලො.
3174. අනුසිසෙසා ව ආනන්දෙ කිසවචෙජා ව කොලිතො,
නාරදෙ පුණ්ණණි මනකාච්ඡුත්තො සෙසපරියා බුද්ධපරියා
සරහඬො ලොකනාථො එවං ධාරෙථ ජාතකන්ති.

සරහඬුගජාතකං.

1. මහඤ්ඤා - මජ්ඣ.

2. සබ්බස - වි, මජ්ඣ.

3. අලමුවුසාජාතකං

3175. අථවුච්චි බ්‍රහ්ම ඉන්ද්‍ර චත්‍රහ ජයනං පිතා,
දෙවකඤ්ඤං පරාහෙකා සුධම්මොයං අලමුවුසං.
3176. මිසෙසු දෙවා නං යාවනති තාවතිංසා සඉන්ද්‍රකා,
ඉසිපලොභිකෙ ගච්ඡ ඉසිසිඛං අලමුවුසෙ.
3177. පුරායං අමෙහ අවෙවති චතවා බ්‍රහ්මචරියවා,
නිබ්බානාභිරතො වුද්ධො තස්ස මග්ගානි ආචර.
3178. දෙවරාජ කිමෙව කං මමෙව තුවං සිකඛිසි,
ඉසි පලොභිකෙ ගච්ඡ සතති අඤ්ඤපි අච්ඡරා.
3179. මාදිසියො පවරා වෙව අසොකෙ නන්දනෙ වනෙ,
තාසමිති හොතු පරියායො තාපි යනතු පලොභිකා.
3180. අද්ධා හි සචචං භණ්ඩ සතති අඤ්ඤපි අච්ඡරා,
තාදිසියො පවරා වෙව අසොකෙ නන්දනෙ වනෙ.
3181. න තා එවං පජානතති පාරිවරියං පුමංගතා,
යාදිසං කං පජානාසි නාරි සබ්බඛා යොහනෙ.
3182. කිමෙව උච්ඡ කල්‍යාණි ඉත්තීනං පවරා වසි,
තවෙව චණ්ණරූපෙන වසමානාපයිසසසි.¹
3183. න වාහං න ගමිසසාමි දෙවරාපෙන පෙසිතා,
චිහෙමි වෙතං ආසාදුං උග්ගතෙජො හි බ්‍රාහ්මණො.
3184. අනෙකෙ නිරයං පතතා ඉසිමාසාදියා ජනා,
ආපතතා මොහසංසාරං තසමා ලොමානි හංසයෙ.
3185. ඉදං වජාන පකකාමි අච්ඡරා කාමචණ්ණිනී,
මිසසා මිසෙසුතුම්ච්ඡනති ඉසිසිඛං අලමුවුසා.

1. සච්ඡමානසියාසි - මජ්ඣ.

2. මිසිකු - මජ්ඣ.

3186. සා ව තං වනමොගස්ස ඉසිසිබ්බොන රක්ඛිතං,
බිලිනි¹ජාලකසක්ඛජනං සමන්තා අඛච්ඡෙයාජනං.
3187. පාතොව පාතරාසමිති උදන්තසමයං පටි,
අග්ගිඛ්ඨං පරිමස්සන්තං ඉසිසිබ්බං උපාගමි.
3188. කාත්තු විජ්ජුට්ඨාහාසි ඔසධි විය තාරකා,
විවික්ඛවස්ථාහරණං ආමුක්ඛමේකුණ්ඩලා.
3189. ආදිව්වච්ඡන්තසංඝාසා හෙමව්දන්තගන්ධි,
සක්ඛකුරු මහාමායා කුලාරි වාරද්දසන්තා.
3190. විලාකා² මුද්දකා සුඛා පාද තෙ සුප්පතිට්ඨිනා,
කමනා³ කමනියා තෙ හරන්තියෙව මෙ මනො.
3191. අනුපුබ්බා ව තෙ උරු නාගනාසසමුපමා,
විමට්ඨා තුස්සං සුසෙසාණි අකබ්බස්ස ඵලකං යථා.
3192. උප්පලසෙසව කික්ඛකං නාහි තෙ සාධු සන්ධිතා,
පුරාකක්ඛකක්ඛන්තසෙසව දුරතො පටිදිසස්සති.
3193. දුට්ඨා ජාතා උරජා අවණ්ඨා සාධුච්ඡද්ද,
පයොධිරා අප්පතීනා අඛච්ඡලාබ්බසමා ථනා.
3194. දීසා කම්බුන්තලාහාසා ගිවා ඵෙණයන්තා යථා,
පණ්ඩරාවරණා වග්ගු වතුක්ඛන්තසන්තිහා.
3195. උද්ධග්ගා ව අධග්ගා ව දුමන්තපරිමජ්ජිතා,
දුට්ඨා නෙලසමුත්තා දික්ඛා තව සුදස්සන්තා.
3196. අපණ්ඩරා ලොහිතන්තා ජික්ඛුකඵලසන්තිහා,
ආයනා ව විසාලා ව නෙත්තා තව සුදස්සන්තා.
3197. නාන්දීසා සුසම්මට්ඨා කන්තකබ්බාසමොච්ඡිතා,
උක්ඛමඛරුහා තුස්සං කෙසා වදන්තගන්ධිකා.
3198. යාවතා කසිගාරකං වාණිජානකුච්ඡා යා ගති,
ඉසිනකුච්ඡා පරක්ඛන්තං සක්ඛකානං තපස්සිනං.

1. බිලි - මජ්ඣ.

2. විලාකා - මජ්ඣ.

3. ගමනා - මජ්ඣ., සං.

3199. න නෙ සමසමං පසෙස අසමිං පඨවිමණ්ඩලෙ,
කො වා කං කසස වා පුතො කථං ජානෙමු තං මයං.
3200. න පඤ්ඤාකාලො හද්දන්තා කසසපෙවං ගතෙ සතී,
එහි සමෙ රමිසසාම උභො අසමාක අසසමෙ
එහි තං උපගුහිසසං රතීනං කුසලො භවි.
3201. ඉදං වජ්ජාන පකකාමි අවජරා කාමවණ්ණිනී,
මිසසා මිසෙසකුම්භජනි ඉසිසිඛං අලමුසා.
3202. සො ව වෙගෙන නිකඛමම ඡෙත්වා දුක්ඛපරකකමං,
තමුත්තමාසු වෙණිසු අජ්ඣාප්පතො පරාමසී.
3203. තමුද්වත්ත කල්යාණි පළිසසජි සුසොහනා,
වට්ඨි තමහි බුහමවරියා යථා තං අථ තොසිතා.
3204. මනසා අගමා ඉද්දං වසන්තං නද්දන්තෙ වතෙ,
තසසා සඤ්ඤාප්පමඤ්ඤාය මසවා දෙවකුඤ්ඤරො.
3205. පලලඛං පහිණි බිප්පං සොවණ්ණං සොපවාහනං,
ස උත්තරවජ්ජපඤ්ඤායං සහසසපට්ඨකස්තං.
3206. තමෙනං තස්ස ධාරෙසි උරෙ කඤ්ඤාන සොහනා,
යථා එකමුහුත්තංව තිණි වසසානි ධාරෙසි.
3207. විමදෙ තිහි වසෙසති පබුජ්ඣන්තිවාන බ්‍රාහ්මණො,
අද්දසාසි හරිතරුකෙඛ සමන්තා අනියායනං.
3208. නවපත්තවනං චුලලං කොකිලාගණසොසිතං,
සමන්තා ස විලොකෙත්වා¹ රුදං අසස්සති වත්තයි.
3209. න පුගෙ න ජපෙ මන්තෙ අනිහුත්තං පභාජිතං,
කොත්ථු මෙ පාරිවරියාය පුබ්බෙ විත්තං පලොභයි.
3210. අරඤ්ඤා මෙ විහරන්තො යො මෙ තෙජාහ සමිහන්,
නානාරත්තපරිපුණ්ණං නාවංව ගණ්හි අණ්ණංවෙ.

1. පවිලොකෙත්වා - වී, මඡසං.

3211. අහනො පාරිවරියාය දෙවරාජෙන පෙසිතා,
අවධිං විතං විතෙන පමාද කං න බුජ්ඣසි.
3212. ඉමානී කීර මං තාතො කසිංසො අනුසායනී,
කමලාසරිසිත්ථියො තායො බුජ්ඣසි මාණව.
3213. උරෙ ගණ්ඛායො බුජ්ඣසි තායො බුජ්ඣසි මාණව,
ඉච්චානුසාසි මං තාතො යථා මං අනුකම්පකො.
3214. තස්සාහං චචනං නාකං පිතු වුද්ධස්ස සාසනං,
අරඤ්ඤ නිලිනුස්සමි ස්වාජ්ජ ක්කායාමි එකකො.
3215. සොහං තථා කරිස්සාමි ධිරත්ථි ජීවිතො මෙ,
පුන වා තාදිසො හෙස්සං මරණං වා මෙ භවිස්සති.
3216. තස්ස තෙජ්ඣො විරියඤ්ඤා ධිතිං ඤාතො සුචරිතං,
සිරසා අග්ගති පාදෙ ඉසිසිංහං අලමබ්බසා.
3217. මා මෙ කුජ්ඣ මහාවීර මා මෙ කුජ්ඣ මහාඉසි,
මහා අකො මයා විමුක්ඛො නිදසානං යසස්සිතං
තයා පකම්පිතං¹ ආසි සබ්බං දෙවපුරං තද.
3218. තාවතීංසා ච යෙ දෙවා නිදසානඤ්ඤා වාසවො,
තිඤ්ඤා හද්දෙ සුඛි හොති ගව්ජ කඤ්ඤා යථාසුඛං.
3219. තස්ස පාදෙ ගහෙත්වාන කත්වා ච නං පදකම්මං,
අඤ්ජිං පග්ගහෙත්වාන තමහා යානා අපකකම්.
3220. යො තස්සා ආසි පලලචෙතො සොචිණ්ණො සොපවාහනො,
සඋත්තරවජ්ජපඤ්ඤාසො සහස්සපටිකත්තො
තමෙව පලලචක මාරුත්ථා අගා දෙවානසනාතීකො.
3221. තමොකකම්ච ආයනනීං ජලනනීං විජ්ජනං යථා,
පතීතො සුමනො විමක්ඛා දෙවිජ්ජෙ අද්ද වරං.
3222. වරං වෙ මෙ අදෙ සකක සබ්බභූතානම්සසර,
න ඉසිපලොභීකා ගව්ජ එතං සකක වරං වරෙති.

අලමබ්බසාජාතකං.

1. සබ්බසිතං.

4. සංඛ්‍යාපාලනකං

3223. අරියාවකාසොපි පසන්නනෙතො
මඤ්ඤ භවං පබ්බජිතො කුලමනා,
කථනත්‍ර විතනානි පහාය භොගෙ
පබ්බජි¹ නිකම්මෙ සරා සපඤ්ඤ.
3224. සයං විමානං නරදෙව දිස්වා
මහාත්‍රුභාවස්ස මහොරගස්ස,
දිස්වාන පුඤ්ඤන මහාවිපාකං
සද්ධායහං පබ්බජිතොමිති රාජ.
3225. න කාමකාමා න භයා න දෙසා
වාචං මුසා පබ්බජිතා භණ්ණති,
අකම්මාති මෙ පුච්ඡිතො එතමන්.
සුඤ්ඤාන මෙ ජායිතිතිපපසාදෙ.
3226. වාණිජ්ජ රට්ඨාධිප ගව්ඡමානො
පථෙ අද්දසාසිමිති මිලාවපුකෙ,
පව්ඨස්සකායං උරගං මහනතං
ආදය ගව්ඡනොන පමොදමානො.
3227. සොහං සමාගම්ම ජනිඤ කෙහි
සංභට්ඨලොමො අවචසමි² හීනො,
කුහිං අයං නියති හිමි³කායො
නාගෙන කිං කාහථ භොජපුකො.
3228. නාගො අයං නියති භොජනන්.
පව්ඨස්සකායො උරගො මහනොනා,
සාදුඤ්ඤා චූලඤ්ඤා මුදුඤ්ඤා මංසං
න තං රසඤ්ඤාසි විදෙහපුකො.
3229. ඉතො මයං ගතවා සකං නිකෙතං
ආදය සන්ධානි විකොපයිත්වා,
මංසානි භොකම්මාම පමොදමානා
මයං හි වෙ සත්තවො පක්කගානා.
3230. සවෙ අයං නියති භොජනන්.
පව්ඨස්සකායො උරගො මහනොනා,
දදමි වො බලිවස්සනි⁴ සොළස
නාගං ඉමං මුඤ්ඤාමි බන්ධනස්මා.

1. පබ්බජි - වි. මජ්ඣ.
2. අවචසමි - මජ්ඣ., සා.
3. හිමි - මජ්ඣ.
4. බලිබන්ධනි - මජ්ඣ.

3231. අදාං හි නො භක්ඛා අයං මනාපො
 බහු ව නො උරගා භුක්ඛා,
 කරොමි නෙ තං වචනං අළාර
 මිත්තඤ්ඤා නො භොති විදෙහපුත්ත.
3232. තදස්සු නෙ බන්ධනා මොව්ඨිංසු
 යං නත්ථිනො පටිමොක්ඛස්ස පාසෙ,
 මුක්තො ව සො බන්ධනා නාගරාජා
 පක්කාමි පාවිනමුඛො මුහුත්තං.
3233. ගහඛාන පාවිනමුඛො මුහුත්තං
 පුණ්ණෙණි නෙතෙහි පලොකයි මං,
 තදස්සහං පිට්ඨිනො අභගච්ඡිං
 දසඩගුලිං අඤ්ඤිං පගගහෙඤා.
3234. ගවෙජව ඛො කං තරමානරුපො
 මා තං අමිත්තා පුනරගගහෙස්සුං,
 දුක්ඛා හි දුද්දෙහි පුනා සමාගමො
 අදස්සනං භොජපුත්තාන ගච්ඡ.
3235. අගමාසි සො රහදං විප්පසන්නං
 නිලොභාසං රමණීයං සුතිකං,
 සමොතනං ජමුහි වෙතසාහි
 පාවෙකඛි නික්ඛිණ්ණහයො පතීනො.
3236. සො තං පටිස්ස න චිරස්ස නාගො
 දිබ්බන මෙ පාතුරහු ජනිඤ්ඤ,
 උපට්ඨති මං පිතරං ව පුත්තො
 හදයඛගමං කණ්ණස්සුඛං හණනොතා.
3237. කංමෙසි මානා ව පිතා අළාර
 අබ්භනාතරො පාණදදෙ සභායො,
 සකඤ්ඤා ඉද්ධිං පටිලාභිතොසමි
 අළාර පස්ස මෙ නිවෙසනානි
 පහුතභක්ඛං බහු අනාපානං
 මසක්කසාරං විය වාසවස්ස.
3238. තං භුමිභාගෙහි උපෙතරුපං
 අසක්ඛරා වෙව මුදු සුභා ව,
 නිවතිණා අපපරජා ව භුමි
 පාසාදිකා යඤ්ඤා ජහන්ති සොකං.
3239. අනාවකුලා වෙච්චිප්පනිලා
 වාතුඤ්ඤිං අබ්බවනං සුරථො,
 පක්කා ව පෙසි ව එලා සුචුලො
 නිවෙච්චාකුකා ධාරයන්ති එලානි

3240. තෙසං චතානං නරදෙව මජ්ඣේ
නිවෙසනං භස්සරස්නතිකාසං,
රජ්නග්ගලං සොණණ්ණමයං උළාරං
පභාසති විජජ්ජරිවනාලිකෙඛි.
3241. මණ්ණිමයා සොවණ්ණණ්ණමයා උළාරා
අනෙකච්ඡිකා සතනං සුනිමමිතා,
පරිපුරා කඤ්ඤති අලංකිතාති
සොවණ්ණකායුරධරාති රාජ.
3242. සො සඤ්ඤපාලො තරමානරුපො
පාසාදමාරුග්ග අනොමවණ්ණණ්ණ,
සහස්සථමහං අතුලානුභාවං
යක්ඛස්ස හරියා මහෙසී අහොසී.
3243. එකා ච නාරී තරමානරුපා
ආදය වෙඨරියමයං මහග්ගං,
සුභං මණ්ණිං ජාතිමනතුපපන්නං
අවොදිතා ආසනමඤ්චිභාසී.
3244. තතො මං උරගො හතෙඤ්ඤ ගහෙඤ්ඤා
නිසීද්ධි පමුඛමාසනසමිං,
ඉදමාසනං අත්ත භවං නිසීද්ධතු
භවඤ්ඤති මෙ අඤ්ඤතරො ගරුතං.
3245. අඤ්ඤා ච නාරී තරමානරුපා
ආදය වාරිං උපසංඝමිඤ්ඤා,
පාදනි පක්ඛාලධි මෙ ජනිඤ්ඤ
හරියාව භතතු පතිතො පියස්ස.
3246. අපරා ච නාරී තරමානරුපා
පග්ගග්ග සොවණ්ණණ්ණමයාය පාතියා,
අනෙකස්සපං විවිධං වියඤ්ඤනං
උපනාමධි භතත මත්තඤ්ඤරුපං.
3247. තුරියෙහි මං භාරත භුතභතතං
උපට්ඨත්තං භතතු මනො විදිඤ්ඤා,
තතුඤ්ඤති මං නිපතී මහතතං
දිඤ්ඤති කාමෙහි අනප්පකෙහි.
3248. හරියා මමොතා තිසතා අළාර
සංඛතමජ්ඣා පදුමුත්තරාහා,
ආළාර එතාස්ස තෙ කාමකාරො
දදමි තෙ තා පරිවාරයස්ස.

3249. සංවච්ඡරං දිබ්බරසානුභුක්වා
නදස්සහං උත්තරිං පච්චහාසී,
නාගස්සදං කිනති කථංකො ලොං
කථංජකංගමාසි විමානසෙට්ඨං.
3250. අධිච්චලොං පරිණාමජනෙන
සයං කතං උද්ග්ග දෙවෙහි දික්ඛං,
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙ තමක්ථං
කථංජකංගමාසි විමානසෙට්ඨං.
3251. නාධිච්චලොං න පරිණාමජං මෙ
න සයං කතං නපි දෙවෙහි දික්ඛං,
සකෙහි කම්මෙහි අපාපකෙහි
පුණ්ණෙහි මෙ ලොමීදං විමානං.
3252. කිනෙන වතං කිං පන බ්‍රහ්මචරියං
කිසස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
අකම්භාහි මෙ නාගරාජෙතමක්ථං
කථනානු තෙ ලොමීදං විමානං.
3253. රාජා අහොසිං මගධානම්ස්සරො
දුයොයාධනො නාම මහානුභාවො,
සො ඉත්තරං ජීවිතං සංවිදිත්වා
අසස්සතං විපරිණාමධම්මං.
3254. අනනකො පානකො පසන්නවිනෙතා
සකකච්ච දුතං විපුලං අදසිං
ඔපානභුතං මෙ සරං නදසි
සන්නපජිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ව.
3255. මාලකො ගැඬකො විලෙපනකො
පදීපියං යානමුපස්සයකො,
අච්ඡාදනං සයනමථ්ථතතපානං
සකකච්ච දුතානි අදමහ තත්ථි.
3256. තං මෙ වතං තං පන බ්‍රහ්මචරියං
තස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො,
තෙනෙව මෙ ලොමීදං විමානං
පහුතහකඛං බහුඅත්තපානං
නාචෙවහි ගීතෙහි වූපෙතරූපං
වීරඤ්ඡිතිකං න ව සස්සතායං.
3257. අප්පානුභාවා තං මහානුභාවං
තෙජස්සිතං හතති අතෙජවනොතා,
කිමෙව ද්‍රෝවුධ කිං පටිච්ච
හත්ථස්¹මාගස්සි වණ්ඤකානං.

1. හත්ථස්-මජ්ඣං.

3258. භයන්ත්‍ර නෙ අනුභවං මහන්තං
තෙජොත්‍ර නෙ නානවගං දන්තමුලං,
කිමෙව දයාවුධ කිං පටිච්ච
කිලෙසමාපජ්ජි වණ්ඤකානං.
3259. න මෙ භයං අනුභවං මහන්තං
තෙජො න සකකා මම තෙහි හන්තං,
සතඤ්ඤා ධම්මානි සුකිත්තිනානි
සමුද්දාවෙලාව දුරවයානි.
3260. වාතුදුසිං පඤ්ඤාදුසිං ව'ළාර¹
උපොසථං නිව්වමුපාවසාමි,
අථාගමුං සොළස හොජ්ජුතං
රජ්ජං ගහෙතොන දළහඤ්ඤා පාසං.
3261. හෙතොන නාසං අතිකසස රජ්ජං
නයිංසු මං සමපරිගහො ලුඤ්ඤි,
එතාදිසං දුක්ඛමහං තිතිකං
උපොසථං අපට්ඨකොපයන්තො.
3262. එකායනෙ කං පටෙ අද්දසංසු
බලෙන වණ්ණෙන වු'පෙතරුපං²,
සිරියා ව පඤ්ඤාය ව භාවිතොසි
කිමකියං නාග තපො කරොසි.
3263. න පුත්තහෙතු න ධනසස හෙතු
න ආයුතො වාපි අළාර හෙතු,
මනුස්සයොනිං අභිපක්ඛායානො
තස්මා පරස්සමම තපො කරොමි.
3264. කං ලොහිතකෙඤ්ඤා විහතන්තරංසො
අලඬකතො කපටිතකෙසමසසු,
සුරොසිතො ලොහිතවජ්ජනෙන
ගන්ධබ්බරාජාව දිසා පභාසසි.
3265. දෙවිඤ්ඤාපකොසි මහානුභාවො
සබ්බෙහි කාමෙහි සමඬ්ඤ්ඤානො,
පුළුඡාමි කං නාගරාජෙනමකං
සෙය්‍යො ඉතො කෙන මනුස්සලොකො.

1. අළාර - මජ්ඣං.

2. උපෙත - වී. මජ්ඣං.

3266. ආළාර නාඤ්ඤත්‍ර මනුස්සලොකා
සුඤ්ඤි වා සංවිජ්ජති සඤ්ඤමො වා,
අහංඤ්ඤ ලොකාන මනුස්සයොනිං
කාහාමි ජාතිමරණස්ස අනතං.

3267. සංවච්ඡරො මෙ උසිතො¹ තවතතිකෙ
අනෙතන පාතෙන උපට්ඨිතොසමි,
ආමනනයිකාන පළෙමි නාග
විරසාවුද්ධොසමි² අහං ජනිඤ.

3268. පුත්තා ච දුරා ච 'නුජීවිතො ච
නිවචානුසිට්ඨා³ උපතිට්ඨතෙ තං,
කච්චිනත්‍ර තෙ නාභිසංසිඤ්ඤා කොචි
පියඤ්ඤි මෙ දසස්සනං තුඤ්ඤාලාර.⁴

3269. යථාපි මාතු ච පිතු අගාරෙ
පුත්තො පියො පටිවිභිතො වසෙය්‍ය,
තතොපි මඤ්ඤං ඉධ මෙව සෙය්‍යො
විතං හි තෙ නාග මධි පසංකං.

3270. මණි මම. විජ්ජති ලොහිතබ්බො
ධනාහරො මණිරතනං උළාරං,
ආද්‍ය තං ගච්ඡ සකං නිකෙතං
ලොකා ධනං තං මණිමොස්සජසසු.

3271. දිට්ඨා මයා මානුසිකාපි කාමා
අසස්සතා විපරිණාමධම්මො,⁵
ආදීනවං කාමගුණෙසු දිස්වා
සද්ධායහං පබ්බජිතොමහි රාජ.

3272. දුමස්ථලාගෙව පතනති මාණවා
දහරා ච වුද්ධා ච සරිරහෙද,
ඵතමපි දිස්වා පබ්බජිතොමහි රාජ.
අපණ්ණිකං සාමඤ්ඤමෙව සෙය්‍යො.

3273. අඤ්ඤා හවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා
බහුසස්සතා යෙ බහුයානවිතතිනො,
නාගඤ්ඤි සුඤ්ඤා න තවඤ්ඤාලාර
කාහාමි පුඤ්ඤානි අනප්පකානි.

1. වසතො - මජ්ඣං.

2. වුට්ඨො අසමි - මජ්ඣං. වුට්ඨොසමි - ස්‍යා.

3. අනිවචානු සිට්ඨා උපතිට්ඨතෙ තෙ - මජ්ඣං.

4. තුඤ්ඤං අළාර - මජ්ඣං.

5. විපරිණාම - මජ්ඣං.

3274. අඬා හවෙ සෙව්නබ්බා සපඤ්ඤා
බ්‍රහ්මසුතා යෙ බ්‍රහ්මානව්නතීනො,
නාගඤ්ඤා සුඛාන මමඤ්ඤා රාජ
කරොහි පුඤ්ඤානි අනප්පකානීති.

සඬබ්බාල ජාතකං.

5. චූළපුත්තසොමජාතකං

3275. ආමනනායාමි නිගමං
මිත්තාමචෙව පාරිසප්පෙ ව¹,
සිරසමිං පලිතං ජාතං
පබ්බජ්ජං දුනි රොව'හං.

3276. අහං මෙ කථනානු භණ්ඩි
සලලං මෙ දෙව උරසි කප්පෙසි,
සත්තසතා තෙ හරියා
කථනානු තෙ තා භවිස්සනති.

3277. පඤ්ඤායිහිනති එතා
දහරා අඤ්ඤාමපි තා ගමිස්සනති,
සග්ගඤ්ඤා පඤ්ඤානො
තෙතා'හං පබ්බජ්ජිස්සාමි.

3278. දුළලං මෙ ආසි සුත්තසොම
යස්ස තෙ භොමහං මාතා,
යං මෙ විලපනතියා
අනප්පකෙබ්බා පබ්බජ්ජි දෙව.

3279. දුළලං මෙ ආසි සුත්තසොම
යනනං අහං විජායිස්සං,
යං මෙ විලපනතියා
අනප්පකෙබ්බා පබ්බජ්ජි දෙව.

3280. කොනාමෙසො ධම්මො සුත්තසොම
කා ව නාම පබ්බජ්ජා,²
යං නො අමෙහ ජිණ්ණිණ
අනප්පකෙබ්බා පබ්බජ්ජි දෙව.

3281. සුඤ්ඤාපි තුග්ගං බහවො
දහරා අප්පකතයොබ්බතා,
මඤ්ඤා තෙ³ තං අපස්සනතා
මඤ්ඤා දුක්ඛං නිගව්ජනති.

1. පරිසප්පෙ - මජ්ඣං.

2. පබ්බජ්ජායං - මජ්ඣං.

3. තෙපි - මජ්ඣං.

3282. පුතෙහි ව මෙ එතෙහි
දහරෙහි අප්පකතයොබ්බතෙහි,
මඤ්ජුහි සබ්බෙහිපි තුමෙහි
විරමිති යතා විනාහාවො.
3283. ජිකං තු තුඤ්ඤං හදයං
ආදු¹ කරුණා ව නත්ති අමෙහසු,
යං නො විකකඤ්ජනනියො
අනපෙකො පබ්බජසී දෙව.
3284. න ව මඤ්ඤං ජිකං හදයං
අත්ති කරුණාපි මඤ්ඤං තුමෙහසු,
සග්ගඤ්ඤා පඤ්ඤානො
තෙනාහං පබ්බජිසාමි.
3285. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතයොම
යසසි තෙ අහං හරියා,
යං මෙ විලපතනියා
අනපෙකො පබ්බජසී දෙව.
3286. දුලලඤ්ඤං මෙ ආසි සුතයොම
යසසි තෙ අහං හරියා,
යං මෙ කුච්ඡිපට්ඨකං
අනපෙකො පබ්බජසී දෙව.
3287. පරිපකො මෙ ගබ්බො
කුච්ඡිගතො යාව නං විජායාමි,
මාහං එකා විධවා
පච්ඡා දුක්ඛානි අද්දකම්.²
3288. පරිපකො තෙ³ ගබ්බො
කුච්ඡිගතො ඉඬ්ඤ කං⁴ විජායස්සු,
පුතං අනොමචණ්ණං
තං හිතා පබ්බජිසාමි.
3289. මා කං චඤ්ඤ රුද්ධි
මා සොචි වනනිමිරමත්තකම්,
ආරොහ වරපාසාදං
අනපෙකො අහං ගමිසාමි.
3290. කො තං අමම කොපෙසි
කිං රොදසි පෙකකි ව මං බාලං,
කං⁵ අවජ්ඣං සාතෙමි
ඤ්ඤිතං උදික්ඛමානානං.

1. ආදුතෙ - මජ්ඣං.
2. අද්දකම් - මජ්ඣං.
3. ව තෙ - මජ්ඣං.
4. තං - වී. මජ්ඣං.
5. තං අවජ්ඣං - මජ්ඣං.

3291. නහි යො සකසා හනතුං
විජිතාචී යො මං තාන කොපෙසි,
පිතා තෙ මං තාන අවච
අනපෙකොඛා අහං ගමිසසාමි.
3292. යාහං පුබ්බෙ නියාමි
උය්‍යානං¹ කුඤ්ජරෙ² ච යොධෙමි,
සුතයොමෙ³ පබ්බජිතෙ
කථනානුදනි කරිසසාමි.
3293. මාතු ච මෙ රුදනතා⁴
ජෙට්ඨස්ස ච භාතුනො අකාමස්ස,
හතෙපි තෙ ගහෙස්සං⁵
න හි ගච්ඡසි නො අකාමානං.
3294. උට්ඨෙති ත්වං ධාති
ඉමං කුමාරං⁶ රමෙති අඤ්ඤාසු,
මා මෙ පරිපඤ්චකා⁷
සග්ගං මම පඤ්ඤානස්ස.
3295. යනනුනිමං දදෙය්‍යං⁸ පහඩ්ධරං
කො නු මෙ ඉමිනා අතො,
සුතයොමෙ පබ්බජිතෙ
කිනතු මෙ තං කරිසසාමි.
3296. කොසො ච තුග්ගං විපුලො
කොට්ඨාගාරඤ්ඤි තුග්ගං පරිපුරං,
පඨවී⁹ ච තුග්ගං විජිතා¹⁰
රමස්සු මා පබ්බජස්සු දෙව.
3297. කොසො ච මග්ගං විපුලො
කොට්ඨාගාරඤ්ඤි මග්ගං පරිපුරං,
පඨවී ච මග්ගං විජිතා
තං භික්ඛා පබ්බජිසසාමි.
3298. මග්ගෙති ධනං පහුතං
සඛිකාතුං නොපි දෙව සකෙකාමි,
තං දෙව තෙ දදමි සබ්බමි
රමස්සු මා පබ්බජ දෙව.

1. යොහං පුබ්බෙ රථෙන යාමි උය්‍යානං - මජ්ඣං.
2. මහත කුඤ්ජරෙව යොදෙමි - මජ්ඣ, ස්‍යා.
3. සුතයොම - මජ්ඣං.
4. රුදනතරා - මජ්ඣං.
5. ගමිසසං - වී. මජ්ඣං. ගමිසසං - ස්‍යා.
6. කුමාරි - මජ්ඣං. කුමාරං කුමාරි - වී.
7. පරිපඤ්චකාසි - මජ්ඣං.
8. දදෙය්‍ය - වී. මජ්ඣං.
9. පඨවී - මජ්ඣං.
10. විජිතාචී

3299. ජාතාමි තෙ ධනං පහුතං
කුලවසිඨන පුජිතො තයා ව'සමි,
සගගඤ්ඤි පඤ්ඤානො
තෙනාහං පබ්බජිසාමි.
3300. උසකඤ්ඤිතොසමි බාළහං
අරති මං සොමදහන ආවිසති,
බහුකා හි අනුතරායා
අපෙඤ්ඤානං පබ්බජිසාමි.
3301. ඉදම්පි තුඤ්ඤං රුචිතං සුතසොම
අපෙඤ්ඤානි නිං පබ්බජ,
අහම්පි පබ්බජිසාමි
න උසසගෙ තයා විනා අහං යාතුං.
3302. න හි සකකා පබ්බජිතුං
නගරෙ න හි පව්වති ජනපදෙ ව,
සුතසොමෙ පබ්බජිතෙ
කථනත්තුදති කරිසාම.
3303. උපනිශතිදං මඤ්ඤා
පරිත්තං උදකංව වඩ්ඪවාරමහි,
එවං සුපරිත්තතෙ ජීවිතෙ
න ව පමජ්ජිතුං කාලො.
3304. උපනිශතිදං මඤ්ඤා
පරිත්තං උදකංව වඩ්ඪවාරමහි,
එවං සුපරිත්තතෙ ජීවිතෙ
අථ බාලා පමජ්ජනති.
3305. තෙ වඩ්ඪයනති නිරයං
නිරවජ්ජානායොනිඤ්ඤි පෙත්තිවිසයඤ්ඤි,
තණ්හාබන්ධනබ්බා
වට්ඨෙතිනති අසුරකායං.
3306. උභෙඤ්ඤාතෙ රජගහං
අවිදුරෙ පුජාකමහි පාසාදෙ,
මඤ්ඤා නො කෙසා ජිනා
යසසසිතො ධම්මරාජසා.
3307. අයමසස පාසාදෙ
සොවණ්ණපුජාමාලාවිනිකිණ්ණො,
යහිමත්ථවිවරි රාජා
පරිකිණ්ණො ඉත්ථාගාරෙහි.

3308. අයමසස පාසාදෙ
සොවණණපුප්පමාලාවිතිකිණණො,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො සුතියමෙකන.
3309. ඉදමසස කුටාගාරං
සොවණණපුප්පමාලාවිතිකිණණො,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.
3310. ඉදමසස කුටාගාරං
සොවණණපුප්පමාලාවිතිකිණණො,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො සුතියමෙකන.
3311. අයමසස අසොකවනිකා
සුප්පජීනා සබ්බකාලිකා රමමා,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.
3312. අයමසස අසොකවනිකා
සුප්පජීනා සබ්බකාලිකා රමමා,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො සුතියමෙකන.
3313. ඉදමසස උය්‍යානං
සුප්පජීනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.
3314. ඉදමසස උය්‍යානං
සුප්පජීනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො සුතියමෙකන.
3315. ඉදමසස කණිකාරවනං
සුප්පජීනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.
3316. ඉදමසස කණිකාරවනං
සුප්පජීනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො සුතියමෙකන.
3317. ඉදමසස පාටලීවනං
සුප්පජීනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යහිමනුවිවරි රාජා
පරිකිණණො ඉක්ඛාගාරෙහි.

3318. ඉදමස්ස පාටළිවනං
සුප්පජීනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො කුතියබ්බෙන.
3319. ඉදමස්ස අමබවනං
සුප්පජීනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඉඤ්ඤාගාරෙහි.
3320. ඉදමස්ස අමබවනං
සුප්පජීනං සබ්බකාලිකං රමමං,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො කුතියබ්බෙන.
3321. අයමස්ස පොකබරණී
සඤ්ජනා අණ්ඩපෙහි විතිකිණ්ණො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො ඉඤ්ඤාගාරෙහි.
3322. අයමස්ස පොකබරණී
සඤ්ජනා අණ්ඩපෙහි විතිකිණ්ණො,
යනිමනුවිවරී රාජා
පරිකිණ්ණො කුතියබ්බෙන.
3323. රාජා බො පබ්බජිතො
සුතසොමො රජං ඉමං පහස්සාන,
කාසායවස්ථප්පතො
නාගොව එකකොව වරති.
3324. මාසු පුබ්බෙ රතකිලිතානි
හසිතානි අනුස්සරිත්,
මා වො කාමා හනිංසු
රමමං හි සුදස්සනං නාම නගරං.
3325. මෙත්තං විතතඤ්ඤා භාවෙථ
අප්පමාණං දිවා ව රතෙන ව,
අථ ගඤ්ජිත් දෙවපුරං
ආවාසං පුඤ්ඤකම්මිනනති.

වුලසුතසොමජාතකං.

වතනාළිසනිපාතො නිට්ඨිතො.

කසුප්පජනං:

සුවපණ්ඩිතප්ලබ්බකකුණ්ඩලිතො
සරහඬාමලමිබ්බසජාතකඤ්ඤා,
පවරුතතමසඬාසිරිවහයකො
සුතසොම අරිඤ්ඤා රාජවරොති.

1. නලිනිකාජාතකං

3326. උඩ්ඛ්ඤානෙ¹ ජනපදෙ රට්ඨඤ්ඤාපි විනසසති,
එහි නලිනිකෙ² ගව්ඡ නං මෙ බ්‍රාහ්මණමානස.
3327. නාහං දුස්සකකම්මා රාජ නාහං අද්ධානකොව්ද,
කථං අහං ගමිස්සාමි වනං කුණ්ණජරසෙවිතං.
3328. චීතං ජනපදං ගතවා හස්තීනා ව රජෙන ව,
දුරුසඛ්ඤාටයානෙන එවං ගව්ඡ නලිනිකෙ³.
3329. හස්තී අසසා රජා පතති⁴ ගව්ඡවාදය ඛතතියෙ,
තවෙව වණ්ණණරූපෙන වසං තං ආනයිස්සසි.
3330. කදලිධජපඤ්ඤාණො ආභුජීපරිවාරිතො,
එසො පදිස්සති රළො ඉසිසිඛගස්ස අසසමො.
3331. එසො අග්ගිස්ස සඛ්ඤාතො එසො ධුමො පදිස්සති,
මඤ්ඤා නො අග්ගිං භාපෙති ඉසිසිඛො මහිඤ්ඤා.
3332. තඤ්ඤා දිස්වාන ආයනතිං ආමුක්ඛමණිකුණ්ඩලං⁵,
ඉසිසිඛො පාවිසි හීතො අසසමං පණ්ණජාදනං.
3333. අසසමස්ස ව සා ආරෙ හෙණ්ණුකෙනස්ස කිළුති,
විදංසයනති අඛානති ගුහං පකාසිතානි ව.
3334. තඤ්ඤා දිස්වාන කිළුනති⁶ පණ්ණසාලගතො ජට්ඨි,
අසසමා නිකඛ්ථිතාන ඉදං වචනමබුච්ඡි.
3335. අමෙහා කො නාම සො රුකඛා යස්ස තෙවංගනං එලං,
දුරෙපි ඛින්නං පච්චෙති න තං ඔහාය ගව්ඡති.
3336. අසසමස්ස මමං⁷ බ්‍රහ්ම සම්පෙ ගතමාදනො,
පබ්බතෙ තාදිසා රුකඛා යස්ස තෙවංගනං එලං
දුරෙපි ඛින්නං පච්චෙති න මං ඔහාය ගව්ඡති.⁷

1. උදයහතෙ - මජ්ඣං.
2. නිළිනිකෙ - මජ්ඣං.
3. හස්තී අසස රජෙ පතති - මජ්ඣං.
4. කුණ්ඩලි - මජ්ඣං.
5. කිළුනති - මජ්ඣං.
6. මම - මජ්ඣං.
7. ගව්ඡ - මජ්ඣං, ස33.

3337. එතු හවං අසසම්මං අදෙතු
පජ්ජඤ්ඤා භක්ඛඤ්ඤා පටිච්ඡ දමේ,
ඉදමාසනං අත්‍ර හවං නිසීදතු
ඉතො හවං මූලඵලානි බාදතු¹
3338. කිනොත ඉදං උභරුනමනතරස්මිං
පුප්පිච්ඡිතං කණ්ණරිවසාකාසනී,
අක්ඛාහි මෙ පුප්පිච්ඡො ඵකමඤ්ඤං
කොසෙත්‍රු තෙ උක්ඛමඛං පට්ටං.
3339. අහං වනෙ මූලඵලෙහනං වරං
ආසාදයිං² අච්ඡං සුසොරරුපං,
සො මං පනිතො සහසජ්ඣාපනො³
පත්‍රජ්ජ මං අබ්බති⁴ උක්ඛමඛං.
3340. සවායං වණො ඛජ්ජති කණ්ණිවායති
සබ්බඤ්ඤා කාලං න ලහාමි සාතං,
පහො හවං කණ්ණිමිමං විනොතුං
කුරුතං හවං යාවිතො බ්‍රාහ්මණඤ්ඤං.
3341. ගම්භිරරුපො තෙ වණො සලොහිතො
අපුනිතො ජක්ඛගගො මහා චුරිච්ඡි
කරොමි තෙ කිඤ්ඤි කසායයොගං
යථා හවං පරමසුඛි හවෙය්‍යං.
3342. න මනායොග කිඤ්ඤි කසායයොගං
න ඔසධා බ්‍රහ්මචාරී කමතභි,
යං තෙ මුදු තෙන විනෙහි කණ්ණි
යථා අහං පරමසුඛි හවෙය්‍යං.
3343. ඉතො තු භොතො කතමෙන අසසමො
කච්චි හවං අභිරමසී අරණ්ණං,
කච්චිත්‍රු තෙ මූලඵලං පහුතං⁵
කච්චි හවනං න විහිංසනති වාලා.
3344. ඉතො උජු උක්ඛරායං දිසායං
බෙමා නදී හිමවනා පහානී,⁶
තස්සා තීරෙ අසසමො මය්‍යා රමෙමා
අහො හවං අසසමං මය්‍යා පසෙසං.

1. භුඤ්ජතුං - වී. මජ්ඣං.
2. අසාදයි - මජ්ඣං.
3. සහසා - මජ්ඣං.
4. අබ්බති - මජ්ඣං.
5. බහුතං - මජ්ඣං.
6. බෙමානදී හිමවනා පහාරී - මජ්ඣං.

3345. අඛො ව සාලා කිලකා, ව ජමබ්බයො
උඤ්ඤා පාටලියො ව ඵුලලා,
සමනතතො කිලපුරියාභිගිතං.
අහො හවං අසසමං මය්හං¹ පසෙස.
3346. කාලා ව මූලා ව එලා ව මෙඤ්ඤ
විණේණින ගජෙඛින උපෙතරූපා,
තං භූමිභාගෙහි උපෙතරූපං.
අහො හවං අසසමං මය්හං පසෙස.
3347. එලා ව මූලා ව පහුත² මෙඤ්ඤ
විණේණින ගජෙඛින රසෙත්තපෙතා,
ආයතනී ව ලුඤ්ඤා තං පදෙසං.
මා මෙ තතො මූලඵලං අභාසුං.³
3348. පිතා මමං මූලඵලෙසනං ගතො
ඉදන්ති ආගච්ඡති සායකාලෙ,⁴
උභොව ගච්ඡාමසෙ අසසමං තං.
යාව පිතා මූලඵලතො ඵතු.
3349. අසෙසං ඛණ්ඩ ඉසයො සාධුරූපා
රාජීසයො අනුමග්ගෙ වසතති,
තෙයෙව පුට්ඨසි මමසසමං තං.
තෙ තං නයිසසතති මමං සකාසෙ.
3350. න තෙ කට්ඨානි භික්ඛානි න තෙ උදකමාහනං,
අග්ගිපි තෙ න භාසිතො⁵ කිත්තු මජ්ඣෙව කඩායසි.
3351. භික්ඛානි කට්ඨානි හුතො ව අභි
තපනීපි⁶ තෙ සමිතා බ්‍රහ්මචාරී,
පියඤ්ඤ මය්හං උදකඤ්ඤ භොති
රමසි ත්වං බ්‍රහ්මභූතො පුරුස්ථං.
3352. අභික්ඛානකට්ඨාසි අනාහතොදකො
අභාසිතග්ගිසි අසිඛාභොජනො,
න මෙ තුවං ආලපසි මමජ්ජ
නට්ඨනත්තු කිං වේතසිකඤ්ඤ දුක්ඛං.

1. මය්හං - වී. මජ්ඣං.
2. ඛණ්ඩා - මජ්ඣං.
3. අභාසුං - මජ්ඣං.
4. සයානුකාමෙ - මජ්ඣං.
5. නභාසිතො - මජ්ඣං.
6. තපනීපිතො - මජ්ඣං.

3353. ඉධාගමා ජට්ඨො චුභමචාරි
සුදස්සනෙය්‍යා සුතනු විනෙති,
නෙවාතිදීසො නපනාතිරසෙසා
සුතනුකණ්ඩවජ්ජනෙහි හොතො.
3354. අමසුජාතො අපුරාණවණ්ඨි
ආධාරරූපඤ්ච පනස්ස කණ්ඨො,
දෙවපස්ස¹ ගණ්ඨා උරෙ සුජාතා
සුවණ්ණපිණ්ඩපතිහා² පහස්සරා.
3355. මුඛඤ්ච තස්ස භුස³දස්සනෙය්‍යං
කණ්ණෙසු ලබ්භෙති ච කුඤ්චිතග්ගා,
නෙ ජොතරෙ චරතො මාණවස්ස
සුතනඤ්ච යං සංයමනං ජටානං.
3356. අඤ්ඤා ච තස්ස සඤ්ඤමති වතසෙසා
නීලා පීතා ලොහිතීකා ච සෙතා,
තා සංසරෙ චරතො මාණවස්ස
විරිට්ඨඛකාරිච පාවුසමි.⁴
3357. න මෙඛලං⁵ මුඤ්ජමයං ධරෙති
න සනතචෙ⁶ නො පන බබ්ඛජස්ස,⁷
තා ජොතරෙ ජසනනතරෙ⁸ විසත්තා
සතෙට්ඨා විජ්ජුරිවනනලිකෙඛි.
3358. අඛීලකානි ච අවණටකානි
හෙට්ඨා තාභ්‍යා⁹ කට්ඨමොහිතානි,
අසට්ඨිතා නිච්චකිලිං කරොතති
හං තාත කිං රුක්ඛඵලානි තාති.
3359. ජටා ච තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා
පරොසතං චෙලලිතග්ගා සුගඤ්ඤා,
දෙඛධාසිරො සාධුචිහතාරූපො
අහො නුඛො මසා තථා ජටාසු.
3360. යද ච සො පකීරති තා ජටායො
වණ්ණෙණ ගණ්ඨන උපෙතරූපා,
නිලුපුලං වාතසමෙරිතංච
තථෙච සංවාති වතස්සමො අයං.

1. වෙයමාගනධා - මජ්ඣං.

වෙයමාගනධා - සතා.

2. සුවණ්ණකිණ්ඩක නිහා - මජ්ඣං.

3. භුසං - මජ්ඣං.

4. තාවිංසරෙ - මජ්ඣං.

5. න මෙලං - මජ්ඣං.

6. නසනතරෙ නො - මජ්ඣං.

7. පබ්ඛජස්ස - සී.

8. ජසනනතරෙ - මජ්ඣං.

9. තභ්‍යා - මජ්ඣං.

3361. පඬො ව තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා
නෙතාදියො යාදියො මඤ්ඤායො,
සො වායති එරිතො මාඵතෙන
වනං යථා අගගගිමෙහ සුඵලං.
3362. නිහන්ති සො රුක්ඛඵලං පඨබ්‍යා
සුඵකරුපං රුඵිරං දස්සනෙය්‍යං,
බික්ඛඤ්ඤා තස්ස පුනරෙති හස්මං
හං තාත කිං රුක්ඛඵලං නු ඛො තං.
3363. දන්තා ව තස්ස භුසදස්සනෙය්‍යා
සුඤ්ඤා සමා සඛිවරුපපන්නා,
මනො පසාදෙනති විවරියමානා
නහ නුත සො සාකමඛාදි තෙහි.
3364. අකකකසං අගලිතං¹ මුහුං මුද්දං
උජුං අනුඤ්ඤං අවපලමස්ස භාසිතං,
රුදං මනුඤ්ඤං කරවිකසුසස්සරං
හදයඛිමං රඤ්ජයතෙව මෙ මනො.
3365. බිත්ඤ්ඤරො නාතිවිස්සට්ඨවාකෙතො
න නුත සජ්ඣායමතිපසුකෙතො,
ඉවජාමි ඛො² තං පුනරෙව³ දඬුං
මිත්තං හි මෙ මාණවාහු පුරස්සා.
3366. සුසන්ධි සබ්බස්මි විමට්ඨිමං වණං
පුඵු සුජාතං බරපත්තසන්නිහං,
තෙතෙව මං උත්තරියාන මාණවො
විවරිය උරුං ජසනෙන පිළිසි.
3367. තපනති ආහනති විරොචරෙ ව
සතෙරතා විජුරිචනාලිකෙකි,
බාහා මුදු අඤ්ඤාලොමසාදියා
විචිත්‍රවට්ඨඛලිකාස්ස සොහරෙ.
3368. අකකකසමො න ව දීසලොමො
නබස්ස දීසා අපි ලොභිතග්ගා,
මුදුහි බාහාහි පළිස්සජනො
කලාණරුපො රමයං උපට්ඨති.

1. අගලිතං - මජ්ඣං.

2. ඛො - මජ්ඣං.

3. පුනරෙව - මජ්ඣං.

3369. දුමස්ස තුලපනිහා පහස්සරා
සුවණ්ණකම්බුතලවට්ඨස්ස වජ්ඣ,
හස්සා මුදු තෙහි මං සමුප්පිකා
ඉතො ගතො තෙ මං දහනති තාත.

3370. නහ නුන සො බාරිවිධං අභාසි
න නුන කට්ඨානි සයං අහස්සි,
න නුන සො හනති දුමෙ කුයාරියා
න පිස්ස හස්සෙස්ස ඛිලානි අස්සි.

3371. අවෙජා ව ඛො තස්ස වණං අකාසි
සො මං බුට්ඨි සුඛිතං මං කරොහි,
තාහං කරිං තෙන මමාසි සොඛං
සො මං බුට්ඨි සුඛිතොස්සිති බුහෙමි.

3372. අයස්සා තෙ මාලුචපණ්ණසස්සා
විකිණ්ණරූපා ව මයා ව තෙන ව,
කිලනාරූපා උදකෙ රමිකා
සුනප්පනං පණ්ණකුට්ඨං වජාම.

3373. න මජ්ඣ මනතා පටිහනති තාත
න අභිභුක්තං නපි යඤ්ඤතනත්තං,
න වාපි තෙ මුලඵලානි භුඤ්ජෙ
යාව න පස්සාමි තං බුහමිවාරිං.

3374. අඛා පජානාසි කුචමපි තාත
යස්සං දිසායං වසතෙ බුහමිවාරි,
තං මං දිසා පාපය තාත ඛිපං
මා තෙ අහං අමරිං අස්සමමිති.

3375. විචිත්‍රපුත්ථං හි වනං සුතං මයා
දිජාහිසුට්ඨං දිජසංඝසෙවිතං,
තං මං වනං පාපය තාත ඛිපං
පුරා තෙ පාණං විජහාමි අස්සමෙ

3376. ඉමසමාහං ජොතිරසෙ වනමිති
ගන්ධබ්බදෙවච්ඡරසංඝසෙවිතෙ,
ඉසිනමාවාසෙ සනන්තනමිති
තෙනාදිසං අරතිං පාපුණෙමි.

3377. හවන්තී මිත්තානි අපො න හොතති
ඤ්ඤිසු මිත්තෙසු කරොතති පෙමං,
අයඤ්ඤි ජලො කිංස වා නිව්ටොයා
යො නෙව ජානාති කුතොමි ආගතො.
3378. සංවාසෙන හි මිත්තානි සන්ධියන්ති පුනපුනං,
යෙව මිත්තො අසඬන්තො අසංවාසෙන ජීරති.
3379. සචෙ තුවං දකඛ්ඤි බ්‍රහ්මචාරිං
සචෙ තුවං සලලපි¹ බ්‍රහ්මචාරිනා,
සම්පන්නසස්සං ව මහොදකෙන
තපොගුණං ඛිප්පමිමං පහස්සයි.²
3380. පුනපි චෙ දකඛ්ඤි බ්‍රහ්මචාරිං
පුනපි චෙ සලලපෙ බ්‍රහ්මචාරිනා,
සම්පන්නසස්සං ව මහොදකෙන
උසමාගතං ඛිප්පමිමං පහස්සයි.³
3381. භූතානි හෙතානි චරන්ති තාත
වීරූපරූපෙන මනුස්සලොකෙ,
න තානි සෙවෙථ නරො සපඤ්ඤා
ආසස්ස නං නස්සති බ්‍රහ්මචාරිනි,

නලිතිකාජාතකං.

2. උමොදනතිජාතකං

3382. නිවේසනං කස්ස තුදං සුනඤ්ඤ
පාකාරෙන පණ්ඩුමයෙන ගුණං,
කා දිස්සති අභිසිඛාව දුරෙ
වේහාසයං⁴ පබ්බතග්ගෙව අවථී.
3383. ධිතානයං කස්ස සුනඤ්ඤ හොති
සුඤ්ඤානයං කස්ස අපොපි හරියා,
අසඬාහි මෙ ඛිප්පමිධෙව පුටොයා
අවාචවා යදි වා අත්ථී හත්තා.
3384. අහං හි ජානාමි ජනිඤ්ඤ එතං
මත්තා ව පෙත්තා ව අපොපි අස්සා,
තච්ච සො පුරිසො භූමිපාල
රත්තිඤ්චං අප්පමිත්තො තච්ඤො.

1. සලලපෙ - වී. මජ්ඣං.
2. පහස්සයි - මජ්ඣං.
3. පහස්සති - මජ්ඣං.
4. වේහාසයං - මජ්ඣං, සංඝා.

3385. ඉද්ධො ව ථිතො ව සුච්චිඨි¹තො ව
අමච්චො ව තෙ අඤ්ඤතරො ජනිඤ,
තසෙසසා² හරියා අභිපාරකසස
උමමාදනති³ නාමධෙයොන රාජ.
3386. අමෙහා අමෙහා නාමමිදං ඉමිසසා
මත්තා ව පෙත්තා ව කතං සුසාධු,
තථා හි⁴ මඤ්ඤං අවලොකයන්ති
උමමත්තකං උමමදනති අකාසි.
3387. යා පුණ්ණමාසෙ මිගමඤ්ඤොවනා
උපාවිසි පුණ්ණරිකත්තවධ්දි,
දෙව පුණ්ණමාසො තදහු අමඤ්ඤං
දිස්වාන පාරාවතරත්තවාසිනි.
3388. අළාරපමෙහති සුමෙහති වගගති
පලොභයන්ති මං යද උදිසාති,
විජමහමානා හරතෙව මෙ මනො
ජාතා වනෙ කිප්පුරිසිව පබ්බතෙ.
3389. තද හි බ්‍රහ්මි සාමා ආමුත්තමණ්ඩකුණ්ඩලා,
එකච්චවසනා නාරි මිගි හන්තාච්චදිසාති.
3390. කදසසු මං තමබ්බතා සුලොමා
බාහා මුදු වඤ්ඤසාරලිත්තා,
වච්චධගුලි සන්තතධිරකුත්ථියා
නාරි උපඤ්ඤිසසති සිසතො සුභා.
3391. කදසසු මං කඤ්ඤනජාලුරච්ඡද
ධිතා තිරිච්චසස විලාකමජ්ඣධා,
මුදුහි බාහාහි පළිසසථිසසති
බ්‍රහ්මාවනෙ ජාතදුමංව මාලුවා.
3392. කදසසු ලාබාරසරත්තසුච්ඡවි
බිඤ්ඤන්ති පුණ්ණරිකත්තවධ්දි,
මුඛං මුඛෙන උපනාමසිසසති
සොණ්ණඛාච සොණ්ණසස සුරාය ථාලං.

1. සුච්චි - මජ්ඣං.
2. තසෙසව - මජ්ඣං. සතා.
3. උමමාදනති - මජ්ඣං.
උමමාදනති - සතා.
4. තදහි - මජ්ඣං.

3393. යදද්දසං තං තිට්ඨන්ති. සබ්බගත්තං මනෝරමං,
තතො සකස්ස විත්තස්ස නාවබ්බොධාමි කඤ්චිතං.
3394. උම්මදන්තිමහං දිට්ඨො ආමුක්කමණ්ණිකං,
න සුපාමි දිවාරත්තිං සහස්සංව පරාජිතො.
3395. සකෙත්තා ව මෙ වරං දජ්ජා සො ව ලබ්බොථ මෙ වරො,
එකරත්තං දිරත්තං වා භවෙය්‍යං අභිපාරකො
උම්මදන්ත්වා රමිත්වාන සිට්ඨරාජා තතො සියං.
3396. භුත්වානි මෙ භුත්පති නමස්සතො
ආගමම යකෙක්ඛා ඉදමෙවමබ්බුට්ඨි,¹
රඤ්ඤා මනො උම්මදන්ත්වා නිවිට්ඨො
දද්ධි තෙ තං පරිවාරයස්සු.
3397. පුඤ්ඤා විධංසෙ² අමරො න වලිහි
ජනො ව මෙ පාපමිදන්ති ජඤ්ඤා,
භුසො ව ත්‍යස්ස මනසො විසාතො
දත්වා පියං උම්මදන්තිං අදිට්ඨො.
3398. ජනිත්ථ නාඤ්ඤත්‍ර තයා මයා වා
සබ්බාපි කම්මස්ස කතස්ස ජඤ්ඤා,
යනොන මයා උම්මදන්ති පදිත්තා
භුසෙති රාජා වනථං සජාහි.
3399. යො පාපකං කම්මකරං මනුසෙස්සා
සො මඤ්ඤති මායිදං මඤ්ඤිංසු අඤ්ඤා,
පස්සන්ති භුත්වානි කරොන්තමෙතං
යුත්තා ව යෙ භොන්ති නරා පඨබ්බා.
3400. අඤ්ඤා නු තෙ කොචි නරො පඨබ්බා
සද්දහෙය්‍යා³ ලොකස්මිං න මෙ පියාති,
භුසො ව ත්‍යස්ස මනසො විසාතො
දත්වා පියං උම්මදන්තිං අදිට්ඨො.
3401. අද්ධා පියා මය්‍ය ජනිත්ථ එසා
න සා මම අස්සියා භූමිපාල,
ගවෙස්ව ත්වං උම්මදන්තිං හදන්තො
සිහොව සෙලස්ස ගුහං උපෙහි.

1. ඉදමෙවමබ්බුට්ඨි - වී. මජ්ඣ. සන්. 1.

2. පුඤ්ඤා විධංසෙ - මජ්ඣ. 1.

3. සද්දහෙය්‍යා - වී. මජ්ඣ. 1.

3402. න පිළිතා අත්තදුකෙඛන ධීරා
සුඛපථලං කලලං පටිච්චජනති,
සමමොභිතාවාපි සුඛෙන මත්තා
න පාපකම්මඤ්ච සමාවරතති.
3403. තුවඤ්ඤි මාතා ච පිතා ච මය්හං
භත්තා පති පොසකො දෙවතා ච,
දුසො අහං තුය්හ සපුත්තදුරො
යථා සුඛං සිඛ්ඛ කරොහි කාමං.
3404. යො ඉසස්සරොමහීති කරොති පාපං
කඤ්ඤා ච සො නුත්තපතෙ¹ පරෙසං,
න තෙන යො ජීවති දීඝමායුං
දෙවාපි පාපෙන සමෙකඛරෙ නං.
3405. අඤ්ඤානකං සාමිකෙහි පදිත්තං
ධම්මෙ ධීතා යෙ පටිච්චතති දුතං,
පටිච්චකා දයකා වාපි තස්ස
සුඛපථලඤ්ඤච කරොතති කලලං.
3406. අඤ්ඤා නු තෙ කොචි නරො පඨබ්බා
සද්දහෙය්හ² ලොකස්මිං න මෙ පියාති,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විඤාතො
දඤ්ඤා පියං උමමදන්ති අදිට්ඨා.³
3407. අද්ධා පියා මය්හ පනිඤ්ඤා ඵසා
න සා මම⁴ අපඤ්ඤා භූමිපාල,
යතෙන මයා උමමදන්ති පදිත්තා
භුසෙහි රාජා වනථං සජාති.
3408. යො අත්තදුකෙඛන පරස්ස දුකඛං
සුඛෙන වා අත්තසුඛං දහාති,
යථෙවිදං මය්හ තථා පරෙසං
යො ඵවා ජානාති සවෙදි ධම්මං.
3409. අඤ්ඤා නු තෙ කොචි නරො පඨබ්බා
සද්දහෙය්හ ලොකස්මිං න මෙ පියාති,
භුසො ච ත්‍යස්ස මනසො විඤාතො
දඤ්ඤා පියං උමමදන්ති අදිට්ඨා.

1. නුත්තපතෙ - මජ්ඣං.
2. සද්දහෙය්හ - වී. මජ්ඣං.
3. දිට්ඨා - මජ්ඣං.
4. මම - වී. මජ්ඣං.

3410. ජනිඤ ජානාසි පියා මමෙසා
න සා මමං අපජියා භූමිපාල,
පියෙන තෙ දමම් පියං ජනිඤ
පියද්ධිනො දෙව පියං ලහතථි.
3411. යො නුනාහං වධිසසාමි අත්තානං කාමහෙතුකං,
නභි ධම්මං අධම්මෙන අහං වධිතුමුසසහෙ.
3412. සචෙ තුවං මය්හ සතීං ජනිඤ
න කාමයාසි නරවීරසෙට්ඨ,
චජාමි නං සබ්බජනසස සිබ්බ
මයා පමුක්තං තතො අවහයෙසි නං.
3413. අදුසියං චෙ අභිපාරක ත්වං
චජාසි කතො අභිනාය ත්වසස,
මහා¹ ච තෙ උපවාදෙපි අසස
න ව.පි ත්වසස නගරමභි පකෙඛා.
3414. අහං සභිසසං උපවාදමෙතං
නිඤං පසංසං ගරහඤ්ඤ සබ්බං,
මමෙකමාගච්ඡතු භූමිපාල
යථා සුඛං සිබ්බ² කරොහි කාමං.
3415. යො නෙව නිඤං න පුනපපසංසං³
ආදියති ගරහං නොපි පුජං,
සිරි ච ලකඛි ච අපෙති තමො
ආපො සුචුට්ඨිව යථා ඵලමො.
3416. යං කිඤ්චි දුක්ඛං ච සුඛඤ්ච ඵතො
ධම්මාතිසාරඤ්ච මනොවිසාතං,
උරසා අහං පටිච්ඡිසසාමි සබ්බං
පයථී යථා ථාවරානං තසානං.
3417. ධම්මාතිසාරඤ්ච මනොවිසාතං
දුක්ඛං ච නිවජ්ඣමි අහං පරෙසං,
ඵකොපිමං තාරයිසසාමි භාරං
ධම්මෙ ධීතො කඤ්චි අභාපයනො.

1. සබ්බා - ටී.
2. සිරි - මජ්ඣං.
3. න පනපපසංසං - මජ්ඣං.

3418. සග්ගපගං පුඤ්ඤකම්මං ජනිත්තු
මා මෙ තුවං අනතරායං අකාසි,
දදම් තෙ උම්මදන්ති පසනෙතා
රාජාව යඤ්ඤං¹ ධනං බ්‍රාහ්මණානං.
3419. අද්ධා තුවං කතෙත භිතොසි මඤ්ඤං
සධා මම උම්මදන්ති තුවඤ්ඤං,
නිත්තුය්‍යු දෙවා පිතරො ච සබ්බො
පාපඤ්ඤං පසං අභිසම්පරායං.
3420. නහෙතං ධම්මං සිව්චරාජ වජ්‍ජං
සනෙගමා ජානපද ච සබ්බො,
යතෙත මයා උම්මදන්ති පදිනතා
භුසෙහි රාජා චනථං සජාහි.
3421. අද්ධා තුවං කතෙත භිතොසි මඤ්ඤං
සධා මම උම්මදන්ති තුවඤ්ඤං,
සතඤ්ඤං ධම්මානි සුකිත්තිතානි
සමුද්දායෙලාව දුරච්චයානි.
3422. ආහුතෙය්‍යො මෙසි භිතානුකම්පි
ධාතා විධාතා වසි කාමපාලො,
තස්සි හුතා දෙව මහස්ථලා හි
කාමෙන මෙ උම්මදන්ති පටිච්ඡ.
3423. අද්ධා හි සබ්බං අභිපාරක ඤං
ධම්මං අචාරී මම කතඤ්ඤං,
අඤ්ඤං නු තෙ කො ඉධ සොත්ථිකතො
දිපදො නරො අරුණං ජීවලොකො.
3424. තුවං නු සෙට්ඨො ඤාමනුත්තරොසි
ඤං ධම්මඤ්ඤො ධම්මවිදු සුමෙට්ඨො,
සො ධම්මඤ්ඤො විරමෙව ජීව
ධම්මඤ්ඤං මෙ දෙසය ධම්මපාල.
3325. තදිඤ්ඤං අභිපාරක සුමොහි වචනං මම,
ධම්මනෙත දෙසයිසසාමි සතං ආසෙවිතං අහං.

1. යඤ්ඤං - ම. ජ. සං.

3426. සාධු ධම්මරුචී රාජා සාධු පඤ්ඤාණවා නරො,
සාධු මිත්තානමද්දුබ්බො පාපසංසාරණං සුඛං.
3427. අකෙසාධනස්ස විජිතෙ ධීනධම්මස්ස රාජිනො,
සුඛං මනුස්සො ආසෙථ සීතච්ඡායාය සඛිකරෙ.
3428. න වාහමෙනං අභිරොචයාමි
කම්මං අසමෙක්ඛි කතං අසාධු,
යෙවාපි ඤාතාන සයං කරොතති
උපමා ඉමා මය්හ තුවං සුඤ්ඤාහි.
3429. ගවඤ්ඤා තරමානානං ජිම්මං ගච්ඡති පුබ්බභවො,
සබ්බා තා ජිම්මං ගච්ඡන්ති නෙතෙන ජිම්මං ගතෙ සති.
3430. එවමෙව මනුස්සස්ස යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,
සො වෙ අධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං දුබ්බං සෙති රාජා වෙ හොති අධම්මකො.
3431. ගවඤ්ඤා තරමානානං උජුං ගච්ඡති පුබ්බභවො,
සබ්බා තා උජුං ගච්ඡන්ති නෙතෙන උජුගතෙ සති.
3432. එවමෙව මනුස්සස්ස යො හොති සෙට්ඨසම්මතො,
සො වෙපි ධම්මං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධම්මකො.
3433. න වාපහං අධම්මෙන අමරණමභිපජායෙ,
ඉමං වා පඨවිං සබ්බං විජෙතුං අභිපාරක.
3434. යං හි කිඤ්චි මනුස්සස්ස රතනං ඉධ විජජති,
ගාවො දුසො හිරඤ්ඤාඤා චත්ථියං හරිව්ඤ්ඤා.
3435. අසස්සිත්ථියො ව රතනං මණිකඤ්ඤා
යඤ්චාපි මෙ වඤ්ඤාරියාභිපාලයනති,
න තස්ස හෙතු විසමං වරෙය්හ
මජ්ඣෙකි සිව්නං උපහොසමි ජාතො.

3436. නෙතා පිතා උග්ගතො රඬ්ඨපාලො
 ධම්මං සිව්තං අපවායමානො,
 සො ධම්මමෙවානුච්චිත්තායනොතා
 තස්මා සතෙ විත්තවසෙ න වතෙන.

3437. අද්ධා තුවං මහාරාජ නිච්චං අබ්බසනං සිවං,
 කරිස්සසි චිරං රජජං පඤ්ඤා හි තව තාදිසි.

3438. එතං තෙ අනුමොද්ථි යං ධම්මං නසමජ්ජසි,
 ධම්මං පමජ්ජ ඛන්ධො යානා වච්ඡි ඉස්සරො.

3439. ධම්මං චර මහාරාජ මාතාපිතුසු ඛන්ධය,
 ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3440. ධම්මං චර මහාරාජ පුත්තදරෙසු ඛන්ධය,
 ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3441. ධම්මං චර මහාරාජ මිත්තාමචෙවසු ඛන්ධය,
 ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3442. ධම්මං චර මහාරාජ වාහනෙසු බලෙසු ච,
 ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3443. ධම්මං චර මහාරාජ ගාමෙසු නිගමෙසු ච,
 ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3444. ධම්මං චර මහාරාජ රඬ්ඨසු ජනපදෙසු ච,
 ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3445. ධම්මං චර මහාරාජ සමණ්ට්ඨාගමිණෙසු ච,
 ඉධ ධම්මං චරිත්වාන රාජ සග්ගං ගමිස්සසි.

3446. ධම්මං වර මහාරාජ මීගපකඛිසු බතනිය,
ඉධ ධම්මං වරිඤ්චාන රාජ සග්ගං ගමිසසසි.
3447. ධම්මං වර මහාරාජ ධම්මො විභේණ්ණ සුධාවහො,
ඉධ ධම්මං වරිඤ්චාන රාජ සග්ගං ගමිසසසි.
3448. ධම්මං වර මහාරාජ සඉඤ්ඤ දෙවා සබ්බමකා,
සුච්ඡේණ්ණන දිවං පතා මා ධම්මං රාජ පමාදෙති.

උමොදනති ජාතකං.

3. මහාබෝධිජාතකං.

3449. කිනතු දණ්ඩං කිමජිනං කිං ජතං කිං උපාහනං,
කිං අඛතුසඤ්ච පතනඤ්ච සබ්බාවිඤ්චාපි බ්‍රාහ්මණ
තරමානරූපො ගණකාසි කනතු පඤ්ඤාසෙ දිසං.
3450. ආදායෙතානි වස්සානි වුසිතානි තවනතිකෙ,
නාභිජානාමි සොණෙන පිබ්බලොනාභිකුජ්ඣතං.
3451. සවායං දිනොව නදති සුක්කද්ධං විදංසයං,
තව සුඤ්චා සහරියසස විතසද්ධසස මං පති.
3452. අහු එස කතො දෙසො යථා භාසසි බ්‍රාහ්මණ,
එස භියොතා පසිද්ධි වස බ්‍රාහ්මණ මාගමා.
3453. සබ්බසෙනො පුරෙ ආසි තතොපි සබ්බො අහු,
සබ්බලොභිතකොදති කාලො පකකමිතුං මම.

3454. අභ්‍යන්තරං පුරෙ ආසි තතො මජ්ඣෙ තතො බ්භි,
පුරා නිද්ධමනා හොති සයමෙව වජාමහං.
3455. විතසද්ධං න සෙවෙය්‍ය උද්භානංව නොදකං,
සවෙපි නං අනුබණ්ණ වාරිකද්දමගන්ධකං.
3456. පසන්නමෙව සෙවෙය්‍ය අසපසන්නං විවජ්ජයෙ,
පසන්නං පඨිරුපාසෙය්‍ය රහදංවොදකත්ථිකො.
3457. භජෙ භජන්තං පුරිසං අභජන්තං න භජ්ජයෙ,¹
අසපුරිසධම්මො යො යො භජන්තං න භජ්ජති.²
3458. යො භජන්තං න භජති සෙවමානං න සෙවති,
ස වෙ මනුසස්සපාපිට්ඨො මිගො සාබ්බස්සිතො යථා.
3459. අවචාභිකඛණ්ණසංසග්ගා අසමොසරණෙන ව,
එතෙන මිත්තා ජීරන්ති අකාලෙ යාවනාය ව.
3460. තස්මා නාභිකඛණ්ණං ගවෙජ න ව ගවෙජ විරාවිරං,
කාලෙන යාවං යාවෙය්‍ය එවං මිත්තා න ජියරෙ.
3461. අතිවිරං නිවාසෙන පියො භවති අජිජො,
ආමන්ත ඛො තං ගවජාම පුරා තෙ හොම අප්පියා.
3462. එවං චෝ යාවමානානං අඤ්ජලිං නාවබුජ්ඣකි,
පරිවාරකානං සත්තානං වචනං න කරොසි නො
එවං තං අභියාවාම පුන කඨිරාසි පරියායං.
3463. එවං චෙ නො විහරන් අන්තරායො න හෙසස්සති,
කුමහං වාපි⁴ මහාරාජ අකො⁵ වා රට්ඨවඩ්ඪන
අප්පචනාම පසෙසම⁶ අහොරත්තානමච්චයෙ.

1. නහයෙ නහාජයෙ - වී. මජ්ඣං.
2. නහජති - මජ්ඣං. නහාජති - වී.
3. තෙ - මජ්ඣං.
4. මයහංවා - වී. මයහං.
5. කුයහංවාපි - වී. මජ්ඣං.
6. පසාම - වී.

3464. උදිරණා වෙ සබ්බන්තා භාවාය මනුවන්තී,
අකාමා අකරණීයං වා කරණීයං වාපි කුබ්බති
අකාමකරණීයස්මිං¹ කථිධ පාපෙන ලිප්පති².
3465. සො වෙ අකො ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
3466. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කුං ගරහෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
3467. ඉස්සරො සබ්බලොකස්ස සචෙ කප්පෙති³ ජිවිතං,
ඉද්ධිබ්‍යසනභාවස්මිං කම්මං කල්‍යාණපාපකං
නිද්දෙසකාරි පුරිසො ඉස්සරො තෙන ලිප්පති.
3468. සො වෙ අකො ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
3469. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කුං ගරහෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
3470. සචෙ පුබ්බකතහෙතු සුබ්ද්ධං නිගව්‍යති,
පොරාණකං කතං පාපං තමෙසො මුක්ඛෙන ඉණං
පොරාණකඉණමොකෙඛා කථිධ පාපෙන ලිප්පති.
3471. සො වෙ අකො ව ධම්මො ව කල්‍යාණො න ව පාපකො,
භොතො වෙ වචනං සච්චං සුභතො වානරො මයා.
3472. අත්තනො වෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානියා,
න මං කුං ගරහෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.

1. අකාමා කරණීයමිති - මජ්ඣ. සා. 1.

2. ලිප්පති - මජ්ඣ. සා. 1.

3. කුප්පෙති - මජ්ඣ. සා. 1.

3473. චතුක්කංයෙවුපාදය රූපං සමෙහාති පාඨිනං,
යතො ච රූපං සමෙහාති තසෙව්¹ අනුපගව්ජති.
3474. ඉධෙව ජීවති ජීවො පෙචච පෙචච වීනස්සති,
උච්ඡිජ්ජති අයං ලොකො යෙ බාලා යෙ ච පණ්ඩිතා
උච්ඡිජ්ජමානෙ ලොකස්මිං කථිධ පාපෙන ලිප්පති.
3475. සො චෙ අසො ච ධම්මො ච කල්යාණො න ච පාපකො,
භොතො චෙ චචනං සචචං සුභතො වානරො මයා.
3476. අත්තනො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානීයා,
න මං ත්වං ගරහෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
3477. ආහු බ්බතවිධා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානිනො
මාතරං පිතරං භණ්ණෙ අපො ජෙට්ඨමපි භාතරං
භතෙය්‍ය පුත්තදුරෙ ච අසො චෙ තාදිසො සියා.
3478. යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා,
න තස්ස සාධං භණ්ණෙය්‍ය මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.
3479. අථ අසෙ සමුප්පන්නෙ සමුලමපි අබ්බහෙ.
අසො මෙ සම්බලෙනාසි සුභතො වානරො මයා.
3480. සො චෙ අසො ච ධම්මො ච කල්යාණො න ච පාපකො,
භොතො චෙ චචනං සචචං සුභතො වානරො මයා.
3481. අත්තනො චෙ හි වාදස්ස අපරාධං විජානීයා,
න මං ත්වං ගරහෙය්‍යාසි භොතො වාදෙ හි තාදිසො.
3482. අහෙතුවාදෙ පුරිසො යො ච ඉක්ඛරකුක්ඛිකො,
පුබ්බකතී ච උච්ඡදී යො ච බ්බතවිධො නරො.

1. තසෙවානුප - වී. මජ්ඣං.

3483. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානීනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො කට්ඨකුද්දයො.
3484. උරබ්භරුපෙන බකාස්ස¹ පුබ්බෙ
අසඬ්ඛිනො අප්පුථං උපෙනි,
හන්තො උරභිං අභියං² අප්ඤ්ඤා
විත්‍රාසයිතො යෙන කාමං පලෙති.
3485. තථා විධෙකෙ සමණබ්‍රාහ්මණාසෙ
ජදනං කතො වඤ්ඤානති මනුසෙස,
අනාසකා ථණ්ඩිලසෙය්‍යකා ච
රජොජලලං උකඤ්චිකප්පධානං
පරියායහන්තඤ්ඤා අපාණකන්තං³
පාපාචාරා අරහතො වදනා.
3486. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානීනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො කට්ඨකුද්දයො.
3487. යමාහු නත්ථි වීරියතති හෙතුඤ්ඤා අපවදනති⁴ යෙ,
පරකාරං අත්තකාරඤ්ඤා යෙ කුච්ඡං සමවණණ්ණං.
3488. එතෙ අසප්පරිසා ලොකෙ බාලා පණ්ඩිතමානීනො,
කරෙය්‍ය තාදිසො පාපං අථො අඤ්ඤාපි කාරයෙ
අසප්පරිසසංසග්ගො දුක්ඛටො⁵ කට්ඨකුද්දයො.
3489. සචෙ හි වීරියං නාස්ස කමමං කල්‍යාණපාපකං,
න හරෙ වඩ්ඪකිං⁶ රාජා නපි යනතාති⁷ කාරයෙ.
3490. යස්මා ච වීරියං අත්ථි කමමං කල්‍යාණපාපකං,
තස්මා යනතාති කාමරති රාජා හරති වඩ්ඪකිං.
3491. යදි වසස්සතං දෙටො න වසෙස න හිමං පතෙ,
උච්ඡිජෙජය්‍ය අයං ලොකො විතසෙසය්‍ය අයං පජා.

1. වකස්ස - මජ්ඣං. වකාස්ස - වී.
2. අභියං - මජ්ඣං.
3. අපාණකන්තා - මජ්ඣං. සහ.
4. අහෙතුඤ්ඤා පවදනතියෙ - මජ්ඣං.
5. දුක්ඛතො - මජ්ඣං.
6. වඩ්ඪකි - මජ්ඣං.
7. නනතාති - මජ්ඣං.

3492. යසමා ච වසසති දෙවො හිමං වාපි¹ පුසියති,
තසමා සසසාති පච්චනති රට්ඨකඤ්ච පලලනෙ විරං.
3493. ගවකඤ්ච තරමානානං ජිමහං ගවජති පුඛගවො,
සබ්බා තා ජිමහං ගවජනති නෙතෙන ජිමහං ගතෙ සති.
3494. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
සො වෙ අධමමං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං දුක්ඛං සෙති රාජා වෙ හොති අධමමකො.
3495. ගවකඤ්ච තරමානානං උජුං ගවජති පුඛගවො,
සබ්බා තා උජුං ගවජනති නෙතෙන උජු²ගතෙ සති.
3496. එවමෙව මනුසෙසසු යො හොති සෙට්ඨසමමනො,
සො වෙව ධමමං වරති පගෙව ඉතරා පජා
සබ්බං රට්ඨං සුඛං සෙති රාජා වෙ හොති ධමමකො.
3497. මහාරුක්ඛසස ඵලිනො ආමං ඡිකුති යො ඵලං,
රසකඤ්චසස න ජානාති ඛිජකඤ්චසස විනසසති.
3498. මහාරුක්ඛපමං රට්ඨං අධමමන යො පසාසති,
රසකඤ්චසස න ජානාති රට්ඨකඤ්චසස විනසසති.
3499. මහාරුක්ඛසස ඵලිනො පකකං ඡිකුති යො ඵලං,
රසකඤ්චසස විජානාති ඛිජකඤ්චසස න නසසති.
3500. මහාරුක්ඛපමං රට්ඨං ධමමන යො පසාසති,
රසකඤ්චසස විජානාති රට්ඨකඤ්චසස න නසසති.
3501. යොව රාජා ජනපදං අධමමන පසාසති,
සබ්බොසධිභි යො රාජා විරුද්ධං හොති බන්ධයො.

1. හිමකොනුදුසයති - මජ්ඣං. හිමංවානු දුසෙයාති - ටී.

2. උජු - මජ්ඣං.

258 ජාතකපාළි-පඤ්ඤාසන්ධිපාතො

3502. තථෙව නෙගමෙ භිංසං යෙ සුත්තා කයවිකකයෙ,
ඔජ්ජනබලිකාරො¹ ස කොසෙන විරුජ්ඣති.
3503. පභාරවරබෙත්තඤ්ඤා සඛාතමෙ කතනිසසමෙ,
උසස්සිතෙ භිංසයං රාජා සබලෙන විරුජ්ඣති.
3504. තථෙව ඉසයො භිංසං සංයමෙ බ්‍රහ්මචාරිනො,²
අධම්මචාරි ඛක්ඛයො සො සග්ගෙන විරුජ්ඣති.
3505. යො ච රාජා අධම්මධෙයා හරියං හතඨි අද්දසකං,
දුග්ගං පසවතෙ පාපං³ පුත්තෙහි ච විරුජ්ඣති.
3506. ධම්මඤ්ඤිතෙර ජාතපදෙ නෙගමෙසු බලෙසු ච,
ඉසයො ච න භිංසෙයා පුත්තදුරෙ සමඤ්ඤිතෙර.
3507. ස තාදිසො භූමිපති රට්ඨපාලො අකොධනො,
සාමනො සමපකම්පති ඉන්ද්‍රෙව අසුරාධිපොති.

3. මහාබොධිජාතකං.

පඤ්ඤාසන්ධිපාතො නිට්ඨිතො.

කසුප්පාදානං:-

සනළිතිකමව්භයනො පඨමො
දුතියො පන සඋම්මදනත්ථරො,
තතියො පන බොධි සිරිව්භයනො
කර්තෘපන තිණි ජිනෙන සුභාති.

1. ඔජ්ජනබලිකාරො - වී.
2. බ්‍රහ්මචාරියො - වී. මජ්ඣ.,
3. ඨානං - මජ්ඣ. ඥා.

සටහිනිපාතො

1. සොණකජාතක.

3508. කසස සුඤ්ඤා සතං දමි සහසසං දට්ඨ¹ සොණකං,
කො මෙ සොණක මකුඛාති² සහායං පංසුකිළිතං.³
3509. අථ බුච්ඡි මාණවකො දහරො පඤ්ඤාපුලකො,
මග්ගං සුඤ්ඤා සතං දෙභි සහසසං දට්ඨ සොණකං
අහං සොණකමකුඛිසසං⁴ සහායං පංසුකිළිතං.
3510. කතරසමිං⁵ සො ජනපදෙ රටෙට්ඨු නිගමෙසු ව,
කඤ්ඤා නෙ සොණකො දිට්ඨො⁶ තං මෙ අකඛාති පුට්ඨිකො.
3511. තවෙව දෙව විජිතෙ⁷ තවෙවුයානානුමියා,
උජ්ඣංසා මහාසාලා නිලොභාසා මනොරමා
නිට්ඨනති මෙසසමානා රච්ඤා අඤ්ඤාඤ්ඤාතිසසිතා.
3512. තෙසං මුලසමිං⁸ සොණකො කුමායති අනුපාදනො,
උපාදනෙසු ලොකෙසු දඤ්ඤාමානෙසු⁹ නිබ්බුතො.
3513. තතො ව රාජා පායාසි සෙනාය චතුරඛියා,
කාරාපෙඤ්ඤා සමං මග්ගං අගමා යෙන සොණකො.
3514. උයානානුමිං ගතඤ්ඤා විචරතො බුහාවතෙ,
අසිතං සොණකං දකඛි දඤ්ඤාමානෙසු නිබ්බුතං.
3515. කපණොවතායං හිකුචු මුණෙඤ්ඤා සඤ්ඤාපිපාරුතො,
අමාතිකො අපිතිකො රුකඛිමුලසමිං කුමායති.
3516. ඉමං වාකායං නිසාමෙඤ්ඤා සොණකො එතදබුච්ඡි,
න රාජ කපණො හොති ධම්මං කායෙන එසසයං.

1. දිට්ඨ - මජ්ඣ. සං.
2. මකුඛාසි - මජ්ඣ.
3. සහ පංසුකිළිතං - වී.
4. සොණකකුඛිසසං - මජ්ඣ.
5. කතරසමිං - මජ්ඣ.
6. කඤ්ඤාසොණකමකුඛිසසං - මජ්ඣ.
7. විජිතෙ - මජ්ඣ.
8. මුලසමිං - මජ්ඣ.
9. ධ්මානුමානෙසු - වී. මජ්ඣ. සං.

3517. යොධ ධම්මං නිරංකඤ්ඤා අධම්මමනුචිත්තාති,
ස රාජ කපණො හොති පාපො පාපපරායනො.

3518. අරිඤ්ඤාති මෙ නාමං කාසිරාජාති මං විදු,
කච්චි හොතො සුඛසෙය්‍යා ඉධ පතංසස් සොණක.

3519. සද්ධි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
න තෙසං කොට්ඨ ඔපෙනති න කුලීනං න කළොපියං
පරනිච්ඡිත්ත¹මෙයානා තෙන යාපෙනති සුඛබ්බා.

3520. දුතියමි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
අනවජ්ජපිණ්ණො හොතෙතඛො න ච කොච්ඡපරොධති.

3521. තතියමි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
තිබ්බත්ත²පිණ්ණො හොතෙතඛො න ච කොච්ඡපරොධති.

3522. චතුස්මි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
මුත්තස්ස රට්ඨ චරතො සඛො යස්ස න විජ්ජති.

3523. පඤ්චමමි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
නගරමි දස්සමානමි නාස්ස කිඤ්චි අදස්සාරි.

3524. ඡට්ඨමි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
රට්ඨ විලුප්පමානමි නාස්ස කිඤ්චි අහාරරි.³

3525. සත්තමමි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
වොරෙහි රක්ඛිතං මග්ගං යෙ චිකෙසු පරිපජ්ජිකා
පතතිචරමාදය සොත්ථි ගච්ඡති සුඛබ්බො.

3526. අට්ඨමමි හද්‍රමධනස්ස අනාගාරස්ස භික්ඛුනො,
යං යං දිසං පකකමති අනපෙකොච ගච්ඡති.

1. පරිනිච්ඡිත - වි. මජ්ඣ., ස්‍යා,

2. තිබ්බනො - වි. මජ්ඣ.,

3. අහරරි - මජ්ඣ.,

3527. බහුනි¹ සමණහද්දානි යෙ තිං භික්ඛු පසංසයි,
අහංඤ්ඤි ගිඤ්ඤා කාමෙසු කරං කාහාමි යොණක.
3528. පියා මෙ මානුසා කාමා අපො දිබ්බාපි² මෙ පියා,
අථ කෙන භු වණ්ණණන උභො ලොකෙ ලහමහසෙ.
3529. කාමෙසු ගිඤ්ඤා කාමරතා කාමෙසු අධිමුච්ඡිකා,
නරා පාපානි කතාන උපපජ්ජන්ති දුග්ගතිං.
3530. යෙ ව කාමෙ පහස්සාන නිකම්මානා අකුතොහයා,
එකොදිභාවාධිගතා න තෙ ගච්ඡන්ති දුග්ගතිං.
3531. උපමනෙත කරිස්සාමි තං සුණොහි අරිඤ්ඤම,
උපමායපිට්ඨකච්චො³ අසං ජානන්ති පඤ්ඤිතා.
3532. ගඛ්ඤාය කුණපං දිස්වා වුග්ගමානං මහණණ්ණවෙ,
වායසො සමචින්නෙයි අප්පපඤ්ඤා අවෙනසො.
3533. යානංඤ්ඤි වතිදං ලඤ්ඤං හසෙකාවායං අනප්පකො,
තස්ස රත්තිං තස්ස දිවා තස්සෙව නිරතො මනො.
3534. බාදං නාගස්ස මංසානි පිචං භාගිරපොදකං,
සමපස්සං වනවෙත්තානි න පලෙස්ස⁴ විහබ්බමො.
3535. තංඤ්ඤි මතරණී ගඛ්ඤා පමනං කුණපෙ රතං,
සමුද්දං අජ්ඣාගාහාපි අගති යස්ස පකම්මනං.
3536. සො ව හකම්පරිකම්මො උප්පතිත්වා⁵ විහබ්බමො,
න පච්ඡන්තො න පුරන්තො නුත්තරං නොපි දකම්මං.
3537. දීපං සො න අජ්ඣාගාහස්ස අගති යස්ස පකම්මනං,
සො ව තස්සෙව පාපස්ස යථා දුබ්බලකො තථා.

1. බහු පි හද්දා එතෙසං - මජ්ඣං.
බහුපි හද්දකා එතෙ - පි.
2. දිබ්බාපි - පි.
3. උපමාය පිට්ඨකච්චො - මජ්ඣං.
4. නපලෙථ - මජ්ඣං.
5. උපද්ධා - පි. මජ්ඣං.

3538. තඤ්ඤා සාමුද්දායා මව්වා කුලීනා මකරා සුසු,
පසංගකාරා බාදිංසු එකමානං විපකිනං.¹
3539. එවමෙව තුවං රාජ යෙ වසෙසා කාමහොගිනො,
ගිඤ්ඤා වෙ න වමිසසනති කාකපඤ්ඤාය² තෙ විදු.
3540. එසා තෙ උපමා රාජ අත්ථසඤ්ඤානි කතා,
තං ව පඤ්ඤායසෙ තෙන යදි කාහසි වා න වා.
3541. එකවාචමපි දො වාචං හණ්ණො අනුකම්පකො,
තතුතරිං³ න හාසෙය්‍ය දසො වය්‍යසස⁴ සන්තිකෙ.
3542. ඉදං වක්ඛාන පක්ඛාමි සොණකො අමිතබුද්ධිමා,
වෙහාසෙ අනාලිකකිංසම් අනුසාසිත්වාන බන්ධිං.
3543. කො භු මෙ රාජකත්තාරො සුතා වෙය්‍යනතිමාගතා,⁵
රජ්ජං නිය්‍යාදයිසසාමි නාහං රජේජනමිත්තිකො.
3544. අජේජව පබ්බජිසසාමි කො ජඤ්ඤා මරණං සුවෙ,
මාහං කාකොච දුමමමො කාමානං වසමන්චිං.
3545. අත්ථි තෙ දහරො පුත්තො දීඝාචු රට්ඨවඩ්ඪනො,
තං රජේජ අභිසිඤ්ඤාසු සො නො රාජා හවිසසති.
3546. ඛිප්පං කුමාරං ආනෙරා දීඝාචු රට්ඨවඩ්ඪනං,
තං රජේජ අභිසිඤ්ඤාසසං සො වො රාජා හවිසසති.
3547. තතො කුමාරං ආනෙසු දීඝාචු රට්ඨවඩ්ඪනං,
තං දිසවා ආලපි රාජා එකපුත්තං මනොරමං.
3548. සට්ඨි ගාමසහසසාති පරිපුණ්ණාති සබ්බසො,
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජන්තු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.

1. විපකිකං - මජ්ඣං.
2. කාකපඤ්ඤාච - මජ්ඣං.
3. තතුතරි - මජ්ඣං.
4. අධිසස - වී.
5. සුද්දවෙය්‍යනතිමාගතා - මජ්ඣං.
සුද්දවෙය්‍යනති මාගතා - වී.

3549. අජෙජව පබ්බජිස්සාමි කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමන්වගං.
3550. සට්ඨිනාගසහස්සානි සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
සුචිණ්ණකච්ඡා මානඛගා හෙමකප්පනවාසසා.
3551. ආරුළාගා ගාමණියෙහි තොමරඤ්ඤාසපාණිති,
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්සු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.
3552. අජෙජව පබ්බජිස්සාමි කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමන්වගං.
3553. සට්ඨිඅස්සසහස්සානි සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
ආජානියා ච ජාතියා සිත්ඛවා සිසවාහතා.
3554. ආරුළාගා ගාමණියෙහි ඉලලියාවාපධාරිති,
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්සු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.
3555. අජෙජව පබ්බජිස්සාමි කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමන්වගං.
3556. සට්ඨිරථසහස්සානි සත්තඤ්ඤා උසස්සිතඤ්ඤා,
දීපා අරොපි වෙය්‍යග්‍යා¹ සබ්බාලඛකාරහුසිතා.
3557. ආරුළාගා ගාමණියෙහි වාපහඤ්ඤා වමෙහි,
තෙ පුත්ත පටිපජ්ජස්සු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.
3558. අජෙජව පබ්බජිස්සාමි කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමන්වගං.
3559. සට්ඨිධෙත්‍රුසහස්සානි රොහඤ්ඤා පුඛගච්ඡිසහා,
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්සු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.
3560. අජෙජව පබ්බජිස්සාමි කො ජඤ්ඤා මරණං සුචෙ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමන්වගං.
3561. සොළසිත්ථසහස්සානි සබ්බාලඛකාරහුසිතා,
විචිත්‍රවත්ථාහරණා ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා
තා පුත්ත පටිපජ්ජස්සු රජ්ජං නිය්‍යාදයාමි තෙ.

1. වෙය්‍යග්‍යං - මජ්ඣං.

3562. අපේඡව පබ්බජිස්සාමි කො ජඤ්ඤ මරණං සුචේ,
මාහං කාකොච දුමමෙධො කාමානං වසමන්ධං.
3563. දහරසෙසව මෙ තාත මාතා මතාති මෙ සුතං,
තයා චිතා අහං තාත ජීවිතුමපි න උසසගෙ.
3564. යථා ආරඤ්ඤකං නාගං පොතො අනෙවති පච්ඡතො,
ජෙසසනනං¹ ගිරිදුග්ගෙසු සමෙසු විසමෙසු ව.
3565. එවං තං අනුගච්ඡාමි පුත්තමාදය ගච්ඡතො,
සුභරො තෙ හවිස්සාමි න තෙ හෙසසාමි දුඛාරො.
3566. යථා සාමුද්දීකං නාවං වාණිජානං ධනෙසිනං,
වොහාරො තත්ථ ගණ්ණහයා වාණිජා බ්‍යසනී² සියා
එවමෙව³ පුත්තකලි අනාරායකරො මම.
3567. ඉමං කුමාරං පාපෙථ පාසාදං රතිවඩ්ඪනං,
තත්ථ කම්බුසහස්ථායො යථා සකකංච අච්ඡරා
තා නං තත්ථ රමෙසසනති තාහි වෙසො රමීසසති.
3568. තතො කුමාරං පාපෙසුං පාසාදං රතිවඩ්ඪනං,
තං දිස්වා අවච්ඡං⁴ කඤ්ඤ දිසාච්ඡං රට්ඨවඩ්ඪනං.
3569. දෙවනානුසි ගන්ධබ්බො ආදු සකෙකා පුරිඤ්ඤ,
කො වා තිං කසස වා පුත්තො කථං ජානෙමු තං මයං.
3570. නමහි දෙවො න ගන්ධබ්බො නපි⁵ සකෙකා පුරිඤ්ඤ,
කාසි රඤ්ඤ අහං පුත්තො දිසාච්ඡ රට්ඨවඩ්ඪනො
මමං හරථ හඤ්ඤ වො⁶ අහං හතො හවාමි වො.
3571. තං තත්ථ අවච්ඡං කඤ්ඤ දිසාච්ඡං රට්ඨවඩ්ඪනං,
කුහිං රාජා අනුපපත්තො ඉතො රාජා කුහිං ගතො.

1. දෙසසනනං - මජ්ඣං.
2. බ්‍යසනං - මජ්ඣං.
3. එවමෙවං පුත්තකලි - වී, මජ්ඣං.
4. අවච්ඡං - මජ්ඣං,
5. නමහි - මජ්ඣං.
6. තෙ - මජ්ඣං.

3572. පඬු. රාජා අතිකතනො ඵලෙ රාජා පතිට්ඨිතො,
අකණ්ඩකං අගහනං පටිපතොනා මහාපථං.

3573. අහඤ්ච පටිපතොනාසම් මග්ගං දුග්ගතිගාමීනං,
සකණ්ඩකං සගහනං යෙන ගච්ඡන්ති¹ දුග්ගතිං.

3574. තස්ස නෙ ස්වාගතං රාජ සීහසෙසව ගිරිබච්ඡං,
අනුසාස මහාරාජ කං නො සබ්බාසම්පසරොති.

සොණකපාතකං.

2. සංකල්පිතක.

3575. දිස්වා නිසික්ඛං රාජානං බ්‍රහ්මදත්තං රජේසහං,
අර්ඝ්‍ය පටිවේදෙසි යසංසි අනුකම්පකො.

3576. සංකල්පිතායං අනුප්පකො ඉසිනං සාධුසම්මතො,
තරමානාරූපො නියාති බ්‍යාපං පස්ස මහෙසිනං.

3577. තතො ව රාජා තරමානො යුක්තමාරුග්ගා සඤ්ඤා,
මිත්තාමච්චපරිබ්බුලො අගමාසි රජේසහො.

3578. නිකම්ප² පඤ්ච කකුධානි කාසීනං රට්ඨවිධිතො,
වාළවිජ්ජිමුණ්හිසං බග්ගං ජනකපුත්තනං.

3579. ඔරුග්ග රාජා යානමහා යිපසිකා³ පච්ඡදා,
ආසීනං දයපස්සසම් සංකල්පිතමුපසංකම්.

3580. උපසංකම්පිතා සො රාජා සමමොදි ඉසිනා සහ,
තං කථං වීතිසාරෙකා ඵකමනනං උපාචිසි.

3581. ඵකමනනං නිසික්ඛොති අරං කාලං අමඤ්ඤථ,
තතො පාපානි කමොති පුට්ඨිකං පටිපජ්ජථ.

1. ගච්ඡන්ති - වී. මජ්ඣං.

2. නිකම්ප - මජ්ඣං.

3. රට්ඨිකා - මජ්ඣං.

3582. ඉසි. පුටුමාමි¹ සංචිත. ඉසින. සාධුසමිතං,
ආසින. දයපසසසි. ඉසිසංචාරකමිතං.²
3583. කං ගතිං පෙච්ච³ ගව්චකති නරා ධම්මානිවාරිතො,
අනිවිණිණො මයා ධම්මො තමම අකමාහි පුඤ්ඤො.
3584. ඉසි අවච්ච සංචිතවෙවා කාසිනං රට්ඨවිච්චනං,
ආසිනං දයපසසසි. මහාරාජ සුඤ්ඤාහි මෙ.
3585. උපපට්ඨන විජනනසස මයා මග්ගමනුසාසති,
තසස චෙ වචනං කඨිරා නාසස මග්ගොයා කඤ්ඤො.
3586. අධම්මං පටිපත්තසස මයා ධම්මමනුසාසති,
තසස තෙ වචනං කඨිරා න සො ගව්චයා දුග්ගති.
3587. ධම්මො පට්ඨා මහාරාජ අධම්මො පන උපපට්ඨා,
අධම්මො නිරයං තෙති ධම්මො පාපෙති සුග්ගති.
3588. අධම්මවාරිතො රාජ නරා විසමජීවිතො,
යං ගතිං පෙච්ච ගව්චකති නිරයෙ තෙ සුඤ්ඤාහි මෙ.
3589. සංචිතවො කාලසුඤ්ඤා ව සංචිතො⁴ ඤෙ ව රොරුවා,
අපාපරො මහාවිච්චි තපනො ව පතාපනො.
3590. ඉච්චෙන අධි නිරයා අකමානා දුරතිකමා,
ආකිණිණො ලුද්දකමෙහි පට්ඨකා සොලසසසද.
3591. කදරියතාපනා සොරා අවිච්චිතො මහඤ්ඤා,
ලොමහංසනරුභා ව හෙසමා පටිභයා දුඛා.

1. පුටුමාමි - සංචිත.
2. පුරකමිතං - මජ්ඣං.
3. පච්ච - මජ්ඣං.
4. සංචිතවො - මජ්ඣං, PTS.

3592. චතුස්සකණ්ණිකා චතුස්සාරා විහංගා භාගයො මිතා,
අයොපාකාරපරියන්තා අයසා පටිකුජ්ජිතා.
3593. තෙසං අයොමයා භූමි ජලිතා තෙජසා යුතා,
සමන්තා යොජනසතං පුටා තිට්ඨන්ති සබ්බද.
3594. එතෙ පනන්ති තීරයෙ උභයපාද අවංසිරා,
ඉසිනං අතිවික්කාරො සංකුඤ්ඤානං තපස්සිනං.
3595. තෙ භුනාහුතො පච්චන්ති මච්ඡා බිලකතා යථා,
සංචච්ඡරෙ අසංකිංකරො නරා කිංකරිසකාරිතො.
3596. දසො¹මානෙන ගතෙතන නිච්චං සන්තාරබාහිරං,
තීරයා නාධිගච්ඡන්ති ආරං නික්ඛමනෙසිතො.
3597. පුරස්මිමෙන ධාවන්ති තතො ධාවන්ති පච්ඡතො,
උත්තරෙනපි ධාවන්ති තතො ධාවන්ති දක්ඛිණං.
3598. යං යං හි ආරං ගච්ඡන්ති තං තදෙව පිටියති,²
බ්බුනිවසස්සහස්සානි³ ජනා තීරයගාමිතො.⁴
බාහා පග්ගස්ස කඤ්ඤන්ති පඨා දුක්ඛං අනාපපකං.
3599. ආසිවිසංච කුපිතං⁵ තෙජස්සිං⁶ දුරතික්කමං,
න සාධුරූපෙ ආසිදෙ සංකුඤ්ඤානං තපස්සිනං.
3600. අතිකායො මහිස්සායො අජ්ජුතො කෙකකාධිපො,⁷
සහස්සබාහු උච්ඡින්නො⁸ ඉසිමාසජ්ජ ගොතමං.
3601. අරජං රජසා වච්ඡං කිසං අවකිරිය දණ්ඩකී,
තාලොච මුලතො⁹ ජිනෙනා සරාජා විහවිඤ්ඤො.
3602. උපහච්ච මනං මෙජ්ඣං¹⁰ මානඩ්ඤ්ඤං යසස්සිතො,
සපාරිසජ්ජො උච්ඡින්නො මෙජ්ඣාරක්ඤං¹¹ තද අහු.

1. ධයහ - වී. මජ්ඣං.
2. පිටියරෙ - මජ්ඣං.
3. බ්බුනිවසස්සහස්සානි - වී. මජ්ඣං.
4. වාසිනො - වී.
5. කුපිතං - මජ්ඣං.
6. තෙජසිං - වී. මජ්ඣං.
7. කෙකකාධිපො - වී. මජ්ඣං.
8. අවජිනෙනා - මජ්ඣං.
9. මුලතො - මජ්ඣං.
10. මෙජ්ඣං - මජ්ඣං.
11. මෙජ්ඣාරක්ඤං - මජ්ඣං.

3603. කණ්ණදීපායනාසජ්ජ ඉසිං අක්කවෙණ්ණයො,
අසුඤ්ඤාමසුඤ්ඤාම චූසලො¹ හංචා සම්පන්නා යමසාධනං.
3604. අථායං ඉසිනා සතො අනුලිකෙඛි වරො පුරෙ,
පාවෙකඛි පට්ඨිං² වෙළෙඹා භීතොනො පතතපරියායං.
3605. තස්මා හි ජන්දගමනං නසංසංසානී පඤ්චිතා,
අදුට්ඨවිනො හාසෙය්‍ය ගිරං සච්ඡපසංහිතං.
3606. මනසා වෙ පදුට්ඨෙන යො නරො පෙකඛිතෙ මුනීං,
විජ්ජාවරණසම්පන්නං ගතො යො නිරයං අධො.
3607. යෙ වුද්ධො³ පරිභාසනී ඵරුසුපකකමා ජනා,
අනපච්චා අද්‍යාද්‍ය තාලවක්ඛි හවන්ති තෙ.
3608. යො ව පබ්බජිතං⁴ හන්ති කතකිච්චං මහෙසිනං.
ස කාලසුත්ත නිරයෙ විරරතතාය පච්චති.
3609. යො ව රාජා අධම්මට්ඨො රට්ඨවිද්ධංසනො⁵ වුතො,
තාපයිත්වා ජනපදං තාපනෙ පෙව්ච්ච⁶ පච්චති.
3610. යො ව වසසහසානං⁷ සතං දිබ්බානී⁸ පච්චති,
අවච්චිසංඝපරෙතො යො දුක්ඛං වෙදෙති වෙදනං.
3611. තස්ස අකිසිඛා කායා නිවර්තනී පහසුරා,
තෙජොහක්ඛස්ස ගතොති ලොමගෙහි නබ්බති ව.
3612. දඤ්ඤාමානෙන ගතෙන නිච්චං සන්තරබ්බිරං,¹⁰
දුක්ඛාභිතුතො නදති නාගො තුත්තඤ්ඤො¹¹ යථා.
3613. යො ලොහා පිතරං හන්ති දෙසා වා පුරිසාධමො,
ස කාලසුත්ත නිරයෙ විරරතතාය පච්චති.

1. චූසලා - මජ්ඣං.
2. පට්ඨිං - මජ්ඣං.
3. වුද්ධස්ස - මජ්ඣං.
4. පබ්බජිතං - මජ්ඣං.
5. රට්ඨධංසනො - වී. මජ්ඣං.
6. පච්ච - මජ්ඣං.
7. වසසහසානී - මජ්ඣං.
8. දිබ්බානී - මජ්ඣං.
9. ධාන - වී. මජ්ඣං.
10. අනතර - මජ්ඣං.
11. තුත්තච්චිතො - මජ්ඣං.
- තුත්තච්චිතො - සා.

3614. ස තාදියො පච්චති ලොභකුම්බියං
පක්කකඤ්ච සතතීභි භතතතී නික්ඛවං,
අත්ථං කරිඤ්ඤා මුක්ඛකරිසහකඛං
බාරො¹ නිමුජෙජනති තථාවිධං තරං.
3615. තතං පක්කඤ්චිතං² අයොගුලඤ්ච
දීසෙ ව ඵාලෙ විරරක්ඛතාපිනෙ,
වික්ඛම්භමාදය විහජ්ජ රජජුහි
විච්චෙ මුඛෙ සංසවයන්තී³ රක්ඛසා.
3616. සාමා ව සොණා සබ්බා ව ගිජ්ඣා
කාතොළසඛා ව දීජා අයොමුඛා,
සඛාමම බාදන්ති විජ්ජමානා.
ජිව්හං විහජ්ජ⁴ විසාසං⁵ සලොහිතං.
3617. තං දඬුභිතාලං පරිභින්නගතං
නිපෙඨායන්තා⁶ අනුච්චරන්ති රක්ඛසා,
රතී භි තෙසං දුබ්බො පනීතරෙ
ඵතාදිසසම් නිරයෙ වසන්ති
යෙ කෙවි ලොකෙ ඉධ පෙත්තිසාතිනො.
3618. පුතො ව මාතරං භන්ධා ඉතො ගන්ධා යමෙක්ඛියං,
භුසමාපජ්ජතෙ දුක්ඛං අත්තකම්මඵලපභො.
3619. අමනුස්සා අතිබ්බා⁷ භන්තාරං ජනයන්තියා,
අයොමයෙහි වාලෙහි පිළයන්ති පුතපුත්තං.
3620. තං පසස්වං⁸ සකා ගතො රුධිරං⁹ අත්තසම්භවං,
තම්බලොභවිලිතංව¹⁰ තතං පායෙත්ති මත්තියං.
3621. ජිගුච්ඡං කුණපං පුත්ති දුග්ගන්ධං¹¹ ගුඵකද්දමං,
පුබ්බලොහිතසඛකාසං රහදං¹² ඕග්ගා තිට්ඨති.
3622. තමෙනං කිමයො තත්ථ අතිකායා අයොමුඛා,
ජවිං ඡෙඤ්ඤා බාදන්ති පඤ්ඤා මංසලොහිතෙ.
3623. සො ව තං නිරයං පතො නිමුග්ගො සතපොරිසං,
පුත්තිකං කුණපං වාති සමන්තා සුතයොජනං.

1. මාරො.
2. පක්කඤ්චිතමයොගුලඤ්ච - මජ්ඣං.
3. සංපට්ඨන්ති - මජ්ඣං.
4. විහිජ්ජ - මජ්ඣං.
5. විසාසංව - මජ්ඣං.
6. නිපෙඨායන්තා - සායං.

7. අසිබ්බා - මජ්ඣං.
8. තමස්සවං - මජ්ඣං.
9. රුධිරං - චී.
10. තම්බලොභවිලිතංව - මජ්ඣං.
11. දුග්ගන්ධං - මජ්ඣං.
12. රහදවොග්ගා - මජ්ඣං, රහදොග්ගා - සායං.

3624. වක්ඛුමාපි හි වක්ඛුහි තෙන ගජෙධන ජියති,
එතාදිසං බ්‍රහ්මදත්ත මාතුසාති¹ ලභෙ දුඛං.
3625. බුරධාරමනුක්කමම තික්ඛං දුරභිසමූචං,
පතතති ගඛපාතිනියො² දුග්ගං වේතරණං නදිං.
3626. අයොමයා සිම්බලියො සොළසසිද්ධලක්ඛකං,
උභතො මහිලම්බනති දුග්ගං වේතරණං නදිං.
3627. තෙ අවච්ඡිමනො නිට්ඨනති අභික්ඛන්ධාව ආරකා,
ආදිත්තා ජාතවේදෙන උභිං යොජනමුග්ගතා.
3628. එතෙ සජ්ඣති නිරයෙ තතෙත තිබ්බකඤ්චකෙ,
නාරියො ච අතිවාරිණියො³ නරා ච පරදරගු.
3629. තෙ පතතති අධොක්ඛන්ධා⁴ චිවත්තා⁵ විහතා පුපු,
සයනති විනිවිද්ධඛයා දිසං ජග්ගනති සංවරිං.
3630. තතො රත්තා විවසනෙ මහතිං පබ්බතුපමං,
ලොහකුලිං සවජ්ජනති තතං අභිසම්මුදකං.
3631. එවං දිවා ච රත්තො ච දුස්සීලා මොහපාරුතා,
අනුභොතති සකං කමමං පුබ්බෙ දුක්ඛතමත්තතො.
3632. යා ච හරියා ධනකකීතා සාමිකං අතිමඤ්ඤති,
සසුං වා සසුරං වාපි ජෙට්ඨං වාපි නනඤ්ඤරං⁶.
3633. තස්සා වඬෙධන ජිව්ග්ගං නිබ්බහනති සබ්බන්තං,
සබ්බාමමත්තං කිම්භං ජිව්හං පස්සති අත්තතො
විඤ්ඤාපෙතුං සංකොති තාපනෙ පෙවව⁷ පවවති.

1. මාතුසොලතෙ දුඛං - මජ්ඣං, සරා, මත්තිසො - වී.
2. ගඛපාතියො - මජ්ඣං.
3. අතිවාරා - මජ්ඣං, අතිවාරි - වී.
4. අධොක්ඛන්ධා - මජ්ඣං, වී.
5. චිවත්තා - මජ්ඣං.
6. නඤ්ඤරං - සරා, මජ්ඣං.
7. පවව - මජ්ඣං.

3634. ඔරබිභිකා සුකරිකා මව්ඝිකා මීගබ්භකා,
වොරා ගොසාතකා ලුඤ්ඤා අවිභේදා වභේදකාරකා.
3635. සක්භි ලොහකුට්ඨි නෙකංසෙභි උසුභි ව,
භඤ්ඤාමානා බාරනදිං පපතන්ති¹ අවංසිරා.
3636. සායං පාතො කුටකාරී අයොකුට්ඨි භඤ්ඤාති,
තතො වතං දුරන්තානං පරෙසං භුඤ්ජතෙ² සදා.
3637. ධබ්බා හෙරණ්ඩකා³ ගිජ්ඣා කාකොළා ව අයොමුඛා,
විපච්ඡාමානං⁴ බාදන්ති නරං කිබ්බිසකාරිනං.
3638. යෙ මීගෙන මීගං භන්ති පකඛං වා පත පකඛිනා,
අසන්තා රජසා ඡන්තා ගන්තා තෙ නිරයුසස්සදං.
3639. සන්තො ව උඤ්ඤං ගවජන්ති සුචිභේදනිධ කමමුනා,
සුචිභේදස්ස ඵලං පස්ස සහිජ්ඣ දෙවා සමුගමකා.
3640. තං තං බ්‍රුමි මහාරාජ ධම්මං රට්ඨපති වර,
කථා⁵ කථා රාජ වරාහි ධම්මං.
යථා තං සුචිභේදං නානුතප්පෙය්‍ය පවිජාති.

සඤ්ඤා ජාතකං.

සටහිතිපාතං නිට්ඨිතං.

කසුප්පාදි:

අථ සටහිතිපාතමහි සුභාථ මම භාසිතං,
පවරො සොණක අරිජුමසව්භයනො
තථා වුත්ත රට්ඨසහ කිව්ව වරොති.

1. සංපතන්ති-මඡසං.
2. භුඤ්ජතෙ-මඡසං.
3. හෙරණ්ඩකා-මඡසං.
4. විපච්ඡාමානං-වි.
5. කථාරාජ-මඡසං.

සත්තනිතිපාතො

1. කුසජාතකං

3641. ඉදං තෙ රට්ඨං සධනං සයොගං
සකායුරං සබ්බකාමුපපන්නං,
ඉදතො රජජං අනුසාස අමම
වෙජ්මහං යඤ්ච පියා පභාවතී.
3642. අනුජජ්ඣතො හරං මහන්නං¹
දිවා ච රතො ච නිසීඨකාලෙ²,
පටිගව්ජ කං ඛිප්පං කුසාවතී. කුස
න ඉවජාමී³ දුබ්බණ්ණමහං වසන්නං.
3643. නාහං ගමිස්සාමි ඉතො කුසාවතී.
පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව,
රමාමි මද්දස්ස නිකෙතරමම
භික්ඛාන රට්ඨං තව දස්සතො රතො.
3644. පභාවතී වණ්ණපලොභිතො තව
සමුලුභරූපො චිවරාමි මෙදිනි,
දිසං න ජානාමි කුතොමි ආගතො
තයමි මතො මිගමඤ්ඤොවනො.
3645. සුවණ්ණවීරවසනො ජාතරූපසුමෙධලො,
සුසෙසාණි⁴ තව කාමා හි නාහං රජෙන්නමිත්තො.
3646. අබ්බු හි තස්ස හො හොති යො අනිවජනනමිවජනි
අකාමං රජ කාමෙහි අකතො කතා මිවජසි.
3647. අකාමං වා සකාමං වා යො නරො ලහතෙ පියං
ලාහමෙත්ථ පසංසාමී⁵ අලාහො තත්ථ පාපකො.

1. මහනි - මජ්ඣං.
2. නිසීඨකාලෙ - මජ්ඣං.
3. නිවජාමි - මජ්ඣං.
4. සුසෙසාණි - මජ්ඣං.
5. කප්ප - මජ්ඣං.
6. පසංසාම - මජ්ඣං, වී.

3648. පාසාණසාරං බණ්ඩි කණිකාරසස දරුතා,
වාතං ජාලෙන බාධෙසි යො අනිව්‍යතානම්ව්‍යති.
3649. පාසාණො නුන තෙ හදයෙ ඔහිතො මුද්‍රකඛණේ,
යො තෙ සාතං න විඤ්ථි තිරොජනපදගතො.
3650. යද මං භුකුට්ඨි¹ කතවා රාජපුත්ති උදික්ඛසි,
ආළාරිකො තද හොමි රඤ්ඤස්ස මද්දසස්² ටීපුරෙ.
3651. යද උම්භයමානා මං රාජපුත්ති උදික්ඛසි,
නාළාරිකො තද හොමි රාජා හොමි තද කුසො.
3652. සථෙ හි වචනං සාවං නෙමිත්තානං හවිසසති,
නෙව මෙ ත්වං පති අසස කාමං ඡිඤ්ඤාතු සත්තධා.
3653. සථෙ හි වචනං සාවං අඤ්ඤස්සං යදි වා මම,
නෙව තුයහං පති අත්ථි අඤ්ඤස්ස සිහසසරා කුසා.
3654. නෙක්ඛං³ ගීවනෙන කාරෙසසං පතවා බුජෙජ් කුසාවතිං,
සථෙ මං නාගනාසුරු ඔලොකෙය්‍ය පභාවති.
3655. නෙක්ඛං ගීවනෙන කාරෙසසං⁴ පතවා බුජෙජ් කුසාවතිං,
සථෙ මං නාගනාසුරු⁵ ආලපෙය්‍ය පභාවති.
3656. නෙක්ඛං ගීවනෙන කාරෙසසං පතවා බුජෙජ් කුසාවතිං,
සථෙ මං නාගනාසුරු උම්භායෙය්‍ය⁶ පභාවති.
3657. නෙක්ඛං ගීවනෙන කාරෙසසං පතවා බුජෙජ් කුසාවතිං,
සථෙ මං නාගනාසුරු පම්භායෙය්‍ය⁷ පභාවති.
3658. නෙක්ඛං ගීවනෙන කාරෙසසං පතවා බුජෙජ් කුසාවතිං,
සථෙ මං නාගනාසුරු පාණිති⁸ උපසම්ච්ඡෙය.

1. භුකුට්ඨිකං - වී.

2. දද්දසසනෙත - මජ්ඣං.

3. නික්ඛං - මජ්ඣං.

4. කාරිසසං - මජ්ඣං.

5. අනාගනාසුරු - මජ්ඣං. ස්‍යා. නාගනාසුරං - වී.

6. උම්භායෙය්‍ය - වී. මජ්ඣං.

7. පම්භායෙය්‍ය - වී. මජ්ඣං.

8. පාණිතා - මජ්ඣං.

3659. නභි නුනායං රාජපුත්තී කුසෙ සාතමි විඤ්ඤි,
ආලාරිකෙ භතෙ¹ පොසෙ වෙතනෙන² අනත්තකෙ.
3660. නභි නුනා³ අයං බුද්ධා ලහති ජිව්හාය ඡෙදනං,
සුන්තිසිතෙන සකෙතන ඵලං දුක්ඛාසිතං භණං.
3661. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහායසොති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
3662. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහඤ්ඤාති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
3663. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහබ්බලොති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
3664. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහාරට්ඨාති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
3665. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මහාරාජාති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
3666. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
සීහසුරොති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
3667. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
වග්ගසුරොති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
3668. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
බිඤ්ඤසුරොති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.
3669. මා නං රුපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මඤ්ඤසුරොති කකාන කරසසු රුචිරෙ පියං.

1. භට්ට - මජ්ඣං.

2. වෙතනනෙත - මජ්ඣං.

3. නුනායං සා බුද්ධා - මජ්ඣං.

3670. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
මධුරස්සරොති කඤ්ඤාන කරස්ස රූචිරෙ පියං.
3671. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
සත්තප්පොති කඤ්ඤාන කරස්ස රූචිරෙ පියං.
3672. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
බ්‍රහ්මයොති කඤ්ඤාන කරස්ස රූචිරෙ පියං.
3673. මා නං රූපෙන පාමෙසි ආරොහෙන පභාවති,
කුසරාජාති කඤ්ඤාන කරස්ස රූචිරෙ පියං.
3674. එතෙ නාගා උප්පද්ධා සබ්බෙ තිට්ඨන්ති වමුඤ්ඤා,
සුරා මද්දන්ති පාකාරං ආනෙනෙත්තං පභාවති.
3675. සත්ත බණ්ණං¹ කඤ්ඤාන අහමෙතං පභාවති,
බ්‍රහ්මයානං පදස්සාමි යෙ මං භන්තමිධාගතා.
3676. අරුචංසි රාජපුත්ති සාමා කොසෙය්‍යවාසිති,
අස්සපුණ්ණොති නෙත්තෙති දුස්සංසුරකම්මතා.
3677. තං නුත කකකුපසෙවිතං මුඛං
ආද්‍යස්සන්තා උරුප වට්ඨෙත්ති,
සුභං සුනෙත්තං වීරජං අනඛං
ජුඛං වතෙ යස්සති බ්‍රහ්මයෙති.
3678. තෙ නුත මෙ අසිතෙ චෙලලිතග්ගෙ
කෙසෙ මුදු වන්දනසාරලිතෙ,
සමාකුලෙ සිව්විකාය² මජ්ඣෙති
පාදෙති ගිජ්ඣා පරිකම්බයන්ති³.
3679. කා නුත මෙ තම්බනවා සුලොමා
බාහා මුදු වන්දනසාරලිතා,
ජිහ්වා වතෙ උජ්ඣන්තා බ්‍රහ්මයෙති
ගස්සා බ්‍රහ්මා ගවස්සති යෙනකාමං.

1. බ්‍රහ්ම - මජ්ඣං.
2. සිව්විකාය - මජ්ඣං.
3. පරිකම්බයන්ති - මජ්ඣං.

3680. තෙ නුත තාලුපනිහෙ අලමෙ
නිසෙවිතෙ කාසිකව්ඤ්ජනෙ,
ථනෙසු මෙ ලමිඤ්ජනි සිගාලො¹
මාතුව පුතො තරුණො තනුජො.
3681. තං නුත සොණං පුච්ඡං සුකොට්ඨිතං
නිසෙවිතං කඤ්ඤා මෙබ්බාහි,²
ඡිත්තං වනෙ බන්ධියෙහි අවසං
සිගාලසංඝා පරිකඩ්ඪයනති.³
3682. සොණා ධම්මා සිගාලා ව යෙ වඤ්ඤා සනති දුට්ඨො,
අජරා නුත හෙසසනති හකබ්බිකා පභාවති.
3683. සචෙ මංසාති හාරෙසුං⁴ බන්ධියා දුරගාමිනො,
අට්ඨිති අමම යාවිකා අනුපජ්ඣෙ⁵ දහාථ නං.
3684. ඛෙත්තාති අමම කාරෙකා කණ්ණිකාරෙකා රොපය,
යද්ද තෙ පුප්ඵිතා අසු හෙමනනානං හිමච්චයෙ
සරෙය්‍යාථ මම. අමම ඵච්චණ්ණො පභාවති.
3685. තස්සා මාතා ලද්ධාසි බන්ධියා දෙවචණ්ණි,
දිසා අසිඤ්ඤා සුණ්ණා රඤ්ඤා මද්දසස පිපුරෙ.
3686. ඉමිනා නුත අසිනා සුසංඤ්ඤං තනුමජ්ඣමං,
ධිතරං මම හංචානං⁶ බන්ධියානං පදාසසි.
3687. න මෙ අකාසි වචනං අකාමාය පුතතිකෙ,
සාජ්ජ ලොහිතසංකප්පනා ගඤ්ඤිසි⁷ යමසාධනං.
3688. ඵච්චාපජ්ජති පොසො පාපියඤ්ඤා නිගව්ජති,
යො චෙ හිතානං වචනං න කරං අකාමසිනං.
3689. සචෙ කං අමම ධාරෙසි⁸ කුමාරං වාරුඤ්ජනං,
කුසෙන ජාතං බන්ධියං සුචණ්ණමණිමෙබ්බං
පුජිතං ඤාතිසංඛෙහි න ගඤ්ඤිසි යමකඛයං.
3690. යකාසු හෙරි නදති කුඤ්ඤරො පටිකුජ්ජති,⁹
බන්ධියානං කුලෙ හද්දෙ කිනනු සුබතරං තතො.

1. සිගාලො - වී. මජ්ඣ.

2. මෙබ්බෙහි - මජ්ඣ.

3. ගඤ්ඤාපකො ගව්ජති යෙන කාම - වී.

4. හරිංසු - මජ්ඣ.

5. අනුපජ්ඣෙ - මජ්ඣ.

6. ධිතරං මද්දහනකාන.

7. ගව්ජති - මජ්ඣ.

8. සචෙව අජජධාරෙසි - මජ්ඣ.

9. කුඤ්ඤරොව නිකුජ්ජති - වී, මජ්ඣ., සතා.

3691. අසොසා හසිසති දොරෙ කුමාරො උපරොදති,
බන්තියානං කුලෙ හද්දෙ කිත්තු සුඛතරං තතො.
3692. මයුරකොණ්ඨාගිරුදෙ කොකිලාගිතිකුපිතෙ,
බන්තියානං කුලෙ හද්දෙ කිත්තු සුඛතරං තතො.
3693. කභං නුබො සතකුමදුතො පරරට්ඨපමදුතො,
කුසො සොළාරපඤ්ඤාණො යො නො දුක්ඛා පමොවයෙ.
3694. ඉධෙව යො සතකුමදුතො¹ පරරට්ඨපමදුතො,
කුසො සොළාරපඤ්ඤාණො යො නො දුක්ඛා² පමොවයෙ.
3695. උමමක්කිකා නු හණ්ඨි ආදු බාලාව³ භාසසි,
කුසො වෙ ආගතො අසස කිං න ජානෙමු තං මයං.
3696. එසො ආළාරිකො පොසො කුමාරිපුරමනතරෙ,
දළහං කරවාන සංවෙලලිං⁴ කුමිං ධොවති ඔනතො.
3697. වෙණි ජලෙසි වණ්ඤාලි ආදුසි කුලගන්ධිති,
කථං මදුකුලෙ ජාතා දසං කසිරාසි කාමුකං.
3698. නමිති වෙණි න වණ්ඤාලි න වමිති කුලගන්ධිති,
ඔක්කාකපුත්තො හදුනොති තවත්තු දසොති මඤ්ඤසි.
3699. යො බ්‍රාහ්මණසහස්සාති සදු භොජෙති විසතිං,
ඔක්කාකපුත්තො හදුනොති තවත්තු දසොති මඤ්ඤසි.
3700. යසො නාගසහස්සාති සදු භොජෙති විසතිං,
ඔක්කාකපුත්තො හදුනොති තවත්තු දසොති මඤ්ඤසි.

1. සතකුමදුතො - මජ්ඣං.
2. සතකුමදුතො - මජ්ඣං.
3. අනධිබාලා - මජ්ඣං.
අනධිබාලා පහසසි - සා.
4. සංවෙලලිං - මජ්ඣං, සා.

3701. යසස අසසසහසසානි සද හොජෙනති වීසනිං,
ඔකකාකපුතො හදදෙනා කිනතු දසොසි මඤ්ඤසි.
3702. යසස රථසහසසානි සද යොජෙනති වීසනිං,
ඔකකාකපුතො හදදෙනා කිනතු දසොති මඤ්ඤසි.
3703. යසස උසහසහසසානි සද යොජෙනති වීසනිං,
ඔකකාකපුතො හදදෙනා කිනතු දසොති මඤ්ඤසි.
3704. යසස ධෙත්‍රසහසසානි සද දුග්ගනති¹ වීසනිං,
ඔකකාකපුතො හදදෙනා කිනතු දසොති මඤ්ඤසි.
3705. තසස තෙ දුක්ඛං බාලෙ යං ඛක්ඛියං මහබ්බලං,
නාගං මණ්ඩුකවණ්ණෙන න තං අකබ්බසි ආගතං.²
3706. අපරාධං මහාරාජ කිං නො ඛම රථේසහ,
යං තං අඤ්ඤාතවෙසෙන නඤ්ඤසිමහා ඉධාගතං.
3707. මාදිසස්ස න තං ජතනං යොහං අළාරිකො හවෙ,
කිංඤ්ඤව මෙ පසිදස්සු නත්ථි තෙ දෙව දුක්ඛං.
3708. ගව්ඡ බාලෙ බමාපෙහි කුසරාජං මහබ්බලං,
බමාපිතො කුසරාජා සො තෙ දසසති ජීවිතං.
3709. පිතුස්ස චචනං සුත්වා දෙවවණ්ණි පභාවතී,
සිරසා අග්ගහි පාදෙ කුසරාජං මහබ්බලං.
3710. යා ඉමා රතොසා අතිසක්කන්තා තා ඉමා දෙව තයා වීතා.
වන්දෙ තෙ සිරසා පාදෙ මා මෙ කුජකි රථේසහ.
3711. සච්චං තෙ⁴ පටිජානාමි මහාරාජ සුණ්ණෙහි මෙ,
න වාපි අපජියං⁵ තුග්ගං කරෙය්‍යාමි අහං පුත.

1. දුග්ගනති - මජ්ඣිම. වී. සයා.
2. නතං ආකබ්බසිමාගතං - මජ්ඣිම. සයා.
4. සබ්බං තෙ - මජ්ඣිම.
5. අපජියං - මජ්ඣිම.

3712. එවකෙදී යාවමානාය වඩන. මේ න කාහසි,
ඉදහි ම. කාතො හනිවා බන්ධනයානං පදසසති.
3713. එවනොන යාවමානාය කිං න කාහාමි තෙ වචො,
විකුදො තාසම් කලාණි මා කිං හාසි පභාවති.
3714. සවචනොන පටිජානාමි රාජපුත්ති පුණොති මෙ,
න වාපි අප්පියං තුණ්ණං කරෙය්‍යාමි අභං පුත.
3715. තච කාමා හි සුසෙසාණි බහුං දුක්ඛං තිතිකඛ්ඨං,
පහු මද්දකුලං ගතවා නයිතුං තං පභාවති.
3716. යොජයන්තු රථෙ අසෙස නානාවිනො සමාහිතො,
අථ දක්ඛරි මෙ චෙතං විධිමෙත්තාසස සන්නචො.
3717. තස්සො තස්ස උදික්ඛිංසු රඤ්ඤො මද්දසස පිපුරෙ,¹
විජමහමානං සිහංච පොථෙත්තං දිගුණං හුජං.
3718. හත්ථිකඛ්ඨස්සො ආරුණ ආරොපෙත්වා පභාවතිං,
සඛ්භාමං ඔත්ථිත්වාන සිහනාදං නදී කුසො.
3719. තස්ස තං නදන්තො පුත්වා සිහසෙසවිතරෙ මිහා,
බන්ධයා විපලාසිංසු කුසද්දසහයට්ඨිතා.
3720. හත්ථාරොහා අනිකට්ඨා රථිකා පත්තකාරකා,
අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ජිජුහති කුසසද්දහයට්ඨිතා.
3721. තසම් සඛ්භාමසියසම් පසසිත්වා තුට්ඨමානසො,²
කුසස්ස රඤ්ඤො දෙවිත්ඤ්ඤ අද්ද වෙරොචනං මණිං.
3722. සො තං විජිත්වා සඛ්භාමං ලඤ්ඤා වෙරොචනං මණිං,
හත්ථිකඛ්ඨිතො රාජා පාවෙකඛ්ඨි නගරං පුරං.
3723. ජිවගාහං⁴ ගහෙත්වාන බන්ධිත්වා සන්න බන්ධය,
සසුරසුප්පනාමෙසි ඉමෙ තෙ දෙව සන්නචො.

1. මද්දසසනෙහ පුරෙ - මජ්ඣ.

2. තුට්ඨමානසො - වී. මජ්ඣ.

3. ජිවගාහං - මජ්ඣ.

3724. සබ්බෙව් තෙ වසබ්බතා අමිත්තා විහතා තව,
කාමං කරොහි තෙ තයා මුඤ්චි වා තෙ භනස්සු වා.
3725. තුලොව්¹ සත්තවො එතෙ නහි තෙ මඤ්ඤා සත්තවො,
තිබ්බෙසු වා මහාරාජ මුඤ්චි වා තෙ භනස්සු වා.
3726. ඉමා තෙ ධීතරො සත්ත දෙවකඤ්ඤපමා සුභා,
දදහි නෙසං එකෙකං භොතතු ජාමාතරො තව.
3727. අමිත්තකඤ්චි තාසඤ්ච තිං නො සබ්බසම්පසරො,
තිබ්බෙසු වා මහාරාජ දෙහි නෙසං යදිවජ්ඣි.
3728. එකමෙකස්ස එකෙකං අදු සීහස්සරො කුසො,
බ්බතියානං තදු නෙසං රඤ්ඤා මදුස්ස ධීතරො.
3729. පිණ්ඩා² තෙන ලාභෙන තුට්ඨා සීහස්සරෙ කුසෙ,
සකරට්ඨානි පාසිංසු බ්බතියා සත්ත තාවදෙ.
3730. පභාවතිඤ්ච ආදය මණිං වෙරොවනං සුභං,
කුසාවතිං කුසො රාජා අගමාසි මහබ්බලො.
3731. ත්‍යස්සු එකරට්ඨො යනතා පටිසනතා කුසාවතිං,
සමානා විණ්ණරුපෙන නාඤ්ඤමඤ්ඤමර්.රොවස්සු.³
3732. මාතා පුත්තෙන සබ්බඤ්ඤි උභයො ව ජයමංසති,
සමඤ්ඤා තෙ තදු ආස්සං චිතං ධරණිමාවස්සනති.

1. කුසජාතකං.

1. තුලොව් - වී, මජ්ඣං, සුභා.
2. පිණ්ඩා - වී, මජ්ඣං,
3. රොවයිංසු - මජ්ඣං.

2. සොණනාඤ්ඤාපාතකං

3733. දෙවනානුසි ගන්ධබ්බො ආදු සකොනා පුරිඤ්ඤො,
මනුස්සහුතො ඉද්ධිමා කථං ජානෙමු නං මයං.
3734. නමහි දෙවො න ගන්ධබ්බො නමහි සකොනා පුරිඤ්ඤො,
මනුස්සහුතො ඉද්ධිමා එවං ජානාහි භාරත.¹
3735. කතරුපමිදං භොතා² වෙය්‍යාවච්චං අනපාකං,
දෙවමිති වස්සමානමහි අනොවස්සං භවං අකා.
3736. තතො වාතාතපෙ සොරෙ සීතවජායං භවං අකා,
තතො අමිත්තමජෙක්ඛි³ ව සරතාණං භවං අකා.
3737. තතො ජීතානි රට්ඨානි වසිතො තෙ භවං අකා,
තතො එකසකං ඛතො අනුයතො භවං අකා.
3738. පඤ්ඤාසු⁴ මයං භොතො වර නං භඤ්ඤමිච්ඡසි,
භජ්ජියානං අස්සරථං නාරියො ව අලඬ්ඛනා
නිවෙසනානි රමමානි මයං භොතො දදමසෙ.
3739. අථ වා අභිග්ග වා මගධෙ⁵ මයං භොතො දදමසෙ,
අථ වා අස්සකාවතනිං සුමනා දමම තෙ මයං.
3740. උපධංචං වාපි රජ්ජස්ස මයං භොතො දදමසෙ,
සචෙ තෙ අත්ථො රජෙජ්ජන අනුසාස යදිච්ඡසි.
3741. න මෙ අත්ථොපි රජෙජ්ජන නගරෙන ධනෙන වා,
අත්ථොපි ජනපදෙන අත්ථො මඤ්ඤං න විජ්ජති.
3742. භොතොව රට්ඨෙ විජිතෙ අරඤ්ඤෙ අත්ථි අස්සමො,
පිතා මඤ්ඤං ජනෙත්ති ව උභො සම්මනති අස්සමෙ.
3743. තෙසාහං පුබ්බචරියෙසු පුඤ්ඤං න ලභාමි⁷ කාතචෙ,
භවනතං අජ්ඣාචරං කත්වා භොණං යාවාමු⁸ සංවරං.

1. භාරත - මජ්ඣං.
2. භොතො - ස්වා.
3. අමිත්තමජෙක්ඛි - මජ්ඣං, ස්වා.
4. පඤ්ඤාසු - මජ්ඣං.
5. වදනං භඤ්ඤමිච්ඡසි - මජ්ඣං.
6. අථවච්චිතො මගධෙ - මජ්ඣං, ස්වා.
7. ලභාමි - මජ්ඣං.
8. යාවාමු - මජ්ඣං.

3744. කරොමි තෙ තං වචනං යං මං භණ්හි බ්‍රාහ්මණ,
එතඤ්ච ඛො නො අකඛාහි කීවනොනා භොන්තු යාවකා.
3745. පරොසතං ජානපද්¹ මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණා,
ඉමෙ ව ඛතියා සබ්බෙ අභිජාතා යසස්සිතො
භවඤ්ච රාජා මනොජො අලං භෙස්සතති යාවකා.
3746. හත්ථි අසෙස ව යොජෙතඤ්ඤ රථං සන්තය්‍යා සාරථී,
ආබ්‍රාහ්මණාති ගණනථ පාදෙස්සසාරයං ධජෙ
අසසමං තං ගමිස්සාමි යත්ථ සමමති කොසියො.
3747. තනො ව රාජා පායාසි සෙනාය වතුරඛිනී,
අගමාසි² අසසමං රමමං යත්ථ සමමති කොසියො.
3748. කස්ස කාදම්බයො³ කාජො වෙහාසං වතුරිඤ්ඤලං,
අංසං අසමච්ඡිසං එති උද්භාරස්ස ගච්ඡතො.
3749. අහං යොජො මහාරාජ, තාපසො සහිතඛිතො,
හරාමි මාතාපිතරො රත්තජිවමතජිතො.
3750. වනෙ එලඤ්ච මුලඤ්ච ආහරිතො දිසමන්ති,
පොසෙමි මාතාපිතරො පුබ්බකතමනුස්සරං.
3751. ඉච්ඡාම අසසමං ගන්තුං යත්ථ සමමති කොසියො,
මග්ගං නො යොණ අකඛාහි යෙන ගච්ඡමු අසසමං.
3752. අයං එකපදී රාජ යෙනෙනං මෙසසන්තිහං,
කොච්ඡාරෙහි සඤ්ජන්තං එත්ථ සමමති කොසියො.
3753. ඉදං වජාන පක්කාමි තරමානො මහාඉසි,
වෙහාසෙ අනාලික්ඛස්මි අනුසාසිතාන ඛතියෙ.
3754. අසසමං පරිමජ්ඣිතො පඤ්ඤාපෙතාන ආසනං,
පණ්ණසාලං පටිසිතො පිතරං පටිබොධයි.

1. ජනපද - වී. මජ්ඣ.

2. අගමා - වී. මජ්ඣ.

3. කාදම්බයො - මජ්ඣ.

3755. ඉමෙ ආයතනී රාජානො අභිජාතා යසසිනො,
අයසමා නිකඛිඤ්ඤාන නිසිද්ධි¹ මහාඉසි.
3756. කසස තං වචනං සුඤ්ඤා තරමානො මහාඉසි,
අයසමා නිකඛිඤ්ඤාන පඤ්ඤාමිති උපාචිසි.
3757. තඤ්ඤා දිස්වාන ආයතනං ජලනතරිච තෙජසා,
ඛනන² සඤ්ඤාපරිබ්බලහං කොසියො එතදබ්බවි.
3758. කසස හෙරි මුද්ධො ව සඤ්ඤා පණ්ඩිතො³,
පුරතො පටිපන්නානි භාසයනතා රථෙසහං.
3759. කසස කඤ්ඤානපට්ටන පුට්ඨනා විජ්ජවණ්ණිනා,
යුවා කලාපසන්නද්ධො කො එති සිරියා ජලං.
3760. උක්කා මුඛෙ⁴ පහට්ඨංච ඛදිරඤ්ඤාරසනිහං,
මුඛඤ්ඤා රුචිරං භාති කො එති සිරියා ජලං.
3761. කසස පග්ගහිතං ජනනං සසලාකං මනොරමං,
ආදිච්චරංසාවරණං⁵ කො එති සිරියා ජලං.
3762. කසස අඤ්ඤා පරිග්ගහො වාලවිජනිමුක්තමා,
වරතති වරපඤ්ඤාසස⁶ හත්ථිකඛ්ඤ්ඤාන ආයතො.
3763. කසස සෙතානි ජනනානි ආජානියා ව වමේකා,⁷
සමනතා පරිකීරතති කො එති සිරියා ජලං.
3764. කසස එකසතං ඛතා අනුයනතා යසසිනො,
සමනතා අනුපරියනති කො එති සිරියා ජලං.
3765. හත්ථි අසසා රථා පතති සෙතාය චතුරඤ්ඤා,
සමනතා අනුපරියනති කො එති සිරියා ජලං.
3766. කසසසා මහති සෙතා පිට්ඨිතො අනුචක්කති,
අකඤ්ඤාන අපරියනතා සාගරසෙසව උමිසො.

1. නිසිද්ධි - මහා ඉසෙ - වි, මජ්ඣිමනිකාය.
2. ඛනන - මජ්ඣිමනිකාය.
3. නිසිද්ධි - මජ්ඣිමනිකාය.
4. මුඛ - මජ්ඣිමනිකාය.
5. ආදිච්ච රසාවරණ - ම.ජ.ස.
6. වරපඤ්ඤාසස - මජ්ඣිමනිකාය.
7. වමේකා - මජ්ඣිමනිකාය.

310 ඡායකපාළි-සත්තකීතිපාතො

3767. රාජාභිරාජා මනොජො ඉන්ද්‍රව ජයතං පතී,
නානුසසජ්ඣාචරං එති අසසමං බ්‍රහ්මචාරීනං.
3768. තසෙසසා මහතී සෙනා පිට්ඨිතො අනුවත්තතී,
අපකබ්‍රහ්මනී අපරියන්තා සාගරසෙසව උච්ඡියො.
3769. අනුලික්ඛා වජ්‍රනොන කාසිකුත්තමධාරීනො,
සබ්බෙ පඤ්ඤාත්‍රිකා හුස්වා ඉසීනං අජක්ඛපාගමුං.
3770. කච්චී නු භොතො කුසලං කච්චී භොතො අනාමයං,
කච්චී උඤ්ජන යාපෙථ කච්චී මූලඵලා බහු.
3771. කච්චී ඩංසා ව මකසා අපසමෙව සිරිංසපා,
වනෙ වාලම්භාකීන්ද්‍රණණ්ණ කච්චී භිංසා න විජ්ජතී.
3772. කුසලඤ්ඤව නො රාජ අරො රාජ අනාමයං,
අරො උඤ්ජන යාපෙම අරො මූලඵලා බහු.
3773. අරො ඩංසා ව මකසා අපසමෙව සිරිංසපා,¹
වනෙ වාලම්භාකීන්ද්‍රණණ්ණ භිංසා අභෙං² න විජ්ජතී.
3774. බහුතී ව්‍යසප්පගානී අසසමෙ වසනො³ ඉධ.
නාභිජානාමී උපන්නං ආබාධං අමනොරමං.
3775. ස්වාගතනොත මහාරාජ අරො තෙ අදුරාගතං,
ඉසසරොසි අනුප්පනොතා යං ඉධස්සී පච්චෙය.⁴
3776. තිත්ඤ්ඤානී⁵ පියාලානී මධුකෙ කාස⁶ මාරියො,
ඵලානී බුද්ධකප්පානී භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.
3777. ඉදංපි පානීයං සීතං ආහතං ගිරිඤ්ඤරා,
තනො පිච මහාරාජ සචෙ නිං අභිකච්ඤසි.
3778. පථිග්ගභීතං යං දින්නං සබ්බස්ස අභිසියං කතං,
නානුසසාපි නිසාමෙථ වචනං යං⁷ පවකඛතී.

1. සරිසපා - මජ්ඣ.
2. භෙං - මජ්ඣ.
3. සමනො - මජ්ඣ., සමනං - ව.
4. පච්චෙය - මජ්ඣ.
5. තිත්ඤ්ඤානී - මජ්ඣ.
6. කාස - වී. මජ්ඣ.
7. යො - මජ්ඣ.

3779. අජ්ඣාචරමො නන්දස්ස භොතො සන්තිකමාගතො,
සුඤ්ඤානං මෙ භවං වචනං නන්දස්ස පරිසායං ව.

3780. පරොසතං ජානපදං මහාසාලා ව බ්‍රාහ්මණා,
ඉමෙ ව ඛනියා සමබ්බ අභිජාතා යසස්සිතො
භවන්ති රාජා මනොජො අනුමඤ්ඤානං මෙ වචො.

3781. යෙ වසන්ති සමීනාරො යක්ඛානි ඉධ අස්සමෙ,
අරඤ්ඤානං භුතභව්‍යානි සුඤ්ඤානං මම.

3782. නමො කඤ්ඤානං භුතානං ඉසිං වක්ඛාමි සුබ්බතං,
සො ත්‍යාගං දක්ඛිණො¹ බාහු තව කොසිය සම්මතො.

3783. පිතරං මෙ ජනෙත්තින්ති භතතුකාමස්ස මෙ සතො,
වීර පුඤ්ඤමිදං යානං මා මං කොසිය වාරය.

3784. සබ්බිහෙතං උපඤ්ඤාතං මමෙතං උපනිසස්සථ,
උට්ඨානපාරිවරියාය දීඝරත්තං තයා කතං
මාතාපිතුසු පුඤ්ඤානි මම ලොකදදෙ භව.

3785. තථෙව සන්ති මනුජා ධම්මෙ ධම්මපදං විදු,²
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස යථා ජානාසි ත්වං ඉසෙ.

3786. උට්ඨානපාරිවරියාය මාතාපිතු සුබ්බවතං,
තං මං පුඤ්ඤානිවාරෙති අරියමග්ගාවරො නරො.

3787. සුඤ්ඤානං භොතො වචනං භාතු³ රජ්ඣාචරා මම,
කුලවංසං මහාරාජ පොරාණං පරිභාසයං
අධම්මචාරී⁴ යො ජෙට්ඨො නිරයං සො උපපජ්ජති.

1. දක්ඛිණං - මජ්ඣ.

2. විදු - මජ්ඣ.

3. භාතු - වී. මජ්ඣ.

4. අධම්මචාරී ජෙට්ඨො - මජ්ඣ., ස්‍යා
අධ්මාරී ජෙට්ඨො - වී.

3788. යෙ ව ධම්මස්ස කුසලා පොරාණස්ස දිසමපති,
වාරිකෙනන ව සමපක්කා න තෙ ගවජනති දුග්ගතිං.

3789. මාතාපිතා ව භාතා ව භගිනී ඤාතිඛන්ධවා,
සංඛෙධ ජෙට්ඨස්ස තෙ භාරා එවං ජානාහි භාරත.¹

3790. ආදිට්ඨවා ගරුං භාරං නාවිකො විය උස්සහෙ,
ධම්මඤ්ඤි නප්පමජ්ජාමි² ජෙට්ඨොවස්මි රථෙසහ.

3791. අධිගතමහා³ තමෙ ඤාණං ජාලංව ජාතවෙදනො,⁴
එවමෙව නො භවං ධම්මං කොසියො පවිදංසයි.

3792. යථා උදයමාදිවො වාසුදෙවො පහඬ්ඤරො,
පාණිනං පවිදංසෙති රූපං කල්‍යාණපාපකං
එවමෙව නො භවං ධම්මං කොසියො පවිදංසයි.

3793. එවං මෙ යාවමානස්ස අඤ්ජලිං නාවබුජ්ඣංථ,
තව බභ්චවරො⁵ හෙස්සං වුට්ඨිතො පරිවාරකො.⁶

3794. අඤ්ඤා නඤ්ජ පජානාසි සඤ්චම්මං සබ්බං දෙසිතං,
අරියො අරියසමාවාරො බාළහං කං මම රූචවසි.

3795. භවනතං වද්මි හොතිඤ්ඤි සුඤ්ඤාථ වචනං මම,
නායං භාරො භාරමනෙතා අහු මය්හං කුද්දවනං

1. භාරධ - මජ්ඣං,
2. පමජ්ජාමි න - මජ්ඣං,
3. අධිගමා - මජ්ඣං, අධිගමනා - ස්‍යා,
4. ජාතවෙදයො - මජ්ඣං,
5. තවුපට්ඨවරො - මජ්ඣං, තවපට්ඨවරො - ස්‍යා,
6. පරිවාරිකො - මජ්ඣං,

3796. තං මං උපට්ඨිතං සනතං මාතෘපිතු සුඛාවහං,
නන්දෙ අජ්ඣාචරං කතං උපට්ඨානාය යාවති.
3797. යො වෙ ඉච්ඡති කාමෙන සනතානං බ්‍රහ්මචාරිනං,
නන්දං වො වරථ ඵකො කං නන්දෙ උපතිට්ඨතු.
3798. තයා තාත අනුඤ්ඤානා සොණං තං නිසසිතා මයං,
උපසාධිතුං¹ ලභෙ නන්දං මුඛති බ්‍රහ්මචාරිනං.
3799. අසසඤ්ඤාවි කරුණං පවාළං මාඵතෙරිනං,
විරසසං නන්දං දිසවාන හදයං මෙ පවෙධති.
3800. යද සුත්තාපි සුපිනෙ² නන්දං පසසාමි ආගතං,
උදග්ගා සුමනා හොමි නන්දෙ නො ආගතො අයං.
3801. යද ව පටිබුජ්ඣිතං නන්දං පසසාමි නාගතං,
භීයො³ ආවිසති සොකො දෙමනස්සඤ්ඤිතප්පකං.
3802. සාහං අජ්ජ විරසසමපි නන්දං පසසාමි ආගතං,
හතතු ව මඤ්ඤාපි පියො නන්දෙ නො පාවිසී සරං.
3803. පිතු ව⁴ නන්දෙ සුපපියො⁵ යං නන්දෙ නප්පවසෙ සරා,⁶
ලහතු තාත නන්දෙ තං මං නන්දෙ උපතිට්ඨතු.
3804. අනුකම්පිකා⁷ පතිට්ඨා ව පුබ්බෙ රසදදී ව නො,
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස මාතා තං වරතෙ ඉසෙ.
3805. පුබ්බෙ රසදදී ගොතති මාතා පුඤ්ඤපසඤ්ඤිතා,
මග්ගො සග්ගස්ස ලොකස්ස මාතා තං වරතෙ ඉසෙ.
3806. ආකක්ඛමානා පුත්තඵලං දෙවතාය නමස්සති,
නක්ඛිත්තානි ව පුච්ඡති උතුසංවච්ඡරානි ව.
3807. තස්සා උතුසිනාතාය හොති ගඤ්ඤාසවස්සකමො,⁸
තෙන දෙහළිති හොති සුහද තෙන වුවවති.

1. උපසාධිතුං - මජ්ඣං, සූ. 4.
2. සුපිනෙ - මජ්ඣං, සූ. 4.
3. භීයො - මජ්ඣං,
4. පිතු - වී, මජ්ඣං.
5. සුපියො - මජ්ඣං.
6. සරං - මජ්ඣං, සූ. 4.
7. අනුකම්පකා - මජ්ඣං, සූ. 4.
8. වොක්කමො - වී, මජ්ඣං.

3808. සංවජ්ජරං වා උභතං වා පරිහරිතා විජායති,
තෙන සා ජනායතනීති ජනෙතනී තෙන වුවවති.
3809. එනකඛිරෙන ගීතෙන අඛිතපාපුරුෂෙන ව,
රොදනතං පුතතං තොසෙති¹ තොසෙතනී තෙන වුවවති.
3810. තතො වාතාතපෙ සොරෙ මම.² කඛා උදික්ඛති,
දුරකං අපජානනතං³ පොසෙතනී තෙන වුවවති.
3811. යඤ්ච මාතු ධනං භොති යඤ්ච භොති පිතුඤ්ඤානං,
උභයමෙපනස්ස ගොපෙති අපි පුතතස්ස නො සියා
එවං පුතත අද්දං පුතත ඉති මාතා විහඤ්ඤති.
3812. පමතතං පරදුරෙසු නිසීටේ⁴ පතතයොධධනෙ,
සායං පුතතං අනායනතං ඉති මාතා විහඤ්ඤති.
3813. එවං කිව්ඡා හතො පොසො මාතු අපරිවාරකො,
මාතරි මිව්ඡා වරිකාන නිරයං සො උපපජ්ජති.
3814. එවං කිව්ඡා හතො පොසො පිතු අපරිවාරකො,⁵
පිතරි මිව්ඡා වරිකාන නිරයං සො උපපජ්ජති.
3815. ධනාපි⁶ ධනකාමානං නස්සති ඉති මෙ සුතං.
මාතරං අපරිවරිකාන කිව්ඡං වා සො නිගව්ඡති.
3816. ධනාපි ධනකාමානං නස්සති ඉති මෙ සුතං,
පිතරං අපරිවරිකාන කිව්ඡං වා සො නිගව්ඡති.
3817. ආනන්දෙ ව පමාදෙ ව සද්ද හසිතකිළිතං,
මාතරං පරිවරිකාන ලබ්භමෙතං⁷ විජානතො.

1. තොසෙතනී - වී. මජ්ඣං.
2. මමං - මජ්ඣං. මමී - වී.
3. අපජානනතං - වී. මජ්ඣං.
4. නිසීටේ - මජ්ඣං. නිසීටේ - ස්වා.
5. අපරිවාරිකො - මජ්ඣං.
6. ධනං - මජ්ඣං. ස්වා.
7. ලබ්භමෙතං - මජ්ඣං. ස්වා.

3818. ආනන්දෙ ව පමොදෙ ව සද්ද හසිතකීළීතං,
පිතරං පරිවරිඤ්ඤාන ලබ්භමෙතං විජානතො.
3819. දුතඤ්ඤා පියවාවා ව අත්ථවරියා ව යා ඉධ,
සමානාත්තතා ව ධම්මෙසු තස්ස තස්ස යථාරහං.
3820. එතෙ ඛො සඛිකහා ලොකෙ රථසසාණිව යායතො,
එතෙ ව සඛිකහා නාසස්ස න මානා පුත්තකාරණා
ලහෙථ මානං පූජං වා පිතා වා පුත්තකාරණා.
3821. යයමා ව සඛිකහා¹ එතෙ සමචෙකඛිනි පණ්ඩිතා,
තස්මා මහත්තං පපෙසානති පාසංසා² ව හවිනති තෙ.
3822. බ්‍රහ්මාති මාතෘපිතරො පුබ්බාවරියාති වුච්චරෙ,
ආහුනෙය්‍යා ව පුත්තානං පජාය අනුකම්පකා.
3823. තස්මා හි තෙ නමසෙසය්‍ය සක්කරෙය්‍යාථ³ පණ්ඩිතො,
අනෙතන අරො පානෙන ව්‍යෙතන සයනෙන ව
උප්පාදනෙන නිහාපනෙන පාදනං ධොවනෙන ව.
3824. තාය නං පාරිවරියාය මාතෘපිතුසු පණ්ඩිතා,⁴
ඉධෙව⁵ නං පසංසතති පෙව්ව සහෙහ පමොදතිති.

2. සොණනන්දජාතකං.

සත්තතින්පාතො නිට්ඨිතො.

කසප්පඥානං:

අථ සත්තතිමම්භි නිශාතවරෙ
ස හවිං තු කුසාවති රාජවරො,
අථ සොණනන්දවරො ව පුත
අභිවාසිත සත්තතිමම්භි සුතෙති.

1. සඛිකහෙ - මජ්ඣ.
2. පසංසා - ඩී. මජ්ඣ.
3. සක්කරෙය්‍යාථ - මජ්ඣ.
4. පණ්ඩිතො - මජ්ඣ.
5. ඉධෙව - ඩී.

අසිතිනිපාතො

1. චූළභංගජාතකං

3825. සුමුඛ අනුපවිතනතා පකකමනති චිහඛගමා,
ගව්‍ය තුවමපි මා කඬබි නඤ්ඤි¹ සභායනා.
3826. ගවෙජවාහං න වා ගවෙජ න තෙන අමරො සියං,
සුඛිතං තං උපාසිකා දුක්ඛිතං තං කථං ජහෙ.
3827. මරණං වා තයා සද්ධිං ජීවිතං වා තයා විනා,
තදෙව මරණං සෙය්‍යො යඤ්ඤා ජීවෙ තයා විනා.*
3828. නෙස ධම්මො මහාරාජ යං තං එවං ගතං² ජහෙ,
යා ගති තුඤ්ඤාං සා මඤ්ඤාං රුවචතෙ විහගාධිප.³
3829. කා නු පාසෙන බද්ධස්ස⁴ ගති අඤ්ඤා මහානසා,
සා කථං චේතයානස්ස මුක්තස්ස තව රුවචති.
3830. කං වා කං පසස්සෙ අකං මම තුඤ්ඤාං පකම්ම,
ඤ්ඤිතං වාවසිට්ඨානං උභින්නං ජීවිතඝඛයෙ.
3831. යං නු කඤ්ඤානදෙපිච්ඡ⁵ අනෙධන තමසා ගතං,
තාදිසෙ සඤ්ඤිජං පාණං කමස්මභිජොතයෙ.
3832. කථනනු පතතං සෙට්ඨ ධම්මෙ අකං න බුද්ධස්ස,
ධම්මො අපවිතො සනොතා අකං දොසෙති පාණිනං.
3833. සොහං ධම්මං අවෙකඛනොතා ධම්මා චකං සමුට්ඨිතං,
හත්තිඤ්ඤා තස්ස සමපස්සං නාවකඛබ්බි ජීවිතං.
3834. අද්ධා එසො සතං ධම්මො යො මිතො මිත්තමාපදෙ,
නවච්ඡෙ ජීවිතඝඝාපි හෙතු ධම්මං අනුස්සරං.
3835. සවායං ධම්මො ච තෙ විණෙණො හතති ච විදිතා මධි,
කාමං කරස්සු මයෙහතං ගවෙජවානුමතො මයා.

1. නඤ්ඤි - මජ්ඣං.

2. කතං - මජ්ඣං.

3. විහගාධිප - මජ්ඣං.

4. බද්ධස්ස - මජ්ඣං.

5. දෙපිච්ඡ - මජ්ඣං.

* අයං ගාථා පාදෙ මරමමපොක්කෙසු න දිසස්ති.

3836. අපි තෙවං ගතෙ කාලෙ යං බද්ධං ඤාතීනං මයා,
තයා තං බුද්ධියමපන්න අස්ස පරමසංවුතං.
3837. ඉච්චෙවං මහත්තයන්නානං අරියානං අරියවුත්තිනං,
පච්චදිස්සථ නෙසාදෙ ආතුරානමිව නතංකො.
3838. තෙ සත්තුං අභිසංවික්ඛ දීඝරත්තං හිතා දිජා,
තුණ්හිමාසිත්ථ උභයො න ච සංකෙඤ්ඤමාසනා.
3839. ධතරට්ඨෙ ච දිස්වාන සමුඛෙධනොන තතො තතො,
අභික්ඛමථ වෙගෙන දුජ්ජසත්තු අච්ඡාධිපෙ.
3840. සො ච වෙගෙනභික්ඛමෙ ආසජ්ජ පරමෙ දිජෙ,
පච්චකමිත්ථ නෙසාදෙ බද්ධා ඉති විචින්නයං.
3841. එක්කං බද්ධමාසීනං අබද්ධං පුනාපරං,
ආසජ්ජ බද්ධමාසීනං පෙක්ඛමානමදීනවං.
3842. තතො සො විමතො යෙව පණ්ඩරෙ අජ්ඣාභාසථ,
පච්චකායෙ ආසීනෙ දිජ්ජබ්බගණාධිපෙ.
3843. යනත්ථ පාසෙන මහතා බද්ධො න කුරුතෙ දිසං,
අථ කසමා අබද්ධො තං බලී පක්ඛි න ගච්ඡයි.
3844. කීනත්ථ තායං දිජො හොති මුත්තො බද්ධං උපාසයි,
මහාය සකුණා යනති කිං එතො අවතීයයි.
3845. රාජා මෙසො දිජාමිත්ත සඛා පාණසමො ච මෙ,
නෙව නං විජ්ඣාසාමි යාව කාලස්ස පරියායං.
3846. කථං පනායං විහගො නාද්දසා පාසමොධිත්තං,
පදං හෙතං මහන්නානං බොධ්ධමරහනති ආපදං.
3847. යද් පරාභවො හොති පොසො ජීවිතසඛිබ්බෙය,
අථ ජාලංකො පාසංකො ආසාජ්ජයි න බුජ්ජති.
3848. අපි තෙව මහාපඤ්ඤ පාසා බහුවිධා තතා,
ගුලුමාසජ්ජ බජ්ජනති අරෙවං ජීවිතකබ්බෙය.

3849. අපිනායං තයා සද්ධිං සමභාසස්ස සුබුද්ධො,
අපි නො අනුමඤ්ඤපි අපි නො ජීවිතං දදෙ.
3850. න වෙව මෙ කිං බඳොසි නපි ඉච්ඡාමි තෙ වධං,
කාමං ඛිප්පමිතො ගතඛා ජීව කිං අනිසො වීරං.
3851. න වාහමෙනං¹ ඉච්ඡාමි අඤ්ඤත්තෙසස ජීවිතා,
සවෙ එකෙන තුට්ඨාසි මුඤ්ඤිතං මඤ්ඤ හතඛය.
3852. ආරොහපරිණාහෙන තුල්‍යසමා වයසා උහො,
න තෙ ලාහෙන ජීනඤ්ඤි එතෙන නිමිතා තුවං.
3853. තදිඛ්ඤ සමවෙකඛසුසු හොතු ගිද්ධි තවාසමසු,
මං පුබ්බෙ බන්ධි පාසෙන පච්ඡා මුඤ්ඤි දිජාධිපං.
3854. තාවදෙව ච තෙ ලාහො කතස්ස යාවනාය ච,
මිත්ති ච ධතරට්ඨනි යාවජීවාය තෙ සියා.
3855. පස්සන්තු නො මහාසඤ්ඤා තයා මුත්තං ඉතො ගතං,
මිත්තාමච්චා ච හත්තා ච පුත්තදුරා ච බන්ධවා:
3856. න ච තෙ තාදිසා මිත්තා බහුත්තං³ ඉධ විජ්ජති,
යථා කිං ධතරට්ඨස්ස පාණසාධාරණො සබ්බා.
3857. සො තෙ සභායං මුඤ්ඤාමි හොතු රාජා තවානුගො,
කාමං ඛිප්පමිතො ගතඛා ඤ්ඤාතිමජ්ජෙකි වීරොච්ච.
3858. සො පතීතො පමුත්තෙන හතතුනා හතතුගාරවො,
අජ්ඣාභාසථ චකකඛොතා වාචං කණ්ණසුඛං හණං.
3859. එවං ලුද්දක නඤ්ඤස්ස සහ සබ්බෙහි ඤ්ඤතිහි,
යථාහමජ්ජ නඤ්ඤ මුත්තං දිසවා දිජාධිපං.
3860. එහි තං අනුසිඤ්ඤාමි යථා තුවමපි ලච්ඡසෙ,
ලාහං යථායං⁴ ධතරට්ඨා පාපං කිඤ්ඤි න දකඛති.
3861. ඛිප්පමනෙන පුරං නෙත්වා⁵ රඤ්ඤෙදස්සෙහි නො උහො,
අබ්බෙධි පකතිභූතෙ කාපෙ උභයතො ධීතෙ.

1. නෙවාහං - මජ්ඣං.
2. ජීවජී - මජ්ඣං.
3. බහුත්තං - මජ්ඣං.
4. තවාය - මජ්ඣං. සභා.
5. ගතඛා - මජ්ඣං. ඤ්ඤා,

3862. ධතරට්ඨා මහාරාජ හංසාධිපතීනො ඉමෙ,
අයං හි රාජා හංසානං අයං සෙනාපතීතරො.
3863. අසංසයං ඉමං දිසවා හංසරාජං නරාධිපො,
පතීනො සුමනො විනොතා බහුං දසසති තෙ ධනං.
3864. තස්ස තං වචනං සුඤ්ඤා කම්මනා¹ උපපාදයි,
බ්‍රහ්මනෙත්තපුරං ගතවා රක්‍ෂෙඤ්ඤ හංසෙ අදසසයි.
අබ්බො පකතීභූතෙ කාපෙ උභයතො ධීතෙ.
3865. ධතරට්ඨා මහාරාජ හංසාධිපතීනො ඉමෙ,
අයං හි රාජා හංසානං අයං සෙනාපතීතරො.
3866. කථං පතීමෙ විහගා² තච හත්ථස්මාගතා,
කථං ලුඤ්ඤ මහනානානං ඉසසරෙමිධමජ්ඣගා.
3867. විහිතා සතති මෙ පාසා පලලලෙසු ජනාධිප,
යං යද්දනනං මඤ්ඤෙ දිජානං පාණරොධනං.
3868. තාදිසං පාසමාසජ්ජ හංසරාජා අබ්ජකිථ,
තං අබ්බො උපාසීනො මමායං අජ්ඣාසාසථ.
3869. සුද්දකකරං අනරියෙහි දහතෙ භාවමුත්තමං,
හත්තුරුඤ්ඤ පරකකතොතා ධම්මෙ යුතොතා විහබ්බමො.
3870. අක්කනායං චජිකාන ජීවිතං ජීවිතාරහො,
අනුක්‍රීනතොතා ආසීනො හත්තු යාවිඤ්ඤ ජීවිතං.
3871. තස්ස තං වචනං සුඤ්ඤා පසාදමහමජ්ඣගං,
තතො නං පාමුචිං පාසා අනුඤ්ඤයිං සුඛෙන ච.
3872. සො පතීනො පමුත්තෙන හත්තුනා හත්තුගාරවො,
අජ්ඣාසාසථ චක්කතොතො වාචං කණ්ණපුටං හණං.

1. කම්මනා - මජ්ඣං, සංයු.

2. විහගා - මජ්ඣං, සංයු.

3873. එවං ලුද්දක නඤ්ඤා සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි,
යථාහමස්ස නඤ්ඤි මුත්තං දිසවා දිජාධිපං.
3874. එහි තං අනුසික්ඛාමි යථා කම්මපි ලච්ඡසෙ,
ලාහං යථායං ධනරට්ඨා පාපං කිංඤ්චි නදක්ඛති.¹
3875. විප්පමනෙතපුරං ගනාධා රඤ්ඤා දසෙසහි නො උභො,
අබ්බො පකතීභූතෙ කාපෙ උභයනො ධීතෙ.
3876. ධනරට්ඨා මහාරාජ හංසාධිපතීනො ඉමෙ,
අයං හි රාජා හංසානං අයං සෙනාපතීතරො.
3877. අසංසයං ඉමං දිසවා හංසරාජං නරාධිපො,
පතීනො සුමනො විතො බහුං දසසති තෙ ධනං.
3878. එවමෙතස්ස වචනා ආතීතාමෙ උභො මයා,
එකෙව හි ඉමෙ අස්ස උභො අනුමතා මයා.
3879. සොයං එවං ගතො පකති දිජො පරමධම්මිකො,
මාදිසස්ස හි ලුද්දස්ස ජනයෙය්‍යාථ මද්දවං.
3880. උපායනං හි² තෙ දෙව නාඤ්ඤං පසස්සාමි එදිසං,
සබ්බසාකුණිකගාමෙ තං පස්ස මනුජාධිප.
3881. දිසවා නිසින්නං රාජානං පීඨෙ සොවණ්ණසෙසෙ සුභෙ,
අජ්ඣාභාසථ වකකඬොගා වාචං කණ්ණසුඛං හණං.
3882. කච්චිත්ත භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි රට්ඨමිදං ජීතං ධම්මෙන මනුසිස්සති.³
3883. කුසලඤ්ඤෙව මෙ හංස අථො හංස අනාමයං,
අථො රට්ඨමිදං ජීතං ධම්මෙන මනුසිස්සති.
3884. කච්චි භොතො අමච්චෙවසු දෙසො කොචි න විජ්ජති,
කච්චිත්ත තෙ තච්චෙවසු නාවකඬානති ජීවිතං.
3885. අථොපි මෙ අමච්චෙවසු දෙසො කොචි න විජ්ජති,
අථොපි තෙ මමකෙවසු නාවකඬානති ජීවිතං.

1. නදක්ඛති - මජ්ඣං.

2. ච - මජ්ඣං.

3. මනුසාසති - මජ්ඣං, සතා.

3886. කවචී තෙ සාදිසි හරියා අසසවා පියහාණිනී,
පුත්තරුපයසුපෙතා තව ඡඤ්චසානුගා.
3887. අරො මෙ සාදිසි හරියා අසසවා පියහාණිනී,
පුත්තරුපයසුපෙතා මම ඡඤ්චසානුගා.
3888. භවං තු කවචී නු මහාසතතුහත්තකඛිතො,
දුක්ඛමාපජජි විපුලං තස්මිං පඨමමාපදෙ.
3889. කවචීයං¹ නාපතිත්වාන දණ්ණධන සමපොඨයි,
එවමෙතෙසං ජමමානං පාකතිකං භවති තාවදෙ.
3890. ඛෙමමාසි මහාරාජ එවමාපදි² සංසති,
න වායං කිඤ්චිරසමාසු සතතුච්ඡ සමපජජර්³.
3891. පච්චකමෙත්තං නොසාදෙ පුබ්බෙව අජ්ඣාසප්පං,
තදයං සුමුඛොයෙව පණ්ඩිතො පච්චහාසර්⁴.
3892. තස්ස තං චචනං සුත්වා පසාදමයමජ්ඣගා,
තතො මං පාමුචි පාසා අනුඤ්ඤාසි සුබෙන ච,
3893. ඉදමෙ සුමුඛෙනෙව එතදත්ථාය විනතිතං,
හොතො සකාසෙ ආගමනං එතස්ස ධනමිච්ඡතා.
3894. සවාගතඤ්ඤවිදං භවතං පතීතොවසම් දස්සනා,
එසො අපි බහුං විත්තං ලහතං යාවත්ච්ඡති.
3895. සනත්තපට්ඨිත්වා නොසාදං හොගෙහි මනුජාධිපො,
අජ්ඣාසප්පං වක්ඛං⁵ වාවං කණ්ණසුඛං හණං.
3896. යං බලු ධම්මමධිනං⁶ වසො වත්තති කිඤ්චනං,
සබ්බත්ථිස්සරියං⁷ භවතං පසාසර්⁸ යදිච්ඡර්.
3897. දනත්ථං උපගොතතුං වා යඤ්චඤ්ඤං උපකප්පති,
එතං දදමි වො විත්තං ඉසෙසරං විසසජාමි වො.
3898. යථා ච මායං සුමුඛො අජ්ඣාසප්පෙය්‍ය පණ්ඩිතො,
කාමසා බුද්ධිසම්පන්නො තං මාසස්ස පරමපරියං.

1. කවචීයතො - මජ්ඣං.
2. එවමාපරියාසති - සකං.
එවමාපදියාසති - මජ්ඣං.
3. මාපජජර් - මජ්ඣං.
4. අජ්ඣාසප්පං - මජ්ඣං.

5. වක්ඛංගො - මජ්ඣං සකං.
6. ධම්මමධිනං - මජ්ඣං සකං.
7. සබ්බත්ථිස්සරියං - මජ්ඣං.
8. තං පසාසං - මජ්ඣං.

3899. අහං බලු මහාරාජ නාගරාජාරිවනාරං,
පට්ටනතුං න සකෙකාමි න මෙ සො විනයො සියා.
3900. අමොකකෙඤ්ච යො සෙට්ඨා තිස්සෙ උත්තමසත්තවො,
භූමිපාලො මනුස්සිනෙ පුජා බහුභි හෙතුභි.
3901. තෙසං උභින්නං භණ්ණං වත්තමානෙ විනිච්ඡයෙ,
නානාරං¹ පට්ටනකඛං පෙසෙසන² මනුජාධිප.
3902. ධම්මෙන කීර නෙසාදෙ පණ්ඩිතො අණ්ඩපො ඉති,
නභෙව අකතන්තස්ස නයො එතාදියො සියා.
3903. එවං අග්ගපකතිමා එවං උත්තමසත්තවො,
යාවතන්ති මයා දිට්ඨා නාඤ්ඤං පසංසාමි එදිසං.
3904. තුට්ඨොස්මි වො පකතියා වාකොන මධුරෙන ව,
එසො වාපි මම ඡන්දෙ වීරං පසෙසයා වො උභො.
3905. යං කිව්චං පරමෙ මිත්තෙ කතරස්මාසු³ තං තයා,
පතනා නිස්සංසයං ත්‍යමනා භතතිරස්මාසු යා තව.
3906. අදුස්සෙ නුත සුමනා ඤාතිසම්බන්ධමනාරං,
අදස්සනෙන අසමාකං දුක්ඛං බහුසු පකඛිසු.
3907. තෙසං සොකවිසාතාය තයා අනුමතා මයං,
තං පදකඛිණ්ණො කතවා ඤාති පසෙස මරිඤ්ම⁴.
3908. අඛාහං විපුලං පීතීං භවතං විඤ්ඤාමි දස්සනා,
එසො වාපි මනා අත්ථො ඤාතිවිසංසාසනා සියා.
3909. ඉදං වතා ධතරට්ඨා⁵ හංසරාජා නරාධිපං,
උත්තමජවමත්තාය ඤාතිසම්බන්ධපාගමු.
3910. තෙ අරොගෙ අනුප්පන්නෙ දිස්වාන පරමෙ ද්විජෙ,
කෙකාතිමකරුං හංසා පුට්ඨ සංඝො අජායථ.

1. නනතරං - මජ්ඣං, සඟ්ගං.
2. පෙසෙසන - මජ්ඣං.
3. කතිමසමාසු - මජ්ඣං.
4. මුරිඤ්ම - මජ්ඣං, සඟ්ගං.
5. ධතරට්ඨො - වී, මජ්ඣං, සඟ්ගං.

3911. තෙ පඤ්ඤා පමුනෙනන හතතුනා හතතුගාරවා,
සමනානා පරිකරිංසු අණ්ඩපා ලභපච්චයා.

3912. එවං මිත්තවතං අත්ථා සංඛිතං භොගනි පදකඤ්ඤා,
හංසා යථා ධතරථා ස්ඤ්ඤාසංඛිතමුපාගමුනි.

1. වුලලහංසජාතකං.

2. මහාහංසජාතකං.

3913. එතෙ හංසා පක්කමනති වක්කඛගා හයමෙරිනා,
හරික්කව හෙමවණ්ණ කාමං සුමුඛ පක්කම.

3914. ඔහාය මං ස්ඤ්ඤාගණා එකං පාසවසං ගතං,
අනපෙක්ඛමානා ගච්ඡන්ති කිං එකො අවභිගාහි.

3915. පතෙව පතතං සෙට්ඨ නත්ථි ඛද්දො¹ සහායනා,
මා අනිසාය භාපෙසි කාමං සුමුඛ පක්කම.

3916. නාහං දුක්ඛපරෙතොති² ධතරථා තවං ජහෙ,
ජීවිතං මරණං වා මෙ තයා සද්ධිං හවිසසති.

3917. නාහං දුක්ඛපරෙතොති ධතරථා තවං³ ජහෙ.
න මං අනරියසංයුතො කමෙම යොජෙතුමරහසි.

3918. සකුමාරො සධානාසම් සථිතො වස්මි තෙ ධිතො,
ස්ඤ්ඤා සෙනාපති නාහං හංසානං පවරුක්කම.

3919. කර්ථං අහං විකත්ථිසසං⁴ ස්ඤ්ඤාමජ්ඣෙධි ඉතො ගතො,
තං භිත්වා පතතං සෙට්ඨ කිනොන වක්ඛාමිතො ගතො.
ඉධ පාණං වජ්ඣසාමි නානරියං කතතුමුසසහෙ.

3920. එයො හි ධම්මො සුමුඛ යං ත්වං අරියපථෙ ධිතො,
යො හතතාරං සමාරං මං න පරිච්චක්ඛමුසසහෙ⁵.

1. ඛද්දො - මජ්ඣිම. සං.

2. භි - මජ්ඣිම. සං.

3. තවං - මජ්ඣිම. සං.

4. විකත්ථිසසං - මජ්ඣිම. සං.

5. පරිච්චක්ඛ - මජ්ඣිම. සං.

3921. තං හි මෙ පෙක්ඛමානස්ස භයං න තේව ජායති,
අධිගච්ඡති කං මය්හං එවමහුතස්ස ජීවිතං.
3922. ඉවෙව්ව මනකයනානානං අරියානං අරියවුත්තිනං,
දණ්ඩමාදය නෙසාදෙ ආපදී¹ තුරිතො භුසං.
3923. තමාපතතං දිසවාන සුමුඛො අපරි²බ්‍රෑහයි,
අට්ඨාසි පුරතො රඤ්ඤ්ඤ භංසො විසසාසයං ව්‍යථං³.
3924. මා භායි පතතං සෙට්ඨ නති භායනති තාදිසා,
අහං යොගං පයුඤ්ඤියං යුත්තං ධම්මපසංහිතං.
තෙන පරියාපදනෙන⁴ බිසං පාසා පමොක්ඛයි.
3925. තස්ස තං වචනං සුත්වා සුමුඛස්ස සුභාසිතං,
පහට්ඨලොමො නෙසාදෙ අඤ්ඤලිස්ස පණාමයි.
3926. න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා භාසනොතා මානුසිං⁵ දිජෙ,
අරියං බ්‍රෑවානො⁶ වක්ඛංඛො වජනොතා මානුසිං ගිරං.
3927. කිත්තූ තායං දිජෙහා හොති මුතො බඬං⁷ උපාසයි,
ඕභාය සතුණා යනති කිං එතො අවභීයයි.
3928. රාජා මෙ සො දිජාමිත්ත සෙනාපතිස්ස කාරයි,
තමාපදෙ පරිච්චිතතුං නුස්සහෙ විභගාධිපං.
3929. මහාගණාය භත්තා මෙ මා එකො ව්‍යසනං අගා,
තථා තං සමම නෙසාද භත්තායං අභිතො රමෙ.
3930. අරියවත්තයි වක්ඛංඛො යො පිණ්ඩමපවායයි,
වජාමි තෙ තං භත්තාරං ගච්ඡල්ලිහො යථා සුඛං.
3931. සචෙ අත්තපපයොගෙන ඕභිතො භංසපක්ඛිනං,
පතිගණනාම⁸ තෙ සමම එතං අභයදක්ඛිණං.
3932. නො ඓ අත්තපපයොගෙන ඕභිතො භංසපක්ඛිනං,
අනිස්සරො මුඤ්ඤිමමෙහ ථෙය්‍යං කඨිරාසි ලුද්දක.

1. ආපති - මජ්ඣ. සං.
2. අති - මජ්ඣ. සං.
3. බ්‍යධං - මජ්ඣ.
4. පරියාදනෙන - මජ්ඣ.
5. මානුසං - මජ්ඣ.
6. බ්‍රෑහනෙතා - ටී. මජ්ඣ. සං.
7. බඬං - මජ්ඣ. සං.
8. පටිගණනාම - මජ්ඣ.

3933. යසස නිං හතකො¹ රඤ්ඤ කාමං තසෙසව පාපය,
තත්ථ සංයමනො රාජා යථාභිඤ්ඤං කරිසසති.
3934. ඉච්චව වුතො නෙසාදෙ හෙමවිණෙණ හරිතතවෙ.
උභො හතෙහි සබ්බාහං² පඤ්ඤරෙ අජ්ඣාචොදහි.
3935. තෙ පඤ්ඤරගතෙ පකඛි උභො හසසරවණ්ණිනෙ,
සුමුඛං ධතරට්ඨඤ්ඤා දුඤ්ඤ ආදය පකකම්.
3936. හරියමානො ධතරට්ඨා සුමුඛං එතදබ්බි,
බාලහං භායාමි සුමුඛ සාමාය ලකුණ්ණරුයා
අසමාකං වධමඤ්ඤාය අථකානං වධිසසති.
3937. පාකහංසා ව සුමුඛ සුහෙමා හෙමසුඤ්ඤා,
කොඤ්චි සමුද්දන්තරෙව කපණා නුත රුච්ඡති.
3938. එවං මහජනා ලොකස්ස අපපමෙයො මහාගණි,
එකිත්ථිමනුසොවෙයා න ඉදං පඤ්ඤවතොම්ච.
3939. වාතො ව ගන්ධමාදෙනි උභයං ඡෙකපාපකං,
බාලො ආමකපකකං ව ලොලො අනෙධා ව ආමිසං.
3940. අවිනිවජ්ජයඤ්ඤ අනෙසු මනෙව පටිභාසි³ මං,
කිව්වාකිව්වා න ජානාසි සමපතො කාලපරියායං.
3941. අඩ්ඨමමනො උදිරෙසි යො සෙයො මඤ්ඤසිත්තියො,
බහුසාධාරණා හෙතා සොණ්ඩානංව පුරාසරං.

1. හතකො - මජ්ඣං,
2. පඤ්ඤා - මජ්ඣං. සා.
3. පටිභාසි - මජ්ඣං.

3942. මායා වෙසා මරීවී ව සොකො රොගො වුපද්දවො,
බරා ව බන්ධනා වෙතා මච්චුපාසො ගුහාසයො
තාසු යො වීසසසෙ පොසො සො නරෙසු නරාධමො.

3943. යං වුද්ධෙහි¹ උපඤ්ඤානං කො තං නිජ්ඣතුමරහති,
මහාභුතිස්සියො නාම ලොකස්මිං උදපජ්ජිසුං.

3944. බිඩ්ධා පණ්ණිතා ත්‍යාසු රති ත්‍යාසු පතිට්ඨිතා,
බීජානි ත්‍යාසු රුහනති යදිදං සත්තා පජායරෙ
තාසු කො නිබ්බිදෙ පොසො පාණමාසජ්ජ පාණහි.

3945. කුමමෙව නඤ්ඤා සුමුඛ ටීනං අකෙසු යුඤ්ඤි,
තස්ස ත්‍යාජ්ජ හයෙ ජාතෙ හීතෙන ජායතෙ මති.

3946. සබ්බො හි සංසයං පකොතා හයං භීරු නිතික්ඛති,
පණ්ණිතා ව මහත්තානො අකෙසු යුඤ්ඤනති දුග්ගුපෙ.

3947. එතද්ධාය රාජානො සුරජීවජනති මනර්නං,
පට්ඨාහති යං සුරො ආපදං අත්තපරියායං.

3948. මා නො අජ්ජ විකන්තිංසු රඤ්ඤා සුදු මහානසෙ,
තථාහි වණ්ණො පත්තානං එලං වෙළංච තං වධි.

3949. මුක්කො න ඉච්ඡි ඔට්ටිඬතුං සයං බන්ධං උපාගමී,
සොපජ්ජ සංසයං පකොතා අකං ගණ්ණාහි මා මුඛං.

1. බුද්ධෙහි - මජ්ඣං.

3950. සො තං යොගං පසුඤ්ඤාං යුතං ධම්මපසංහිතං,
තචං පරියාපදනෙන¹ මම පාණ්ඩුසනං වර.
3951. මාහාසී පතතං සෙට්ඨ නහි භායනති තාදියා,
අහං යොගං පසුඤ්ඤාං යුතං ධම්මපසංහිතං
මම පරියාපදනෙන ඛිප්පං පාසා පමොක්ඛසි.
3952. ස ලුඤ්ඤා භංසකාපේන රාජද්වාරං උපාගමී,
පට්ඨෙවදෙථ මං රඤ්ඤා ධනරට්ඨායමාගතො.
3953. තෙ දිස්වා පුඤ්ඤාසංකාපෙ උහො ලක්ඛඤ්ඤාසම්මතෙ,
බ්බු සඤ්ඤාමනො² රාජා අමචෙව අජ්ඣාසථ.
3954. දෙථ ලුඤ්ඤා වස්වානි අතතං පානඤ්ඤා භොජනං,
කාමං කරො හිරඤ්ඤා යාවනො ඵස ඉ වුත්ති.
3955. දිස්වා ලුඤ්ඤා පසන්ධානං කාසිරාජා³ තද්වුචි,
යද්දං සමම බෙමක පුණ්ණා භංසෙහි තිට්ඨති.
3956. කථං රුචිං⁴ මජ්ඣගතං පාසහතො උපාගමී,
ඔකිණ්ණං ඤාතිසංකෙහි නිමජ්ඣමං⁵ කථං ගහි.
3957. අජ්ජ මෙ සත්තමා රතති ආදනානි⁶ උපාසතො,
පදමෙනස්ස අනෙවසං අපමනො සට්ඨසිතො.
3958. අථස්ස පදමඤ්ඤා වරතො අදනෙසනං,
තස්වාහං ඔද්ධිං පාසං ඵචෙනං⁷ දිජමග්ගහිං.
3959. ලුඤ්ඤා දෙව ඉමෙ සකුණා අථ ඵකොති භාසසි,
විත්තනානු තෙ විපරියතං ආදු කිනානු ජිහ්වසසි.⁸
3960. යස්ස ලොභිතකා තාලා තපනෙය්‍යනිභා සුභා,⁹
උරං සංහළ්ච තිට්ඨනති සො මෙ බන්ධං උපාගමී.

-
1. පරියාපදනෙන - මජ්ඣ.
 2. සංසමනො - මජ්ඣ., සා.
 3. කාසිරාජතද්වුචි - මජ්ඣ., සා.
 4. රුචි - මජ්ඣ., සා.
 5. නිමජ්ඣමං - මජ්ඣ., සා.
 6. අදනානි - මජ්ඣ.
 7. ඵචං තං - මජ්ඣ., සා.
 8. ජිහ්වසසි - මජ්ඣ.
 9. සභා - මජ්ඣ.

3961. අථායං හසසරො පකඛි අබ්බො¹ බ්බමාතුරං,
අරියං බ්‍රුවානො අට්ඨාසි චජනො මානුසිං ගිරං.
3962. අථ කිනන්දනි සුමුඛ හන්‍රං සංහච්ච තිට්ඨසි,
ආදු මෙ පරිසං පතො හයා භීතො න භාසසි.
3963. නාහං කාසිපති භීතො ඔග්ගො පරිසං තච,
නාහං හයා න භාසිසසං වාකාං අත්ථසමී තාදිසෙ.
3964. න තෙ අභිසරං පසෙස න රථෙ නපි පතඤ්කෙ,
නාසස චම්චං ඤාතං වා චම්චෙන ච ධන්‍රග්ගහෙ.
3965. න භිරංකං සුච්ඡායං වා නගරං වා සුමාපිතං,
ඔකිණ්ණපරිබං² දුග්ගං දළ්ලමච්චාලකොට්ඨකං,
යත්ථ පච්චොයා සුමුඛ භාසිතං න භාසසි.
3966. න මෙ අභිසරෙනෙයො නගරෙන ධනෙන වා,
අපථෙන පථං යාම අනාලිකෙඛ වරා මයං.
3967. සුතාව පණ්ඩිතා තාමහා නිපුණා අත්ථිනනකා,
භාසෙමත්ථතිං වාවං සච්චෙවසස පතිට්ඨිතො.
3968. කිංකුල තුග්ගං අසථිසස අනරියසස කර්මසති,
මුසාවාදිසස ලුද්දසස හණ්ණමපි සුභාසිතං.
3969. තං බ්‍රාහ්මණානං චචනා ඉමං ඛෙමිං⁴ අකාරසි,
අභයකුලි තයා සුට්ඨං ඉමායො දසධා දිසා.
3970. ඔග්ගො තෙ පොකඛරණිං විපසනොදකං සුචිං,
පඤ්ඤාදනං⁵ තත්ථ අභිංසාවෙත්ථ පකඛනං.

1. අබ්බො බ්බම - මජ්ඣං.
2. කිං - මජ්ඣං.
3. පරිකම්භං - මජ්ඣං.
4. ඛෙමිං - මජ්ඣං.
5. පඤ්ඤාදනං - මජ්ඣං, පඤ්ඤාදනං - සයා.

3971. ඉදං සුඤ්චාන නිග්ගොසං ආගතමිදා¹ තවහනිකෙ,
තෙ තෙ බ්බසමා² පාසෙන එතං තෙ භාසිතං මුසා.
3972. මුසාවාදං පුරකකිඤ්ඤා ඉවජාලොභකඤ්ඤා පාපකං,
උභොසන්ධිං අනිකකමම අසාතං උපපජ්ජති.
3973. නාපරජක්ඛාම සුමුඛ නපි ලොභා වමග්ගහිං,
සුතා ච පණ්ඩිතාත්තස්ස නිපුණාඅත්ථිනාත්තස්සා.
3974. අප්පෙවස්ථිතිං වාවං ව්‍යාකරෙය්‍යං ඉධාගතා,
තථා තං සමම නෙසාදෙ චුතො සුමුඛ මග්ගහි.
3975. නෙව භීතා³ කාසිපති උපනීතස්මිං ජීවිතෙ,
භාසෙමස්ථිතිං වාවං සමංතො කාලපරියායං.
3976. යො මිගෙන මිගං භතති පකඛිං වා පන පකඛිනා,
සුතෙන වා සුතං කිණ්ණ⁴ කිං අනරියතරං තතො.
3977. යො ච අරියරුදං භාසෙ අනරියධම්මවෙසස්සිකො,
උභො යො ධංසනෙ ලොකා ඉධවෙව පරස්ථ ච.
3978. න මජ්ඣේඨ යසං පතොන න ව්‍යාපේ⁵ පතනසංසයං,
වායමෙපේච කිච්චෙසු සංවරෙ චිවරාති ච.
3979. යෙ වද්ධා⁶ අභ්‍යන්තිකතන්තා සමපතො කාලපරියායං,
ඉධ ධම්මං චරිත්වාන එවෙනෙ⁷ තිදිවං ගතා.
3980. ඉදං සුඤ්චා කාසිපති ධම්මමතනති පාලය,
ධතරට්ඨකඤ්ඤා මුක්ඛාහි භංසානං පවරුත්තමං,
3981. ආහරන්තුදකං පජ්ජං ආසනකඤ්ඤා මහාරහං,
සඤ්ජරතො පමොක්ඛාමි ධතරට්ඨං යසස්සිනං.

1. අගතමි - මජ්ඣං.
2. බ්බසමා - වී. මජ්ඣං.
3. භීතා - මජ්ඣං. ස්‍යා.
4. කිණ්ණ - මජ්ඣං. කිලා - ස්‍යා.
5. නව්‍යාධෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
6. වුද්ධානාභිතතිකතන්තා - මජ්ඣං.
7. එවං තෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.

3982. තඤ්ඤා සෙනාපතිං ධීරං නිපුණං අත්ථිතතකං,
යො සුඛො සුඛිතො රඤ්ඤා දුක්ඛිතෙ භොති දුක්ඛිතො.
3983. එතාදිසා¹ ඛො අරහතති පිණ්ඩමස්සාතු භතතුනො,
යථායං සුමුඛො රඤ්ඤා පාණසාධාරණො සඛා.
3984. පීඨඤ්ඤා සබ්බසොචණ්ණං අට්ඨපාදං මනොරමං,
මට්ඨං කාසිකපඤ්ඤා² ධනරට්ඨො උපාචිසි.
3985. කොච්ඡඤ්ඤා සබ්බසොචණ්ණං වේයාගසපරිසිඛිතං,
සුමුඛො අපඤ්ඤාපාථෙකඛි ධනරට්ඨස්ස අනන්තරං.
3986. තෙසං කඤ්ඤානපතෙති පුත්ථ ආදාය කාසියො,
හංසානං අභිභාරෙසුං අග්ගං රඤ්ඤා සවාසිතං.
3987. දිස්වා අභිභටං අග්ගං කාසිරාජෙන පෙසිතං,
කුසලො ඛතඛමොනං තතො පුඤ්ඤි අනන්තරා.
3988. කච්චි භොතො කුසලං කච්චි භොතො අනාමයං,
කච්චි රට්ඨමිදං ථීතං ධම්මෙනමනුසිසසති.
3989. කුසලඤ්ඤාච මෙ හංස අථො හංස අනාමයං,
අථො රට්ඨමිදං ථීතං ධම්මෙනමනුසිසසති.
3990. කච්චි භොතො අමච්චෙසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
කච්චිනත්තු තෙ තච්චෙසු නාවකඛිතති ජීවිතං.
3991. අථො පි මෙ අමච්චෙසු දෙසො කොච්චි න විජ්ජති,
අථො පි තෙ මමතෙසු නාවකඛිතති ජීවිතං.
3992. කච්චි තෙ සාදිසි හරියා අසුඤ්ඤා පියභාණිනී,
පුත්තරුපයස්සපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
3993. අථො මෙ සාදිසි හරියා අසුඤ්ඤා පියභාණිනී,
පුත්තරුපයස්සපෙතා මම ඡන්දවසානුගා.
3994. කච්චි රට්ඨං අනුජිලං අකුතොච්චි උපඤ්චං,
අසාහසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසිසසති³.

1. එදිසො ඛො අරහති - මජ්ඣ. සං. සං.
2. මජ්ඣිකං - මජ්ඣ. වජ්ඣනං - සං.
3. සමෙනමනුසාසි - මජ්ඣ. සං.

3995. අපො රට්ඨං අනුපජ්ඣං අකුතොවි උපඤ්චං,
අසාහසෙන ධම්මෙන සමෙන මනුසිසංකි¹.
3996. කච්චි සනොනා අපච්ඡිනා අසනොනා පරිවජ්ජිතා,
නො වෙ ධම්මං නිරිඤ්ඤානා අධම්මමනුචිත්තසි.²
3997. සනොනා ච මෙ අපච්ඡිනා අසනොනා පරිවජ්ජිතා,
ධම්මමෙවානුචිත්තාමි අධම්මො මෙ නිරිඤ්ඤානො,
3998. කච්චි නානාගතං දීපං සමවෙකඛසි ඛතති,
කච්චි න මනො මදනීයෙ පරලොකං න සනාසි.
3999. නාහං අනාගතං දීපං සමවෙකඛාමි පකම්ම,
ධීනො දසස්ස ධම්මෙස්ස පරලොකං න සනාසෙ.
4000. දනං සීලං පරිච්ඡාගං අජජවං මඤ්චං තපං;
අකොකාධං³ අවිභිංසඤ්ච ඛතතිඤ්ච අවිරොධනං.
4001. ඉවෙවනෙ කුසලෙ ධම්මෙ ධීනෙ පසංසාමි අතනි,
තනො⁴ මෙ ජායතෙ පිති සොමනස්සඤ්චනසංකං.
4002. සුමුඛො ච අවිනොතනො විසංඝි ඵරුසං ගිරං,
භාවදෙසමනඤ්ඤාය අසමාකායං විහබ්බමො.
4003. සො කුඤ්ඤා ඵරුසං වාචං නිවජ්ජරෙසි අයොනියො,
යානසමාස්ස⁵ න විජ්ජනති න ඉදං පඤ්ඤවතාමිව.
4004. අත්ථි මෙතං අතිසාරං වෙගෙන මනුජාධිප,
ධතරට්ඨං ච බද්ධසම්මං දුක්ඛං මෙ විපුලං අහු.
4005. කං නො පිතාච පුත්තානං භූතානං ධරණීරිච,
අසමාකං අධිපගගානං බමස්සු රාජකුඤ්ජර.
4006. ඵතං තෙ අනුමාදම යං භාවං න නිගුහසි,
වීලං පභිඤ්ඤි පකම්ම උජ්ජකොසි විහබ්බම.

1. මනුසිසංහ. - මජ්ඣං.
2. මවත්තසි - මජ්ඣං.
3. අකොකාධං - මජ්ඣං.
4. අරො - මජ්ඣං.
5. යානසමාස්ස - මජ්ඣං.

4007. යං කිංඤ්චි රතනං අස්සි කාසිරාජනිවෙසනෙ,
රජතං ජාතරූපඤ්ච මුත්තා වෙච්චියා ඛහු.
4008. මණයො සඛිච්ඡින්නඤ්ච වස්තං හරිව්ඤ්ඤං,
අජිනං දන්තහණ්ණඤ්ච ලොහං කාලායසං ඛහු.
එතං දදමි වො විතං ඉසෙසරං විසෙසජාමි වො.
4009. අද්ධා අපචිතා න්‍යමිතා සකකතා ච රථෙසහ,
ධම්මෙසු වන්නමානානං කුං නො ආචරියො හව.
4010. ආචරියසමනුඤ්ඤාතා තයා අනුමතා මයං,
තං පදකඛිණො කඤ්ඤා කුඤ්ඤි පසෙසමරිඤ්ඤම.
4011. සඛ්ඛරක්ඛං විනාසිකා මනාසිකා යථා තථං,
කාසිරාජා අනුඤ්ඤාසි හංසානං පචරුහතමං.
4012. තතො රත්තා විවසනෙ සුරියස්සුග්ගමනං¹ පති,
පෙකඛනො කාසිරාජස්ස හවනා² තෙ විගාහිස්සං.
4013. තෙ අරොගෙ අනුප්පනෙ දිස්ථාන පරමෙ දිජෙ,
කෙ කෙති මකරුං හංසා පුට්ඨසංඝො අජායථ.
4014. තෙ පතීතා පමුත්තෙන හතතුනා හතතුගාරවා,
සමනතා පරිකරිංසු අණ්ණපා ලඤ්ඤපච්චයා.
4015. එවං මිත්තවතං අඤ්ඤා සංඛ්ඤා හොනති පදකඛිණා,
හංසා යථා ධතරට්ඨා කුඤ්ඤිසඛිඤ්ඤපාගමුත්තති.

මහාහංසජාතක යි.

3. සුධාහොජනජාතකං

4016. *නෙව කිණ්ණම් නපි විකකිණ්ණම්
න වාපි මෙ සන්තිවයො ච අස්සි,
සුකිච්ඡරූපං චතිදං පරිතං
පඤ්ඤාදනො නාලමයං දුට්ඨතං.

1. සුරියස්සුග්ගමනං - මජ්ඣං.

2. හවනතො - මජ්ඣං.

* "නෙව කිණ්ණම් නපි විකකිණ්ණම්" ත්‍යාදි ඉමා එකවිසති ගාරායො හෙට්ඨා වාදසනිපාතෙ කොසියජාතකෙපි දිස්සන්ති. ඉමසම්මපි යානෙ ආගතා. අට්ඨකථාචරියො පන- "නගුත්තමෙ ගිරිවරෙ ගතධමාදනෙ"ති ඉතො පට්ඨාය සුධාහොජන ජාතකං දෙසෙසිති.

4017. අප්පමා අප්පකං දජ්ජා අනුමජ්ඣතො මජ්ඣකං,
බහුමා බහුකං දජ්ජා අද්දනං නුපපජ්ජති.
4018. තං තං වද්දම් කොසිය දෙහි දුනාති භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
4019. මොසඤ්ඤාසු හුතං භොති මොසඤ්ඤාපි සමීහිතං,
අතිරීසමිං යො නිසිත්තාසමිං එකො භුඤ්ඤති භොජනං.
4020. තං තං වද්දම් කොසිය දෙහි දුනාති භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
4021. සච්චං තස්ස හුතං භොති සච්චඤ්ඤාපි සමීහිතං,
අතිරීසමිං යො නිසිත්තාසමිං නෙකො භුඤ්ඤති භොජනං.
4022. තං තං වද්දම් කොසිය දෙහි දුනාති භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
4023. සරඤ්ඤා ජුහති යො සො බහුකාය ගයාය ව,
දෙණෙ ත්ඛරුත්තස්මිං සීඝ්‍රසොතෙ මහාවතෙ.
4024. අනුචස්ස හුතං භොති අනුචස්ස සමීහිතං,
අතිරීසමිං යො නිසිත්තාසමිං නෙකො භුඤ්ඤති භොජනං.
4025. තං තං වද්දම් කොසිය දෙහි දුනාති භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
4026. බලිසං හි සො නිගහිලති දීඝසුත්තං සබ්බතං,
අතිරීසමිං යො නිසිත්තාසමිං එකො භුඤ්ඤති භොජනං.
4027. තං තං වද්දම් කොසිය දෙහි දුනාති භුඤ්ඤ ව,
අරියං මග්ගං සමාරූහ නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
4028. උළාරවණණං වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ
අයඤ්ඤා වො සුතංඛො කිසස හෙතු,
උඤ්චාවචං වණණං විකුබ්බති
අකම්මානො බ්‍රාහ්මණා කෙත්තු තුමේහ.

4029. චන්ද්‍ර ච සුරියො ච උභො ඉධාගතා
අයං පන මාතලි දෙවසාරථී,
සකෙකාහමසමි. තිදසානමිච්ඡෙ
එසො ච ඛො පඤ්ඤිමොති වුවන්ති.
4030. පාණිසසරා මුනිඛයා ච මුරජාලමරානි ච,
සුතතමෙනං පබ්බාදෙනති පටිබුද්ධො ච නන්දති.
4031. යෙ කෙවිමෙ මච්ඡරිනො කදරියා
පරිභාසකා සමණබ්‍රාහ්මණානං,
ඉධෙව නික්ඛප්ප සරිරදෙහං
කායසස හෙද නිරයං වජන්ති.
4032. යෙ කෙවිමෙ සුග්ගතිමාසසානා
ධම්මෙ ධීනා සංයමෙ සංවිභාගෙ,
ඉධෙව නික්ඛප්ප සරිරදෙහං
කායසස හෙද සුගතිං වජන්ති.
4033. කං නො ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු
සො මච්ඡරි රොසකො පාපධම්මො,
තචෙව අත්ථාය ඉධාගතමිහා
මා පාපධම්මො නිරයං අපකං.
4034. අද්ධා හි මං වො හිතකාමා යං මං සමනුසාසථ,
සොහං තථා කරිසසාමි සබ්බං වුත්තං හිතෙසිහි.
4035. එසාහමජෙජව උපාරමාමි
න වාපහං කිඤ්චි කරෙය්‍ය පාපං,
න වාපි මෙ කිඤ්චි අදෙය්‍යමකං
න වාපි දත්වා උදකමපහං පිබෙ.
4036. එවඤ්ච මෙ දදන්තො සබ්බකාලං
භොගා ඉමෙ වාසව ඛිඤ්ඤන්ති,
තන්තො අහං පබ්බජිසසාමි සකක
හිත්වාන කාමානි යථොධිකානීති.
4037. නගුත්තමෙ ගිරිවරෙ ගන්ධමාදන්ත
මොදනති තා දෙවවරාහිපාලිනා,
අථාගමා ඉසිවරො සබ්බලොකගු
සුපුප්ඵිතං දුමවරසාබ්බමාදිය.

4038. සුචිං සුගන්ධං තිදසෙති සක්කතං
පුපුඤ්ඤාමං අමරවරෙහි සෙවිතං,
අලභා මට්ඨෙහි වා දනවෙහි වා
අඤ්ඤානු දෙවෙහි තදරහං හිදං.
4039. තතො වතසෙසා කතකතඤ්ඤාපමා
උට්ඨාස නාරියො පමද්ධිපා මුනිං,
ආසා ව සද්ධා ව තතො සිරි හිරි
ඉවච්චුට්ඨං නාරද දෙවබ්බාසමණං.
4040. සථෙ අනුද්දිට්ඨං තයා මහාමුනි
පුපුඤ්ඤාමං ඉමං පාරිජනකස්ස බ්‍රහ්ම,
දදති නො සබ්බගති නෙ දුජ්ඣතු
කිංචි නො භොති යථෙව වාසථො.
4041. තං යාවමානාභිසමෙකඛ නාරදෙ
ඉවච්චුට්ඨි සබ්බලහං උදිරසි,
න මඤ්ඤාමස්සී ඉමෙහි කෙ විනං
යා යෙව ථො සෙය්‍යසි සා පිළෙහප්ඵ¹.
4042. තං නොකතමොවාභිසමෙකඛ නාරද,
යසස්සිවස්සි තස්සං අනුපථවෙවස්සු,
යසස්සා හි නො නාරද තං පදස්සසි
සා යෙව නො භොතිති සෙට්ඨසමමතා.
4043. අකලලමෙනං වචනං සුගතෙන
කො බ්‍රාහ්මණො කො කලහං උදිරසෙ,
ගුණානාන භූතාධිපමෙව පුච්ඡට්ඨ
සථෙ න ජානාථ ඉධුක්කමාධමං.
4044. තා නාරදෙන පරමප්පකොපිතා
උදිරිතා වණ්ණමදෙන මතො,
සකාසෙ² ගුණානාන සහස්සවක්ඛුනො
පුච්ඡංසු භූතාධිපං කානු සෙය්‍යසි.
4045. තා දිසවා ආයතමනා පුරිඤ්ඤා
ඉවච්චුට්ඨි දෙවවරො කතඤ්ඤාපමා,
සබ්බාථ ථො භොථ සුගතො සාදිසි
කො නෙව භද්දෙ කලහං උදිරසි.

1. පිළෙහප්ඵ - වී. මජ්ඣං.

2. සකාසං - මජ්ඣං.

4046. යො සබ්බලොකං වරකො මහාමුනී
ධම්මෙ සිතො නාරදෙ සච්ඡිකිකුමො,
සො නො බුච්ඡි ගිරිවරෙ ගන්ධිමාදනෙ
ගන්ධාන භුතාධිපමෙව පුට්ඨථ
සචෙ න ජානාථ ඉධුක්කමාධමං.
4047. අසු බ්‍රහ්මරක්ඛවරො මහාමුනී
නාදන්වා හත්තං වරගතො භුක්ඛති,
විචේය්‍ය දුනානි දදති කොසියො
යස්සා හි සො දස්සති සාව සෙය්‍යසී.
4048. අසුහි යො සමමති දක්ඛණං දිසං
ගඛගාය තීරෙ හිමවනනපසමතී,
ස කොසියො දුලලහපානහොජනො
තස්ස සුධං පාපය දෙවසාරජී.
4049. ස මාතලී දෙවවරෙන පෙසිතො
සහස්සයුක්තං අභිරුක්ඛා සන්දනං,
ස බිප්පමෙව උපගමම අත්ථමං
අදිස්සමානො මුනිනො සුධං අද්¹.
4050. උදග්ගිහුක්තං උපතිට්ඨතො හි මෙ
පහඛකරං ලොකතමොනුදුක්කමං,
සබ්බානි භුතානි අතිච්ඡ වාසවො
කො නෙව මෙ පාණිසු කිං සුධොදහි.
4051. සංඛුපමං සෙතමතුලාදස්සනං
සුචිං සුගන්ධං පියරුපමබ්බුතං,
අදිට්ඨපුබ්බං මම ජාත²වක්ඛුහි
කා දෙවතා පාණිසු කිං සුධොදහි.
4052. අහං මහිඤ්ඤා මහෙසි පෙසිතො
සුධාහිහාසිං තුරිතො මහාමුනී,
ජානාසි මං මාතලී දෙව සාරජී
භුක්ඛස්ස හතතුක්කමං මා විචාරයි³.
4053. භුක්තා ව සා ආදාස හතති පාපකෙ
බුද්ධං පිපාසං අරතිං දරකලමං⁴,
කොට්ඨපනාහස්ථි විචාදපෙසුනං
සීතුණ්හනන්දිස්ථි රසුක්කමං ඉදං.

1. අදසි - මජ්ඣං.

2. ජාතු - මජ්ඣං.

3. මාභිචාරයි - මජ්ඣං.

4. දරථකමං - මජ්ඣං, දුරකකමං - වී. දරථං කීලං - ස්‍යා.

4054. න කප්පති මාතලි මය්හ භුඤ්ජතුං
පුබ්බෙ අද්දා ඉති මෙ චතුත්තමං,
න වාපි එකාසනමරියපුජිතං
අසංවිහාගී ච සුඛං න විඤ්ඤි.
4055. ථිසාතකා යෙව්මෙ පාරදරිකා
මිත්තද්දනො යෙව සප්පතී සුඛතෙ,
සබ්බෙව තෙ මච්ඡරිපඤ්ඤාමාධමා
තස්මා අද්දා උදකමුඛි නාසමියෙ.
4056. යො භික්ඛියා වා පුරිසස්ස වා පන
දස්සාමි දුතං විදුසමපච්ඡණිතං,
සද්ධා වදඤ්ඤා ඉධ චිතමච්ඡරා
භවතති හෙතෙ සුචිසමෙසමිතා¹.
4057. අතො මුතා² දෙවචරෙන පෙසිතා
කඤ්ඤා චතස්සො කතකතචුපමා,
ආසා ච සද්ධා ච සිරි තතො භිරි
තං අස්සමං ආගමුං යත් කොසියො.
4058. තා දිස්වා සබ්බො පරමසමමාදිතො
සුහෙන වණ්ණණන සිධාරිවණිතො,
කඤ්ඤා චතස්සො චතුරො චතුඤ්ඤා
ඉච්චුචි මාතලිතො ච සමමුඛා.
4059. පුරිමං දිසං කා කං පභාසි දෙවතෙ
අලභිකා තාරවරාව ඔසධි,
පුච්ඡාමි තං කඤ්ඤනවෙලුච්ඡිග්ගහෙ
ආචිකඛ මෙ කං කතමාසි දෙවතා³.
4060. සිරාහං දෙවී⁴ මනුජෙසු පුජිතා
අපාපසතතුපනියෙවිනී සදා,
සුධාවිවාදෙන තවනතිමාග්ගතා
තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.
4061. යස්සාහමිච්ඡාමි සුඛං මහාමුනි
ස් සබ්බකාමෙහි නරො පමොදති,
සිරිත්⁵ මං ජානති ජුහතුත්තම
තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.

1. සුචිසම - ටී. මජ්ඣ. සං.
2. මතා - මජ්ඣ. සං.
3. දෙවතෙ - මජ්ඣ.

4. දෙව - මජ්ඣ.
5. සො - ටී. මජ්ඣ. සං.
6. සිරිතු - මජ්ඣ. සිරිති - ටී.

4062. සිසෙත විජ්ජාවරණෙන බුද්ධියා
නරා උපෙනා පගුණා සකමවුනා,
තයා විහිනා න ලහනති කිංකරිනං.
තයිදං න සාධු යදිදං තයා කතං.
4063. පසසාමි පොසං අලසං මහග්ගසං
සුද්දකකුලීනමපි අරුපිමං නරං,
තයානුගුණො සිරි ජාතිමං අපි
පෙසෙති දසං විය භොගවා සුඛි.
4064. තං තං අසච්චං අභිභජ්ජසෙවිනිං
ජානාමි මුලාං විදුරානුපාතිනිං,
න තාදිසි අරහති ආසනුදකං
කුතො සුධා ගච්ඡ න මයා රුච්චසි.
4065. කා සුක්කදයා පටිමුත්ත¹කුණ්ඩලා
විත්තඛයද කමෙබ්බිමට්ඨධාරිනී,
ඔසිත්තචණ්ණං පරිදයා සොහසි
කුසංකිරන්තං අපිළයා මඤ්ජරිං.
4066. මිගිව හන්තා සරවාපධාරිනා
විරාධිතා මජ්ඣමිව උදික්ඛසි,
කො තෙ දුතියො ඉධ මජ්ඣලොචනෙ
න භායසි එකිකා කාතනෙ වනෙ.
4067. න මෙ දුතියො ඉධමත්ථී කොසිය
මසක්කසාරසහවමති දෙවකා,
ආසා සුධාසාය තවනතිමාගතා
තං මං සුධාය වරපඤ්ඤා භාජය.
4068. ආසාය යනති වාණිජා ධනෙසිනො
නාවං සමාරුඤා පරෙතති අණ්ණංවෙ,
තෙ තත්ථ සිද්ධන්ති අපොපි එකද
ජීනාධනා එනති විනට්ඨපාහතා.
4069. ආසාය ඛෙත්තානි කයනති කසසකා
වපනති ඛිජානි කරොනානුපායසො,
රීතීනිපාතෙන අවුට්ඨිතාය වා
න කිංකරි විජ්ජනති තනො එලාගමං.

4077. කුමෙව සද්ධෙ පරදරසෙවිනී
පාපං කරොසි කුසලමි රිඤ්ඤි,
න තාදිසි අරහසි ආසත්ථුදකං
කුතො සුධා ගච්ඡ න මය්හ රුච්ඤි.
4078. ජීසඤ්ඤරහති. අරුණසම්මුහතෙ
යා දිසස්සති උත්තමරුපවණ්ණිනී,
තද්දුපමා මං පටිභාසි දෙවතෙ
ආවිකඛ මෙ කුං කත්තමාසි අච්ඡරා.
4079. කාළා නිදසෙරිව අග්ගජාතිව
අනිලෙරිතා ලොහිතපක්කමාලිනී,
කා තිට්ඨසි මඤ්චිවාචලොකයං
භාසෙසමානාව ගිරං න මුඤ්ඤි.
4080. හිරාහං දෙවී¹ මනුජෙසු පුජිතා
අපාපසත්තපනිසෙවිනී සද්.
සුධා විවාදෙන තවනත්තමාගතා
සා තං න සකෙකාමී සුධමි යාවිතුං
කොපිනරුපා විය යාවනත්තියා.
4081. ධම්මෙන ඤායෙන සුගතෙන ලච්ඡසි
ඵසො හි ධම්මො නහි යාවනා සුධා,
තං තං අයාවනත්තමං නිමනතයෙ
සුධාය යඤ්ච්ඡසි තමිදි දමි තෙ.
4082. සා කුං මයා අජ්ඡ සකමි අසස්මෙ
නිමනතිතා කඤ්ඤනවෙලලී²විග්ගහෙ
තුවං හි මෙ සබ්බරසෙහි පුජියා
තං පුජයිත්වාන සුධමි අසමියෙ.
4083. සා කොසියනානුමතා පුජිමතා
අඤ්ඤා හිරි රමමං පාවිසියස්සමං,
උදඤ්ඤවනතං ඵලමරියපුජිතං
අපාපසත්තපනිසෙවිතං සද්.
4084. රුක්ඛග්ගහණා බහුකෙසු පුජිතා
අමො පියාලා පනසා ව කිංසුකා,
යොහඤ්ඤනා ලොඤ්ඤමථොපි පදමකා
කෙකා ව හඬකා තිලකා ව පුජිතා.

1. දෙව - මජ්ඣ.

2. වෙලල - මජ්ඣ.

4085. සාලා කරෙරි බහුකෙසු ජලේයො
අසසුන් නිග්‍රොධ මධුකා ව වෙනසා,
උද්දලකා පාටලිසිඤ්චාරිකා
මනුඤ්ඤගකා මුට්ඨිඤ්ඤකෙතකා.
4086. හරෙණුකා වෙළකා වෙණුතිඤ්ඤකා¹
සාමාක නිවාරමපොපි විනකා,
මොවා කදලි බහුකෙසුසාලියො
පච්ඡයො අභුජිනො ව තණ්ඩුලා.
4087. තසස ව උතතරෙ පසෙසු² ජාතා පොකඛරණි සිවා,
අකකකසා අපබ්භාරා³ සාධු අපපට්ඨනධියා.
4088. තසු මචජා⁴ සනතිරතා ඛෙමිනො බහුභොජනා,
සිඬු සවඬ්ඤා සකුලා⁵ සතවඬ්ඤා ව රොහිතා
ආලිගගාරකාකිණිණි පාධිනා කාකමචජකා.
4089. තසු පකඨි සනතිරතා ඛෙමිනො බහුභොජනා,
හංසා කොඤ්චා මයුරා ව චකකවාකා ව කුකුලා
කුණාලකා බහුවිත්‍රා සිඬ්ඤා ජිවංජිවකා.
4090. තසු පානායමායනා නිනාමිගගණා බහු,
සිහා වාග්ගා වරාහා ව අච්ඡකොකතරචජයො.
4091. පලාසාද ව ගචජා මහිසා රොහිතා රුරු,
ඵණ්ණයා ව වරාහා ව ගණිනො නිඬකසුකරා⁶.
4092. කදලිමිතා බහු වෙසු⁷ බිලාරා සසකණ්ණකා
ජමාගිරි පුසුච්චිත්‍ර සන්ධිතා
දිජාහිසුට්ඨා දිජසඬ්ඤසෙවිතා.
4093. සා සුතතවා නිලද්‍රමාහිලලේනිතා
විජජු මහාමෙසරිවානුපජජරු,
තසසා සුසමුඤ්ඤා සිරා⁸ කුසාමයං
සුචිං සුගන්ධං අජිනුපසෙවිතං
අත්‍රිච්ඡකොච්ඡං හිරිමෙතදබ්බි
නිසිද කලාණි සුබසිද්ධමාසනං.

1. කෙණුතිඤ්ඤකා - මජ්ඣං.
2. උතතරපසෙසු - මජ්ඣං. සතා.
3. අකකකසා අපබ්භාරා - මජ්ඣං.
4. පච්ජා - මජ්ඣං.
5. සකුලා - මජ්ඣං.
6. නිකසුකරා - වී මජ්ඣං. සතා.
7. බහුකෙසු - මජ්ඣං.
බහුකෙසු - සතා.
8. සුරං - මජ්ඣං.

4094. නසසා නද කොවුළගතාය කොසියො
යදිවුමානාය ජටාජිනං ධරො,
නවෙහි පතෙහි සයං සහුදකං
සුධාහිහාසි තුරිතො මහාමුනි.
4095. සා තං පග්ගහං¹ උහොති පාණ්ඨි
ඉවච්චුච්චි අත්තමනා ජටාධරං,
හත්තං එතරහි පුජිතා තයා
ගවෙජයා ඛුභෙමි නිදිවං ජිතාවිනි.
4096. සා කොසියානුමනා පුජිමනා
උදිරිතා² වණ්ණමුදෙන මනනා,
සකාසෙ³ ගතානා සහසසවකඛුනො
අයං සුධා වාසව දෙහි මෙ ජයං.
4097. තමෙන සකෙකාසි නද අපුජස්සි
සහිත්තං ව දෙවා සුර⁴කඤ්ඤමුත්තමං,
සා පඤ්ඤා දෙවමනුස්සපුජිතා
නවමි කොවුළමහි යද උපාවිසි.
4098. තමෙව සංසි පුනරෙව මාතලි
සහසසනෙතො නිදසානමිත්තෙ,
ගතානා වාකාං මම ඛුහි කොසියං
ආසාය සද්ධා සිරියා ව කොසිය
හිරි සුධං කෙන මලකු හෙතුනා.
4099. තං සුපලවකුං උදකාරස්සි රථං
දදුලලමානං උපකිරිය⁵ සාදිසං,
ජමෙධානදිසං තපනෙයා සනතිහං
අලඛකතං කඤ්ඤනවිත්තසනතිකං.
4100. සුචණ්ණවත්තෙකුච්චං බහු නිපාතිතා
හත්ති ගවසසා කිකිව්‍යඤ්ඤිපියො⁶,
එණෙයාකා⁷ ලබ්භිමයෙකු පකඛියො
මිගෙකු වෙළිරියමයා සුධායුතා⁸.

1. පරිගහං - මජ්ඣං.
2. උදිරිතං - මජ්ඣං.
3. සකාසෙ - මජ්ඣං. සා.
4. සුර - මජ්ඣං.
5. උපකිරිය - සා. උපකාරිය - මජ්ඣං.
6. කිංචරික - මජ්ඣං. සා.
7. ලබ්භි - මජ්ඣං. සා.
8. සුධායුතා - සා. යුතායුතා - මජ්ඣං.

4101. තත්ථස්ස රාජහරයො¹ අයොජ්ජුං
දසසතානි සුසුනාගසාදිසෙ,
අලඛකතෙ² කඤ්චනජාලුරවජඥෙ
ආවෙළිකෙ සද්දගමෙ අසඬිතෙ.
4102. තං යානසෙධං අභිරුක්ඛ මානලී
දසදිසා ඉමා අභිනාදස්සි,
නභඤ්ච සෙලඤ්ච වනස්පතීනී³ ච
සසාගරං පව්‍යථස්සි මෙදිනිං⁴.
4103. ස ඛ්‍යමෙව උපගමි අත්ථමං
පාවාරමෙකං සකතො කතඤ්ජලී,
බහුස්සුතං වද්ධං⁵ විනීතවනතං⁶
ඉවච්චුට්ඨි මානලී දෙවබ්‍රාහ්මණං.
4104. ඉන්ද්‍රස්ස වාක්‍යං නිසාමෙහි කොසිය
දුතො අහං පුච්ඡති තං පුරින්ද්‍රඥෙ,
ආසාය සද්ධා සිරියා ච කොසිය
හිරි සුධං කෙන මලස්ස හෙතුනා.
4105. අත්ථා සිරි මං පටිභානි මානලී
සද්ධා අනිවැර පන දෙව සාරථී,
ආසා විසංවාදිකසමමතා හි මෙ
හිරි ච අරියමස් ගුණෙ පතිට්ඨිතා.
4106. කුමාරියො යාවිමා ගොතතරකඛිතා
ජිණ්ණො ච යා යා ච සහතතුඉත්ථියො,
තා ඡන්දරාගං පුරිසෙස්ස උග්ගතං
හිරියා නිවාරෙනති සවිහතමත්තතො.
4107. සඬ්ඛාමසීසෙ සරසත්ථසංයුතෙ
පරාජිතානං පතතං පලායිනං,
හිරියා නිවහතනති ජහිස ජිවිතං
තෙ සංපට්ඨන්ති පුනා හිරිමනා.
4108. වෙලා යථා සාගරවෙගචාරිණි
හිරායං හි පාපජනං නිවාරණි,
තං සබ්බලොකෙ හිරිමරියපුජිතං
ඉන්ද්‍රස්ස⁷ නං වෙදය දෙවසාරථී.

1. රාජහරියො - ස.සා. රාජහරයො - මජ්ඣ.
2. අලං - මජ්ඣ.
3. වනස්පතීනි - මජ්ඣ. ස.සා.
4. මෙදිනිං - මජ්ඣ. ස.සා.
5. වද්ධං - මජ්ඣ.
6. විනිතං - වී. ස.සා.
7. ඉන්ද්‍රස්ස - මජ්ඣ.

4109. කො තෙ ඉමං කොසිය දිට්ඨිමොදහි
බ්‍රහ්මා මහිජ්ජෙ අථවා පජාපති,
හිරායං දෙවෙසු හි සෙට්ඨසම්මතා
ධිතා මහිජ්ජස්ස මහෙසි ජායථ.

4110. හජ්ජෙහිදනි නිදිවං සමක්කම¹
රථං සමාරුඤ්ඤ මමාසිතං ඉමං,
ඉජ්ජෙ ව තං ඉජ්ජසගොහත කඬ්ඛති
අජ්ජෙව තං ඉජ්ජසහව්‍යතං වජ.

4111. එවං සමිජ්ජකිනි අපාපකම්මෙනා
අපො සුචිණ්ණස්ස ඵලං න නස්සති,
යෙ කෙවි මද්දකඤ්ඤ සුධාය භොජනං
සබ්බෙව තෙ ඉජ්ජසහව්‍යතං ගතාති.

4112. හිරි උප්පලවණ්ණොසි කොසියො දනපති හික්ඛු,
අනුරුද්ධො පඤ්චසිංඛො ආනන්දො ආසි මාතලී.

4113. සුරියො කසසපො හික්ඛු මොග්ගලානොසි වජ්ඣමා,
නාරදො සාරිපුත්තොසි සම්බුද්ධො ආසි වාසවොති.

3. සුධාභොජනජාතකං.

4. කුණ්ඩල ජාතකං.

එවමක්ඛායති, එවමනුසුයති; සබ්බොසධධරණිධරො¹ තෙකපුප්ථ-
මාලාවිතතෙ² ගජගවජමහිසරුරුවමරපසදබ්භ්නා³ගොකණ්ණසීහව්‍යග්ග-
දීපිඅවජකොකතරවජඋද්දරකකදලිමිගබ්බිලාරසසකණ්ණකානුවරිතෙ
ආකිණ්ණනෙලමණ්ඩලමහාවිරාහනාගකුලකණ්ණරුසබ්බාධිවුඤ්ඤා ඉස්ස-
මිගසාබ්බිගසරහමිගඵණ්ණිමිග වාතමිගපසදමිගපුරිසලලකිමුපුරිසසකඬ-
රකඬස නීසෙවිතෙ අමජ්ජමඤ්ඤරිධරබ්‍රහ්මධ්වජපුපුප්ථිතග්ගතෙකපාදප-
ගණ්ඩිතතෙ⁴ කුරරවකොරවාරණමයුරු⁵පරාභූත⁶ජීවිකප්ඵික⁷වෙලාවක⁸.

1. අපක්කම - මජ්ඣං. සං. සපක්කම - ඩී,
2. සබ්බොසථ - මජ්ඣං.
3. මලාවිතතෙ - මජ්ඣං.
4. මමහිංස - මජ්ඣං.
5. පහට්ඨ - මජ්ඣං.
6. විහරෙ - මජ්ඣං.
7. වර්ණාර - මජ්ඣං.
8. පරහත - මජ්ඣං.
9. ජීවිතික - මජ්ඣං.

හිඬකාරකරවිකමනවිහගසනසමසුට්ඨං අඤ්ඤාමනොසිලාහරිතාල
හිඬලකහෙමරජනකනකානෙකධාතුසතවිනද්ධපතිමණ්ඩිතසප්තදෙස
එවිරුපෙ ඛලු හො රච්චෙ ව්‍යාසණ්ඛ කුණාලො නාම සකුණො
පට්ඨසති අනිවිය විනො අනිවිය විනාපතාවජදනො. තසෙසව
ඛලු හො කුණාලසස සකුණසස අඬුඬසාති ඉත්ථිසහසසාති
පරිවාරිකා දිජකඤ්ඤයො. අථ ඛලු හො දො දිජකඤ්ඤයො
කට්ඨං මුඛෙන ඩසිතො¹ කං කුණාලං සකුණං මණ්ඩි නිසිදපෙතො
උඬ්ඬනති² මා නං කුණාලං සකුණං අද්ධානපරියායපථෙ
කිලමථො උඬ්ඬාහෙය්‍යාති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො හෙට්ඨනො
හෙට්ඨනො ධෙනති සවායං කුණාලො සකුණො ආසනා පරිපට්ඨසති
මයං තං පසෙඛති පටිග්ගහෙසසාමාති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො
උපරුපරි ධෙනති මා නං කුණාලං සකුණං ආතපො පරිතාපිති³.
පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො උගතො පසෙසන ධෙනති මා නං
කුණාලං සකුණං සීතං වා උණං වා තීණං වා රජො වා වානො
වා උසසාවො වා උපප්පුසිති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො පුරතො
පුරතො ධෙනති මා නං කුණාලං සකුණං ගොපාලකා වා
පසුපාලකා වා තිණහාරකා වා කට්ඨහාරකා වා ව්‍යාකම්භිකා වා
කට්ඨෙන වා කට්ඨාය වා⁴ පාණිනා වා (පාසාණෙන වා) ලෙඬවුනා
වා දණ්ණෙන වා සංඝෙන වා සකඛරාය වා ප්‍රහාරං අදංසු, මායං
කුණාලො සකුණො ගච්ඡති වා ලතාති වා රුක්ඛති වා සාධාති
වා ථමෙහති වා පාසාණෙහි වා බලවනොති වා පකබ්භි සඬා
මෙසිති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො පච්ඡතො පච්ඡතො ධෙනති සණ්ඨාති
සබ්බාති මඤ්ඤති මධුරාති වාචාති සමුද්ධරනාතියො මායං කුණාලො
සකුණො ආසනෙ පරිපුකකණ්ඨිති. පඤ්ඤාසතා දිජකඤ්ඤයො දියො
දියං ධෙනති නෙකරුක්ඛවිවිධවිකතිඵලමාහරනාතියො මායං කුණාලො
සකුණො බුද්ධ පරිකිලම්භාති. අථ ඛලු හො තා දිජකඤ්ඤයො
තං කුණාලං සකුණං ආරාමෙනෙව ආරාමං උය්‍යානෙනෙව උය්‍යානං
නදීතිකුසෙනෙව නදීතිකුසං පබ්බතසිඛරෙනෙව පබ්බතසිඛරං අඬුවනෙ-
නෙව අඬුවනං ජමබුවනෙනෙව ජමබුවනං ලබ්බවනෙනෙව ලබ්බවනං
නාළිකෙරසඤ්ඤාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්ඤාරියං ඛිප්පමෙව අභි-
සමොගානති රතඤ්ඤාය. අථ ඛලු හො කුණාලො සකුණො තාති
දිජකඤ්ඤති දිවසං පරිබ්බලෙහා එවං අපසාදෙති, නසසථ තුමෙහ වසලියො
විනසසථ තුමෙහ වසලියො චොරියො ධුතතියො අසතියො
ලහුවිතතියො කතසස අප්පතිකාරිකායො අනිලො විය යෙන
කාමබ්බමායොති.

1. ඩසිතො - මජ්ඣ., සූ.,
2. ධෙනති - මජ්ඣ.,
3. පරිතාපෙසිති - වී., මජ්ඣ., සූ.,
4. කට්ඨාය - මජ්ඣ.,

පහාරං අදංසු. මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලො ගවෙජ්ඣි වා
ලතාහි වා රුකෙකිහි වා සාධාහි වා ඵමෙහි වා පාසාණෙහි වා
බලවනෙනහි වා පකඛ්භි සංගාමෙසීති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො
පච්ඡතො පච්ඡතො ධෙනාහි සණ්ඨාහි සබ්බාහි මඤ්ජුහි මධුරාහි
වාවාහි සමුද්වරන්තියො, මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලො ආසනෙ
පරිසුක්ඛණ්ඨිති. පඤ්ඤාස දිජකඤ්ඤායො දිසොදිසං ධෙනාහි නොකරුක්ඛ-
විවිධාකතිඵලමාහරන්තියො මායං පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලො බුද්ධ
පරිකිලමිත්ථාහි. අථ ඛලු හො තා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුට්ඨ-
චුක්ඛකොකිලං ආරාමෙනෙව ආරාමං උය්‍යානෙනෙව උය්‍යානං නදී-
තිකුපෙනෙව නදීතිත්ථං පබ්බතසිඛරෙනෙව පබ්බතසිඛරං අඛචනෙනෙව
අඛචනං ජලේඛනෙනෙව ජලේඛනං ලබ්භිතෙනෙව ලබ්භිතං
නාළිකෙරසඤ්ඤාරියෙනෙව නාළිකෙරසඤ්ඤාරියං විප්පමෙව අභිසමොන්තා
රතත්ථාය. අථ ඛලු හො පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලො තාහි දිජ-
කඤ්ඤාහි දිවසං පරිබ්බලෙහා ඵවං පසංසති සාධු සාධු හගිනියො
ඵථ ඛො හගිනියො තුමනාකං පතිරුපං කුලධිතානං යං තුමෙහ
හතතාරං පරිවරෙය්‍යාථාති.

අථ ඛලු හො පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලො යෙන කුණාලො
සකුණො තෙනුපසඬකමි. අද්දසංසු ඛො කුණාලස්ස සකුණස්ස පරි-
වාරිකා දිජකඤ්ඤායො තං පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලං දුරතොව
ආගවජන්තං, දිස්වාන යෙන පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලො තෙනුප
සඬකමි. උපසඬකමිත්ථා තං පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලං ඵතදවොචුං.
අයං සමම පුණ්ණමුට්ඨො, කුණාලො සකුණො අතිවිය ඵරුසො අතිතිවිය-
ඵරුසවාටො අපෙචනාම කුමපි ආගමො පියවාටං ලභෙය්‍යාමාති.
අපෙචනාම හගිනියොති වත්තා යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුප
සඬකමි. උපසඬකමිත්ථා කුණාලෙන සකුණෙන සද්ධිං පටිසමොදිත්ථා
ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසීනො ඛො පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛ-
කොකිලො තං කුණාලං සකුණං ඵතදවොච: කිස්ස තං සමම කුණාල,
ඉත්තං සුජාතානං කුලධිතානං සමම පටිපන්නානං මිච්ඡා පටි-
පන්නොසි. අමනාපහාණිනමපි කිර සමම කුණාල, ඉත්තං මනාපා
හාණිනා හවිතඛං කිමඛං පන මනාපහාණිනාහි. ඵවං වුත්ත
කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලං ඵවං අපසාදෙසි.
නස්ස තං සමම ජමම වසල, විතස්ස තං සමම ජමම වසල
කොත්ථු තයා වියනො ජායාජිනොනාති. ඵවං අපසාදිතො ව
පන පුණ්ණමුට්ඨො චුක්ඛකොකිලො තතො හෙව පටිනිවත්ති.

අථ ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුස්සකොකිලස්ස අපරෙන සමයෙන න විරසෙස්සව (අච්චයෙන) ඛරො ආබාධො උපපජ්, ලොහිතපසබ්ඪිකා බාළා වෙදනා වත්තනති මාරණනතිකා. අථ ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස, චුස්සකොකිලස්ස පරිවාරිකානං දිජ්ඣකඤ්ඤානං එතදහොසි. ආබාධිකො ඛො අයං පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො අපෙචනාම ඉමමහා ආබාධා වුට්ඨහෙය්‍යාති. තං එකකං අද්දුතියං ඔහාය යෙන කුණාලො සකුණො තෙනුපසඩ්ධමිංසු. අද්දසා ඛො කුණාලො සකුණො තා දිජ්ඣකඤ්ඤායො දුරතොව ආගච්ඡන්තියො, දිස්වාන තා දිජ්ඣකඤ්ඤායො එතදවොචි කහං පන කුමහං වසලියො හත්තාති. ආබාධිකො ඛො සමම කුණාල පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො, අපෙචනාම කමහා ආබාධා වුට්ඨහෙය්‍යාති. එවං වුක්ඛො කුණාලො සකුණො තා දිජ්ඣකඤ්ඤායො එවං අපසාදෙසි. නස්සථ කුමෙහ වසලියො, විනස්සථ කුමෙහ වසලියො, චොරියො ධුක්ඛියො අසතියො ලහුවිත්තායො කතස්ස අපච්චිකාරිකායො අනිලො විය යෙන කාමඛගමායොති. වතා යෙන පුණ්ණමුඛො චුස්සකොකිලො තෙනුපසඩ්ධමි උපසඩ්ධමිතා තං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං එතදවොචි හං සමම පුණ්ණමුඛාති, හං සමම කුණාලාති, අථ ඛලු හො කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං පසෙබ්ඪි ව මුඛකුණේඛන ව පරිභ්‍රමෙතො වුට්ඨාපෙතො නානා-හෙසජාති පායාපෙසි. අථ ඛලු හො පුණ්ණමුඛස්ස චුස්සකොකිලස්ස යො ආබාධො පටිපපස්සෙහිති.

අථ ඛලු හො කුණාලො සකුණො තං පුණ්ණමුඛං චුස්සකොකිලං ගිලානා වුට්ඨිතං අචිරවුට්ඨිතං ගෙලඤ්ඤා එතදවොචි. දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කණ්ඨා දෙව්¹පිතිකා පඤ්චානිකාය ඡට්ඨෙ පුරිසෙ විත්තං පටිබ්භානතියා යදිදං කච්ඡෙව පිට්ඨපප්පිමහිති. හවති ව පනු²ත්තරෙත්ථ වාක්‍යං.

4114. අථජ්ජනො නකුලො භිමසෙනො
 යුධිට්ඨිලො සහ³දෙවොච රාජා,
 එතෙ පතී⁴ පඤ්චමත්ථව නාරි
 අකාසී බුජ්ජවාමනකෙන පාපනති.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ සච්චත්⁵පාථී නාම සමණි සුසාන මණ්ඩෙ වසන්ති චතුත්ථහත්තං පරිණාමයමානා කුලාපුත්තකෙන්⁶ පාප මකාසී.

1. කණ්ඨා දෙව් - මජ්ඣ.
 2. පනු - මජ්ඣ.
 3. සිහ - මජ්ඣ.
 4. පතීකා - මජ්ඣ.

5. සච්චත් - මජ්ඣ.
 6. සුරාධුත්තකෙන - සා. මජ්ඣ.
 සුරාධුත්තකෙන - සා. මජ්ඣ.

දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කාකාති නාම දෙවී¹ සමුද්ද-
මජ්ඣෙකි වසනති හරියා වෙනතෙය්‍යස්ස නටකුවෙරෙන පාපමකාසි.
දිට්ඨා මයා සමම පුණ්ණමුඛ කුරුඬාදෙවී නාම ලොමසුඤ්චි ඵලක-
මාරකං කාමයමානා ජලධාතුමාරධනනෙතවාසිනා පාපමකාසි.

4115. එවං හෙතං මයා ඤාතං බ්‍රහ්මදත්තස්ස මාතරං,
ඔහාය කොසලරාජං පඤ්චාලවණ්ණෙන පාපමකාසි.

4116. එතා ච අඤ්ඤා ච අකංසු පාපං
තසමාහං ඉක්ඛිතං න විසසසෙ නප්පසංසෙ,
මහී යථා ජගති² සමානරත්තා
වසුන්ධරා ඉතරිතරා පතිට්ඨා.
සබ්බංසහා අඵඤ්ඤා අකුප්පා
තථිත්ථියො තායො න විසසසෙ නරො.

4117. සීහො යථා ලොහිතමංසහොජනො
වාළමිගො පඤ්ඤාතො³ සුරුද්දො⁴,
පසස්ස ඛාදී පරහිංසනෙ රතො
තථිත්ථියො තායො න විසසසෙ නරො.

න ඛලු හො සමම පුණ්ණමුඛ වෙසියො නාරියො ගමනියො,
නහෙතාච ඛන්ධකියො නාම වධිකායො නාම ඵතායො, යදිදං
වෙසියො නාරියො ගමනියොති. වොරා විය වෙණිකතා මදිරා⁴
විය දිද්ධා වාණිජා විය වාචාසප්පුතියො ඉස්සඬ්ඛිතමිව විපරිවත්තායො
උරගමිව දුජ්වහායො සොඛනමිව පටිවජ්ජනා පාතාලමිව දුප්පුරා
රත්තාසි විය දුතෙතාසා යමොවෙකනනහාරියො සිබිරිව සබ්බහකතා
නදිරිව සබ්බවාහිනී අනිලො විය යෙන කාමඤ්ඤා නෙරුවිය අවි-
සෙසකරා විසරුකෙතා විය නිච්චඵලිතායොති. භවති ච පනුක්කරෙකු
වාක්‍යං.

1. ජගති - මජ්ඣං.
2. පඤ්චාලමො - මජ්ඣං.
3. සුරුද්දො - සී.මු.
4. මදිරා ච දිට්ඨා - මජ්ඣං.

4118. යථා වොරො යථා දිග්ඛො¹ වාණිජාව විකසන්ති,
ඉසසසිඛගමිවාචට්ඨා² දුජ්චතා උරගො යථා³.

4119. සොබාලීව පටිච්ඡන්තා පාතාලමිව දුපුරා,
රක්ඛසී විය දුකෙතාසා යමොවෙකන්තහාරියො
යථා සිධි නදී වාහො *අනිලො කාමවාරවා⁴.

4120. තෙරුව අවිමසසා ව විසරුකෙකු විය නිවැරදිලා,
නාසයනැති සරෙ හොඟ. රත්නානනාකරිකවියොති.

චක්කාරිමානි සමම පුණ්ණත්‍රය යානි පරකුලෙ න වාසෙතබ්බානි.
ගොණං ධෙත්‍රං යානං හරියං, චක්කාරි එතානි පණ්ඩිතො යානි සරා
න විප්පවාසයෙ.

4121. ගොණං ධෙත්තුඤ්ඤා යානඤ්ඤා
හරියං ඤාතිකුලෙ න වාසයෙ,
භුක්ඤ්ඤාති රථං අයානකා
අතිවාහෙන හනන්ති පුඩගවං.
දෙහෙන හනන්ති වච්ඡකං.
හරියා ඤාතිකුලෙසු දුස්සතීති.

ජ ඉමානි සම ම පුණ්ණමුට යානි වද්දනි කිච්ච ජානෙ
අනාසවරානි භවනානි.

4122. අගුණං ධනු කුතිකුලෙ ච හරියා
පාරං නාවා අකඛ්භග්ගකඛ්ඛ යානං,
දුරෙ මීෂෙතා පාපසභායකො ච
කීවෙච ජාතෙ අනඤ්චාරිති භවන්ති.

අටයනි බල සම පුණ්ණවුට යානෙහි ඉසී සාමිකං අවජානාති:
 දළිද්දතා ආතුරතා ජිණ්ණතා සුරාසොණධතා මුද්ධතා පමනනතා
 සබ්බකිලේච්ඡ අනුවර්තතා සබ්බධ්මානුපපදනෙන, ඉමෙහි බල සම
 පුණ්ණවුට අටයනි යානෙහි ඉසී සාමිකං අවජානාති. භවති ච
 භුක්තතරෙස චාකාං.

1. දිවෙයා - මිත්තං. දිවෙයා - සරා.

2. පරිවෘත්තා - මත්ස්ය, සරා.

3. ପ୍ରଶ୍ନ - ଉତ୍ତର.

4. **කාමසාරවි - ටී. සරා,**

5. **සහජාතනි - මිෂම.**

6. අනාසම්විරාගි - වි. මජ්ඣ.

• **ଫସଲ-ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ,**

4123. දළිඳුං ආතුරඤ්ඤාපි ජිණ්ණකං සුරායොණ්ණකං,
පමත්තං මුද්ධාපත්තඤ්ඤා රත්තං¹ කිට්ඨෙසු භාපනං
සබ්බකාමපදනෙන අවජානනති යාමිකනති.

නවහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉත්ථි පදෙසමාහරති.
ආරාමගමනසීලා ව හොති උය්‍යානගමනසීලා ව හොති නදී-
තිස්ථගමනසීලා ව හොති ඤාතිකුලගමනසීලා ව හොති පරකුලගමන-
සීලා ව හොති ආදසදුස්සමණ්ඩනානුයොගමනුසුක්ඛසීලා ව හොති
මස්සපායිති ව හොති නිලොපාකනසීලා ව හොති පඤ්චාරට්ඨායිති² ව
හොති. ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ නවහි යානෙහි ඉත්ථි පදෙස-
මාහරතිති. භවති ව පනුක්ඛරෙස්ථ වාක්‍යං.

4124. ආරාමසීලා ව උය්‍යානං
නදී ඤාතිපරකුලං,
දුස්සමණ්ඩනමනුසුක්ඛං³
යාවිත්ථි මස්සපායිති.

4125. යා ව නිලොපාකනසීලා
යා⁴ ව පඤ්චාරට්ඨායිති,
නවහෙතෙහි යානෙහි
පදෙසමාහරනතිත්ථියොති.

වත්තාළියාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉත්ථි පුරිසං
අවවාචදති⁵: විජ්‍යෙති විනමති විලාසති විලිඛති විලජ්ජති නටෙන
නබං සමට්ඨති පාදෙන පාදං අක්කමති කට්ඨෙන පයවිං ලිඛති⁶ දරකං
උලලංසෙති ඔලංසාපෙති කිලිනි කිලාපෙති වුඛෙති වුඛොපෙති භුඤ්ජති
භුඤ්ජාපෙති දදති ආයාචති කතමනුකරොති උච්චං භාසති නිචං භාසති
අවිච්චං භාසති විච්චං භාසති නටෙතීති ගීතෙන වාදිතෙන රොදිතෙන⁷
විලසිතෙන විගුහිතෙන ජග්ගති පෙක්ඛති කට්ඨං වාලෙති ගුහ්‍යාහණඛකං
සඤ්ඤාලෙති ලාගරුං විවරති ලාගරුං පිඤ්ඤති ඵනං දෙස්සති කච්ඡං
දෙස්සති නාහිං දෙස්සති අකඛිං නිබ්බන්ති හමුකං උක්ඛපති ඔට්ඨං
පලිඛති ජිව්හං නිලොපෙති දුස්සං මුඤ්ඤති දුස්සං පට්ඨන්ති සිරසං
මුඤ්ඤති සිරසං බන්ධති ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ වත්තාළියාය
යානෙහි ඉත්ථි පුරිසං අවවාචදති.

1. සබ්බං - මජ්ඣං. දත්තං - ස්‍යා.
2. සමාර - මජ්ඣං.
3. ආදස දුස්සමණ්ඩණ - මජ්ඣං.
4. යාව සමාර - මජ්ඣං.
5. අච්චාරති - මජ්ඣං.
6. විලිඛති - වි. මජ්ඣං.
7. රොදිතෙන - මජ්ඣං.

පඤ්චිසාය බලු සමම පුණ්ණමුඛ යානෙහි ඉත්ථ පදුට්ඨා වෙදි-
තබ්බා හවති. සාමිකසස පවාසං විණ්ණණ්ණි පවුඤ්ඤා¹ න සරති
ආගතං නාභිනාදුති අවණ්ණං තසස හණති වණ්ණං තසස න
හණති අනාඤ්ඤා තසස වරති අනාඤ්ඤා න වරති අකිච්චං තසස
කරොති කිච්චං තසස න කරොති පරිදහිත්වා සයති පරමුඛි නිපජ්ජති
පරාවක්කජාතා² ඛො පන හොති කුඛකුමිසජාතා දීසං අසසසති³
දුක්ඛං වෙදයති උච්චාරපසසාවං. අභිණ්ණං ගවජති විලොමං ආචරති
පරපුරිසසද්ධං සුඤ්ඤා කණ්ණිකාසාවිවරමොදහති නිහතහොගා ඛො
පන හොති පටිවිසසකෙහි සඤ්චං කරොති නිසබ්බනාපාද ඛො පන
හොති විසිඛානුවාරිති අතිවාරිති ඛො පන හොති සාමිකෙ අගාරවා
පදුට්ඨමනසඛිකාපා අභිණ්ණං ආරෙ තිට්ඨති කප්පාති අඛයාති ථනාති
දසෙසති දිසොදිසං ගතවා පෙකබ්බති. ඉමෙහි බලු සමම පුණ්ණමුඛ
පඤ්චිසාය යානෙහි ඉත්ථ පදුට්ඨා වෙදිතබ්බා හවති.

හවති ච පනුක්කරෙස්ථ වාකයං.

4126. පවාසමසස විණ්ණණ්ණි
ගතං නානුසොචති,⁴
දීසවා පතිං ආගතං නාභිනාදුති
හතාරවණ්ණං න කදපි භාසති
එතෙ පදුට්ඨාය හවති ලකබ්බං.

4127. අනාඤ්ඤා තසස වරති අසඤ්ඤාතා
අනාඤ්ඤා භාපෙති අකිච්චකාරිණි,
පරිදහිත්වා සයති පරමුඛි
එතෙ පදුට්ඨාය හවති ලකබ්බං.

4128. පරාවක්කජාතා⁵ හවති කුඛකුමි
දීසඤ්ඤා අසසසති දුක්ඛවෙදිති,
උච්චාරපසසාවමභිණ්ණගවජති
එතෙ පදුට්ඨාය හවති ලකබ්බං.

4129. විලොමමාචරති අකිච්චකාරිණි
සද්ධං නිසාමෙති පරසස භාසතො,
හතහොගා ච කරොති සඤ්චං⁶
එතෙ පදුට්ඨාය හවති ලකබ්බං.

1. පවු. නිසරති - මජ්ඣං.
2. පරිවක්කජාතා - වී. මජ්ඣං. සා.
3. අසසසති - වී. මජ්ඣං. සා.
4. ගතං තසස නානුසොචති - වී. මජ්ඣං.
5. පරිවක්කජාතා - වී. මජ්ඣං. සා.
6. සඤ්චං - මජ්ඣං.

4130. කිවෙන්න ලඬං කසිරෙතාහනං¹ ධනං
විතතං විතාසෙති දුකෙකත සමතතං,
පටිවිසසකෙහි ච කරොති සත්ථං
එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4131. නිකංතතපාදු විසිබානුවාරිති
නිව්චං ස සාමිමි පදුට්ඨමානසා,
අතිවාරිණි හොති තථෙව්²ගාරවා
එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4132. අභිකඛණං තිට්ඨති ආරමුලෙ
එතාති කච්ඡාති ච දසසයනති,
දිසාදිසං පෙකඛති හතඤ්චිතතා
එතෙ පදුට්ඨාය හවන්ති ලකඛණා.
4133. සබ්බා නදි වඤ්ඤාති³ සබ්බෙ කට්ඨමයා වතා,
සබ්බිත්ථියො කරෙ පාපං ලහමානෙ⁴ නිවාතකෙ.
4134. සථෙ ලහෙථ ඛණං වා රතො වා
නිවාතකං වාපි ලහෙථ තාදිසං,
සබ්බාව ඉත්ථි කරෙය්‍යු⁵ තො පාපං
අඤ්ඤං අලසා පිට්ඨසප්පිතාපි සද්ධිං.
4135. නරානමාරාමකරාසු නාරිසු
අනෙකච්ඡතාසු අනිග්ගහාසු ච,
සබ්බතතනාපිතිකරාපි වෙ සියා⁶
න විසසසෙ තිත්ථසමා හි නාරියො.
4136. යං වෙ දිසවා කණ්ඩරිකිතතරානං⁷
සබ්බිත්ථියො න රමන්ති අගාරෙ,
තං තාදිසං මව්චං වජ්ඣවා හරියා
අඤ්ඤං දිසවා පුරිසං පිට්ඨසප්පිං.
4137. බකස්ස ච පාවාරිකස්ස⁸ රඤ්ඤා
අවචතතකාමානුගතස්ස හරියා,
අවාචරි බද්ධවසානුගතස්ස⁹
කං වාපි ඉත්ථි නාතිවරෙ තදඤ්ඤං.

1. කසිරා හනං - වී, මජ්ඣං.
2. අසෙත - වී, මජ්ඣං.
3. වඤ්ඤාදි - මජ්ඣං, වඤ්ඤානා - වී.
4. ලහමානා - වී.
5. කසිරු - මජ්ඣං.
6. වෙසිසු - වී, සතා. වෙසියා - මජ්ඣං.
7. කිතතං - මජ්ඣං, සතා.
8. බාවරිකස්ස - මජ්ඣං.
9. අනාවරිපට්ඨවසානුගතස්ස - මජ්ඣං.

4138. පිඬගියානි සබ්බලොකිසසරසස
රසෙඤ්ඤා පියා බ්‍රහ්මදත්තසස හරියා,
අවාචරි බ්‍රහ්මවසානුගසස
තං වාපි සා නාස්සධිගා කාමකාමිනී.
4139. බුද්ධනං¹ ලහුචිත්තානං අකතඤ්ඤන දුභිනං²,
නාදෙවසනෙතා පුට්ඨො ටීනං සභ්බාකුමරහනි.
4140. න තා පජානනති කතං න කිව්චං.
න මාතරං පිතරං භාතරං වා,
අනරියා සමතිස්සනනාධම්මා
සසෙසව චිත්තසස වසං වජනති.
4141. වීරානුචුඤ්චි පියං මනාපං.
අනුකම්පකං පාණසම්මපි සනතං³,
ආවාසු⁴ කිච්චෙසු ව නං ජහනති
තස්මාහං ඉත්තීනං න විස්සසාමි.
4142. ටීනං හි විත්තං යථා වානරසස
කතතාපකතනං යථා රුක්ඛජායා,
චලාචලං හදයං ඉත්තීයානං
චස්සසස නොමි විය පරිවත්තති.
4143. යද් න පසසනති සමෙක්ඛමානා
ආදෙයාරූපං පුරිසසස විත්තං,
සණ්ඨාහි වාචාහි නයනති මෙතං
කමොජකා ජලජෙනෙව අසසං.
4144. යද් න පසසනති සමෙක්ඛමානා
ආදෙයාරූපං පුරිසසස විත්තං,
සමනනාතො තං පරිවජ්ජයනති
තිණ්ණණ්ණ නදීපාරගතොව කුලලං.
4145. සිලෙසුපමා සිඨිරිව සබ්බහක්ඛා
තික්ඛමායා නදිරිව සීසසොතා,
සෙවනති හෙතා පියමප්පියඤ්ඤා
නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ඤා.

1. බුද්ධනං - මජ්ඣං.

2. දුභිනං - වී. මජ්ඣං, සංයං.

3. සහසකං - මජ්ඣං.

4. ආවාසු - මජ්ඣං.

4146. න තා එකසස න විතතං ආපණොව පසාරිතො,
යො තා මසනනි මණ්ණෙය්‍ය වාතං ජාලෙන බාධයෙ¹.

4147. යථා නදී ව පණො ව පානාගාරං සහා පපා,
එවං ලොකිත්ථියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති.

4148. සතාසනසමාගහතා කණ්ණසප්පසිරුපමා,
ගාවො බහි නිණ්ණෙසව ඔමසනති වරං වරං.

4149. සතාසනං කුණ්ණරං කණ්ණසප්පං
මුද්ධාභිසිත්තං පමද ව සබ්බා,
එතෙ නරො නිව්වයතො හපේථ
තෙසං හවෙ දුබ්බද්ද සච්චහාවො².

4150. නාවිත්තවණ්ණො³ න බහුත කන්තා
න දකඛ්ඤා පමද සෙවිතබ්බා,
න පරසස හරියා න ධනස්ස හෙතු
එතිත්ථියො පඤ්ච න සෙවිතබ්බා.

අථ බුදු හො ආනන්දෙ ගිජ්ඣිරාජා කුණාලස්ස සකුණස්ස ආදි-
මජ්ඣිකරාජරියොසානං විදිත්වා තාසං වෙලායං ඉමා ගාරායො අභාසි.

4151. පුණ්ණච්චි වෙමං පඨවිං ධනෙන
දජ්ජිත්ථියා පුරිසො සමමතාය,
ලද්ධා බණං අතිමකෙණ්ණෙය්‍ය තමපි
තාසං වසං අසනීනං න ගවෙජ.

4152. උට්ඨානකණ්ණෙපි අලීනවුත්තිං
කොමාරහත්තාරං පියං මනාපං,
ආවාපු කිච්චිසු ව නං ජහන්ති
තස්මා හි ඉත්තීනං න විස්සසාමි.

4153. න විස්සසෙ ඉච්ඡති මහති පොසො
න විස්සසෙ රොදති මෙ සකාසෙ,
සෙවිත්ති හෙතා පියමජ්ජියඤ්ච
නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ච.

1. බන්ධයෙ - මජ්ඣං. ස්‍යා.

2. සබ්බහාවො - මජ්ඣං.

3. නවිත්ත - මජ්ඣං.

4. ආදිමජ්ඣිකරා - වී. මජ්ඣං, ස්‍යා.

4154. න විසසසෙ සාබ්පුරාණසන්තං
න විසසසෙ මිත්තපුරාණවොරං,
න විසසසෙ රාජා¹ සබ්බා මමනති
න විසසසෙ ඉත්ථි දසනනමාතරං.
4155. න විසසසෙ රාමකරාසු නාරිසු
අවචනනසිලාසු අසඤ්ඤතාසු,
අවචනනපෙමානුගතසස හරියා
න විසසසෙ තිත්ථසමා හි නාරියො.
4156. හනෙය්‍යු² ජිනෙය්‍යුච්චි ජෙදෙයෙය්‍යුං
කණ්ඨඉප්පි ජෙත්වා රුධිරං පිබෙය්‍යුං,
මා දීනකාමාසු අසඤ්ඤතාසු
භාවං කරෙ ගබ්ගතිත්ථිපමාසු.
4157. මුසා තාසං යථා සච්චං සච්චං තාසං³ යථා මුසා,
ගාවො බහි තිණසෙසව ඔමසනති වරං වරං.
4158. ගතෙනෙනා පලොභෙනති පෙක්ඛිතෙන⁴ මිහිතෙන ව,
අථොපි දුක්ඛිවත්තෙන මඤ්ඤනා හණිතෙන ව.
4159. වොරියො කඨිනා⁵හෙනා වාළා ව ලපසකඛරා,
න තා කිඤ්චි න ජානනති යං මනුසෙසසු වඤ්චනං.
4160. අසා ලොකිත්ථියො නාම වෙලා තාසං න විජ්ජති,
සාරතො ව පගබ්බා ව⁶ සිඛි සබ්බසසො යථා.
4161. නත්ථිත්ථිනං පියො නාම අප්පියොපි⁷ න විජ්ජති,
සෙවනති හෙනා පියමප්පියඤ්ඤා නාවා යථා ඔරකුලංපරඤ්ඤා.
4162. නත්ථිත්ථිනං පියො නාම අප්පියොපි න විජ්ජති,
ධනතො පතිවෙලලනති⁸ ලොව දුමනිසස්සිතා.
4163. හත්ථිබන්ධං අසසබන්ධං ගොපුරිසඤ්ඤා වණ්ඩාලං⁹,
ජවඩාහකං පුප්ඵජඩ්ඛකං සධනමනුපතනති නාරියො.

1. රාජානං - මජ්ඣං.
2. හනෙය්‍යුං - මජ්ඣං.
3. භාසං - මජ්ඣං.
4. පක්ඛිතෙනමිහිතෙනව - ස්‍යා.
5. කඨිනා - මජ්ඣං.
6. පගබ්බාව - මජ්ඣං.
7. අප්පියොපි - මජ්ඣං.
8. ධනතොපතිවෙලලනති - මජ්ඣං.
9. මණ්ඩලං - මජ්ඣං.

4164. කුලපුත්තච්චි ජහන්ති අකිඤ්චනං ජවකසමසදිසමපි,
අනුගවජන්ති අනුපකන්ති ධනහෙතු හි නාරියොති.

අථ ඛලු හො නාරදෙ දෙවබ්‍රාහ්මණො ආනන්දස්ස ගිජ්ඣරාජස්ස
ආදිමජ්ඣකරා¹පරියොසානං විදිතා කායං වෙලායං ඉමා ගාථායො
අභාසි.

4165. චක්ඛාරො මෙ න පුරෙන්නි තෙ මෙ සුණාථ භාසතො²,
සමුද්දො බ්‍රාහ්මණො රාජා ඉත්ථි වාපි දිජමපති.

4166. සරිතා සාගරං යන්ති යා කාවි පඨවිංසිතා³,
තා සමුද්දං න පුරෙන්නි උනන්තා⁴ හි න පුරති.

4167. බ්‍රාහ්මණො ච අධියාන වෙදමක්ඛානපඤ්චමං,
භියොසාපි සුතමිවෙජ්ජායා උනන්තා හි න පුරති.

4168. රාජා ච පඨවිං⁵ සබ්බං සසමුද්දං සපබ්බතං,
අජ්ඣාචසං⁶ විජිනිත්වා අනන්තරතනොචිතං
පාරං සමුද්දං පඤ්ඤති උනන්තා හි න පුරති.

4169. එවමෙකාය ඉත්ථියා අට්ඨට්ඨ පතීනො සියා,
සුරා ච බලවන්තා ච සබ්බකාමරසාහරා
කරෙය්‍ය නවමෙ ඡන්දං උනන්තා හි න පුරති.

4170. සබ්බිත්ථියො සිබ්බිව සබ්බහක්ඛා
සබ්බිත්ථියො නදීරිව සබ්බවාහිනී⁷,
සබ්බිත්ථියො කණ්ටකානං ච සාබ්බා
සබ්බිත්ථියො ධනහෙතු වජන්ති.

4171. වානඤ්ච ජාලෙන නරො පරාමසෙ
ඔසිඤ්චියා සාගරමෙකපාණිනා,
සකෙන හඤ්චන හනෙය්‍ය සොසං
යො සබ්බභාවං පමදස්ස ඔස්සපෙ.

4172. වොරීනං බහුබුද්ධීනං යාසු සච්චං සුදුලලහං,
ථීනං භාවො දුරාජානො මච්ඡස්සවොදකෙ ගතං.

1. ආදිමජ්ඣකරා - වී. මජ්ඣං.
2. සුණාථ මම භාසතො - මජ්ඣං.
3. පඨවිසිතා - මජ්ඣං.
4. ඔනන්තා - සතා.
5. පඨවිං - මජ්ඣං.
6. අජ්ඣාචසං - සිඬු.
7. වාහි - මජ්ඣං.

4173. අනලා මුදුසමනාසා දුප්ඳුරා නා නදීසමා,
සිද්ධති නං විදිකාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.

4174. ආවට්ඨති මහාමායා බ්‍රහ්මවරියවිකොපනා,
සිද්ධති නං විදිකාන ආරකා පරිවජ්ජයෙ.

4175. යකෙඤ්ඤා¹ උපසෙවතති ඡන්දසා වා ධනෙන වා,
ජාතවෙදෙව සණ්ඨානං ධීපං අනුදහතති නතති.

අථ ඛලු භො කුණාලො සකුණො නාරදස්ස දෙවබ්‍රාහ්මණස්ස
ආදිමජ්ඣි² කථාපරියොසානං විදිකා නායං වෙලායං ඉමා ගාථායො
අභාසි.

4176. සලලපෙ නිසිත³ ඛණ්ණපාණිනා
පණ්ඩිතො අපි පියාවදෙසිනා,
උග්ගතෙජ්ජරගමපි ආසිදෙ
එකො එකාය පමදය නාලපෙ.

4177. ලොකවිත්තමථනා හි නාරියො
නවවගීතහණිතභිතවුධා,
බාධයතති අනුපට්ඨිතස්සති.
දීප⁴ රක්ඛසිගණාව වාණිජෙ.

4178. නත්ථි තාසං විනයො න සංවරො
මජ්ජමංසනිරතා අසඤ්ඤානා,
නා ගිලුතති පුරිසස්ස පාහතං
සාගරෙව මකරං කිම්බගලො⁵.

4179. පඤ්ඤාම ගුණසාතගොවරා
උද්ධතා අනියතා අසඤ්ඤානා,
ඔසරතති පමද පමාදිනං
ලොණතොයවතියංව ආපගා⁶.

4180. යං නරං උපරමතති⁷ නාරියො
චන්දසාව රතියා ධනෙනවා,
ජාතවෙදසදිසමපි තාදිසං
රාගදෙසවතියො⁸ ධහතති⁹ නං.

1. යංථනා - මජ්ඣං.

2. ගාථා - වී. මජ්ඣං. ස්‍යා.

3. නිසිත - මජ්ඣං.

4. දීපෙ - වී. මජ්ඣං. ස්‍යා.

5. කිම්බගලො - මජ්ඣං.

6. ආපකා - සිවු.

7. පලාපෙනති - මජ්ඣං. උපලපෙනති - වී. ස්‍යා.

8. වධියො - - මජ්ඣං. ස්‍යා.

9. දහතති - මජ්ඣං. ස්‍යා.

4181. අඛණ්ඩං ඤානං පුරිසං මහඤ්ඤං
ඔසරන්ති සධනා සහන්තනා,
රත්තවිත්තං අතිවෙදියනති නං
සාලං මාලුවලතාව කානතන.
4182. තා උපෙතති විවිධෙන ඡන්දසා
චිත්‍රබ්බිමුඛියො අලංකතා,
උභයනති පභයනති නාරියො,
සමුරොව සනමායකොවිද.
4183. ජාතරූපමණිමුත්තභූසිතා
සකකතා පතිකුලෙසු නාරියො,
රකඛිතා අතිවරන්ති සාමිකං
දනවංච හදයනතරස්සතා¹.
4184. කෙජවාපි හි නරො විවක්ඛණො
සකකතො ඛණ්ණජනස්ස පුජිතො,
නාරිනං වසගතො න භාසති
රාහුතා උපගතොව² වජ්ඣමා.
4185. යං කරෙය්‍ය කුපිතො දියො දියං
දුට්ඨවිතො වසමාගතං අරි
තෙන භියොෆා ව්‍යසනං නිගවජති
නාරිනං වසගතො අපෙකඛවා.
4186. කෙසලුනනඛජික්ඛතජ්ජිතා
පාදපාණිකසදණ්ඩතාලිතා,
භීතමෙව උපගතා හි නාරියො
තා රමන්ති කුණපෙව මකඛිකා.
4187. තා කුලෙසු විසිඛනතරෙසු වා
රාජධානිනිගමෙසු³ වා පුන,
ඔඩ්ඛිතං නමුච්චාසවාකරං⁴
චකක්ඛමා පරිවජ්ජය⁵ සුඛිත්තිකො.

1. හදයනතරස්සිතා - මජ්ඣං.
හදයනතරතිස්සිතා - ස්‍යා.
2. උපගතොව - මජ්ඣං. ස්‍යා.
3. රාජධානි - මජ්ඣං.
4. වාකුරං - මජ්ඣං. වාගුරං - ස්‍යා.
5. පරිවජ්ජ - සීල.

4188. ඔසුසජ්ඣ¹ කුසලං තපොගුණං
යො අනරියවරිතානිමාවරි,
දෙවතාහි නිරයං නිමිසසන්ති²
ජෙදගාමී මණියං ච වාණිජො
4189. සො ඉධ ගරහිතො පරස්ථ ච
දුමමති උපගතො³ සකම්මුතා,
ගවජති අනියතො ගලාගලං
දුට්ඨගදුහරතොච උපපථො.
4190. සො උපෙති නිරයං පතාපතං
සත්තිසිමබලිවතඤ්ඤා ආයසං⁴
ආවසිකා නිරවජානයොනියං⁵
පෙතරාජවිසයං න මුඤ්ඤති.
4191. දිබ්බබ්බධරතියො ච නන්දන
චක්කචත්තිවරිතඤ්ඤා මානුසෙ,
නාසයන්ති පමද පමාදිනං
දුග්ගතිඤ්ඤා පටිපාදයන්ති නං.
4192. දිබ්බබ්බධරතියො න දුලලහා
චක්කචත්තිවරිතඤ්ඤා මානුසෙ,
සොණණ්ණ⁶වාමනනිලයා ච අවජරා
යෙ චරන්ති පමදහනත්තිකා.
4193. කාමධාතුසමතික්කමා ගති
රූපධාතුයා⁷ භවො න දුලලහො,
චිත්තරාගවිසයුපපත්තියා
යෙ චරන්ති පමදහනත්තිකා.
4194. සබ්බදුක්ඛසමතික්කමං සිවං
අවචනනං අවලිනං අසඬ්ඬං,
නිබ්බුතෙහි සුච්ඡි න දුලලහං
යෙ චරන්ති පමදහනත්තිකා.
4195. කුණාලො හං තද ආසිං උද්ධි චුසසකොකිලො,
ආනන්දෙ ගිජ්ඣිරාජාසි සාරිපුත්තො ච නාරදෙ
පරිසා බුද්ධපරිසා එවං ධාරෙථ ජාතකන්ති.

4. කුණාලෝචනය.

1. ඔසරිනා - මජ්ඣං.
2. නයිසානි - මජ්ඣං.
3. උපහතො - මජ්ඣං.
4. මායස - සීල.
5. යොනියා - මජ්ඣං. යොනියෙ - ස්වා.
6. සුවණ්ණ - මජ්ඣං.
7. රූපධාතුභාවො - මජ්ඣං.
රූපධාතුසමුභාවො - ස්වා.

5. මහාසූතසොමජාතක.

4196. කසමා තුවං රසක ඵදිසානි
කරොසි කම්මානි සුදුරුණානි,
හනාසි ඉත්ථි පුරිසෙ ච මුලොහා
මංසසස හෙතු ආදු¹ ධනසස කරුණා.
4197. න අත්තහෙතු න ධනසස කරුණා
න පුත්තදරසස සහායඤ්ඤානං,
හතො ච මෙ හගවා භූමිපාලො
සො බාදනී මංසං හදනොන ඵදිසං.
4198. සචෙ තුවං හතතුරුත්ථ පයුත්තො
කරොසි කම්මානි සුදුරුණානි,
පාතො ච අනොතපුරං පාපුණ්ණිකා
ලපෙය්‍යාසි මෙ රාජිනො සමමුඛෙ නං.
4199. තථා කරිසසාමි අහං හදනොන
යමෙවි කං හාසසි කාළහත්ථි,
පාතො ච අනොතපුරං පාපුණ්ණිකා
චක්ඛාමි තෙ රාජිනො සමමුඛෙ නං.
4200. තතො රතො විචසනෙ සුරියඝ්‍රග්ගමනං පති,
කාලො රසකමාදය රාජානං උපසඬක්ඛි
උපසඬක්ඛිකා රාජානං ඉදං චචනමබුථි.
4201. සචචං කීර මහාරාජ රසකො පෙසිතො තයා,
හනානි² ඉත්ථි පුරිසෙ තුවං මංසානි බාදසි.
4202. එවමෙවං තථා කාළ රසකො පෙසිතො මයා,
මම අත්ථං කරොනාත්තස කීමෙනං පරිභාසසි.
4203. ආනන්දෙ සබ්බමච්ඡානං බාදිකා රසගිඤ්ඤිමා,
පරික්ඛිණාය පරිසාය අත්තානං බාදියා මනො.
4204. එවං පමනො රසගාරචෙ රතො
බාලො යදි ආයතිං නාවබුජ්ඣති,
විධංග පුත්තෙ චජී ඤාතකෙ ච
පරිචක්ඛය අත්තානමෙව බාදති.

1. අදු - මජ්ඣං.

2. හනති - මජ්ඣං.

3. චජිකා - මජ්ඣං.

4205. ඉදං තෙ සුඤ්ඤාන විහෙතු ඡන්දො
මා භක්ඛසි රාජ මනුස්සමංසං,
මා කං ඉමං කෙවලං වාරිජොව
දිපදබ්බෙ සුඤ්ඤාමකාසි රට්ඨං.
4206. සුජාතො නාම නාමෙන ඔරසො තස්ස අත්‍රජො,
ඡන්ද්‍රපෙසිං අලඛාන මනො සො තස්ස සබ්බයො.
4207. එවමෙව අහං කාළ භුක්වා භක්ඛං රසුත්තමං,
අලඛා මානුසං මංසං මඤ්ඤා භෙසසාමි ජීවිතං.
4208. මාණව අභිරුපොසි කුලෙ ජාතොසි සොකීයො,
න කං අරහසි තාන අභක්ඛං භක්ඛයෙතවො.
4209. රසානමඤ්ඤාතරං එතං යසමා¹ මං කං නිවාරයො,
සොහං තත්ථ ගමිසසාමි යත්ථ ලව්ඡාමි එදිසං.
4210. සො වාහං නිප්පතිසාමි න තෙ වච්ඡාමි සන්තීකො,
යස්ස මෙ දස්සනෙන කං නාභිනන්දසි බ්‍රාහ්මණ.
4211. අඛා අඤ්ඤාපි දයාදෙ පුත්තෙ ලව්ඡාම මාණව,
කිංඤ්ඤා ඡම්ම විතස්සස්සු යත්ථ පතතං න තං සුමණ.
4212. එවමෙව කුචං රාජ දිපදිඤ්ඤා සුමොහි මෙ,
පබ්බාපෙස්සනති තං රට්ඨා සොණං මාණවකං යථා.
4213. සුජාතො නාම නාමෙන භාවිතතාන සාවකො,
අච්ඡරං කාමයනොතාව න සො භුක්ඤ්ඤා න සො පිට්ඨි.
4214. කුසග්ගෙ උදකමාදය සමුද්දෙ උදකං මිනෙ,
එවං මානුසකා කාමා දිබ්බකාමාන සන්තිකො.
4215. එවමෙව අහං කාළ භුක්වා භක්ඛං රසුත්තමං,
අලඛා මානුසං මංසං මඤ්ඤා භෙසසාමි ජීවිතං.
4216. යථාපි තෙ ධ්වරට්ඨා හංසා වෙහාසයං ගමා,
අවුත්ති²පරිභොගෙන සබ්බෙ අබ්බාදිතං ගතා.

1. කසමා - මජ්ඣං.

2. අභුත්ත - මජ්ඣං, අසුත්ත - සංයා.

4217. එවමෙව තුවං රාජ දිපදිඤ්ඤ සුභොති මෙ,
අහකඛං රාජ හකෙඛසි තසමා පබ්බාජයනති නං.
4218. තිට්ඨාභීති මයා වුතොතා සො තං ගච්ඡසි පමුට්ඨො¹,
අට්ඨිතො තං ඨිතොභිති ලපසි බ්‍රහ්මචාරීති
ඉදං තෙ සමණ අයුතං අසිඤ්ඤ මෙ මඤ්ඤසි කඛකපනං.
4219. ඨිතොහමසමි සධම්මෙසු² රාජ
න නාමගොතං පරිවතයාමි,
චොරඤ්ඤ ලොකෙ අට්ඨිතං වදනති
ආපායිකං නොරයිකං ඉතො වුතං.
4220. සචෙ තුවං සද්දහසි රාජ සුතං ගණොති ඛතිය,
තෙන යඤ්ඤං යජිත්වාන එවං සග්ගං ගමිසසසි.
4221. කසමිං නු රට්ඨෙ තව ජාතභූමි
අථ කෙන අකුප්පන ඉධානුපතොතා,
අකඛාති මෙ බ්‍රාහ්මණ එතමස්ස
කිමච්ඡසි දෙමි තයජ්ජ පත්තිනං.
4222. ගාථා චතසෙසා ධරණිමහිසසර
සුගමතිරස්සා වරසාගරුපමා,
තචෙව අස්සාය ඉධාගතොසමි
සුභොති ගාථා පරමස්සංභිතා.
4223. න චෙ රුදනති මතිමනොතා සපඤ්ඤ
බ්‍රහ්මසුතා යෙ බ්‍රහ්මානවිතතිතො,
දීපං හි එතං පරමං නරානං
යං පණ්ඩිතා සොකනුද්‍ර හවතති.
4224. අක්කානං ඤාති උද පුත්තදරං
ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං,
කිමොනු තං සුතසොමානුතපෙ
කොරව්‍යසෙට්ඨ වචනං සුභොම තෙ³.
4225. නොවාහමක්කානමනුක්ඛිනාමි
න පුත්තදරං න ධනං න රට්ඨං,
සතඤ්ඤ ධම්මො චරිතො පුරාණො
තං සඛාරං බ්‍රාහ්මණසසානුතපෙ.

1. පාමුට්ඨො - මජ්ඣං.
2. සද්ධම්මෙසු - මජ්ඣං.
3. මෙන - මජ්ඣං.

4226. කතො මයා සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රට්ඨ සකෙ ඉසසරියෙ ධීනෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
සව්වානුරකඛී පුනරාවච්ඡසං.
4227. නෙවාහමෙතං අභිසද්දහාමි
සුඛී නරො චෙත්තමුඛා පමුත්තො,
අමිත්තහස්සං පුනරාවච්ඡයා
කොරව්‍යසෙට්ඨ නභි මං උපෙසිති.
4228. මුත්තො තුවං පොරිසාදසස හස්සා
ගන්ඛා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,
මධුරමපියං ජීවිතං ලභි රාජ
තූතො තුවං එහිසි මෙ සකාසං.
4229. මතං වරෙය්‍ය පරිසුඤ්ඤිලො
න භි ජීවිතං ගරහිතො පාපධම්මො,
න භි තං නරං තායතෙ¹ දුග්ගතිහි
යසසාපි හෙතු අලිකං හණෙය්‍ය.
4230. සචෙපි වාතො හිරිමාවණෙය්‍ය
චංඤ්ච සුරියො ච ජමාපතෙය්‍යං,
සඛ්ඛාව නපෙජ්ජා පටිසොතං² චචෙය්‍යං
නතෙවිහං රාජ මුසා හණෙය්‍යං.
4231. නහං එලෙය්‍ය උද්ධි විසුසෙස
සංවිත්තෙය්‍ය හුතධරා චසුන්ධරා,
සිලුවවයො තෙරු සමුලමුත්තෙන
නතෙවිහං රාජ මුසා හණෙය්‍යං.
4232. අසිඤ්ඤා සත්ඤ්ඤා පරාමසාමි
සපථමි තෙ සම්ම අහං කරොමි,
තයා පමුත්තො අනණො හවිස්සා
සව්වානුරකඛී පුනරාවච්ඡසං.
4233. යො තෙ කතො සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රට්ඨ සකෙ ඉසසරියෙ ධීනෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
සව්වානුරකඛී පුනරාවච්ඡසු.

1. තායති - මජ්ඣං.

2. පති - මජ්ඣං.

4234. යො මෙ කතො සබ්බරො බ්‍රාහ්මණෙන
රට්ඨෙ සකෙ ඉසසරියෙ ධිතෙන,
තං සබ්බරං බ්‍රාහ්මණසසප්පදය
සච්චානුරකඛි පුනරාවජ්ඣසං.
4235. මුක්තො ව යො පොරියාදස්ස හත්ථා
ගන්ත්වාන නං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච,
සුඤ්ඤාමි ගාථායො සතාරහායො
යා මෙ සුතා අසුඤ්ඤා භිතාය බ්‍රහ්ම.
4236. සක්ඛිදෙව¹ සුතසොම සබ්බි හොති සමාගමො,
සා නං සබ්බාති පාලෙති නාසබ්බි බ්‍රහ්මසබ්බාමො.
4237. සබ්බිතෙරව සමාසෙථ සබ්බි කුබ්බෙථ සඤ්චං²,
සතං සඤ්චමමඤ්ඤාය සෙය්‍යො හොති න පාපියො.
4238. ජීරනති වෙ රාජරථා සුචිත්තා
අථො සරිරඤ්ඤි ජරං උපෙති,
සතඤ්ඤා ධම්මො න ජරං උපෙති
සනෙත්තා හවෙ සබ්බි පච්චෙදයනති.
4239. නහඤ්ඤා දුරෙ පඨවී ව දුරෙ
පාරං සමුද්දස්ස තද්‍රහු දුරෙ,
තතො හවෙ දුරතරං වදනති
සතඤ්ඤා ධම්මං³ අසතඤ්ඤා රාජ.
4240. සහස්සියො⁴ ඉමා ගාථා න ඉමා ගාථා සතාරහා,
චිත්තාජි තං සහස්සාති ඛිප්පං ගණනාති බ්‍රාහ්මණ.
4241. ආසීතියා නාවුතියා ව ගාථා
සතාරහා වාපි හවෙය්‍යු ගාථා,
පච්චිත්තමෙව සුතසොම ජානති⁵
සහස්සියො⁶ නාම කුඨ්ඤී⁷ ගාථා.
4242. ඉච්ඡාමි වොහං සුතවුඤ්ඤිමත්තතො
සනෙත්තා⁸ ව මං සප්පරියා හරෙය්‍යුං,
අහං සචිත්තති මහොදධිව
නති කාත තප්පාමි සුභාසිතෙන.

1. සක්ඛිං - සතා.
2. සඤ්චං - මජ්ඣං.
3. ධම්මො - මජ්ඣං.
4. සහස්සියො - මජ්ඣං.
5. ජානාති - මජ්ඣං.
6. සහස්සියො - මජ්ඣං.
7. කුඨ්ඤී - මජ්ඣං.
8. සනෙත්තාති - මජ්ඣං.

4243. අභි යථා තිණකටඨං ඩහනොතා¹
න තපනී සාගරො වා නදීහි,
එවමපි තෙ පණ්ඩිතා රාජසෙටඨ
සුඛා න තපනති සුභාසිනෙන.
4244. සකසස දසසස යද සුණොමි
ගාථා² අහං අඤ්චති ජනිතු,
තමෙව සකකට්ඨ නිසාමයාමි
නහි තාත ධම්මෙසු මමහි තිසාරි.
4245. ඉදනෙන රටඨං සධනං සයොග්ගං
සකායුරං සබ්බකාමුපපන්නං,
කීං කාමහෙතු පරිභාසසෙ³ මං
ගච්ඡාමහං පොරිසාදසස⁴ කනෙත.
4246. අනනානුරක්ඛාය හවනති හෙනෙ
හඤ්ඤාතො රජිකා පතතිකා ව,
අසකාරොහා⁵ යෙ ව ධනුග්ගහාසෙ
සෙනා පසුඤ්ඤාම හනාම සතතුං.
4247. සුදුකකරං පොරිසාදෙ අකාසි
ජීවං ගහෙතොන අවිසසජි මං,
තං තාදිසං පුබ්බකිවචං සරනොතා
දුබ්බො⁶ අහං තසස කථං ජනිතු.
4248. චිද්දිකා සො පිතරං මාතරඤ්ච
අනුසාසිකා නොගමඤ්ච බලඤ්ච,
සච්චවාදී සච්චානුරක්ඛමානො
අගමාසි සො යෙන සො පොරිසාදෙ⁷.
4249. කතො මයා සඛගරො බ්‍රාහ්මණෙන
රටෙට්ඨ සකෙ ඉසසරියෙ ධීතෙන,
තං සඛගරං බ්‍රාහ්මණසසපදය
සච්චානුරක්ඛි පුනරාගතොසමි
යජසසු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4250. න භායනෙ බාදිතුං⁸ මග්ගං පච්ඡා
චිතකා අයං තාව සධුමිකා ව,
නිද්ධුමකෙ පච්ඡං සාධු පකකං
සුණොමි ගාථායො සතාරභායො.

1. දහනොතා - මජ්ඣ.

2. තං - මජ්ඣ.

3. පරිභාසසි - මජ්ඣ. පරිභාසනෙ - වී.

4. පොරිසාදසසපනෙ - මජ්ඣ.

5. අසකාරොහා - මජ්ඣ.

6. දුබ්බො - මජ්ඣ.

7. යඤ්ඤං පොරිසාදෙ - මජ්ඣ.

8. බාදිතං - මජ්ඣ.

4251. අධම්මකො නිං පොරිසාදකාසි¹
 රට්ඨා ච හට්ඨා උදරස්ස හෙතු,
 ධම්මඤ්චිමා අභිවදනති ගාථා
 ධම්මො අධම්මො ච කුභිං සමෙනි.
4252. අධම්මකස්ස පුද්දස්ස නිව්චං ලොභිතපාණිනො,
 නත්ථි සච්චං කුතො ධම්මො කිං පුනෙන කරිස්සසි.
4253. යො මංසහෙතු මීගචං වරෙය්‍ය
 යො වා හනෙ පුරිසං අත්තහෙතු,
 උහොපි තෙ පෙඤ්ච සමා භවනති
 කසමා නො² අධම්මකං බුභි මං නිං³.
4254. පඤ්ච පඤ්ච නඛා හකඛා ඛතියෙන පජානතා,
 අභකඛං⁴ රාජ හකෙඛසි තස්මා අධම්මකො තුවං.
4255. මුත්තො තුවං පොරිසාදස්ස හත්ථා
 ගත්ථා සකං මජ්ඣිරං කාමකාමී,
 අමිත්තහත්ථං පුනරාගතොසි
 න ඛතධම්මො⁵ කුසලොසි රාජ.
4256. යෙ ඛතධම්මො කුසලා භවනති
 පායෙන තෙ නෙරයිකා භවනති,
 තස්මා අහං ඛතධම්මො⁵ පහාය
 සච්චානුරකඛී පුනරාගතොසමි
 යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4257. පාසාදවාසා පඨවීගවාසස්සං
 කාමිත්ථියො කාසිකච්ඡුනඤ්ච,
 සඛං තභිං ලහසි සාමිතාය
 සච්චෙන කිං පස්සසි ආනිසංසං.
4258. යෙ කෙච්චි මෙ අත්ථි රසා පථව්‍යා⁶
 සච්චං තෙසං සාදුතරං රසානං,
 සච්ච ධීතා සමිණ්ඩාභලිණා ච
 තරනති ජාති⁷මරණස්ස පාරං.

1. පුරිසාද - මජ්ඣ. සං.
 2. තු - මජ්ඣ.
 3. යං - මජ්ඣ.
 4. අභකඛ - මජ්ඣ.
 5. ඛතං - මජ්ඣ. සං.
 6. පථව්‍යා - මජ්ඣ.
 7. ජාතී - මජ්ඣ.

4259. මුත්තො තුවං පොරියාදසස හත්ථා
ගහවා සකං මැදිරං කාමකාමී,
අමිත්තහත්ථං පුතරාගතොසි
නහ නුන නෙ මරණහයං ජනිඤ
අලිතවිත්තො වසි¹ සවචවාදි.
4260. කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරූපා
යඤ්ඤා ධිට්ඨා යෙ විපුලා පසත්ථා,
විසොධිතො පරලොකසස මග්ගො
ධම්මෙ ධීතො කො මරණසස භායෙ.
4261. කතා මෙ කල්‍යාණා අනෙකරූපා
යඤ්ඤා ධිට්ඨා යෙ විපුලා පසත්ථා,
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිසසං
යජස්සු යඤ්ඤං බාද² මං පොරියාද.
4262. පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ
ධම්මෙන මෙ ඉසසරියං පසත්ථං,
විසොධිතො පරලොකසස මග්ගො
ධම්මෙ ධීතො කො මරණසස භායෙ.
4263. පිතා ච මාතා ච උපට්ඨිතා මෙ
ධම්මෙන මෙ ඉසසරියං පසත්ථං,
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිසසං
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරියාද.
4264. ඤාතිස්ස මිත්තෙස්ස කතා මෙ කාරා
ධම්මෙන මෙ ඉසසරියං පසත්ථං,
විසොධිතො පරලොකසස මග්ගො
ධම්මෙ ධීතො කො මරණසස භායෙ.
4265. ඤාතිස්ස මිත්තෙස්ස කතා³ මෙ කාරා
ධම්මෙන මෙ ඉසසරියං පසත්ථං,
අනානුතප්පං පරලොකං ගමිසසං
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරියාද.
4266. දිත්තං මෙ දනං බහුධා බහුතනං⁴
සන්තප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච,
විසොධිතො පරලොකසස මග්ගො
ධම්මෙ ධීතො කො මරණසස භායෙ.

1. අසි - මජ්ඣං.
2. අද - මජ්ඣං.
3. කතුපකාරො - මජ්ඣං, සංයා.
4. බහුතනං - මජ්ඣං.

4267. දික්කං මෙ දනං බහුධා බහුන්තං
සනාතප්පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ව,
අනානුකපං පරලොකං ගමිස්සං
යජස්සු යඤ්ඤං බාද මං පොරිසාද.
4268. විසං පජානං පුරිසො අදෙය්‍ය
ආසීවිසං ජලිතං උග්ගතෙජං,
මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍යා¹ සත්තධා
යො තාදිසං සච්චවාදිං අදෙය්‍ය.
4269. සුඤ්ඤා ධම්මං විජානන්ති නරා කල්‍යාණපාපකං,
අපි ගාරා සුඤ්ඤාන ධම්මෙ මෙ රමනී² මනො.
4270. සකිදෙව සුතස්සාම³ සබ්බි හොති සමාගමො,
සා නං සබ්බති පාලෙති නාසබ්බි බහු සබ්බමො
4271. සබ්බිරෙව සමාසෙථ සබ්බි කුබ්බෙථ සඤ්චි⁴,
සතං සද්ධම්මමඤ්ඤය සෙය්‍යො හොති න පාපියො.
4272. ජීරන්ති වෙ රාජරථා සුවිත්තා
අරො සරීරමි ජරං උපෙති,
සතඤ්ඤා ධම්මො න ජරං උපෙති
සනොතා හවෙ සබ්බි පවෙදෙයන්ති.
4273. නහඤ්ඤා දුරෙ පට්ඨි⁵ ව දුරෙ
පාරං සමුද්දස්ස තද්දු දුරෙ,
තනො හවෙ දුරතරං වදන්ති
සතඤ්ඤා ධම්මං අසතඤ්ඤා රාජ.
4274. ගාරා ඉමා අඤ්චති සුව්‍යඤ්ජනා⁶
සුභාසිතා කුඤ්ඤා ජනිඤ්ඤා සුඤ්ඤා,
ආනඤ්ඤා විතො සුඤ්ඤා පතීතො
වත්තාරි තෙ සම්ම වරෙ දදමි.
4275. යො නත්තො මරණං බුජ්ඣති කං
භිතාභිතං විනිපාතඤ්ඤා සග්ගං,
ගිද්දො රසෙ දුච්චරිතෙ නිවිද්දො
කිං කං වරං දස්සති පාපධම්මො⁷.

1. ඵලෙය්‍ය - මජ්ඣ. විපලෙය්‍ය - ස්‍යා.
2. රමනෙ - මජ්ඣ. ස්‍යා.
3. මහාරාජ - මජ්ඣ. ස්‍යා.
4. සඤ්චි - මජ්ඣ.
5. පට්ඨි - මජ්ඣ.
6. බ්‍යඤ්ජන - මජ්ඣ.
7. පාපධම්මො - මජ්ඣ.

4276. අහඤ්ච තං දෙහි වරතති වජ්ජං
කුසලාපි දක්වාන අවාකරෙය්‍ය,
සන්ධිසිකං කලහමිමං විවාදං
කො පණ්ඩිතො ජානමුපබ්බජෙය්‍ය.

4277. න තං වරං අරහති ජනතු ද්‍යුං
යං වාපි දක්වාන අවාකරෙය්‍ය,
වරස්සු සමම අවිකම්පමානො
පාණං වජීකවානපි දස්සමෙව.

4278. අරියස්ස අරියෙන සමෙති සකඛි¹
පඤ්ඤාස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,
පසෙසය්‍ය තං වස්සසතං අරොගං²
එතං වරානං පයමං වරාමි.

4279. අරියස්ස අරියෙන සමෙති සකඛි³
පඤ්ඤාස්ස පඤ්ඤාණවතා සමෙති,
පස්සපි⁴ මං වස්සසතං අරොගං
එතං වරානං පයමං දදාමි.

4280. යෙ ඛතතියාසෙ ඉධ භුමිපාලා
මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා,
න තාදිසෙ භුමිපති අදෙසි
එතං වරානං දුතියං වරාමි.

4281. යෙ ඛතතියාසෙ ඉධ භුමිපාලා
මුද්ධාභිසිත්තා කතනාමධෙය්‍යා,
න තාදිසෙ භුමිපති අදෙමි
එතං වරානං දුතියං දදාමි.

4282. පරොසතං ඛතතියා තෙ ගභීතා
තලාවුතා අසුමුඛා රුදන්තා,
සකෙ තෙ රට්ඨං පටිපාදයාහි
එතං වරානං තතියං වරාමි.

4283. පරොසතං ඛතතියා මෙ ගභීතා
තලාවුතා අසුමුඛා රුදන්තා,
සකෙන⁵ රට්ඨං පටිපාදයාමි තෙ
එතං වරානං තතියං දදාමි.

1. සකඛං - මජ්ඣං.

2. අරොගං - මජ්ඣං.

3. සකඛං - මජ්ඣං.

4. පස්සපි - මජ්ඣං. පසෙසය්‍ය - සසා, පසෙසති - වී.

5. සකෙ තෙ රට්ඨං - මජ්ඣං.

4284. ජිද්දනොත රට්ඨං බ්‍යධිතං භයාහි
පුට්ඨි නරා ලෙණමනුප්පට්ඨො,
මනුස්සමංසං විරමෙහි රාජ
ඵතං වරානං චතුස්සං වරාමි.
4285. අද්ධා හී සො භකෙඛා මමං මනාපො
ඵතස්ස හෙතුමිහි වනං පට්ටොයා,
සොහං කථං ඵනො උපාරමෙය්‍යං
අඤ්ඤං වරානං චතුස්සං වරස්සු.
4286. න වෙ පියං මෙති ජනිඤ් නාදිසො
අතං නිරංකඤ්ඤා පියානි සෙවති,
අනාව සෙය්‍යො පරමාව සෙය්‍යො
ලබ්‍භා පියා ඔව්තඤ්ඤා පට්ඨා.
4287. පියං මෙ මානුසං මංසං සුතසොම විජානහි,
නාමි¹ සකෙකා නිවාරෙතුං අඤ්ඤං තුවං සමම වරං වරස්සු.
4288. යො වෙ පියං මෙති පියානුකඩ්ඛි²
අතං නිරං කඤ්ඤා පියානි සෙවති,
සොණ්ඩාව පිඤ්ඤා විසස්ස³ ථාලං
තෙනෙව සො හොති දුබ්බි⁴ පරස්ස.
4289. යො වීධ සබ්බාය පියානි හිඤ්ඤා
කිවෙජනපි සෙවති අරියධම්මං⁵,
දුක්ඛිනොව පිඤ්ඤා යථොසධානි
තෙනෙව සො හොති සුබ්බි පරස්ස.
4290. ඔහායහං පිතරං මාතරඤ්ඤා
මනාපිකෙ⁶ කාමගුණෙ ව පඤ්ඤා,
ඵතස්ස හෙතුමිහි වනං පට්ටොයා
තනොත වරං කිනති මහං දදාමි.
4291. න පණ්ඩිතා දවිගුණං ආහු වාක්‍යං
සව්වප්පට්ඨඤ්ඤා භවන්ති සනොතා,
වරස්ස සමම ඉති මං අවොච
ඉව්වබ්බි කං න හී තෙ සමෙති.
4292. අපුඤ්ඤාලාහං අයසං අකිත්තිං
පාපං බහුං දුච්චරිතං කිලෙසං,
මනුස්සමංසස්ස කතෙ⁷ උපාගා
තනොත වරං කිනතිමහං දදෙය්‍යං.

1. නාමිසකකා - මජ්ඣ.
2. පියානුකඩ්ඛි - මජ්ඣ., ස්‍යා.
3. විසස්ස - වී. මජ්ඣ., ස්‍යා.
4. දුබ්බි - මජ්ඣ., ස්‍යා.

5. අරියධම්මෙ - වී. මජ්ඣ., ස්‍යා.
6. මනාපිකෙ - මජ්ඣ.
7. භවො - මජ්ඣ.

4293. න තං වරං අරහති ජනතු දතුං
යං වාපි දක්වාන අවාකරෙය්‍ය,
වරසස්ස සමම අවිකම්පමානො
පාණං වජ්ඣානපි දස්සමෙව.
4294. පාණං වජ්ඣනී සන්තොනා නාපි ධම්මං
සච්චපට්ඨෙය්‍ය ව හවනති සන්තොනා,
දක්වා වරං බිසමවාකරොති
එතෙන සම්පජ්ජ සුරාජසෙධං.
4295. ධනං වජ්ජ¹ යො පන අඛණ්ණෙතු
අඛණං වජ්ජ ජීවිතං රක්ඛමානො,
අඛණං ධනං ජීවිතං වාපි සබ්බං
වජ්ජ නරො ධම්මමනුසසරන්තො.
4296. යස්සා හි ධම්මං පුරිසො විජ්ඣෙය්‍ය
යෙ වස්ස කඛ්ඛං විනයනතී සන්තොනා,
තං හිස්ස දීපඤ්ඤා පරායණඤ්ඤා
න තෙන මිත්තං ජරයෙථ² පඤ්ඤෙය්‍ය.
4297. අඤ්ඤා හි යො හකෙඛා මමං මනාපො
එතස්ස හෙතුමිති වනං පටිට්ඨො,
සචෙව මං යාවසි එතමිත්තං
එතමිති තෙ සමම වරං දදමි.
4298. සත්ථා ව මෙ හොසි සබ්බා ව මෙසි
වචනමුපි තෙ සමම අහං අකාසි,
තුච්ඡමි මෙ සමම කරොති වාක්‍යං
උහොපි ගණ්ඨාන පමොවයාම.
4299. සත්ථා ව තෙ හොමි සබ්බා ව ත්‍යමි
වචනමුපි මෙ සමම තුචං අකාසි,
අහමිති තෙ සමම කරොමි වාක්‍යං
උහොපි ගණ්ඨාන පමොවයාම.
4300. කම්මසපාදෙන විහෙධිතත්ත⁴
තලාචුකා අසුමුඛා රුදන්තා;
න ජාතු දුක්ඛොථ ඉමස්ස රඤ්ඤෙය්‍ය
සච්චපට්ඨෙය්‍ය මෙ පටිසම්භොථ.

1. වජ්ජධනං අඛණවරසසහෙතු - වී. මජ්ඣං. ස්‍යා.
2. ජරයෙථ - මජ්ඣං. ස්‍යා.
3. මම - මජ්ඣං.
4. විහෙධිතමිත්තා - මජ්ඣං. ස්‍යා.

4301. කම්මාසපාදෙන විහෙයිතමහා
තලාවුකා අසුසුමුඛා රුදනතා,
න ජාතු දුබ්බෙහම ඉමස්ස රඤ්ඤා
සව්වපට්ඨාදානොන පටිසසුණාම.
4302. යථා පිතා වා අථවාපි මාතා
අනුකම්පකා අක්කාමා පජානං,
ඵවමෙව වො හොතු අයඤ්ඤා රාජා
තුමෙහ ව වො හොථ යථෙව පුත්තා.
4303. යථා පිතා වා අථවාපි මාතා
අනුකම්පකා අක්කාමා පජානං,
ඵවමෙව නො හොතු අයඤ්ඤා රාජා
මයමපි හෙසස්සාම යථෙව පුත්තා.
4304. චතුසපදං සකුණඤ්ඤාපි මංසං
සුදෙහි රක්ඛං සුකතං සුනිවසිතං,
සුධංව ඉන්ද්‍ර පරිභුඤ්ජියාන
භික්ඛා කථෙට්ඨො රමසි අරඤ්ඤා.
4305. තා බත්තියා වෙලලි¹විලාකමජ්ඣා
අලඬකතා සමංචාරිවාරඤ්ඤා,
ඉන්ද්‍රංව දෙවෙසු පමොදධිංසු
භික්ඛා කථෙට්ඨො රමසි අරඤ්ඤා.
4306. තමබ්බපධානෙ බහුගොණකමති
සුචිමති සබ්බස්සයනමති සඤ්ඤාතෙ,²
සයනස්ස³ ලජ්ඣමති සුධං සධික්ඛා
භික්ඛා කථෙට්ඨො රමසි අරඤ්ඤා.
4307. පාණිසසරං කුමහල්ලනං නිසීථෙ⁴
අථොපි වෙ නිපුරිසමපි තුරියං,
බහුං සුභිතඤ්ඤා සුචාරිතඤ්ඤා
භික්ඛා කථෙට්ඨො රමසි අරඤ්ඤා.
4308. උය්‍යානසමපන්නං පහුතමාලං⁵
මිගාවිරූපෙන⁶ පුරං සුරමමං,
හයෙහි නාගෙහි රථෙහුපෙනං
භික්ඛා කථෙට්ඨො රමසි අරඤ්ඤා.

1. වලලි - මජ්ඣං.
2. සුභමතිසකසයනමති සධිතතෙ - මජ්ඣං, සං.
3. සයනස්ස - මජ්ඣං.
4. නිසීථෙ - මජ්ඣං, සං.
5. බහුත - මජ්ඣං.
6. මිගාවිරූපෙන - සං.

438 ඡාතකපාළි-අසිතිනිපාතො

4309. කාළපකෙඛ යථා වන්ද්‍ය භායතෙව සුචෙ සුචෙ,
කාළපකඛ්ඵපමො රාජ අසනං හොති සමාගමො.
4310. යථා රසකමාගමම සුදකං පුරිසාධමං,
අකාසිං පාපකං කමමං යෙන ගච්ඡාමි දුග්ගතිං.
4311. සුක්කපකෙඛ යථා වන්ද්‍ය වඩස්සතෙව සුචෙ සුචෙ,
සුක්කපකඛ්ඵපමො රාජ සනං හොති සමාගමො.
4312. යථාහං තව මාගමම සුත්තසොම විජානහි,
කාහාමි කුසලං කමමං යෙන ගච්ඡාමි සුග්ගතිං.
4313. ඵලෙ යථා වාරි ඡනිඤ්ඤ වට්ඨං.¹
අනඤ්ඤායං අවිරට්ඨිතිකං,
ඵවමපි චෙ හොති අසනං සමාගමො
අනඤ්ඤායො උදකං ඵලෙව.
4314. සරෙ යථා වාරි ඡනිඤ්ඤ වට්ඨං.
විරට්ඨිතිකං නරවිරිය²සෙට්ඨං,
ඵවමපි චෙ හොති සනං සමාගමො
විරට්ඨිතිකො⁴ උදකං සරෙව.
4315. අව්‍යාධිකො හොති සනං සමාගමො
යාවමපි තිට්ඨෙය්‍ය තථෙව හොති,
බ්බසං හි චෙති අසනං සමාගමො
තස්මා සනං ධම්මො අසඤ්ඤි ආරකා.
4316. න සො රාජා යො⁵ අපෙය්‍යං ජිනාති
න සො සඛා යො සඛාරං ජිනාති,
න සා හරියා යා පතිතො විහෙති
න තෙ පුත්තා යෙ⁶ න හරන්ති ජිණ්ණං.
4317. න සා සභා යඤ්ඤ න සන්ති සන්තො
සන්තො න තෙ යෙ න හනන්ති ධම්මං,
රාගඤ්ඤ දෙසඤ්ඤ පභාය මොහං
ධම්මං භණ්ණොතොව හනන්ති සන්තො.

1. වුට්ඨං - මජ්ඣං.
2. අනඤ්ඤා - මජ්ඣං.
3. නරවිර - මජ්ඣං.
4. විරට්ඨිතික - මජ්ඣං.
5. රාජා නසො යො - මජ්ඣං.
6. පුත්තා නතෙ යෙ - මජ්ඣං.

440 ජාතකපාළි-අසීතිනිපාතො

4318. න භාසමානං¹ ජාතනති මිසසං බාලෙහි පණ්ඩිතං,
භාසමානස්ස ජාතනති දෙසෙනතං අමතං පදං,
4319. භාසයෙ ජොතයෙ ධම්මං පග්ගණෙහ ඉසිනං ධජං,
සුභාසිතඤ්ච² ඉසයො ධම්මො හි ඉසිනං ධජොති.

මහාසුතසොමජාතකං.

අසීතිනිපාතො නිට්ඨිතො.

තසසුද්දනං:

සුමුඛො පන හංසවරො ච මහා
සුධාහොජනිකො ච පරො පවරො,
සකුණාලදිජාධිපත්ථියනො
සුතසොම වරුත්තම සව්භයනො'ති.

1. නාභාසමානං - මජ්ඣං,
2. සුභාසිතවචා